

Jæger - i krig med eliten

Af Thomas Rathsack

PIRATUDGAVE

- Damaskus Tryk 2009 -

Forord

Lose your dreams and you might lose your mind. Sådan har Rolling Stones' Mick Jagger engang sagt. Og det kunne også være mine ord. Siden jeg som knægt legede soldat og var i erhvervspraktik i Den Kongelige Livgarde og senere drømte om at blive optaget i Jægerkorpset, har min drøm været mit liv.

Da jeg begyndte at drømme om en karriere i Jægerkorpset, trænede jeg meget intensivt mod mit mål. Belønningen kom, da jeg som 23-årig i 1990 efter fem år som sergent i Livgarden strøg gennem Jægerkorpsets optagelsesprøver og kunne iføre mig den bordeauxfarvede baret som bevis på, at jeg var jæger. De mange års målrettet træning havde båret frugt, og jeg vil altid huske ordene fra min kursusleder, der efter endnu en udmarvende helvedesuge på aspirantkursus evaluerede os - de resterende 8 jægeraspiranter ud af 94 startende - og brugte følgende ord om min indsats: »Rathsack, det er for godt til at være sandt.« Det skriver jeg ikke, fordi jeg mener, at jeg er et specielt fremragende menneske. Absolut ikke. Jeg har masser af svagheder og dårlige sider. Men drømmen om at blive jægersoldat mobiliserede alt det bedste i min personlighed.

Jeg var i den privilegerede situation at have et klart og veldefineret mål, og jeg lagde al fokus og positiv energi i at nå det. Ingen støj fra hverdagen, ingen forstyrrende elementer, ingen bekymringer.

Kun en sort-hvid verden, der bestod i at sove, spise og træne. Derved fik jeg et mentalt overskud og kunne præstere det ypperste.

Det konventionelle og forudsigelige liv har aldrig tiltalt mig. Jeg har altid haft trang til at udforske, opleve og opdage. At føle at jeg er i live. For mig er dét det afgørende med livet. Jeg ved, at jeg ville være ulykkelig, hvis jeg skulle se tilbage på et liv uden intensitet og nerve, og det har jeg fået opfyldt til fulde som soldat i Jægerkorpset. Som jæger.

Til at begynde med blev min drengedrøm dog forvandlet til desillusion, da jeg indså, at Jægerkorpset og Det Danske Forsvar efter tre årtiers kold krig slet ikke var indstillet på operativ tjeneste. Da jeg erkendte det, valgte jeg at træde ud af korpset for at søge nye veje. De førte mig til vidt forskellige dele af verden: Sydamerika, Kaukasus og Afghanistan og i professioner som it-mand, fotograf og minerydder i en privat minerydningsorganisation.

Så blev det den 11. september 2001, og terrorflyene mod World Trade Center og hele den vestlige civilisation fik mig til igen at trække i Jægerkorpsets uniform. Jeg blev i Afghanistan en del af den første egentlige krigsindsættelse i Jægerkorpsets historie med

vores enhed Task Force Ferret, som var en del af den internationale eliteenhed Task Force K-Bar under ledelse af de amerikanske elitestyrker.

I Afghanistan var jeg sprængningseksperter i min jægerpatrulje, og jeg opholdt mig i dagevis på få kvadratmeter på klippeafsætter i de afghanske bjerge sammen med mine patruljekammerater for at observere mod Taleban og Al-Qaida for efterfølgende at kunne få dem tilintetgjort af flybomber.

Senere kom jeg til Irak, hvor jeg i over et år deltog i operationer rettet mod den berygtede JAM-milits, og var for første gang i Jægerkorpsets og Forsvarets historie indsat som livvagt i en regulær krigszone.

Forvent ikke vilde kamphandlinger, kugler om ørerne og blod til knæhaserne i min beretning. Det at være jægersoldat er primært kunsten at operere i ubemærkethed.

For os jægere handler det oftest om ikke at blive opdaget. Om ikke at komme i kamp.

Vores kerneområde er i de fleste operationstyper at forblive uset. Vores succeskriterium er, at vi trænger ind, observerer, opererer og kommer ud igen, uden at et eneste skud bliver løsnet. Vi er specialister i at indhente information, og det kan man ikke, hvis man spreder død og ødelæggelse omkring sig.

Forvent derimod højdramatiske faldskærmsspring og nærdødsoplevelser, nogle af verdens bedste øvelser for elitesoldater, mortargranater, vejsidebomber, selvmordsbomber, under cover-operationer forklædt som afghaner, fysiske pinsler i fjendeland, farefulde færder gennem irakiske kloakker og møder med fjenden ansigt til ansigt.

En anden af musikverdenens legender, Bono fra U2, sagde engang, at han ikke havde respekt for medaljer og ordener, men for ar. Sådan har jeg det også. Jeg er aldrig gået op i medaljer, udmærkelser og fine uniformer, men der er alligevel én, jeg er særlig stolt af at have modtaget efter min deltagelse i Jægerkorpsets operationer i Afghanistans bjerge i 2002: The Presidential Unit Citation Award. Det er den højeste amerikanske udmærkelse, som gives til militære enheder, og den blev overrakt personligt af USA's præsident til min øverstkommanderende, oberstløjtnant Frank Lissner.

Jeg er stolt af den, fordi jeg som soldat for en lille nation var en del af en enhed, som udrettede noget stort.

Jeg har i mine ti år som jægersoldat samarbejdet med nogle af verdens bedste eliteenheder og mødt mange fremragende soldater, og jeg vil vove påstanden, at mine kammerater i de danske jægerpatruljer er nogle af verdens bedste elitesoldater.

Vi er ikke de bedst udstyrede eller mest ressourcestærke. Men det menneskelige materiale i Jægerkorpset er efter min mening i verdensklasse. Det er dét, der gør, at vi

gang på gang adskiller os positivt fra andre nationers eliteenheder på øvelser og fælles operationer. Det skal ikke læses som et udtryk for selvfedme, men som en ærlig påstand.

Såmænd også en påstand, som vi hører fra vores udenlandske elitepartnere.

Jeg er den første jægersoldat, der skriver om korpsets operationer i krigszoner. Jeg gør det, fordi jeg i årenes løb er stødt på mange myter og vrangforestillinger om Jægerkorpset, og hvad det vil sige at være jægersoldat.

Det er naturligt nok en fremmed verden for langt de fleste, og jeg har oplevet, at den ofte opfattes meget stereotyp i den almindelige danskers bevidsthed. Selv min familie og nære venner har kun en meget vag idé om, hvad mit job indebærer.

Desuden mener jeg, at den danske befolkning har ret til og krav på at vide, hvad der sker for alle de mange skattepenge, der går til de historiske krigsindsatser i Afghanistan og Irak.

Med denne bog forsøger jeg at give et realistisk og ærligt indblik i denne verden. Naturligvis beskrevet, så jeg ikke kompromitterer mine kollegers og Forsvarets sikkerhed.

Bogen er dedikeret til mine kammerater i patruljerne, de operative jægere. Nogle af dem har jeg været nødt til at sløre og anonymisere i bogen, ligesom enkelte navne på øvelser, operationer og stednavne.

En del af et eventuelt overskud fra bogen vil jeg donere til Jægerkorpsets Parolefond.

Til sidst vil jeg understrege, at denne bog udtrykker mine egne oplevelser, personlige holdninger og synspunkter. Den repræsenterer således hverken Jægerkorpsets eller Forsvarets holdninger og synspunkter.

Ordliste

Jeg har valgt at indlede min bog med en ordliste. Jeg benytter mig i løbet af bogen af en række »militærtekniske« navne og begreber, som nok er ukendte for mange. Derfor denne liste først.

AC-130 Gunship

Mange fly-og helikoptertyper bliver nævnt, men dette fly er helt specielt, fordi det er det mest frygtede våben blandt vores fjender på Afghanistans og Iraks kamppladser på grund af dets skånselsløse effektivitet.

AC'eren er en specialbygget C-130 Hercules, som delvis er produceret af Boeing, med massiv våbenføring i sin venstre side: 25 mm Gatling Guns, 40 mm kanon og 105 mm Howitzerkanon. Flyet er særlig velegnet til længerevarende præcisionsmissioner og kan med sine infrarøde, termiske og andre sensorer »se« i al slags vejr og lys. Det kan dog ikke flyve så hurtigt og er derfor sårbart i dagslys, hvorfor det næsten altid anvendes i mørke. At være isoleret i de afghanske bjerge og høre Gunship'et over sig i mørket er en fryd for øret.

Der er to versioner af Gunship'et: det normale AC-130H Spectre samt AC-130U Spooky med udvidet radar og satellitnavigation og mulighed for at angribe to mål samtidig med op til 750 meter imellem dem.

Med en pris på 132-190 millioner dollars er det kun amerikanerne, der har Gunship'et, som de har haft i brug siden 1966.

Granater og bomber

Er store projektiler som indeholder en sprængladning.

Granater affyres fra morterer, artilleri og kampvogne eller kastes blot som håndgranater.

Bomber findes i mange varianter. Ofte nedkastes bomber fra fly og er i størrelsen 250-1.000 kilo.

Cirka 10 procent af alle afskudte granater og bomber detonerer ikke efter hensigten, når de rammer deres mål. Derefter betegnes de ligesom al anden ammunition, der ikke detonerer efter hensigten, som Unexploded Ordnance, UXO.

Humvee

Navnet er udledt af High Mobility Multipurpose Wheeled Vehicle og kaldes også en Hummer. Den er fabrikeret af American Motors til den amerikanske hær siden 1980, men den to et halvt ton tunge, ofte pansrede, tungt bevæbnede, ottecylindrede og terrængående firhjulstrækker bruges i dag militært over hele verden.

Efter den dyrebare erfaring med vejsidebomber i særligt Irak er der de senere år kommet ekstra pansrede versioner. Og siden actionhelten og guvernøren Arnold Schwarzenegger begyndte at bruge den privat, er der også kommet civile versioner og sågar Humveelimosiner, men salget af dem og dermed også civilproduktionen stoppede, da finanskrisen ramte i efteråret 2008.

JAM

Er en forkortelse for Jaysh Al-Mahdi. En af Iraks mest krigeriske militser, ledet af den shiamuslimske præst og skyggepolitiker Muqtada al-Sadr. JAM's mål er at destabilisere Basra-provinsen i det sydlige Irak og tage magten.

Kalashnikov/AK-47

Den berømmede og berygtede automatriffel er langt det foretrukne våben for Taleban, Al-Qaida og alverdens oprørere og militser, fordi den er relativt billig, nem at bruge og meget driftssikker.

Avtomat Kalashnikova er designet af Mikhail Kalashnikov og blev introduceret for Sovjetunionens Røde Hær i 1947. AK'eren er gasopereret, 7.62x39 mm og skyder 600 skud i minuttet.

Der er tale om et relativt stort våben, der er upraktisk og ikke teknologisk nok til vores brug som elitesoldater. Fordelen er en større kaliber end vores C8, og Taleban og Al-Qaida anvender tilmed ofte armoured piercing, panserbrydende projektiler, som kan gennemtrænge vores skudsikre veste.

Lureminer

Til forskel fra almindelige miner er lureminer improviseret designede mineringer.

Et eksempel på lureminering er Daisy Chains, som er flere sprængladninger forbundet med hinanden for at optimere sprængningseffekten, når en person udløser tændmekanismen.

Et andet eksempel er en booby trap, en slags fælde, hvor man ofte placerer en genstand ved booby trap'en for at tiltrække fjendens interesse og få ham til at gå i fælden.

Miner

Pansermine og personemine er de mest almindelige på landjorden.

Pansermine anvendes mod kampvogne, lastbiler og mindre køretøjer. Der skal et tryk på 100-300 kilo til at udløse en pansermine, og den vil typisk ødelægge bæltene på en kampvogn og forårsage uoprettelig skade på en lastbil og et mindre køretøj.

Personemine har et udløsningstryk på 3-8 kilo og bortsprænger typisk dele af et ben, når personen udløser minen, som oftest er gravet ned lige under jordoverfladen.

Mit faste våben

Er en C8-SFW (Special Forces Weapon) 5.56 mm karabin. En karabin er en kortere type automatriffel, som derfor er lettere at håndtere.

Karabinen er konstrueret af canadiske Diemaco på licens fra amerikanske Colt og er en forbedret udgave af deres M-4 karabin.

Den er gasopereret, har en kadence på 750-950 skud i minuttet og en effektiv skudafstand på 400 meter.

C8'eren kan udstyres med flere forskellige sigtesystemer og tilbehør. Jeg foretrækker et Aimpoint red dot sigte samt et lasersigte, som både kan anvendes infrarødt og aktivt. Desuden kan jeg efter behov påmontere en 40 mm granatkaster.

Mit sædvanlige personlige arsenal består desuden af min shotgun, et kortløbet haglgevær, til opskydning af dørlåse og dørhængsler, min 9mm/kaliber 40 STI pistol og en MAC SOG kampkniv i min udrustningsvest.

Et våbens kaliber angiver den indvendige diameter af våbnets løb målt i millimeter.

Slæden på vores pistol, som sidder på oversiden og fører patronerne ind i kammeret, kan udskiftes, så den kan skyde med to forskellige kaliberstørrelser. Både 9 mm og såkaldt kaliber 40, som er et langt kraftigere projektil.

Operation

En militær specialoperation opdeles i syv faser: forberedelse, indsættelse fra base frem til afsætning (kaldet insertion), infiltration fra afsætning til selve operationsområdet, operationsløsning af den konkrete opgave, eksfiltration til afhentningsområdet og ekstraktion fra afhentningsområdet til basen, hvor sidste fase er debriefing med

videregivelse af alle indsamlede oplysninger til ens ledelse og gennemgang af operationen, så man lærer af den og gør det (endnu) bedre næste gang.

Patruljer

Jægerkorpsets soldater opererer i patruljer.

I mange år bestod de af fem jægere: en patruljefører, en signalmand, en sprængningsmand, en sanitetsmand og en spejder.

Men erfaringer fra især Afghanistan har vist, at patruljerne har brug for mere ildkraft, så man opgraderede først med en næstkommanderende. Siden opstod behovet for, at vi blev mobile, så hver patrulje har nu to køretøjer, som man fylder op med fire jægere i hver, så der nu er otte i en dansk jægerpatrulje.

Ud over sin specialfunktion har alle i patruljen også sekundære funktioner som for eksempel maskingeværskytte og motorcykelkører.

Patruljesystemet er dog ikke mere rigtigt end, at alle jægerpatruljer kan sammensættes efter de operative behov, både hvad angår antal jægere og vores funktioner.

Predator og Shadow

Er såkaldte droner eller UAV-fly, Unmanned Aerial Vehicle, der er ubemandede og fjernstyres af en operatør på en flybase.

MQ-1 Predator er bevæbnet. Det er Shadow ikke.

Da det derfor er lettere og dermed kan flyve lavere, er Shadow bedst til overvågning.

Det bruges primært til at indhente information om potentielle mål og fjender og kan filme under kamp, så styrker på jorden kan alarmeres om flygtende eller tilkommende fjender, ligesom den for eksempel kan afsløre, hvis fjenden er ved at placere vejsidebomber.

Vi havde stor gavn af Shadow på blandt andet operationer i Irak. Tjek selv videoptagelser på YouTube.

Vejsidebomber

Hedder egentlig IED, Improvised Explosive Devices, og er netop improviserede, hjemmelavede bombeanordninger, som camoufleres og aktiveres på forskellig vis.

IED kan bringes til sprængning på mange måder. Oftest ved hjælp af fjernbetjening fra for eksempel en mobiltelefon, bevægelsessensorer eller blot ved hjælp af et kabel.

IED er ikke kun vejsidebomber, men benyttes også hyppigt til selvmordsaktioner, hvor biler eller motorcykler fyldes med sprængstof for at blive bragt til sprængning af føreren af køretøjet i en tæt menneskemængde eller ved strategiske mål som checkpoints og offentlige bygninger.

En særlig type IED er EFP, Explosive Forward Projectile, som ved eksplosion danner et projektil, der kan trænge gennem selv en pansret mandskabsvogn.

1

Derfor jægersoldat

Vi blæser af sted med over 250 km i timen fem-ti meter over den irakiske ørken. Jeg sidder yderst, helt ude ved den britiske 101 transporthelikopters lasterampe og kan tydeligt mærke varmen fra motorens udstødning på min venstre arm.

Det er dybsort nat, men med mine natbriller har jeg frit udsyn over det mørke, flade landskab, hvor forbrændingsflammerne fra utallige olieraffinaderier lyser op som store, lysende prikker. Jeg vender blikket mod mine syv patruljekammerater fra Jægerkorpset. Det svage lys fra natbrillerne giver deres øjenhuler i de sortsværtede ansigter et grønligt skær, og de ser som altid rolige og afslappede ud.

Jeg kontrollerer en sidste gang min udrustning og mit våben, en C8 karabin. Så rækker helikopterens loadmaster, som dirigerer os ind og ud af kabinen, to fingre i vejret. Vi er to minutter fra vores mål.

Vi er på »Operation Viking«, en specialoperation for jægersoldater, som har til formål at identificere og indhente information om fjenden og om muligt nedkæmpe ham. I nat skal et raketdepot sprænges bort.

Livet er de seneste måneder blevet et helvede på Basra Air Station, som tidligere var en civil lufthavn under Saddam Hussein.

Den tilhører nu de vestlige koalitionsstyrkers »Operation Iraqi Freedom« og er hovedkvarter for omkring 500 danske soldater i bataljon DANBAT, som er underlagt en britisk brigade på 4.000 mand.

Hen over vinteren og foråret 2007 har den lokale Jaysh Al-Mahdi-milits, kaldet JAM, fra en radius på 5-10 kilometer affyret raketter mod vores lejr 10-20 gange i døgnet.

Nu vil man have gjort noget ved det og finde frem til JAM's våbendepoter. Til det formål er vi nogle patruljer fra Det danske Jægerkorps, der er tilkaldt.

Dette døgn har været endnu et med raketangreb.

16 styk. Hvoraf ét har dræbt en britisk soldat og såret to hårdt. Staklerne lå på deres senge i deres lille beboelsescontainer, da en kinesisk fremstillet 107 mm raket slog ned midt i rummet og forvandlede området til en kirkegård af blod, knogler og svedne metalstumper.

Så da en af vores jægerpatruljer på en rekognosceringsopgave identificerer en raket i ørkenen cirka 20 kilometer fra lejren med netop en kinesisk 107 mm raket, bliver vi meget opsatte. Det depot skal destrueres.

Samme dag er vores patrulje kommet hjem fra en seks døgn lang operation og er lige begyndt at restituere, da vores delingsfører, »Overarmen«, kommer ind og giver os denne operation. I løbet af en times tid studerer vi området, hvor raketdepotet er, udarbejder procedurer for eventuel nødhjælp fra en anden patrulje og organiserer hjælp fra et ubemandet overvågningsfly, som fra cirka tre kilometers højde kan filme og rapportere om al aktivitet på jorden før, under og efter operationen.

Desuden er jeg med til at indhente information om raketten, lave en passende sprængladning til den og udarbejde proceduren for sprængningen.

Jeg er egentlig ikke vores patruljes sprængningsmand, men da jeg tidligere har været sprængningsmand i fire år og desuden været minerydder i en privat organisation, hjælper jeg til.

Nu sidder vi i helikopteren og er to minutter fra den koordinat, som patruljen, der opdagede våbendepotet, har opgivet.

Det område, vi skal lande i, er inficeret af enheder fra JAM, som er en af de mest krigeriske militser i Irak, ledet af den shiamuslimske præst og skyggepolitiker Muqtada al-Sadr. Vi ønsker på ingen måde at lande, så de opdager os.

Over vores krypterede radio melder patruljen, der stadig er i området, at landezonen er sikker. Der er et minut, til vi skal lande.

Da jeg er vores patruljes spejder, sidder jeg yderst, fordi jeg skal først af. Jeg læner mig frem i sædet og gør klar til at sætte af på loadmasterens signal. Så kommer det - »go-go-go« - og skarpt forfulgt af mine syv kammerater i patruljen springer jeg ned fra lasterampen, ud i den irakiske nat og væk fra den store sky af sand, grus og småsten, som helikopterens rotorblade pisker op. Vi smider os på jorden i en rundkreds og sikrer 360 grader rundt, at landezonen er sikker.

Helikopteren letter straks igen og returnerer til standby i lejren. Som spejder blinker jeg mod den anden patrulje med mit whitespot, et såkaldt passivt lys på våbnet som kun kan ses i natbriller. Blinket bliver besvaret, og vi samles med den anden patrulje og glæder os over, at det ubemandede overvågningsfly, Shadow, melder alt okay og ingen aktivitet i området.

Vi er kun tre-fire kilometer fra en by, hvorfra to veje fører ud til depotet. Så det vil givetvis være via dem, JAM vil komme i løbet af kort tid, hvis de har set vores helikopter lande. Det her skal gå hurtigt. Mens resten af patruljerne søger væk fra landezonen og sikrer os skjult bag nogle sandvolde, søger vores sprængningsmand Rasmus og jeg mod depotet, der befinder sig cirka 50 meter fra landezonen. Raketten ligger på jorden og peger i retning mod vores lejr. Den mangler kun at blive understøttet af en af JAM's

primitive affyringsramper i form af hjemmelavede metalkonstruktioner eller bare sandsække under toppen af raketten.

Vi placerer omhyggeligt vores sprængladning på raketten og sørger med kraftige elastikker for, at den slutter helt tæt lige over brandrøret. Det er det mest vitale på raketten, det der får den til at detonere.

Ødelæg det, og raketten er uskadeliggjort permanent.

Jeg kontrollerer alt en sidste gang og melder over radioen alt klar til vores patruljefører Kenneth. Jeg får grønt lys af Kenneth og gør klar til at tænde sprængladningen, som jeg har konstrueret til at have to minutters forsinkelse. Jeg tæller ned fra fem, og på »tænder« sætter Rasmus ladningen i gang, og vi starter vores stopure.

Jeg melder »tændt« over radioen, og vi søger roligt 40 meter tilbage mod en lille sandvold, som forhåbentlig vil yde tilstrækkelig beskyttelse mod fragmenter fra raketten, når den detonerer. De andre ligger yderligere 100 meter bag os og sikrer i alle retninger.

Jeg melder »1 minut« over radioen, »30 sekunder«, »10 sekunder« og »5 sekunder«. Så trykker jeg mit ansigt ned i sandet og beskytter min nakke med hænderne.

Da de dybe, hule brøl flenser natteluftens, letter både Rasmus og jeg fra jorden.

Metalfragmenter hviner som projektiler over hovederne på os. Et fragment på størrelse med en stegepande lander lige bag os og borer sig ned i sandet, så kun toppen stikker op. Vi er begge rystede over den voldsomme detonation, men vi har det okay og melder over radioen til Kenneth, at vi søger frem og laver en BDA, en battle damage assessment, hvor vi vurderer skaderne og sikrer os, at raketten er ødelagt.

Vi kommer besværede på benene og søger frem mod det, der nu kun er et stort svedent krater. Raketten er spredt over flere hundrede meter. Så søger vi tilbage mod de andre, som allerede har tilkaldt helikopteren og formet en landezone, hvor den vil lande om fem minutter.

Denne fase er operationens mest kritiske, idet eksplosionen i den grad har eksponeret os i området, så det er med en blanding af hektisk og tilbageholdt åndedræt, at vi observerer intenst mod de veje, hvorfra JAM måske vil komme. I radioen hører vi nu den britiske helikopterpilot melde »two minutes out«, og med ét høres den beroligende lyd af rotorblade, der kommer nærmere og nærmere.

I det samme meldes der i radioen om personer i vores område, og der bliver pludselig råbt ved den anden patrulje.

Hvis vi kommer i kontakt med fjenden nu, er det dybt kritisk. Så er vores landezone »varm«, helikopteren vil formentlig ikke lande, og vi har et gevaldigt problem.

»One minute out,« melder helikopteren så. Vi tænder alle sammen vores små infrarøde stropelights, som ikke kan ses med det blotte øje, men kun i natbriller. Så kan piloten se os og landezonen.

Vi er stadig noget forvirrede over meldingen om aktivitet i området. Men da der ikke er positiv identifikation, beslutter vi at gennemføre vores pickup med helikopteren.

Vi kan nu ikke blot høre, men også se den. Den kommer lavt og hurtigt ind, og idet den bremser ned, forvandles hele landezonen til en sky af støv og sand. Trykket fra de enorme rotoréer gør, at vi må læne os fremover for ikke at vælte.

I det samme ser jeg de to lys med en infrarød lygte fra loadmasteren, som betyder, at vi kan løbe om bord. Jeg er den første i formationen og accelerer af al kraft mod helikopterens rampe og springer ind i dens bug. Jeg smider mig ned i sædet langs kabinens væg, og da de andre er inde, letter helikopteren straks med brøllende turbiner og sætter med et skarpt drej kursen hjemad mod vores lejr.

Operationen er gået lige efter planen.

Raketdepotet er destrueret, og vi blev ikke kompromitteret. Uden at sætte vores egen sikkerhed over styr har vi fået stoppet en del af den raketregn, som gør livet i lejren mere og mere stresset og har fået flere til at overnatte i de massive beskyttelsesbunkere rundt omkring i lejren. Vi har selvfølgelig ikke gjort en ende på JAM og deres mission om at destabilisere det sydlige Irak og tage magten. Men vi har i det mindste gjort det sværere for dem at fortsætte deres kamp mod os.

Jeg kigger ned gennem kabinen og ser en hel række smilende tandsæt lyse syv slørede og svedige ansigter op. Jeg smiler også selv. Jeg har været med til at sørge for større sikkerhed for vores egne styrker, og jeg føler, at »Operation Viking« er en mission, hvor mit liv med Jægerkorpset går op i en højere enhed.

Lige netop det her - at fuldføre en rigtig krigsoperation med mine kammerater i patruljen efter års træning - har været mit mål i alle de år, hvor jeg har satset målet på at komme i korpset. Fra jeg som otteni-årig stak af hjemmefra om natten og i camouflagenuniform patruljerede omkring Charlottenlund Fort, og fra jeg som 14-årig trænede som en vild op til min erhvervspraktik i Livgarden. Jeg tænker også tilbage på det opslidende optagelsesforløb og forløsningsen, da jeg fik den bordeauxrøde jægerbaret på hovedet og »JÆGER« mærket på skulderen. Ligesom jeg husker min desillusion og udtrædelse efter nogle år i korpset og grunden til, at jeg efter otte års fravær kom tilbage igen.

Det var på grund af en operation som denne.

Fra indianerkajak til bordeaux baret

Mit første sikre minde om Jægerkorpset er den dag, da jeg som ung knægt i mine teenageår bemærker en forside på Ekstra Bladet med et billede af en snavset mand med et skægget, kronraget fjæs og en smøg i mundvigen.

Historien handler om en jægersoldat ved navn Carsten Mørch, som er blevet nummer ét på et amerikansk overlevelseskursus for elitesoldater. Målløs af fascination studerer jeg billedet og historien om de uhyrligheder, Mørch har gennemgået på kurset.

Det er den 24. oktober 1984, og jeg har indtil da kun hørt sporadisk om de danske elitesoldater i Jægerkorpset, som jeg dog alligevel allerede er udefinerbart fascineret af. Men efter at have læst om Carsten Mørch, jæger nummer 172, bliver min almindelige interesse erstattet af et inderligt ønske om at blive jægersoldat. Jeg vil være en del af denne militære eliteenhed og den mystik, som de ukendte supermænd er omgivet af, og jeg er sikker på, at hvis jeg kan blive jægersoldat, kan jeg gå på vandet, og resten af mit liv vil blive en leg. Fra da af brænder jeg for mit mål, og de næste seks år af mit unge liv er det hele min drivkraft. Alt andet synes mere eller mindre ligegyldigt. Drømmen om den bordeauxrøde baret er lokomotivet, der skal føre mig til målet.

Jeg er født i 1967 og vokset op i Charlottenlund nord for København. Min far var jurist og historiker og underviste på Københavns Universitet. Min mor er uddannet lægesekretær, men til glæde for mig og min fem år ældre bror, der i dag er jurist, var hun mest hjemmegående.

Det var et trygt og ressourcestærkt hjem. Mine forældre satte ingen begrænsninger i form af stramme forventninger eller krav. De havde ikke ambitioner på mine vegne, men bakkede altid op om de valg, jeg traf. Jeg blev dog også opdraget lidt konservativt efter den gamle skole, hvad angår manerer og pli, og jeg kunne godt få en endefuld, men så havde jeg fortjent det, og jeg har bestemt ikke taget skade.

Generelt er jeg glad og nem som dreng.

Fra jeg er helt lille, elsker jeg naturen og kan få timer til at gå med at lege, pille og rode i den. Jeg går altid foran huset og kigger ned i gruset, så mine forældre bliver nervøse for, om der er noget galt med mit syn. Og allerede fra jeg knap kan gå, prøver jeg at gå uden om myrer på min vej. En beskyttertrang over for dyr, som har holdt ved.

Jeg er også meget sportsligt aktiv. Dyrker svømning, badminton, tennis, fodbold, løb, orienteringsløb, vægttræning og salonriffel, og allerede fra jeg er seks år, leger jeg meget soldat. Da jeg er otte-ni år, køber jeg for mine opsparede midler en portugisisk

camouflageuniform pr postordre, og min ven Frederik og jeg begynder at sætte vækkeuret til om natten, hvor jeg trækker i min uniform. Og uden at mine forældre ved det - og det gør de stadig ikke - lister jeg ud af huset og over i skoven, hvor vi bygger baser og huler og lister rundt og patruljerer. Vi har også en legetøjskajak med indianere på, som vi maler camouflagegrøn med spraymaling og sejler over voldgraven ved Charlottenlund Fort. Her laver vi kommandoraid mod folk på campingpladsen. Vi laver små hjemmelavede sprængladninger af kanonslag, hvor vi forlænger luntten med lidt krudt, så det giver en forsinkelse på 10-15 sekunder, så vi kan nå væk eller i skjul bag buske, når campisterne bliver vækket og kommer ud og råber ad os.

I skolen er jeg middelmådig og fraværende.

Jeg sidder og tænker på sport, natur og soldaterliv, og det bliver skelsættende for mig, da vi skal i erhvervspraktik i 8.

klasse i november 1980. Jeg skal en uge til Livgarden i København og tager forberedelsen meget alvorligt. Adskillige måneder før går jeg i gang med skrap styrketræning, løb, terrænløb, løb med tung rygsæk og forhindringsbane. Af en nabo, som er tidligere hjemmeværnsmand, låner jeg en gammel hjemmeværnsuniform og et par udslidte støvler, som jeg løber rundt i i skovene.

Mine venner og familie minder mig gentagne gange om, at det bare er erhvervspraktik.

Men jeg insisterer på, at det er vigtigt for mig at præstere bedst muligt i løbet af den uge.

Det bliver en helt fantastisk uge for mig.

Vi er fem praktikanter, og en overkonstabel af 1. grad tager os igennem dagene og øvelserne. Vi kommer på skydebane og skyder med et gevær M/75 7.62 mm, der er mange gange kraftigere, end noget jeg tidligere har prøvet, så det giver et større rekyl og river godt i skulderen - en stor oplevelse.

Vi løber i kampvognsspor, op og ned, op og ned, og konstabelen kører bag os i militærjeep og presser os fremad, hvilket jeg elsker, for så kan jeg rigtig vise, at jeg er i god form. Hver morgen deltager vi også i Livgardens morgentræning, og jeg kan som 13-årig sagtens matche de professionelle soldater. Jeg distancerer faktisk de fleste og kommer altid i den bedste fjerdedel.

Det viser mig, at jeg er på rette spor og tænder mig endnu mere på min videre soldaterfærd.

Efter at jeg som 17-årig læser om Carsten Mørch, bliver det for alvor målrettet. Min drøm om Jægerkorpset er efterfølgende det eneste, jeg fokuserer på. Jeg begynder at planlægge min træning systematisk dag for dag, uge for uge og år for år. Jeg løber

hundredvis af kilometer i støvler og uniform. Terrænløb og orienteringsløb foregår også i uniform og støvler, og jeg fylder min gamle rygsæk op med sten, bøger og Vejvæsenets 30 kilo tunge saltsække og løbetræner på alle de trapper, jeg kan finde.

Jeg går mørke og kolde, nordsjællandske landeveje og skove tynde, dag og nat, sommer og vinter. Enkelte gange går jeg knap 80 kilometer fra København til Nordkysten og retur sydover igennem skove og landsbyer. Jeg svømmer i det iskolde vand i Øresund i min gamle, lånte hjemmeværnsuniform og læderstøvler. Og jeg sover ofte i dagevis alene i de nordsjællandske skove for at vænne mig til mørket og det at være isoleret. En træningsdag på mellem fire og seks timer er normal, og selvom jeg ofte er udmattet, kold, sulten og våd, fortsætter jeg på mine blodige og slidte fødder, mens drømmen om at blive jægersoldat bliver mere og mere rodfæstet i min bevidsthed.

Allerede fra jeg er en ung dreng, ved jeg, at et almindeligt og borgerligt liv med faste og forudsigelige rammer ikke tiltaler mig. Jeg vil opleve og smage verden, og livet som soldat, ultimativt jægersoldat, synes oplagt. Udover min træning når jeg i min sidste skoletid og efter skolen at arbejde lidt med at dele reklamer ud, vaske op på Restaurant Ryttergården i Klampenborg og stå i DSB-kiosken på Charlottenlund Station. Men det er først rigtigt arbejde for mig, da jeg som 18-årig skal i militæret.

Jeg begynder på Sergentskolen på Sønderborg Kaserne og fortsætter på Reserveofficersskolen i Oksbøl, hvor jeg dumper den afsluttende løjtnanteksamen i faget taktik. Jeg fortsætter dog som sergent ved Livgarden i København i fire år, og i januarfebruar 1990 bliver det rigtig alvor, da jeg består en række fysiske prøver, som Livgardens idrætsofficer kontrollerer, og på den baggrund optages på Jægerkorpsets patruljekursus.

I dag foregår rekrutteringen på Flyvestation Værløse en gang om året, og der er også et fem dages forkursus, som ikke eksisterede i 1990. Men nu står jeg dér, hvor jeg gerne vil stå. På første trin på en lang og sej vej mod at blive jægersoldat.

»Jægercorpset i Sieland« hedder landets første kompagni af elitesoldater, da korpset i 1785 bliver oprettet med 130-160 mand på Kronborg i Helsingør med mottoet »Forrest mod fjenden«. Som sådan eksisterer korpset til 1860, inden det genopstår igen i 1864 for at blive nedlagt endnu en gang i 1951. Den nyere historie med »Det danske Jægerkorps« begynder i 1961 på Flyvestation Aalborg.

Det er her, jeg træder ind til en af verdens hårdeste uddannelser i 1990. Kravene har ikke ændret sig, siden de blev nedfældet således i 1961: »En jæger er en specialuddannet soldat, der har gennemgået en særlig uddannelse, der sætter ham i stand til at løse en lang række krævende opgaver. Der stilles derfor store krav til en jæger, med særlig vægt på gode færdigheder i patruljeteknik og -taktik, selvdisciplin, selvtillid og snarrådighed. Der kræves en god moral, disciplin og udholdenhed, samt en høj grad af evne til at

samarbejde, således ofte under barske vilkår, såvel under uddannelse som indsættelse i forskellige operationer. Det er derfor kun soldater, som består grunduddannelsen meget overbevisende, der som afslutning modtager den bordeauxrøde baret og senere jægermærket, der er jægerens kendetegn.« Det siger sig selv, at man som jæger ikke må have nogen sygdomme, og man skal have normal hørelse og syn og må heller ikke være farveblind. Selvfølgelig skal fysikken være i orden. Men det er mindst lige så vigtigt, at man er mentalt stærk, har en indre ro, er troværdig og tillidvækkende, har stor viljestyrke og en veludviklet sans for samarbejde, gensidig respekt og en altid hundrede procent professionel indstilling til arbejdet. Mange tror, at man skal være en machotype og et stort brød for at blive jæger, men det er langt fra tilfældet.

Der er også brug for små jægere, og vi spænder i størrelse fra 70 til 100 kilo og størrelse 36 til 48 i sko. Jeg selv er en størrelse 90 kilo, skonummer 44 og er 1,85 høj.

Fra 1961 til 2009 er der blevet uddannet 362 jægere, eller i gennemsnit knap otte om året, selvom der et år kun var én egnet til den faste operationsstyrke på 50-60 operative jægere. Opgaven for korpset er at kunne indsættes i både nationale og internationale operationer, hvor konventionelle styrker ikke kan anvendes, fordi de ikke som jægerne er specialuddannede, organiserede og udrustede til at udføre opklarings- og kampopgaver under særlig ekstreme og farlige vilkår i fjendtlig terræn.

Forudsætningen er som regel, at ingen opdager os. At løse opgaver uden at blive erkendt, som vi kalder det, er en af jægerens fornemteste opgaver, og det er lettest, hvis man er ganske få mand og opererer i patruljer på seks-otte mand.

Jeg begynder på et ni-ugers patruljekursus på min 23 års fødselsdag, den 4. marts 1990. Kurset har til formål at lære os om samarbejde i små patruljer og indføre os i basale principper som gummibådssejlad, helikoptertræning, at bygge tovbroer, svømme i koldt vand, operere om natten og infiltrere ubemærket frem til et mål.

Vi er udenfor stort set hele tiden i de ni uger i marts og april og er konstant våde, trætte, sultne og kolde. Specielt er der en helvedes masse marcher, men jeg er ekstremt godt forberedt gennem seriøs og intensiv træning i næsten to år. Jeg har selv gået ture, der er værre end det, jeg oplever her. Rent faktisk er jeg i alt for god form i begyndelsen. Jeg har derfor svært ved at holde min formkurve oppe, men som kurset skrider frem, bliver jeg stabil. Jeg er konstant med blandt de forreste, opdager at jeg ikke har nogen udprægede svagheder, og der er aldrig noget tidspunkt, hvor jeg tvivler på, om jeg kan klare det.

Vi er 94 håbefulde, der starter, og man skal som beskrevet i optagelseskravene bestå »meget tilfredsstillende« for at gå videre og komme på jægeraspirantkursus. 38 består, men kun 25 af os med et »meget tilfredsstillende«, så vi efter en uges pause er klar til at starte på otte ugers jægeraspirantkursus sammen med ti andre aspiranter fra året før.

Jægeraspirant er et mere individuelt orienteret kursus, hvor man stadig vurderes på sine evner til at samarbejde, men 70 procent af tiden arbejder man for og med sig selv.

Her er det formålet at nedbryde individet og se hans reaktionsmønster under ekstremt fysisk og psykisk pres.

De otte uger er én stor prøve, kun afbrudt af enkelte friweekends. Det værste er uvisheden. Man ved aldrig, hvad der skal ske. Og alt skal gå hurtigt. Når vi køber mad i kantinen, spiser vi det allerede i køen inden kassen, og alt mellem øvelser skal foregå i løb, også i kantinen og til toilettet. Det ser selvfølgelig tosset ud, at der sådan hele tiden løber jægeraspiranter rundt på flyvestationen, men man er for træt og slidt til at se morskaben, skal jeg hilse og sige, og hvis man glemmer at løbe, bliver man »belønnet« med 20 armbøjninger. Glemmer man det én gang til, er »belønningen« 12 kilometer rundt om flyvestationen om aftenen, når dine kursuskolleger holder fri.

Fysisk er det mest modbydelige den såkaldte koldt vandstilvæning, som betyder, at vi stort set hver morgen i uniform og støvler svømmer i 7-10 grader koldt havvand og dykker efter bly på bunden af Nørresundby Lystbådehavn eller Friluftsbadet i Aalborg.

»Vådeugen« med fysiske øvelser på flyvestationen er også virkelig slem. Her er det eneste formål at stresser os aspiranter ved konstant i fem dage at holde os gennemblødte af koldt vand. Cirka hver anden time bliver vi beordret ned i en af branddammene på området, og vi må ikke skifte tøj.

Der er også udskilningsløb, hvor vi løber op og ned i en grusgrav, indtil et antal aspiranter falder om af udmattelse og dermed udgår fra kursus. De, der stadig står, er så videre.

Også en ugentlig selvtillidsprøve sorterer fra. Blandt andet skal vi kravle op i en 130 meter høj elmast og balancere på en 20 centimeter bred stålbjælke. Og vi skal lave »død mur«, hvilket vil sige, at vi fra 10-metervippen i svømmebassinet skal falde forlæns ned og med hænderne langs siden lande på hovedet. Det bliver ofte til mavelandinger, som gør afsindig ondt. Selvtillidsprøverne er med overlæg så grænseoverskridende, at man får aspiranterne til at tvivle, og tvivlere der ikke vil og kan ofre alt, er der ikke brug for som jægere.

Jeg må også indrømme, at efterhånden som aspirantkurset skrider frem, giver frafaldene mig en vis kynisk tilfredsstillelse.

Jeg står jo stadig.

Som aspirant er konkurrencen selvfølgelig hårdere, men igen bliver jeg hurtigt overbevist om, at jeg vil bestå kurset, hvis bare jeg ikke får skader. Efter fire uger sker så dét, der ikke må ske. Jeg får en voldsom seneskedehindebetændelse i begge mine skinneben.

Så meget, at de væsker og svulmer op i poser, der hænger i tennisboldstørrelse ud over mine støvlekanter. Det er så slemt, at jeg får bevilget to eftermiddage til at tage til lægen og blive behandlet med nogle trykpuder på benene, og jeg får også lov at få lidt smertestillende medicin. De øvelser, de andre laver imens, skal jeg så lave om aftenen, men da jeg ikke får hvile, bliver betændelsen ved med at være der resten af forløbet, dog mindre. Det gør mig selvfølgelig en anelse bekymret, men det er ikke noget, der kan få mig til et eneste sekund at overveje at give op. Jeg er så sindssygt opsat og ekstremt fokuseret, at de kan byde mig hvad som helst. Jeg har gået med det her mål i alle de år, og det er der intet, der skal ødelægge.

Selvfølgelig er det langvarige slid på krop og psyke en reel mishandling af kroppen.

Elitesportsfolk lever harmonisk med den rette mængde søvn og den rigtige kost, de bliver aldrig rigtig kolde og våde i længere tid, og deres krop får massage, fysioterapi og den rette tid til at restituere. Vi får nogle gange ingen og i bedste fald et minimum af søvn. Ofte sover vi kun mellem fem og ti timer fra mandag til fredag under konstant fysisk og mentalt pres, og der er ingen mulighed for ordentlig restitution.

I løbet af patruljekurset løber og går jeg 870 kilometer. På aspirantkurset bliver det til 1.100 kilometer, og på et tidspunkt er jeg ude på 60 kilometer med 40 kilo udrustning, som skal klares på under 12 timer. På et andet tidspunkt to gange 50 kilometer inden for 48 timer. Desuden svømmer jeg 45 kilometer.

Jeg klarer det og er som regel, ligesom på patruljekurset, blandt de fem bedste til alle prøver. Min ekstremt gode, fysiske form og en evne til at tilpasse og indordne mig hjælper mig godt på vej. Jeg er også god til at frasortere alle negative tanker og hele tiden fokusere på det positive. For eksempel ved at sige til mig selv, at »det er bare smerte«, »du dør ikke af det her« og »om kun fire uger er det hele overstået, og mit liv vil ændre sig for bestandig.« Jeg sørger for konstant at vise overskud og klart tilkendegive, at jeg, ligegyldigt hvad, ikke har tænkt mig at give op. På intet tidspunkt tøver jeg, for jeg vil sikre mig, at instruktørerne ikke er i tvivl om mig. Samtidig bibeholder jeg en vis ydmyghed som person, for jeg ved, at korpset frasorterer folk med for store armbevægelser, store egoer og dominante træk.

Min eneste bommert er, da jeg en dag glemmer min nøgle på mit værelse. Ni ud af ti gange vil det ikke blive opdaget, men jeg er så uheldig, at jeg bliver bedt om at hente noget i mit skab, og da min makker ikke er på værelset, kan jeg ikke komme ind. Som »belønning« og »erkendtlighed« får jeg udleveret en metalnøgle, som er knap to meter lang og 20 kilo tung. Den skal jeg bære rundt på. Den latterlige nøgle er væsentlig højere end jeg selv, og konstant i fem dage slæber jeg rundt med den. På patrulje, på toilettet, overalt. Det irriterer mig mest, fordi jeg nu er blevet bemærket på en negativ måde, men

også fordi det er en belastning, som de andre ikke har. Dermed kan jeg ikke være den bedste.

Andre kommer til at slæbe rundt på et halvanden gange to meter stort papskilt, da de mister et kort, og den der går langsomst får udleveret en gul sikkerhedshjelm fra en byggeplads og en gul kappe. Så kan vi lære det. Jeg synes, at det er helt fint, at man straffer sådan. Det er i hvert fald meget effektivt.

Jeg har aldrig glemt en nøgle siden.

Da kurset er ovre, afslutter vi med en selvtilidsprøve: 18 meter frit fald i en sø, som belønnes med 20 armbøjninger og en »Doctors Special« blanding af alskens sprut. Jeg består kurset som én ud af otte blandt de 35 startende aspiranter, og min kursusleder siger de magiske ord om min indsats: »Rathsack, det er for godt til at være sandt.« Jeg havde aldrig før i mit liv været så stolt.

Jeg får nu udleveret Jægerkorpsets mærke, Jægerhornet, til at sætte på min udgangsuniform og min almindelige, sorte kamptropbaret. Den bordeauxrøde baret må vente til efter yderligere forhindringer og uddannelse. Blandt andet skal jeg gennem et to ugers faldskærmskursus og på tre ugers kampsvømmerkursus ved Frømandskorpset i Kongsøre ved Isefjorden. Jeg skal godt nok ikke være frømand, men vand må heller ikke være en hindring for at nå mit mål på en mission, så jeg bliver blandt andet heglet igennem 10 kilometer svømning i åbent hav, fridyk ned til ti meters dybde og øvelser i at binde knob og stik under vandet.

Desuden stifter jeg indgående bekendtskab med Maren, en træstamme på flere hundrede kilo, som vi kursister rallende løber rundt med i skovene omkring Kongsøre.

En varm og solrig formiddag i sommeren 1990 står jeg således solbrændt efter tre uger i Frømandskorpset i min udgangsuniform til udnævnelsesparade med mine syv medaspiranter på Flyvestation Aalborg. I 10 år har jeg set frem til dette øjeblik. Det har været min gulerod under mange sure, kolde og ensomme træningstimer. Og det er et absolut klimaks i mit liv, da min overordnede sætter den bordeaux baret på mit hoved for første gang. Jeg er nu optaget i Jægerkorpset som jæger nummer 229.

Optagelsen er dog kun som en slags elev.

Jeg mangler et års jægergrunduddannelse.

Først derefter er jeg fuldgyldig jægersoldat.

Først da må jeg bære det ultimative jæger tegn, skuldermærket »JÆGER«. Først da kan jeg indgå i konkrete missioner og operationer for korpset.

3

Ingen ilt

Jeg føler mig flyvende. At være indehaver af den bordeauxrøde baret og nu være et godt stykke gennem et års grunduddannelse giver mig næsten vinger.

Halvdelen af tiden er jeg på øvelser i udlandet, og jeg bliver uddannet i kommunikationsmateriel, sanitetstjeneste, signaltjeneste, sprængningstjeneste og i korpsets våben.

Hele tiden kommer jeg tættere på at blive fuldbyrdet jæger.

En af korpsets mest centrale kompetencer er faldskærmsoperationer, som der er meget respekt omkring i Special Forces-verdenen.

Og nu er det min tur til at blive indviet i et højt specialiseret iltspring i sommeren 1991 i luften over Aalborg.

På dette tidspunkt elsker jeg at springe i faldskærm. Jeg deltager i alle de spring, jeg overhovedet kan komme i nærheden af. Ud over de fire-fem uger om året i Jægerkorpset deltager jeg på det militære bruttolandsholds træningsture, i militære begivenheder som jubilæer, samt i civile faldskærmstræf og demonstrationer til sportsarrangementer, byfester og lignende.

Men én ting er et spring på en varm sommerdag med en let skærm og uden tung og besværlig udrustning. En helt anden sag er et militært iltspring tre gange så højt som normale spring. Sådan et spring på en kold og mørk vinternat med ilt og mange kilos udrustning mod en ukendt landezone er en rejse ind i det ukendte. Det er hårdt arbejde og indebærer store risici.

Der findes to slags iltspring, HAHO og HALO.

HAHO betyder »High Altitude High Opening« og indebærer, at man springer ud fra flyets maksimalhøjde på typisk 30.000 fod - 10 kilometers højde - og få sekunder efter at man er sprunget, trækker man sin skærm og navigerer efter en given kompasskurs svævende ind bag fjendens linjer.

Fordelen ved HAHO-spring er, at man kan indsætte jægersoldater i forholdsvis stor afstand fra det udpegede mål. Jeg har under gunstige vindforhold svævet helt op til 60 kilometer i luften over Nordjylland.

Når man lander sammen med resten af patruljen, sikres landezonen, hvorefter man graver faldskærmene ned og fortsætter med at løse den pålagte opgave bag fjendens linjer.

Ulempen ved HAHO er, at der er relativt stor risiko for at blive opdaget fra jorden, fordi man svæver i luften i op til 50 minutter.

Derfor kan man i stedet vælge at springe HALO, som står for »High Altitude Low Opening«, hvor man stadig springer fra 10 kilometers højde, men springeren venter med at trække sin skærm til sidste øjeblik. Det minimerer risikoen for at blive opdaget, mens man er i luften, idet man med et fritfaldsspring fra 10 kilometers højde falder mod Jorden med omkring 400 km i timen pga. den tynde luft, i forhold til små 200 km i timen ved et normalt faldskærmsspring.

Til gengæld er man ved et HALO-spring nødt til at indsætte jagersoldaten tættere på målet, da han ikke svæver særlig lang tid i luften.

Uanset om der er tale om HAHO eller HALO kræver denne form for spring en ekstra grad af forberedelse. Rygsækken skal pakkes omhyggeligt med nødvendig udrustning som mad, vand, sovepose, tøj, observationsudstyr, radio, ammunition og sprængningsudstyr.

Alt i alt kan rygsækken ende med at veje helt op til 70 kilo, og så er det ekstra vigtigt at fordele vægten rigtigt, da enhver form for uligevægt kan få alvorlige konsekvenser under det frie fald. I bedste fald kan det blot betyde et ustabil fald. I værste fald risikerer man at ende i et ukontrollabelt spin, hvor man på grund af de voldsomme centrifugalkræfter til sidst mister bevidstheden.

Som en vigtig del af forberedelsesfasen pakker man altid sin faldskærm og udrustning selv. Kompas og højdemåler spændes på fronten, iltflasken monteres i en særlig lomme på seletøjet, og våbnet må selvfølgelig ikke være i vejen for faldskærmens liner, når den udløses. I timerne inden springet har jeg været minutiøst igennem pakningen af min faldskærm, rygsæk og mit øvrige udstyr, og det hele kontrolleres en ekstra gang umiddelbart før take-off af den ansvarlige for springet - springlederen.

Nu sidder jeg i et Hercules C-130 transportfly og føler mig efter to tidligere HALOspring klar til mit første HAHO-spring. Flyet er ikke ligefrem berømt for sin komfort. Et rødt net langs siderne i kabinen bliver kaldt sæder, og et moderne begreb som temperering er komplet ukendt i dette fartøj. Enten sveder man tran eller ryster af kulde under flyvningen.

Vi er koblet til flyets fælles iltanlæg, og ved siden af mig sidder min patruljefører, Morten, en lille tætbygget, fåmælt, men venlig fyr sidst i tyverne. Med over 600 gennemførte spring er han dreven, og hans rolige og sindige væsen er altid en beroligende faktor for os andre i patruljen. Han vender sig mod mig, og selvom han har iltmaske på, kan jeg se, at han smiler. Hans øjne lyser af velvære og tilfredshed over at være på hjemmebane.

Jeg beundrer Mortens næsten naturlige coolness. Men samtidig irriterer det mig en smule, fordi jeg ikke selv kan være lige så cool.

Faktisk er jeg en smule bange, før jeg skal prøve det farlige spring for første gang. Jeg er våd af sved under de mange lag tøj og den grå, kluntede springerdragt yderst, og jeg kan smage den salte sved på gummiet i min iltmaske. Jeg trøster mig dog ved, at selv Mortens ansigt er lige så svedperlende som mit.

Om lidt skal vi springe ud i det kolde og ugæstfri himmelrum 10 kilometer over den trygge og varme, danske sommermuld. Alle er tændte, koncentrerede og fokuserede på den næste times arbejde på denne usædvanlige arbejdsplads. De sidste par timers forberedelser til springet har været anstrengende.

Så på trods af faren ved denne komplekse type spring føler jeg det forløsende, at jeg om få minutter skal lade mig falde ud i 50 graders kulde med en cirka 60 kilo tung rygsæk spændt på kroppen.

Blottet hud i denne højde er ensbetydende med næsten øjeblikkelige forfrysninger.

Jeg bruger derfor store luffer for at beskytte hænderne og et rørhalstørklæde til halsen.

Mit hoved og ansigt er beskyttet af hjelmen, briller og min iltmaske, som er sat på hjelmen med to spænder og et par kraftige elastikker som sikring.

Min rygsæk er forbundet med faldskærmen i en såkaldt sænkeline, der gør, at jeg kan frigøre den umiddelbart inden landing, så landingen bliver mere sikker. Rygsækken er spændt på bagsiden af mine ben med bunden øverst, og jeg har et ben gennem hver skulderrem. Det sikrer den mest naturlige position til underkroppen under selve springet, men medfører også en mindst lige så unaturlig stilling i sædet før springet.

Flyet stiger ikke længere, og det påbegynder et svagt drej mod højre. Vi er nået til vores springhøjde. Flyets lasterampe åbner sig langsomt, og et blødt, varmt sollys fylder lastrummet. Jeg bemærker, at mine fire kammerater fra patruljen samtidig drejer hovederne og kigger respektfuldt mod den store lasterampe, som nu er helt åben.

Vores springleder, Mike, klapper med hænderne og holder seks fingre op foran os: seks minutter til afgang. Enhver form for tale er udelukket, eftersom vi har iltmasker på. Men selv uden iltmasker ville det på grund af den intense motorlarm i en Hercules være så godt som umuligt at forstå tale.

Kort efter laver Mike en langsom rund og opadgående bevægelse med sine arme, nærmest som om han dirigerer et orkester.

Det er signalet til, at vi skal rejse os op. Vi ligner en flok oldinge med vores hæmmede og akavede bevægelser, da vi efter lang tid i halvt oprejst fosterstilling langsomt kommer på benene.

Vi kobler af det fælles iltanlæg og tænder vores egen forsyning, så vores »ilt-medic« kan foretage sit sidste tjek. Han stiller sig foran hver af os og kigger os dybt i øjnene, hvorefter han spørgende vender tommelfingeren opad. Vi returnerer hver især hans blik, nikker og laver også thumbs up. Herefter foretager Mike den sidste kontrol af vores udrustning og faldskærm. Alt er, som det skal være, og han kvitterer med et kontant klap på skulderen. Resten er op til mig, min faldskærm og himlen over Aalborg.

»To minutter«. Vi vender os alle om med front mod rampen. Mike vinker os længere frem. Jeg er den bagerste i rækken, og de fire springere foran mig fremstår i en klar silhuet fra det kraftige sollys. I et surrealistisk indfald minder de mig mest af alt om fire pingviner med deres stive små skridt.

Mike klapper atter hænderne sammen og løfter én finger. »Et minut«. Jeg mærker mit hjerte slå hårdt og glemmer alt om sved og den elendige komfort, da jeg nu for første gang kan se et fint, detaljeret landkort fremstå under mig. Det er et mageløst syn. Jeg kan ane den sydlige spids af Norge, Skagen ligger til venstre, en by nede til højre på østkysten må være Randers, i midten ligger Aalborg og lige nord for Limfjorden flyvestationen, som er vores mål.

Vi rykker tæt op ad hinanden i en række, da det er vigtigt at komme ud af flyet meget hurtigt efter hinanden. Flyet har i den tynde luft i denne højde en hastighed på 650 km i timen mod omkring 350 ved normal flyvehøjde.

Så hvis afstanden mellem vores udspring bliver for stort, er det næsten umuligt at lokalisere hinanden og svæve som perler på snor til en samlet landing.

»10 sekunder«. Det sidste tidssignal gives, og forreste mand rykker helt hen til kanten af rampen. Den røde lampe i hver side af rampen lyser klart. Mike holder sin hånd på forreste mands skulder og iagttager lampen, som inden for ganske få sekunder slukkes.

Så er der grønt. Mike klapper den første mand hårdt på skulderen. Han lader sig med åbne arme falde ud over rampen for derefter at forsvinde. Jeg kæmper mig med små, patetiske skridt frem lige bag Morten.

Han får klappet af Mike, og uden tøven, men sikkert og scenevant begiver han sig ud på sin helt egen lille fornøjelsestur.

Da jeg springer, rammes jeg de første par sekunder af fart og turbulens, og mine beskyttelsesbriller dugger, så jeg næsten ikke kan se noget. Jeg får dog et glimt af en springer, som netop har trukket sin skærm. Det må være Morten, og det ser helt roligt og kalkuleret ud. Jeg har mine arme halvt udstrakte for at øge stabiliteten i faldet. Rygsækken føles fin og afbalanceret. Jeg finder mit udløserhåndtag med højre hånd og kompenserer denne bevægelse med venstre arm, som jeg drejer ind under mit hoved.

Så trækker jeg i håndtaget, strækker armene fremefter og er klar til at modtage rykket fra faldskærmen, der tager luft ind.

Men selv ikke de mest bistre formaninger om de kræfter, man med 650 km i timen er oppe imod i denne højde, forbereder mig på det ekstreme ryk, jeg oplever ved opbremsningen.

Jeg bliver kastet frem i seletøjet og har ingen kontrol over mine bevægelser.

Trykket presser luften ud af mine lunger, og jeg hører mig selv stønne højlydt. Jeg hænger dog stadig i seletøjet og fatter mig, kigger op og konstaterer, at faldskærmen er foldet ud og alle skærmens celler fint fyldte med luft. Min skærm er bærende.

Men i det samme mærker jeg en isnende kold vind piske mod mit ansigt og en stikkende følelse i mine læber og mund. Netop den følelse må man ikke mærke, når man hænger i sin faldskærm i 10 kilometers højde.

Jeg ved præcis, hvad der er sket: Min iltmaske er sprunget op i højre side og hænger nu og dingler kun i den venstre lås. Det er rigtig skidt. Udover en fejlfunktion i faldskærmen er denne situation en af dem, man frygter mest.

Uden ilt i denne højde vil jeg besvime i løbet af meget kort tid. Jeg kender min egen begrænsning ud fra kontrollerede forsøg på Flyvemedicinsk Institut på Rigshospitalet og ved, at jeg kun har cirka 30 sekunder, inden jeg besvimer og svæver livløs rundt uden at have indflydelse på, hvor jeg ender. I værste fald bliver det næste halve minut mit sidste i levende live, og jeg er fuldt bevidst om alvoren. Og dilemmaet.

Jeg kan tage mine luffer af og forsøge at sætte masken på igen og få den nødvendige ilt. Problemet er, at det vil give mig svære forfrysninger på mine hænder i løbet af få sekunder på grund af den ekstreme kulde, og med forfrysninger bliver jeg ukampdygtig.

Jeg kan endda risikere at miste en eller begge luffer i forsøget på at sætte masken på plads, og det vil formentlig føre til permanente frostskeer på mine hænder, så jeg i værste fald ikke vil kunne bruge dem som soldat mere. Alternativt skal jeg forsøge at få iltmasken på plads med mine luffer på. Det er både vanskeligt og indebærer den risiko, at jeg fejler og glider ind i bevidstløshed.

Svære forfrysninger eller bevidstløshed? Det er som pest eller kolera, og jeg skal træffe en beslutning her og nu. Jeg er 24 år gammel og jagersoldat. Jeg er mere eller mindre ligeglad med, om min krop bliver udsat for smerte. Jeg har gang på gang skubbet min tolerancetærskel og budt min krop megen lidelse, men jeg ønsker ikke at ødelægge mine hænder med svære forfrysninger.

Så jeg beslutter mig for at prøve at sætte masken på med mine luffer. Vel vidende at det i værste fald kan ende fatalt, satser jeg på at få den livgivende ilt.

Jeg griber den flagrende iltmaske med min ene luffe, som på grund af sin størrelse nærmest lukker sig om masken. Jeg fører den op foran min mund og kæbe. Med den anden luffe presser jeg på det sted på masken, hvor jeg mener, at spændet er, for dermed at få det op i beslaget på min hjelm.

Jeg har solen direkte ind i mit ansigt, og det overdådige lys får mig af en eller anden grund til at kæmpe mere indædt. Jeg er ikke klar over, om jeg bruger 10 eller 30 sekunder på at bakse med masken, men pludselig hører jeg lyden af et befriende klik fra spændet, der med ét glider uhindret op i beslaget.

Jeg slipper masken, og den sidder tæt og fast over min mund. Den skønne, kølige og lidt metalliske smag af ilt strømmer nu igen ind i mine hårdt prøvede luftveje.

Jeg får vejret og føler mig helt høj af at have vundet kampen mod tiden.

Jeg kan dog ikke tillade mig at bruge megen tid på at tænke over sejren. Nu hvor den umiddelbare fare er overstået, gælder det kursen. Vinden kommer fra vest og fører mig ind over det nordlige Jylland. Jeg løsner mine styrehåndtag og korrigerer kursen. De øvrige fra patruljen kan jeg ikke se, men hvis jeg holder denne kompasretning, ved jeg, at jeg lander nogenlunde i nærheden af den planlagte landezone nordvest for Flyvestation Aalborg.

De få, men store og fyldige kumulusskyer fremstår som gigantiske vattotter og danner en hindring for min kurs. Som udgangspunkt skal vi altid styre uden om skyerne.

Inde i en sky kan man opleve kraftig turbulens, og det kan være svært at orientere sig.

Jeg befinder mig i syv kilometers højde, og skyen er umiddelbart foran mig. Hvis jeg drejer udenom den, kommer jeg alt for langt ud af kurs, og da jeg formentlig ikke vil kunne nå at dreje alligevel, fastholder jeg kursen og fortsætter ind i den mælkehvide, tætte og fugtige tåge.

Jeg har ikke svævet i så tæt en sky før og er overrasket over, at det faktisk rykker og river så meget i skærmen. Jeg får en ubehagelig fornemmelse af ikke at sidde sikkert og helt fast i seletøjet. Jeg trækker mine styrehåndtag halvt ned og bremser derved farten. Det er en standardprocedure, som gør det nemmere at styre uden om andre springere.

En påfaldende stilhed breder sig, kun brudt af de blafrende celler i skærmen. Jeg kigger ned og kan til min forbløffelse ikke se mine støvler. Jeg er omgivet af en tyk tåge og har en sigtbarhed på mindre end to meter.

Mit kompas og min højdemåler er mine eneste to referencepunkter, og skyen føles uendelig. Igen mærker jeg usikkerheden snige sig ind på mig.

Men et øjeblik efter bliver lyset heldigvis skarpere igen. Aldrig før har jeg været så glad for at gense mine to gamle og slidte »Dannerboots« militærstøvler, og med ét udfolder horisonten sig for mig, og Vendsyssel fremstår atter klar og grøn.

Nålen i min højdemåler passerer de fire kilometer, og jeg har skyfri himmel resten af vejen. Jeg løsner min iltmaske i den ene side, lader den falde til siden og nyder suset af den normale, iltmættede luft. I min sejrusrus strækker jeg hænderne med styrehåndtagene i vejret og åbner op for cellerne i min faldskærm, så jeg får så meget fremdrift som overhovedet muligt ned mod landezonen.

Ned til mine kammerater, ned til det velkendte og trygge.

Omkring 150 meter over jorden sørger jeg for at vende op mod vinden før landingen, og cirka 20 meter over jorden bremser jeg.

Jeg falder, da jeg lander. Det er ikke unormalt ved et HAHO-spring. Efter cirka en halv time i luften med begrænset blodcirkulation i benene, fordi faldskærmsselen klemmer ved lysken, er mine ben og fødder følelsesløse.

Samtidig gør vægten fra den store mængde udstyr det svært at holde balancen.

Langsomt kommer jeg på benene, får rullet min faldskærm sammen og finder årsagen til, at iltmasken er gået op. En gammel, mør faldskærmselastik er bristet under de ekstreme forhold. Noget så banalt som en forbandet elastik kunne have kostet mig livet.

Men nu er dagens arbejde overstået, og vi bliver kørt i lastbil tilbage til flyvestationen.

Da jeg sidder på ladet af den bumlende lastbil og kigger ned på mine hænder, ryster de svagt. Aftenen forinden sad jeg på Café Rendes-Vouz i Aalborg og drak kaffe med mine patruljekammerater og talte med spænding om denne dags udfordringer. Jeg havde ikke i min vildeste fantasi forestillet mig, at springet skulle indebære en kamp for mit liv. Men jeg klarede den, og nu føles mine lidt dirrende hænder og den ellers ubekvemme køretur næsten helt behageligt.

En anden gang går det ganske ubehageligt galt for mig i en faldskærm, da jeg er med det militære bruttolandshold til træning i De Forenede Arabiske Emirater. Jeg skal for første gang springe præcisionsspring med en faldskærmstype udviklet specielt til formålet. Det er en faldskærm, der er noget anderledes end de militære skærme. Den er større, mere følsom og reagerer hurtigere, når man styrer den med styrehåndtagene, fordi man skal lande så præcist. Meningen er, at jeg skal lande på en madras, hvor min ene hæl gerne skal ramme en prik på størrelse med en femkrone.

Springpladsen er midt ude i ørkenen, og jeg er godt på vej, synes jeg, da jeg kun omkring ti meter over ørkensandet finder ud af, at jeg nok alligevel kommer lidt for langt ud over madrassen. Det er ikke nogen katastrofe, men jeg vil gøre alt for at være så tæt på

prikken som muligt, så jeg hiver kraftigt ned i mine styrehåndtag for at få bremsset skærmen og have mere tid til at styre. Mit træk er imidlertid så voldsomt, at skærmens celler tømmes helt for luft, så faldskærmen staller og bliver helt slap som et kondom. Så jeg falder hurtigt og hårdt til jorden. Lander på numsen direkte på mit haleben og tager fra med højre arm.

Slaget er så kraftigt, at både jeg og de andre jægere, som ser landingen, er sikre på, at jeg har brækket ryggen. Heldigvis er det ikke tilfældet. Til gengæld er synet af min højre underarm helt grotesk. Den går i zigzag næsten nede ved håndledet.

Kort efter hentes jeg direkte på springpladsen af en Huey-helikopter, som flyver til et hospital og lander på taget, hvor jeg bliver konfronteret med min nye skæbne - en stor, rødmosset, tysk overlæge, der giver mig to valg. Enten kan jeg få armen sat på plads manuelt lige nu og her, hvilket vil være det bedste for helingen. Men så bliver det uden bedøvelse. Alternativt kan jeg få den sat sammen senere under bedøvelse, hvilket altså er den mindst gode løsning. Jeg vælger selvfølgelig det første, og inden jeg når at tænke over det, står min patruljefører Morten og en lægemedhjælper og holder mig i skulderen, mens den tyske overlæge trækker armen ud og skubber den ind på plads i knoglen igen.

Jeg er tæt på at besvime, mens han står og lirker min underarm sammen. Det forekommer mig som en evighed, og da han omsider slipper sit jerngreb i min havarerede arm, synker jeg lettet og udmattet om i stolen. Jeg er helt ødelagt af smerte. Det får den ellers så sindige og fåmælte Morten til at grine højlydt ad mig og udbryde, at han i sine praktikperioder som sanitetsmand på danske sygehuse har set mange døde mennesker - »men aldrig en, der har været så hvid i ansigtet som dig her i dag.«.

Overlevelse og bristede jægerdrømme

Combat Survival Course.

Anekdoterne og ærefrygten står i den grad omkring det mest krævende kursus på jægergrunduddannelsen. Et kursus, der har til formål at lære jægeren at overleve på flugt efter en kampsituation bag fjendens linjer. Det vil sige teknikker til at undvige, gemme sig og leve i og af naturen, mens den fjendtlige hunter force jager én. Og ultimativt lærer man, hvad man kan blive udsat for under afhøring og indespærring, hvis man bliver fanget.

Jeg skulle egentlig have været på dette kursus som en del af min grunduddannelse, men på grund af Golfkrigen i Kuwait i 1991 suspenderede de britiske arrangører kurset det år, og jeg er først med i november 1992. Det er over et år efter, at jeg en fredag eftermiddag i august 1991 under en uhøjtidelig ceremoni fik overrakt mit »JÆGER« -skuldermærke og diplom som bevis på, at jeg nu er jægersoldat. Men jeg føler mig ikke helt værdig, før jeg også har bestået dette overlevelseskursus.

Kurset afholdes af det britiske 22. Special Air Service for de britiske elitesoldater, SAS, men også andre landes eliteenheder bruger kurset. De første omkring ti dage er teori og øvelser, inden vi bliver sendt ud til ti dage i Black Mountains i Wales for at lære at sulte, fryse og være på flugt.

Vi er 80 kursister, og forud for flugten får vi udleveret nogle gamle pjalter, noget stof, et par bildæk og en halv snes får. Af stoffet skal vi sy tøj, af bildækkene lave sko, og fårene skal udover at give os mad også være råvare til det varme tøj, som vi er nødt til at fremstille her i november i de blæsende, råkølde og regnfulde bjerge. Varm mundering er påkrævet, og med min sløve schweizerkniv får jeg den tvivlsomme ære at skære halsen over på et stakkels får, som får en alt andet end hurtig og smertefri skæbne.

Det skal ellers helst gå hurtigt. Vi har kun et par timer til at sy, skære og tilpasse, inden det bliver aften, mørkt og endnu koldere.

Jeg får da også lavet mig et par sko samt en hue, en jakke og et par vanter af fåreuld.

Men udover at ingen af delene er særlig vellykkede, er uldtøjet klamt, fordi der ikke er tid til at tørre skindet, som derfor stadig er fugtigt af blod.

Vi flygter i små grupper på to-tre mand.

Jeg sammen med to danske frø mænd. Og nu gælder det om at søge uset tilbage mod vores »egne linjer«, som er markeret på et kort over området, som vi selv har tegnet. Vi

får ikke mad eller drikke udleveret, så da fårekødet er spist efter et par dage, lever vi udelukkende af de sparsomme bær og rødder i området. Vand finder vi i de kilder, der heldigvis viser sig at være mange af.

I denne flugtfase bliver vi konstant jagtet af en hunter force, der består af enheder fra det britiske faldskærmsregiment PARA, der forfølger os i helikoptere, køretøjer og patruljer med natkikkerter og hunde. Så i dagslys gemmer vi os, og det er en udfordring ud over det sædvanlige, for udover at være blæsende og regnfulde er Black Mountains nemlig karakteriseret ved at være uden naturlige gemmesteder som huler, grotter og store lukkede skovområder. Der er kun små granlunde at søge læ i, og vi må trykke os i huller i jorden og forladte dyregrave, hvor vi forsøger at få noget søvn.

Når det er nat, bevæger vi os i ly af mørket frem mod egne linjer.

Da vi nærmer os de ti dage og endnu ikke er blevet erkendt af PARA-styrkerne - og den klamme stank fra vores hjemmelavede fåretøj er blevet helt ubeskrivelig - ved vi, at vi snart bliver fanget. Det er ikke et spørgsmål, om man bliver fanget, men hvornår. Det er kursets afgørende prøvelse, så alle skal have den erfaring med. Alle bliver taget til fange, og det foregår meget kontant.

Vi har på fornemmelsen, at det er ved at være op over, da vi befinder os i en lille slugt med stejle sider. Og pludselig vælter omkring 20 PARA-soldater da også frem. Vi kan intet stille op og prøver heller ikke. Vi skal igennem det uundgåelige. PARA-folkene råber og skriger, at vi er færdige. At vi er nogle nobodys. Ikke andet end worthless fucks. Jeg får bind for øjnene, bliver bagbundet og smidt i en mudderpøl, hvor de sparker mig i nosserne og maven og slår mig med flad hånd i hovedet, mens de står og griner - you miserable fuck! Jeg er nu POW, Prisoner Of War, og føres som krigsfange hjem til deres base til en 36 timer lang forhørsfase. I halvandet døgn skal jeg uafbrudt, undtagen under selve forhørene, være i såkaldte stresspositioner. Der er en, hvor jeg står op ad væggen i en vinkel på cirka 45 grader med vidt spredte ben og arme. Og en anden, hvor jeg sidder i skrædderstilling på gulvet med arme og hænder over hovedet, så fingerspidserne lige rører hinanden, men uden at hvile på hovedet.

Mine arme og ben kramper ofte af udmattelse i stillingerne, men står eller sidder jeg ikke helt korrekt, bliver jeg straks gjort opmærksom på det med enten spark eller slag.

Samtidig har jeg en hætte over hovedet, så jeg intet kan se, og i rummet er der store højtalere med konstant, skrattende støj, så jeg ikke kan høre andet. Det er dybt ubehageligt og smertefuldt, og når jeg nu og da er ved at dejse om af udmattelse, sparker og slår PARA-vagterne mig. Indimellem hiver mine fangevogtere mig også udenfor, klæder mig nøgen og smider mig rundt i iskoldt mudder, mens de står og griner hånende.

Stresshelvedet bliver kun afbrudt af forhør med forskellige typer forhørsledere.

Der er både en good guy, en bad guy og en kvindelig, der beordrer mig til klæde mig af foran hende, hvorefter hun håner mig for at være en dansk slapsvans.

Alt hvad jeg må sige, er mit navn, mit soldaternummer og min grad. Alt andet betyder dumpekarakter og medfører øjeblikkelig afgang fra kurset. Sådan er det ikke i dag, hvor man som udgangspunkt må sige alt, hvad man ved, i håb om at overleve - krige er blevet sådan, at mange ikke længere retter sig efter krigskonventionerne, men bare skærer halsen over på en fange, hvis han ikke fortæller noget.

Jeg ved naturligvis, at forhøret er et spil, men indimellem gør udmattelsen, trætheden, kulden, sulten, uvisheden og ydmygelsen, at det er svært at skelne mellem fantasi og virkelighed. Det er ekstremt hårdt, og de 36 timer forekommer uendelige. Det er også i denne fase, de fleste af mine medkursister falder fra. Jeg hører granvoksne elitesoldater bryde grædende sammen og råbe grådkvalte på deres modersmål, inden de bliver slæbt ud og sendt hjem. Men jeg formår at tænke frem og glemme smerten.

Jeg tænker indimellem, at deres vold i forbindelse med tilfangetagelsen og forhørsfasen er uacceptabel. Men samtidig ved jeg, at det er en investering i min uddannelse, for det gør mig meget bedre rustet, hvis jeg en dag kommer ud for det samme i en krigssituation.

Desuden skal jeg ikke gøre mig negativt bemærket ved at klage. Jeg tænker kun på at kunne føle mig som 100 procent jægersoldat og skal bestå det her. Og det gør jeg. Ni kilo lettere efter tre ugers strabadser, men godt tilfreds med at være én af de 20 blandt 80 startende, som opnår denne særlige udmærkelse i overlevelse.

Omsider føler jeg, at jeg er blevet fuldgyldig jægersoldat.

Trods min stolthed over at bestå Combat Survival Course mærker jeg faktisk allerede i starten af 1992 - kun ganske få måneder efter at jeg er blevet fuldgyldig jægersoldat - en begyndende desillusion over udsigterne imit drømmejob.

Jeg har naturligvis æren af at være en del af en lille, eksklusiv skare. Men jeg synes, at vores hverdag er temmelig indholdsløs og bliver mere og mere opmærksom på, at Jægerkorpset har eksisteret siden 1961 og endnu aldrig været udsendt til en rigtig krigsindsats.

Vi oplever aldrig noget operativt, og i hverdagen går vi mest op i semimilitære idrætsdiscipliner som femkamp, triathlon, orienteringsløb og faldskærmsspring. Ellers står den på almindelig fysisk træning, intern uddannelse og øvelser.

Særligt øvelserne i udlandet, i Tyskland, England, Belgien, Holland og Frankrig, er ofte spændende og realistiske, men under Combat Survival Course går det for alvor op for mig, at vi ikke er en enhed, der er særlig operativt indstillet. Det indser jeg især, da vi i teoriforberedelsen hører et foredrag af Andy McNab, som var med i Operation Desert

Storm og Første Golfkrig mod Saddam Husseins irakiske styrker i Kuwait i 1990-1991 og siden skrev den berømte bog *Bravo Two Zero* om sine oplevelser.

At være operativ er for mig essensen af at være professionel soldat. Det er kernen i en professionel soldats identitet og berettigelse.

Det er først i sådanne situationer, at vores håndværk, vores mentale styrke og karakter samt alt det, vi har øvet i årevis og til hudløshed, kan blive udfordret ultimativt. Ikke før.

Og jeg ønsker udfordringerne. Jeg vil på hemmelige missioner i fjendeland i fremmede, eksotiske lande. Jeg ønsker at lave nålestikoperationer i ly af mørket og snige mig ind på et objekt og sprænge det i stykker.

Jeg vil prøve det farligste, det mest spændende og det, der stiller størst krav til mig.

Men udsigten til det er ikkeeksisterende. Efter 13 års målrettet og næsten daglig kamp for at nå hertil er målet slet ikke, hvad jeg forventede, og jeg føler mig afskåret fra muligheden for virkelig at flytte mentale grænser.

Det er skuffende. Forstemmende. Et antiklimaks af rang. Og det betyder, at jeg totalt mister min militære energi og bestemmer mig for, at jeg vil prøve andre udfordringer i livet.

Jeg har på dette tidspunkt i mit liv aldrig overvejet alternativer til Jægerkorpset, men jeg tænker hverken på Fremmedlegionen eller på at skifte statsborgerskab for at få kampudfordringer. Jeg er træt af militæret og overbevist om, at jeg aldrig skal i uniform igen, så jeg bruger min optjente civile uddannelse med fuld militær løn til at gå på forskellige merkonomkurser i første halvdel af 1993. Jeg ved ikke rigtig, hvad jeg skal bruge det til, og det er en svær og helt ny og uvant situation for mig at mangle et mål.

Derfor beslutter jeg i stedet at forfølge mine kreative lyster og evner og køber et trommesæt og et kamera og bliver først assistent for en etableret fotograf og siden selvstændig fotograf.

Det går meget godt med fotografiet. Jeg tjener godt på det, men det stiller ikke min udlængsel. Så i begyndelsen af 1995 beslutter jeg at forfølge en anden gammel drøm: at lære spansk og bo i Sydamerika, hvor jeg er sikker på, at temperament, klima, kvinder og mad lige er noget for mig. Og det er det. I halvandet år bor og rejser jeg rundt i primært Argentina, Chile, Uruguay og Bolivia, hvor jeg fotograferer for Elle, Euroman, Jyllands-Posten og lokale magasiner og aviser.

Jeg oplever masser af spændende professionelle og private udfordringer. Blandt andet bliver jeg udsat for et væbnet røveri, hvor de tager mit kære ur, et Rolex Submariner, som jeg havde sparet op til gennem surt arbejde i en DSB-kiosk gennem et år. Jeg bliver også jagtet med en skarpladt revolver af en sygeligt jaloux ekskæreste til min kæreste.

Og jeg bruger mine sidste penge på at få ordnet et brækket ben på gadehunden Santiago.

I september 1997 kommer jeg hjem til Danmark igen og går ind i it-branchen. I to et halvt år arbejder jeg for Mermaid Computer og TopNordic, blandt andet med etablering af en forhandlerafdeling, hvor jeg har ansvaret for salg til forhandlerne, blandt andre store aktører som Dansk Supermarked.

Det er lærerigt og i starten udfordrende, men jeg begynder så småt at mangle nerve og spænding i min dagligdag, og en martsdag i år 2000 på vej til arbejde i Tåstrup beslutter jeg mig for at sige op. Jeg har ingen alternativer, ingen planer, men træffer en hurtig beslutning, kører ind på arbejdet, skriver min opsigelse på kontoret, printer den ud, afleverer den til min chef og kører hjem igen.

For at tjene penge arbejder jeg derefter i en periode som brolægger i de nordsjællandske villaers indkørsler og forpladser.

Men min videre skæbne bliver besejlet, da der efter et par uger dumper et brev fra Danish Demining Group ind ad døren.

Krigens skraldemand

Jeg skal være programleder for Danish Demining Group i Kaukasus. Nærmere bestemt i Tjetjeniens naborepublik Ingusjetien.

I ti uger hen over forår og sommer år 2000 har jeg sammen med en række andre eksjægersoldater været på kursus på Farum Kaserne, hvor Forsvaret i samarbejde med Danish Demining Group, DDG, har gjort mig til ekspert i ammunitionsrydning. Jeg ved, hvordan man håndterer en minesøger.

Jeg har lært den langsommelige og dræbende kedelige, men meget vigtige procedure for at stikke efter miner i jorden. Jeg kan kende forskel på alverdens forskellige typer af panserminer, personelminer, granater, bomber, raketter og anden ammunition. Og jeg kan destruere det hele. Alt sammen så jeg kan agere som en krigens skraldemand og være med til at rydde op i Den 3. Verdens enorme mineproblem.

Særlig hårdt medtaget af landminer og ueksploderet ammunition er Afghanistan, visse lande i Afrika, dele af Asien og Balkan og altså Kaukasus. DDG har som dansk, humanitær, ikke-statslig organisation minerydningsprogrammer i alle regionerne. De berørte lande har alle været eller er stadig regulære krigszoner, hvor minerne desværre viser sig uhyggeligt effektive, ikke kun mellem de kæmpende militære parter, men mindst lige så meget mod en sagesløs civilbefolkning og mod dyr. Krigene i disse lande har efterladt kampvognsgranater, flybomber og mortargranater, som ikke er eksploderet på grund af tekniske fejl eller soldaternes forkerte montering, og hvert år dræbes eller lemlæstes titusindvis af mænd, kvinder, børn og dyr af disse ofte skjulte og dødelige genstande.

I Kaukasus nordøst for Tyrkiet og Sortehavet, hvor Europa møder Mellemøsten og Asien, er problemet gigantisk. Regionen har op mod 50 forskellige folkeslag fordelt i de mange små republikker, som inden for de seneste 15-20 år har udkæmpet væbnede konflikter i efterdønningerne efter Sovjetunionens sammenbrud. Etniske konflikter, krigsforbrydelser, mafiakriminalitet og terror er hverdag her, og de fleste husker nok terroraktionen mod »Skole nummer 1« i den tjetjenske landsby Beslan den 1.-3. september 2004. På åbningsdagen efter sommerferien besatte omkring 30 tjetjenske og islamistiske oprørere bevæbnede med Kalashnikovs, mandbårne raketter og sprængstoffer skolen med plads til 900 elever. En klodset og kaotisk gidselaktion blev gennemført af politi, soldater og civile, og det endte med, at flere end 330 mennesker døde, over halvdelen børn.

Den russisk-tjetjenske konflikt begyndte, da den lille udbryderrepublik Tjetjenien i 1991 erklærede sig for selvstændig efter Sovjetunionens sammenbrud. Op igennem årtiet udkæmpede russiske soldater og tjetjenske uafhængighedsoprørere blodige kampe, der lagde landet i ruiner, dræbte titusinder og sårede endnu flere.

I slutningen af år 2000 skønnes det, at der ligger over én million miner i landet som følge af krigen - og der bor altså mindre end en million indbyggere i landet, som er omtrent dobbelt så stort som Sjælland. Derfor har intet andet land i verden haft så mange ofre for miner som Tjetjenien. Alene i år 2002 anslås det, at knap 5.700 mennesker er blevet dræbt eller såret af miner, heraf knap 1.000 børn. Og læg dertil et stort antal sårede og dræbte dyr.

Det er især personelminer, som udgør et problem, fordi befolkningen trods frygt for miner er nødt til at leve deres liv og dagligt benytte mange af de marker, veje og stier, som er strøet til med miner.

Børnene skal i skole eller hente brønde til familien, bønderne og deres kreaturer skal på markerne, og kvinderne skal til byerne og markederne. Alternativet er et liv uden basale fornødenheder.

Det optimale ville være, hvis man kunne begynde at fjerne minerne, men her i år 2000 er det umuligt at gennemføre egentlig rydning, fordi det simpelthen er for farligt på grund af de igangværende kampe mellem de tjetjenske oprørere og russerne, som har over 100.000 soldater udstationeret i landet, først og fremmest i og omkring hovedstaden Groznyj. Derfor sætter DDG i samarbejde med Folkekirkens Nødhjælp og med donationer fra FN, EU, Danida og den tilsvarende svenske bistandsorganisation SIDA ind med oplysningskampagner om, hvordan civilbefolkningen så vidt muligt kan undgå minerne.

Det er det program, jeg skal lede og udvikle fra naborepublikken Ingusjetiens hovedstad, Nazran. Ingusjetien er den mindste og den fattigste af republikkerne i Kaukasus.

Den grænser op til Tjetjenien mod vest og fylder kun 3.600 kvadratkilometer, eller omtrent halvdelen af Sjælland, og tæller en befolkning på under en halv million mennesker.

Dertil skal lægges adskillige hundredtusinde tjetjenske flygtninge, som befinder sig i lejre rundt om i landet. Det er primært dem, vi skal gøre en indsats for med information om miner og ueksploderet ammunition.

Min rejse mod Nazran starter med et par nætter i den gigantiske og kolde russiske hovedstad Moskva, hvor jeg finder ud af, at langt de fleste moskovitter absolut ikke kan lide kaukasere. De anser dem for at være terrorister og kriminelle, blandt andet fordi en

stor del af den russiske mafia har sit udspring i Kaukasus. Det gør mig blot ekstra spændt på de kommende seks måneders udfordringer som programleder.

Min nærmeste medarbejder er også en tidligere jæger, Peter Correl, som jeg bestod minerydningskurset med, og på grund af den dårlige sikkerhedssituation i Ingusjetien er det et krav fra DDG, at vi har et sikkerheds-setup. Fire mand fra det lokale politi skal være vores livvagter og sørge for vores sikkerhed, når vi skal til og fra arbejde og køre rundt i regionen til flygtningelejre.

Særligt kidnapning er et kæmpe problem i området. Fra 1996-1999 er cirka 1.300 mennesker blevet bortført. Mange dukker aldrig op igen og likvideres blot, når løsepengene ikke kan betales, og det skønnes, at omkring 500 stadig holdes i fangenskab i jordhuller og mørke, fugtige kældre. Risikoen for kidnapning er særlig udpræget for vesterlændinge, der anses for lukrative mål og omtales som walking money. Mange journalister og nødhjælpsarbejdere fra Vesten er blevet kidnappet af kriminelle bander og den lokale mafia.

En af de mest omtalte er Camilla Carr og hendes kæreste Jon James, som i 1997 tog til Tjetjeniens hovedstad Groznyj for at åbne et rehabiliteringscenter for børn med krigstraumer.

Tre måneder efter det engelske pars ankomst blev de begge kidnappet af tjetjenske oprørere, og igennem de næste 14 måneder blev de begge tortureret og hun voldtaget et utal af gange af sin fangevogter, inden parret blev løsladt mod en løsesum.

Såvel den britiske som den russiske regering afviser at have betalt løsepenge for deres frigivelse, og der spekuleres i, at den London-bosiddende russiske milliardær Boris Berezovsky har betalt de tjetjenske kidnappere.

Det er denne virkelighed, jeg er på vej imod, da jeg en sen aften i oktober 2000 sætter mig ind i det russiske indenrigsfly fra Moskvas Domodedovo-lufthavn til Nazran.

Lufthavnen er indhyllet i en snestorm, så flyet holdes tilbage, og da det gives fri efter en time, kommer den russiske kaptajn slingrende hen mod cockpittet helt sprutrød i hovedet og iført en stor pels-hat. Det bekræfter på foruroligende vis mine fordomme om indenrigsflyvning i dette land. Og det bliver ikke bedre af, at kabinen i det lille Tupolev-jetfly rasler og brager ud ad startbanen, mens plasticposer falder ud af bagagehylderne, og enorme russiske koner bladrer i deres kulørte magasiner.

Et par dage efter min ankomst er jeg allerede faldet godt til i jobbet. Jeg har fået indrettet mit lille kontor med computer og printer og har kæmpet med at få en internetforbindelse op at køre, så rammerne er på plads. Nu gælder det om at gøre en humanitær forskel.

I lærerværelset, der støder op til mit kontor, underviser jeg mine 15-20 lokale medarbejdere.

De er alle tjenere, de fleste kvinder i alderen 20-40 år, men også to mænd i begyndelsen af tyverne, og de har næsten alle en yderst traumatisk baggrund fra de sidste ti års kamphandlinger i deres hjemland.

De bor alle i de omkringliggende flygtningelejre, og mange af deres mænd, koner, børn eller forældre er døde eller simpelthen bare forsvundet som følge af krigen. Men på trods af deres situation - eller måske på grund af den - udviser de en forbløffende gejst og moral i deres arbejde med at oplyse om faren fra miner i regionen. Jobbet er efter lokale forhold særdeles vellønnet, og de hænger virkelig i for at være rustet til at lære deres landsmænd om den sidste, opdaterede viden om minefaren i regionen.

Jeg tager kontakt til flygtningelejre, skoler og andre offentlige instanser for at koordinere undervisningen. Og vi organiserer lærerne i små mobile teams, som vi sender rundt i regionen i op til en uge ad gangen.

Det er et risikofyldt arbejde. Lærerne kører ofte rundt i områder, hvor der er regulære kampe mellem russere og tjetske oprørere.

Men indsatsen er en stor succes, fordi lærerne når ud til områder, hvor der næsten aldrig informeres om minefaren, og hvor de kan uddele de plancher og foldere, som de selv har fabrikeret og lamineret til børn og deres familier.

På grund af succesen vil vi gerne have flere lærere. Da vi lader rygten sive, bliver vi straks bombarderet med henvendelser fra kvinder, mænd og såmænd også enkelte børn, som alle påstår, at netop de er perfekte til jobbet. Peter og jeg brænder nær fingrene, idet også vores livvagter insisterer på, at deres fætre, kusiner og venner skal have jobbet.

To af dem bliver endda aggressive, råber ad mig og antyder, at det kan gå ud over min sikkerhed, da jeg fortæller dem, at vi allerede har fundet de egnede kandidater. Og det er ikke den eneste grund til, at jeg ser lidt skævt til de folk, som jeg ellers skulle tiltro mit liv.

På grund af den spændte sikkerhedssituation og den store risiko for kidnapning er det fuldstændig udelukket, at jeg færdes alene uden for vores hus og kontor, så livvagterne gør mig konstant følgeskab, og jeg er ikke imponeret. De virker sløve og uengagerede, og jeg stoler simpelthen ikke på dem.

Hvis Peter og jeg skulle komme i problemer, vil de formentlig kun være i vejen og sikkert være de første til at stikke af. Men de er nu engang et åg, jeg bliver nødt til at bære.

Huset, vi bor i, er en udmærket villa beliggende i et indhegnet kvarter med nyopførte, helt ens boliger, som huser republikkens lille elite. Vi bor ved siden af præsidenten, som hver morgen i høj fart kører af sted i sin pansrede Humvee, skarpt efterfulgt af en sort bil med hans livvagter.

Kvarteret står i skærende kontrast til den lille hovedstad, Nazran, hvor tårnene på nedslidte moskeer rager op over byens tage, hvor kun få veje er asfalterede og affaldet flyder i gaderne, og kvæg, høns og vilde hunde strejfer rundt. Der er få butikker, men mange tætpackede markeder med frugt, grøntsager, kød, blomster og andre dagligdags fornødenheder.

Vi deler huset med Dansk Flygtningehjælp, som består af en mildt sagt mangfoldig skare af medarbejdere og beboere. Der er Kristof, som er polak, men snakker flydende dansk. Med sit lange, grå hår ned ad ryggen ligner han et stædigt levn fra Woodstock-generationen. Han er uddannet arkitekt, dansk gift, i midten af fyrrerne og har i mange år arbejdet i denne branche, hvor han står for byggeprojekter i flygtningelejre.

På trods af sin fodformede fremtoning er han meget kontant og direkte i sin adfærd, både professionelt og privat, og jeg kan rigtig godt lide ham.

Så er der Henrique, en flink, rolig og hø-flig franskmand, som arbejder med logistik til flygtningelejrene.

Og endelig er der Kharon, der er ansat som den lokale arbejdsstyrkes sjakbajs. Han er en lille, ilter tjetjener, hårdtarbejdende og meget ambitiøs og besidder en målrettet drøm om at tage til Canada, hvor han vil tage en uddannelse og starte et nyt liv med sin kønne kone og deres barn.

For mig er det værste ved vores restriktive liv og isolation i huset, at jeg ikke kan passe min løbetræning. Til stor irritation for husets øvrige beboere kompenserer jeg ved hver aften at løbe op og ned ad trappen fra kælderen til første sal. Men jeg får dem overbevist om, at det er en nødvendighed for mig at træne, og det accepterer de. Jeg får også hevet penge ud af budgettet til at indkøbe vægttræningsudstyr og en boksesandsæk, som jeg hænger op i kælderen.

Turene ud af huset og byen går som regel til flygtningelejrene, hvor jeg bistår vores lærere med undervisningen og studerer, hvordan flygtningene modtager vores information.

De flere hundredtusinde flygtninge er en forstemmende samling af lemlæstede, forpinte og underernærede skæbner, der har boet i lejrene i årevis. Mange børn er født der og kender ikke til andet end lejrene, hvor titusindvis af telte er opstillet i uendelige rækker, adskilt af mudrede stier og småveje.

Familier på 6-10 personer lever sammenstuvet i telte, som ikke er større end 20 kvadratmeter, opvarmet af en lille gasbrændeovn i midten og oplyst af et par ophængte pærer. Og de har kun få personlige ejendele som et par senge, borde og enkelte billeder af familien vidner om et liv før dette.

Jeg besøger blandt andet en familie, hvor den 10-årige søn har mistet begge arme og et øje, da han gik og legede i skoven ved familiens gård. Resten af sit liv er han dybt afhængig af sin familie og kan ikke gå på toilettet, spise eller tage tøj på uden dem. I en anden familie, jeg taler med, er det faderen, der har mistet begge sine ben, da han gik på sin mark med sin ko og trådte på en russisk personelmine. Koen forblødte, mens han formåede at slæbe sig hjem til sin gård på de stumper, der var tilbage af hans ben. Takket være en udenlandsk hjælpeorganisation, som er specialiseret i at sætte proteser på mineofre, kan han nu gå og støtte sig til krykker.

Alle flygtningene er i det hele taget dybt afhængige af hjælp fra FN og udenlandske hjælpeorganisationer som Dansk Flygtningehjælp, der opstiller lejrene og uddeler mad. Ris, mel og tømælk i dagsrationer holder med nød og næppe liv i familierne.

Og forholdene uden for flygtningelejrene er ikke meget bedre. På vores uddannelsesfærd rundt i grænseområderne op til Tjetjenien oplever vi, at mange tjetjenske familier er genhuset hos en ingusjetisk familie og venner, indtil den dag hvor de - måske - kan vende tilbage til deres hjem i Tjetjenien. I faldefærdige huse sidder disse arme, triste og forhutlede mennesker i vinterkulden og stuver sig sammen foran brændeovne.

Hos en enkelt familie bliver jeg inviteret indenfor til en kop chai, som the kaldes i Kaukasus. Huset vrimler med børn, men også denne familie er hårdt ramt af en skæbne afledt af krigen i Tjetjenien. Moderen sidder med våde øjne og en stak billeder i skødet, og hendes datter holder et af dem op foran mig. Det viser hendes bror og hans kæreste, der begge er i deres sene teenageår. To år tidligere forlod de en morgen huset for sammen at gå på arbejde i den nærliggende landsby, men de kom aldrig hjem igen. Familien har ikke hørt fra dem siden, men er sikre på, at de er blevet taget af russerne og likvideret kort efter.

I de skoler, hvor vi afholder timelange foredrag om minefaren, er der ingen varme eller andre basale bekvemmeligheder. Skolerne er blot træbarakker, hvor børnene sidder ved fælles borde, og læreren har sin tavle og intet andet.

Endnu mere forstemmende er det at besøge hospitalerne i grænseområderne. Vi tager rundt til dem, fordi vi har en aftale med den lokale FN-afdeling i Nazran om, at vi vil skabe kontakt mellem de hjælpeorganisationer, som kan hjælpe med proteser til mineofrene, og ofrene selv.

Det er en ubeskrivelig stand, disse såkaldte hospitaler er i. Gamle og forfaldne bygninger, ofte uden glas i vinduerne, der i stedet er dækket til med plastic. Mørke gange uden lys. Toiletter med afføring op ad væggene.

Patienter som ligger i deres beskidte senge med amputerede lemmer og kigger fraværende op i loftet. Og sygeplejersker og læger, der passer og plejer deres patienter efter bedste evne med de beskedne mængder medicin og det primitive hospitalsudstyr, som de nu engang har til rådighed.

Hvordan patienterne overlever sådan et sted, fatter jeg ikke. Jeg har som jagersoldat levet under yderst primitive og beskidte forhold, og jeg ved, hvor let kroppens immunsystem bliver påvirket. Et ophold et af disse steder måda give dødsstødet, hvis man ikke er død af sine skader eller sygdomme i forvejen.

Da det bliver sen vinter, vælger jeg at tage en tur til Tjetjeniens krigsramte hovedstad Groznyj. Netop Groznyj er det sted i hele Kaukasus, som er værst inficeret af miner og ueksploderet ammunition. Jeg vil ind og kontakte nogle af de skoler, som efter sigende stadig fungerer, for at lave aftaler med dem om undervisning.

Det er en stor risiko, jeg løber. Kamphandlingerne mellem oprørerne og de russiske styrker er i fuld gang i byen, som stort set er bombet og skudt fuldstændig sønder og sammen af den ekstremt aggressive russiske besættelsesmagt. Det er en dagligdag, hvor russerne om morgenen kører ud fra deres baser og besætter hundredvis af checkpoints ved indfaldsvejene, hvorfra de holder byen i en jernnæve og slår hårdt ned på alt, der bare kan minde den mindste smule om oprørere. Imens skjuler oprørerne sig, og deres snigskytter er en stor trussel mod soldater og civilbefolkning, både når de snigskyder, og når de følger op med regulære angreb med raketter og maskingeværer.

Når det bliver nat, og alle de knap 80.000 russiske soldater igen er på deres baser, sniger oprørerne sig i ly af mørket ind i byen og placerer vejsidebomber og miner på gader og stræder.

Således blev 4.700 russiske soldater dræbt i Tjetjenien på tre år fra 1999-2002.

Antallet af dræbte tjetjenere varierer afhængig af, hvem der udtaler sig. Russerne siger 45.000 i løbet af to russisk-tjetjenske krige siden 1994, mens tjetjenske kilder, blandt andre den kendte eksilleder Akhmed Zakayev, taler om 250.000 omkomne tjetjenere og næsten lige så mange forsvundne.

Mine livvagter skal selvfølgelig med til Groznyj, men de er ikke meget for det. Jeg tvivler på, at de vil risikere særlig meget for at redde mig, og det passer mig derfor fint, at de selv insisterer på at rekvirere forstærkning fra en russisk eliteenhed for at føle sig mere sikre. Således befinder jeg mig med skudsikker vest på bagsædet af en firhjulstrækker i

selskab med tre kæmpestore og tavse russere med maskingeværer, mens mine egne livvagter holder sig på afstand i deres bil bagved.

Vi kører et par timer fra Nazran til Groznyj, og havde det ikke været, fordi Tjetjenien er en krigszone, havde landskabet været decideret smukt. Marker, vandløb, skove og den storslåede bjergkæde mod syd, hvor Elbrus med sine 5.642 meter rager op over dem alle.

Men landet er også sønderbombet, og jeg bemærker små røde skilte med dødsningehoveder på hegn langs marker. Det betyder miner. På en mark ser jeg også kadaveret af et stykke kvæg, der har fået sprængt hele bagkroppen af, og senere væmmes jeg over synet af to hunde, som ligger fuldstændig flænsede i kanten af en lille markvej.

Konstant på turen afbrydes vi af russiske checkpoints, hvor pansrede BMP-infanterikampkøretøjer holder bag betonmure, og russiske soldater kontrollerer al trafik på vejen.

Da vi nærmer os Groznyj og passerer endnu et checkpoint, åbner en BMP pludselig ild med sit 7.62 mm maskingevær i tårnet.

Det er ikke til at se, hvad skytten skyder efter. Men den russiske elitesoldat bag rattet speeder klogelig op og kører væk fra checkpointet i høj fart.

Derefter drejer vi af mod centrum, og det er et chokerende syn, der møder os. Byen ser meget værre ud, end jeg havde forestillet mig, og er et surrealistisk syn af elendighed og armod. Aldrig har udtrykket spøgelsesby været mere rammende. Alle huse, bygninger, gader og monumenter er komplet smadrede efter kampene, og byen virker forladt. Enkelte udtryksløse mennesker bevæger sig rundt i gaderne med indkøbsposer fra de små markeder, som holder befolkningen i live.

Selv de russiske soldater, som står henslængt ved deres pansrede køretøjer i et utal af forskellige uniformer, virker påvirkede af stedets helt igennem deprimerende atmosfære.

De forekommer ikke disciplinerede og anspændte, som man skulle tro, eftersom de står midt i en krigszone. Nærmere sjuskede og apatiske.

"This center!" Vi er parkeret i udkanten af en stor plads, og for første gang på turen siger den af de russiske elitesoldater, som tilsyneladende har den højeste rang, noget til mig. Vi må være i byens centrum nu, og vi stiger ud. De to øvrige soldater placerer sig straks med deres maskingeværer pegende i hver sin retning, mens mine egne livvagter står ved deres bil et stykke fra os og ser noget beklemte ud. En af dem vover sig dog frem til mig og spørger, om han skal tage et billede, hvilket jeg lader ham gøre.

De russiske elitesoldater er utrygge ved situationen, så vi fortsætter hurtigt i bilerne igennem byen mod de to skoler, jeg vil besøge.

Da vi ad omveje endelig kommer frem til den første skole, bliver vi mødt af en ældre, gråhåret og spinkel kvinde, som tilsyneladende er en form for skoleinspektør. Hun er målløs over min ankomst. Og til at begynde med også mistænksom. Hvem er denne fremmede, som i følgeskab af soldater og maskingeværer dukker op ud af det blå og tilbyder hende hjælp? Ved hjælp af en tolk får jeg forklaret hende mit ærinde, og hun lyser op ved tanken om mineundervisning til de små hundrede elever, som går på skolen. Jeg aftaler med hende, hvor mine lærere kan komme. Men jeg må samtidig understrege over for hende, at det er med et vist forbehold, at undervisningen bliver gennemført på de aftalte datoer. Sådan må det være i en krigssituation, og hun er mere end vant til, at intet er sikkert, men takker alligevel igen og igen for mit besøg.

Der er kun et par timer, til det bliver mørkt. De tre tavse russere ved min side lader mig forstå, at nu er det tid til, at vi kører retur til Ingusjetien. Vi sætter kursen ud af byen og passerer endnu en gang de mange checkpoints, hvor de russiske soldater nu virker nærmest opstemte. Føreren for de tre elitesoldater vender sig om mod mig, og med et stort smil, der afslører en guld tand i overmund, laver han en drikkebevægelse med sin ene hånd. Soldaterne er berusede.

Da vi kører ud af spøgelsesbyen, kigger jeg mig tilbage og håber, at jeg aldrig nogensinde skal tilbage til dette forstemmende sted.

Igennem det tidlige forår fortsætter vi arbejdet i flygtningelejre, på skoler og andre officielle institutioner. Peter og jeg har en god fornemmelse, og vi mener, at vi gør en reel forskel. Faktisk går programmet så godt, at vi udpeger en specielt betroet medarbejder, Elena, til at føre programmet videre, når vi om kort tid tager hjem.

Inden skal vi dog igennem endnu en kaukasisk prøvelse. Eller rettere, Peter skal. En morgen vågner han op i DDG-huset, og halvdelen af hans ansigt er følelsesløst og lammet.

Han ser højst besynderlig ud, og vi tilkalder den lokale vagtlæge, der ankommer i en ældgammel ambulance, som minder mere om en rustvogn, og det røde blinklys på taget drejer langsommere end sekundviseren på et ur. Ind i stuen træder en lille mand iført en snavset, hvid kittel og en kæmpe rørformet pelshue på hovedet. Han har guld på alle synlige tænder og diagnosticerer hurtigt Peter med noget, jeg aldrig har hørt om før. Så trækker han en kanyle på størrelse med en køkkenkniv frem af sin taske og jager den ind i patientens ene balde - Peter går ud som et lys.

Yderligere hjælp er der ikke at hente i det ingusjetiske sundhedsvæsen, så dagen efter flyver jeg hjem med Peter. Han bliver indlagt på Rigshospitalet og får stillet diagnosen Bells parese, som er et problem med nerverne i ansigtet forårsaget af en latent infektion med herpes virus. Jeg bliver glad for, at vi handlede så hurtigt og rejste hjem, for det viser

sig, at den korrekte behandling inden for 72 timer er afgørende for udfaldet af lammelsen på længere sigt. Peter kommer sig da også helt efter nogle uger.

Jeg selv tager straks retur til Ingusjetien, hvor jeg over nogle uger overdrager programmet til Elena, der er pavestolt over sin nye status som programleder. Jeg er godt tilfreds med, at jeg er færdig i denne del af verden, og jeg tager hjem og nyder det danske forår. Mine løbeture i Dyrehaven nord for København. At kunne færdes hvor jeg vil, hvornår jeg vil. Samt ikke mindst gensynet med forårsklædte danske kvinder og smagen af kold øl. Og jeg kommer tilmed til at møde Bubber før en vis anden jægersoldat, da han inviterer mig ind i sit TV2-børneprogram »Snurre Snups Søndagsklub« for at fortælle om, hvordan børn i Kaukasus lever i evig minefare.

Det fornøjelige forår hjemme bliver dog kort. Danish Demining Group tilbyder mig nemlig jobbet som ansvarlig for deres minerydningsoperationer i Afghanistan. Og jeg takker ja.

Middelalderen anno 2001

Den varme og fugtige natteluft møder mig som en mur, da jeg i april 2001 træder ud af British Airways' Boeing 777 i Islamabad International Airport i Pakistan, mit første stop på vejen til Afghanistan.

En lang og enerverende tur med larm og besværlige passagerer har gjort mig træt, og jeg glæder mig til at komme i seng. Efter at have ventet en time på min bagage maser jeg mig igennem kødranden af råbende taxichauffører, der lugter penge ved synet af en vesterlænding. Jeg skal ikke bruge en taxa. Jeg bliver hentet af DDG's chauffør Hasheem, en lille mand med rundt ansigt og overskæg, som venligt byder mig velkommen og læsser min bagage i kontorets nye Mazda.

På vej gennem byen mod DDG's hovedkvarter i et mondænt villakvarter med mange ambassader i byens nordlige Sektor F-6 passerer vi Marriott Hotel. Det ligger oplyst og fredeligt hen, og Hasheem berømmer dets buffet. Jeg bemærker også konturerne af den enorme Faisal-moské mod nattehimlen.

Den virker dystert og får mig til at tænke på, hvad der venter mig om et par dage i Afghanistan.

Jeg er spændt. Min tid i Kaukasus har været intens, men Afghanistan, som jeg kun har læst og hørt om, lyder som et endnu mere deprimerende og dystert sted.

Afghanistan har altid været en slagmark for magten i Centralasien. At føre krig er en del af afghanernes kultur, hvad enten det er mod en rivaliserende klan eller imperialistiske stormagter som Persien, Storbritannien eller - ikke mindst i landets moderne historie - Sovjetunionen.

I april 1978 gennemfører det afghanske kommunistparti et blodigt statskup og overtager magten i landet, som de døber Afghanistans Demokratiske Republik. Kommunisterne indfører jordreformer, giver kvinder stemmeret, nedlægger forbud mod tvangsægteskaber og erstatter de islamiske love med sekulære, marxistiske love. Mange afghanere anser regeringens politik for at være inficeret med vestlige værdier og er rasende over, at de traditionelle muslimske dyder bliver svigtet. Derfor flygter de i tusindvis fra de større byer op i bjergene og tilslutter sig den muslimske modstandsbevægelse, mujahedinerne, som har erklæret jihad, hellig krig, mod den kommunistiske regering.

Det kan Sovjetunionen ikke lade passere, og da sovjetiske faldskærmstropper lander i Kabul i julen 1979, hævder de, at de er inviteret af den kommunistiske regering. Deres

opgave er at støtte regeringen i kampen mod mujahedinerne, som over hele landet kæmper mod den siddende regering. Årene efter følger en brutal krig, hvor mujahedinerne viser sig at være en effektiv og hårdfør modstander for de sovjetiske styrker. På trods af russernes brug af fly, helikoptere, kampvogne, napalm og kemiske våben kontrollerer mujahedinerne i 1982 hele 75 procent af Afghanistan.

På grund af deres modstand mod den kommunistiske regering støtter den amerikanske efterretningstjeneste CIA og Pakistan mujahedinerne både finansielt og materielt.

Blandt andet med Stingermissiler, som bliver udslaggivende i kampen mod russernes HINDkamphelikoptere. Det islamiske Saudi Arabien støtter også oprørerne finansielt på grund af deres muslimske tro, og en anden berømt sponsor er en vis Osama bin Laden. Han sender med støtte og hjælp fra USA penge og våben til sine kæmpende muslimske brødre, og i 1988 grundlægger han al-Qaida for at udvide kampen mod Sovjetunionen til at omfatte hele verden.

I februar 1989 får russerne nok. De trækker deres styrker ud af Afghanistan og efterlader landet med hundredtusinder af døde, millioner af landminer og en tiltagende borgerkrig mellem lokale krigsherrer. I 1992 bryder Afghanistans Demokratiske Republik sammen, men krigen fortsætter endnu fire år med tiltagende succes for den på det tidspunkt ret ukendte, muslimske Talebanbevægelse, som er anført af veteranen fra krigen mod russerne, mullah Mohammed Omar. Han leder en bevægelse af fromme og asketiske krigere, som er meget rene i deres tro, og de bliver i befolkningen mere populære end de uregerlige mujahediner. Derfor kan Taleban også tiltrække flere soldater og vinder i 1996 krigen, da de tvinger de fleste øvrige krigsherrer til at indgå en fredsftale.

Da Taleban overtager magten, indfører de straks islamisk lov i den strengeste og mest puritanske form. Straffen for tyveri er afhugning af en eller begge hænder. Utroskab udløser offentlig stening, og folk bliver hængt for at ytre sig mod Taleban.

Det bliver ulovligt at gå med hvide sokker, da hvid er farven på Talebans flag. Man forbyder alle former for tv, billeder og musik.

Pigeskoler lukkes, og kvinder må ikke arbejde og uddanne sig og ikke bevæge sig uden for hjemmet uden ledsagelse af deres mand og uden at være iklædt en lyseblå burka, som dækker selv ansigt og øjne. Ofte bliver kvinder endda nægtet hospitalsbehandling for at forhindre kontakt med mandlige læger.

Desuden må børn ikke længere lege med drager, og det bliver ulovligt for mænd ikke at have et skæg af en vis længde.

Trods alle de mærkværdige og umenneskelige forbud bliver Talebans magtovertagelse alligevel opfattet positivt af mange afghanere.

For endelig er der nogen, der tilsyneladende kan skabe lov og orden i det krigshærgede land. Kun i nordøst møder Taleban lokal modstand fra den såkaldte Nordalliance. Internationalt er Taleban mere klemmt. Kun tre lande anerkender dem som et legitimt styre: Pakistan, Saudi Arabien og De Forenede Arabiske Emirater. Resten af det internationale samfund kritiserer Talebans styreform i skarpe vendinger, og USA hævder, at de huser træningslejre for islamiske terrorister. En af lejrene drives af Osama bin Laden, som USA beskylder for at stå bag bombeattentaterne mod de amerikanske ambassader i Kenya og Tanzania, der i august 1998 dræber 224 mennesker og sårer 5.000.

Det er dette land og disse magthavere, jeg i april 2001 skal til at stifte nærmere bekendtskab med. Jeg er temmelig forurologet ved udsigten til mødet med Taleban, som repræsenterer noget, der næsten ikke kan være mere fjernt og uvirkeligt for en dansker.

Med det bløde demokratis konsensusmentalitet i mit blod skal jeg nu tilpasse mig et fundamentalistisk diktatur, som er baseret på den mest ekstreme fortolkning af islam.

Men jeg er fortrøstningsfuld. Især da jeg efter en god nats søvn i DDG-villaen vågner op til det herlige syn af et friskdækket morgenbord og min gode gamle jægerven Johan Færch.

Allerede på vores første dag på Jægerkorpsets Patruljekursus i 1990 gjorde Johan sig særligt bemærket. Dels fordi han var ene mand i marineblå sømandsuniform blandt 90 soldater i hærens grønne camouflageuniformer, dels fordi han ved morgensens navneopråb svarede ved at råbe et højt og tydeligt sømands-»halløj«. Siden blev jeg bedste venner med denne fremragende jæger, og vi var nærmest uadskillelige i flere år.

Så det er både rart og betryggende, at Johan skal være min nærmeste kollega den første tid i disse for mig så ukendte omgivelser.

Han har i et halvt års tid været såkaldt technical advisor i DDG's minerydningsprogram i Afghanistan, men da han ikke ønsker at være så meget væk fra sin kone og lille søn, har han valgt at stoppe. Nu skal jeg afløse ham, og han skal overdrage mig minerydningsopgaverne og introducere mig for vores afghanske arbejdsstyrke.

Den køretur til Afghanistan, vi skal ud på, har Johan taget flere gange. Egentlig kan vi godt flyve. Selvom der ikke er kommerciel flyvning på grund af terrorrisiko og en meget nedslidt lufthavn i Kabul, flyver FN ugentligt til og fra byen. Men pladserne er få og dyre, og vi foretrækker faktisk at få den spænding, som den ti timer lange køretur byder på.

Johan ved, at turen kræver meget af køretøj og manden bag rattet, og han ved, hvordan bilen skal pakkes. Vi fastsurrer således både værktøj, adskillige reservehjul, ekstra støddæmpere, den langtrækkende HF-radio, ekstra brændstof, vand, mad og vores bagage i Land Cruiser'en. Den er kun et halvt år gammel, men fremstår aldrende og slidt med

ridser og buler fra de tidligere strabadser på ruten mellem Islamabad og Kabul i Afghanistan.

Turen går mod nordøst via den pakistanske by Peshawar, som støder op til det enorme lovløse område Tribal Areas. Et område i bjergene, der løber langs den afghanske grænse, og som den pakistanske regering hævder at kontrollere, men hvor smugleri, kriminalitet og kopiproduktion af alle tænkelige våben er næringsvejen for befolkningen.

Vejen mod Peshawar er asfalteret, landskabet grønt og de opdyrkede marker frodige.

Men efterhånden som vi nærmer os Khyber-passet, bliver kvaliteten af vejen dårligere og landskabet mere goldt, og de sidste halvt hundrede kilometer gennem passet mod grænsebyen Torkham er blot en smal, snoet grusvej, hvor trafikforvirringen er total: Vi kører i en højrestyret Land Cruiser her i Pakistan, hvor man kører i venstre side.

Men da meget af trafikken kommer fra Afghanistan, hvor man kører i højre, er der slet ikke enighed om, hvilken side af vejen der er den rigtige at køre i. Biler, motorcykler, busser, lastbiler og den rigt repræsenterede pakistanske hær kører slingrende og dyttende i begge sider og retninger af vejen.

Især de ramponerede, overlæssede og farverigt udsmykkede, pakistanske lastbiler - ofte gamle, engelske Bedfords kaldet Jingletrucks - kører med dødsforagt gennem passet.

Da vi endelig kommer til Torkham, er det snarere en grænsepost end en egentlig by, og grænseovergangen er blot en port på vejen.

I Rusland og Kaukasus har jeg oplevet uorganiseret bureaukrati, men dette sted er et vanvittigt eksempel på manglende organisation, ja nærmest et komisk kaos. På hver side af den lukkede grænseport står hundredvis af biler og lastbiler i skæve køer omgivet af en frådende menneskemængde. Råbende og skrigende insisterer alle på, at netop de er de vigtigste at få ekspederet igennem, mens to pressede pakistanske politifolk ved porten uddeler stokkeslag til de mest overivrige i mængden.

Jeg betragter scenariet med vantro og er glad for, at Johan har prøvet det før. Han smider bilen i kanten af vejen, finder sit pas og en håndfuld dollars frem fra handskerummet og beder mig følge med. Vi maser os gennem menneskemængden mod et lille murstenshus ved siden af porten - paskontoret.

Som de eneste hvide ansigter i hoben indenfor bliver vi mødt af mange nysgerrige blikke. Men Johan tøver ikke et sekund og bevæger sig resolut uden om køen og direkte hen til et lille træbord, hvor vi skal have stemplet vores pas.

Bag bordet sidder en mand, der skiller sig ud fra den hektiske folkemasse omkring ham. Han er klædt i en lang sort kjortel med et sort tørklæde om hovedet og udstråler en ro og selvsikkerhed, som ikke passer til omgivelserne.

Han sidder rank med hovedet bøjet mod sine papirer på bordet, da vi kommer hen til ham. Johan lægger vores pas med dollarsedler indeni på bordet foran ham. Først reagerer han ikke, men efter et minuts tid lægger han sine papirer til side og kigger op på os. Et par borende, udtryksløse og næsten sorte øjne stirrer på os fra et ansigt med et stort, sort og velplejet skæg.

Især betragter han længe mit uskæggede ansigt med tydelig mistro og foragt. Så tager han vores pas i hånden, studerer dem grundigt og lægger dollarsedlerne i sin skrivebordskuffe, hvorpå han stempler og underskriver passene og lægger dem på bordet foran os uden at værdige os et blik.

»Forpulede talebaner,« mumler Johan på vej tilbage mod Land Cruiser'en, og igen er jeg glad for, at Johan har erfaring med denne menneskemængde. Han sætter sig ind i bilen, trykker hornet i bund og kører helt upåvirket uden om køerne forbi ophidsede mennesker, der sparker og slår på bilen, indtil vi bliver sluset igennem porten til Afghanistan.

Derfra skal vi først mod Jalalabad, den største by i det østlige Afghanistan og et handelscentrum for blandt andet papirproduktion og landbrugsprodukter som appelsiner, ris og sukker. Vejen dertil er dårlig.

Kun i bedste fald noget man kan kalde en grusvej. Hullerne i vejen er som bølgedale.

Alligevel bliver vi nu og da overhalet af gamle Toyota'er med otte-ti mennesker i kabinen og møbler, bagage og husdyr på taget.

At køre her kræver stor koncentration af føreren, som vi kalder chaufføren på militærprog, så på dette stykke veksler vi kun nødvendig information, og det passer mig fint. Jeg vil gerne nyde naturen gennem landet på størrelse med Frankrig. Landskabet er utrolig smukt og storslået. Vi passerer brusende floder i dale omgivet af lodrette bjergvægge med vandfald og kører over store, flade og gølge vidder og gennem grønne, frugtbare områder omkring små byer.

Efter Jalalabad gnaver vejen sig støt opad gennem dybe kløfter mod hovedstaden Kabuls 1.200 højdemeter. Johan fører behændigt Land Cruiser'en uden om den modkørende trafik, som vi kun akkurat kan passere med klippe på den ene side og afgrund på den anden. Jo nærmere vi kommer Kabul, desto mere stiger antallet af Taleban checkpoints.

Her sidder vagtsomme sortklædte mænd med tørklæder viklet om hovederne med deres standardvåben, AK-47, på ladet af Toyota pickups, der er påmonteret gamle, russiske 14.5 mm maskingeværer, som de peger direkte ind i køen af ventende biler.

Mange af vagterne er unge fyre med spinkle ansigter og utætte dun som skæg.

Ved et checkpoint bliver vi stoppet, og som de eneste vesterlændinge ud af flere hundrede mennesker er vi centrum for al opmærksomhed. Det er tydeligt, at vagterne nærer et indgroet had til os, de vantro vesterlændinge.

Vi bliver gennet ud af Land Cruiser'en, som de gennem søger for mulige umoralske ulovligheder som musik, parfume, alkohol eller blade med letpåkledte damer.

En ældre, tandløs talebaner, som tilsyneladende er den ansvarlige på checkpointet, tager fat i min bagage og roder mine personlige ejendele igennem med sine beskidte, sorte fingre. Han håber sikkert at finde noget, han kan beslaglægge og måske beholde eller sælge efterfølgende. Men der er ikke noget at komme efter. Han smider vores pas ind på forsædet, og går uden et ord tilbage til sine folk ved bommen og beordrer den op, så vi kan fortsætte de sidste 20 kilometer mod Kabul på den flade og stenede højslette.

Vejen ligger lidt højere end byen, så vi møder et storslået syn. Kabul virker større, end jeg havde regnet med. De lidt over to millioner indbyggere og deres huse fylder hele højdeplateauet mellem bjergene, der omkranser byen. Forstæder med små, lerklinede huse og trøstesløse betonboligblokke bygget af russerne i 1980'erne strækker sig op ad bjergsiderne. Det viser sig, at husene er faldefærdige og uden vinduer og døre, og de virker tomme og forladte. Vasketøjet på snorene langs vinduerne og enkelte forpjuskede og snavsede børn vidner dog om liv.

I centrum af Kabul er synet ikke mere opløftende.

I 1970'erne var byen en forholdsvis moderne storby. Der var restauranter, cafeer, sporvogne, biografte, og omkring swimmingpoolen på det dengang fashionable Hotel Intercontinental slikkede kvinderne sol i bikini. Nu har krig og Taleban på sørgelig vis ødelagt og sønderrevet byen og skruet tiden tilbage for et folk med en gennemsnitslevealder på sølle 46 år, hvor kun 36 procent af dem, der er over 15 år, kan læse og skrive.

Kun i centrum er der asfalt på vejene, og Talebans regeringsbygninger er nogenlunde vedligeholdte. Ellers er det meste af vejnettet og de fleste bygninger ødelagte.

Smukke, gamle slotte og palæer ligger i ruiner.

Langt de fleste huse og bygninger har skudhuller og er forladte. Og store dele af byen er helt uden basale fornødenheder som elektricitet, vandforsyning, kloaksystem og telefonnet.

Der er en stank af urin, afføring og råddent affald i gaderne, og flere gange ser jeg udmagrede mænd sidde på hug ved rendestenen og bogstavelig talt spise affald direkte fra den, mens biler, motorcykler og mennesker passerer tæt forbi. Børn i næsten intet tøj sidder alene og apatiske i midterrabatten på vejen og tigger almisser.

Og på gaderne trækker forhutlede mænd indsamlet træ på små vogne til det lokale marked, hvor hvad som helst bliver solgt i den daglige kamp for overlevelse for dem og deres familier.

Under den brændende sol ligger gede- og fårehoveder i trillebørene i et virvar sammen med andet kød, vandmeloner, gammelt jern, træ og brugte bildæk. Selv hundene virker mere forpinte og usle, end jeg tidligere har oplevet. En enkelt tæve med dinglende patter og alt for tydelige ribben hopper på tre ben ned ad gaden.

Ikke én kvinde er der at se i gadebilledet.

Men masser af patruljerende talebanere i pickups, der som styrets forlængede arme er klar til at slå ned på alle uregelmæssigheder.

Vi har kørt i knap ti timer, men jeg føler, at jeg er rejst flere århundreder tilbage i tiden.

Til middelalderen anno 2001. Og da vi nærmer os en stor rundkørsel, får jeg min middelalderformodning bekræftet. I en lygtepæl hænger et menneske. De mørke, blodskudte øjne i det kridhvide ansigt med et dunagtigt skæg stirrer livløst på mig. Med hænderne bundet på ryggen hænger kroppen urørligt ned fra den løkke, som har klemt livet ud af ham. Ved siden af står en flok unge talebanere og griner. De betragter tilsyneladende deres værk. Som var det et trofæ efter en succesfuld jagt. Andre passerer liget i lygtepælen helt uanfægtede, mens de pludrer smilende løs. Som om han slet ikke er der. Det er efter alt at dømme et helt almindeligt skue i denne by.

»Velkommen til Afghanistan,« siger Johan.

Kort efter ankommer vi til det tidligere ambassadekvarter Wasir Akbar Khan, hvor DDG's hus ligger. Det er tydeligt, at kvarteret har været eksklusivt med bygninger i gammel europæisk stil og palæer med søjler, buegange og parklignende haver. Mange er nu faldefærdige og med haverne udtørrede, men der er også enkelte funkulde villaer med grønne plæner og frugttræer. Sådan er DDG-huset. Et stort, hvidt murstenshus i tre etager omsluttet af en to meter høj mur, og foran huset en terrasse med fin udsigt over haven, hvor en gartner er ved at få sat skik på blomsterbede, plæne og æble- og appelsintræer.

DDG er repræsenteret her, fordi Afghanistan er et af verdens mest minerede lande. I de ti år russerne har haft militære styrker i landet, har de oprettet kampstillinger, fæstningsværker og baser omkring byer i hele landet. Rundt om alle disse militærinstallationer er panser- og personelminer nedgravet.

Derudover har de efterladt store mængder granater, flybomber og raketter, som enten ikke nåede at blive brugt, eller som ikke er eksploderet efter hensigten. Den efterfølgende borgerkrig har kun gjort mineproblemet værre, og det er - stadig i dag - et enormt problem for den almindelige afghaner og hans familie.

Præcis som jeg oplevede det i Tjetjenien, bliver mænd, kvinder og børn jævnligt dræbt eller lemlæstet her. Der bliver registreret mellem 250 og 300 mineulykker om måneden i Afghanistan, og dertil kommer alle de tilfælde, som aldrig bliver registreret.

I 2001 er omkring 7.000 mineryddere i Afghanistan, som bidrager til det enorme oprydningsarbejde.

Alle kommer fra frivillige organisationer eller FN, som med statsmidler ansætter og uddanner lokale afghanere til det hårde og farlige arbejde. DDG har været repræsenteret i tre år som en del af dette korps af krigsskraldemænd.

Straks efter vores ankomst sætter Johan og jeg os på terrassen ved siden af den tomme swimmingpool sammen med vores sympatiske svenske chef, Fredrik. Vi taler om mine opgaver. Der er kun ganske få dage, til Johan skal hjem med det næste FN-fly, og jeg overtager ansvaret for hele minerydningsoperationen.

Så vi aftaler, at jeg allerede næste dag skal op og se det minefelt, vi arbejder på uden for byen, en halv times kørsel fra vores villa.

Klokken er lidt over 19, mørket har lagt sig over byen, og med ét bliver der påfaldende stille. Pludselig kan jeg ikke høre en eneste bil, bus eller lastbil på den ellers trafikerede vej foran huset. Og ingen summen fra mennesker.

Kun den svage lyd af gøende hunde, som strejfer rundt efter føde. Sådan er det, efter at Taleban har indført udgangsforbud, fortæller Fredrik. Al færdsel uden for hjemmet efter klokken 19 er en alvorlig forbrydelse og vil blive straffet hårdt, har de proklameret.

Måske er det denne forbrydelse, staklen i lygtepælen har gjort sig skyldig i? Trods erindringen om den hængte mand har jeg stor appetit på maden, som vores afghanske kok tilbereder, og jeg drikker også en indsmuglet amerikansk øl, inden jeg træt efter den lange køretur smider mig på sengen på mit værelse på første sal. Her falder jeg hurtigt i søvn trods lydene af hunde, der glammer, Taleban pickups, der patruljerer på gaden, og den messende stemme fra højttaleren på den rabiatale Wazir Akbar Kahn-moské et halvt hundrede meter nede ad gaden.

Næste morgen på vej til minefeltet kører vi gennem Kabuls sydlige bydel. Her ligger stort set alle bygninger i ruiner. Det tidligere så storslåede præsidentpalads er gennemhullet af kampvognsgranater og mangler næsten hele taget, men to mænd kravler rundt deroppe med det utaknemmelige job at lappe det med små blikplader.

Minefeltet ligger i højdedragene syd for Kabul 400 meter over byen. Her havde russerne kampstillinger til forsvar af byen mod angreb fra syd. Feltet breder sig over et område på størrelse med fem fodboldbaner på forkanten af stillingens løbegrave, og det består af en femtedel panserminer og resten personelminer.

Seks minerydderhold, i alt 150 mand, arbejder otte timer om dagen, seks dage om ugen. Hvert hold med 25 mineryddere har en afghansk holdleder, som med myndig og ansvarsfuld mine præsenterer sine folk for mig. Jeg hilser på de svedige og trætte ansigter og præsenterer mig som Johans afløser via vores tolk. De fleste kigger blot nysgerrigt på deres nye, uskæggede overordnede, men nogle af de yngste bliver lidt befippede og nervøse. Vi fremmede virker meget betydningsfulde på mange af dem, og vi repræsenterer en verden, som de kun har vage forestillinger om.

Mindst ydmyg er vores afghanske læge, dr. Koshan, som altid er parat ved minefeltet for at hjælpe ved eventuelle ulykker. Da vi kommer, ligger han henslængt på båren i vores ambulance, men sætter sig brat op, da Johan åbner døren i et ryk. Den kraftige mand kommer på benene, træder med missende øjne ud i eftermiddagssolen og stikker sin kødfulde næve frem mod mig. Nogle enorme hænder med fingre som medisterpølser omslutter min hånd, og en bred mund med unormalt mange tænder blotter sig i sollyset.

At være minerydder er en meget struktureret og anstrengende arbejdsproces, især i den bagende afghanske sol. Og farligt arbejde.

Dødsensfarligt.

Det foregår sådan, at hvert hold får et område på typisk 50 gange 50 meter, som de i kanten markerer med sten malet røde på den ene halvdel, som vender ind mod minefeltet, og hvide på den anden halvdel, som vender ud mod den ufarlige side. Så får hver minerydder tildelt en bane på en meter i bredden, og iført en beskyttelsesdragt af kevlar på fronten og en hjelm med visir foran ansigtet går han i gang med en minesøger.

Alle udslag markeres med en rød trækloids.

Dernæst stikker minerydderen sin lange spidse kniv i en vinkel på 30 grader ned i jorden, centimeter for centimeter. Når han nærmer sig de røde klodser, skal han være ekstra forsigtig og bruge små river og spartellignende skovle til at fjerne al jord omkring minen. Og det skal gøres gelinde.

Nogle miner aktiveres allerede ved en vægt på fem kilo, som et fast håndtryk, og de er rigeligt store til at lemlæste minerydderen, endda dræbe ham, hvis han er uheldig.

Når minen er afdækket, markeres den med en pløk med rød plasticstrimmel, og minerydderen lukker sin bane og fortsætter på en ny bane. Cirka en time før fyraften stopper så alt rydningsarbejdet, og der placeres over alle minerne retningsbestemte ladninger, som bliver serieforbundet og bortsprunget på én gang. Det er den skægge del af arbejdet, og det tager den overordnede sig som regel af. I dag Johan og jeg sammen.

Vi trækker sprængsnor mellem dagens fangst af miner, placerer detonatorerne og beordrer alle til at søge læ i dækningsbunkerens, inden vi giver signal til den kommende

sprængning og trykker på udløserknappen. Et dybt og hult brag ryster sandet af siderne på dækningsbunkeren, og Afghanistan er nu blevet lidt rigere på sikker og farbar jord.

Min første sprængning i Afghanistan fejrer Johan og jeg med nogle hårde løbepas op og ned ad den godt to kilometer lange grusvej ved minefeltet i den tynde luft. Vi er begge træningsnarkomaner, og løbetræning er ilde set i Kabul. Selv herude i et øde område må vi løbe i skjorte og lange bukser.

At vise bar mave og bare ben er syndigt ifølge Taleban, og de har alle vegne øjne til at våge over, at deres middelalderlige love bliver overholdt.

Omgivet af Taleban

Jeg er så småt ved at finde mig til rette i mit nye job og mine nye omgivelser i Kabul. De første par uger er intense med de nye opgaver og nye samarbejdspartnere i minerydningsmiljøet, som jeg skal lære at kende. Jeg bruger også en masse tid på at skrive rapporter til vores økonomiske sponsorer - EU, DANIDA og SIDA (den svenske pendant til DANIDA) - og jeg tilretter vores procedurer, så de er i overensstemmelse med det overordnede regelsæt fra FN's minerydningsprogram.

Vores stab er jeg også blevet fortrolig med. I DDG-villaen har vi udover gartneren og kokken hjælp fra en tjenestepige, som dog er mand - kvinder må ikke arbejde. Som mellemledere har vi en halv snes afghanere med ansvar for cirka 250 lokale, der er ansat holdvis som mineryddere, små mobile hold, der tager sig af ueksploderet ammunition i området, lægehold og mekanikere til vores cirka 20 køretøjer.

Det nærmer sig en hverdag for mig, og jeg har besluttet mig for, at jeg i dag vil køre op til minefeltet og lade mig rutinere i rydningsprocedurerne.

Jeg har dog lige et ærinde først. Min chef Fredrik har om morgenen meddelt mig med et smørret grin, at jeg skal til køreprøve i det talebanske trafikministerium.

Jeg er blevet indkaldt til en teoriprøve, og først derefter kan jeg blive erklæret egnet til at færdes i den afghanske infrastruktur på egen hånd. En smule skeptisk møder jeg op i ministeriet og bliver henvist til det kontor, som har med udstedelse af kørekort og teoriprøver at gøre. Jeg banker på døren, hører intet svar, men træder ind.

Lokalet er mørkt og støvet. Et lille vindue lyser knap rummet op. Bag et kæmpe skrivebord sidder en lille gammel mand med et stort hvidt skæg og rynkede, krogede fingre flettet foran sig på bordet. Han kigger op på mig med en højtidelig mine, og lige så betydningsfuld forsøger hans drengede assistent at se ud. De hilser begge på mig med et nik, og den gamle mand hvisker en meddelelse i øret på assistenten, som ivrigt skynder sig over til den ene væg, hvor der er placeret en tavle med et meget utydeligt vejsystem.

Så tænder chefen en kontakt bag bordet, og tavlen lyser op, men jeg må stadig anstrenge mig for at se detaljerne. Samtidig småløber drengen tilbage til sin chef, som hvisker ham endnu en meddelelse i øret, hvorpå han skynder sig tilbage, peger på en rundkørsel på tavlen og spørger på næsten uforståeligt engelsk: »What you do here?« Jeg undrer mig lidt over spørgsmålet, men svarer, at såfremt der er en færdselsbetjent i rundkørslen, vil jeg afvente hans anvisninger.

Og hvis rundkørslen er ubemandet, vil jeg tage hensyn til trafikken og køre frem, når jeg mener, at det er hensigtsmæssigt.

Drengen kigger op i loftet, som om han virkelig reflekterer over mit dybdegående svar og løber så tilbage for at overbringe det til den gamle, der ser ud, som om han er ved at revne af nysgerrighed. De hvisker lidt frem og tilbage, mens de skuler til mig, hvorefter den gamle udtrykker et anerkendende smil, der afslører en overmund med kun en ensom tand. Så trykker hans krogede finger højtideligt på en af to store kontakter, han har på sit bord, og en pære over skrivebordet lyser grønt.

Mit svar har antagelig vakt tilfredshed. Så hvisker de igen, og drengen løber retur til tavlen, hvor endnu en trafikal situation bliver præsenteret for mig, og sådan gentager seancen sig med endnu en grøn pære som udfald. Endnu en gang lyser den gamle op i sit næsten tandløse smil, og denne gang giver han også et lykønskende håndtryk.

Jeg har bestået min køreprøve.

Efter den surrealistiske teoriprøve kører jeg op til minefeltet udstyret med mit nye kørekort. Da jeg ankommer, informerer jeg en af holdlederne om mit ærinde, så han er klar over, at jeg går i gang i minefeltet på lige fod med de afghanske mineryddere. Jeg ifører mig den ukomfortable, ti kilo tunge kevlarvest, tager hjelm og ansigtsvisir på og griber en minesøger. Der er en ledig bane i den del af minefeltet tættest på køretøjerne, og jeg vælger at starte der.

Efter en time dugger visiret, jeg tapdrypper af sved, mine knæ er ømme, og min nakke føles, som om den syder under solens stråler. Jeg tænker på vores mineryddere, som ligger her otte timer om dagen, seks dage om ugen og kan ikke allerede holde pause.

Jeg nøjes med at tage en tår vand og fortsætter den træge og psykisk udmattende proces.

Efter nogen tid indikerer minesøgeren et udslag fra metal i jorden. Mest sandsynligt en mine. Så nu skal der ikke være nogen bratte, ukontrollerede og store bevægelser.

Jeg kratter langsomt den hårde jord væk, som nærmest flækker i små hårde klumper.

Dér er den. Den brune bakelitskal på minen kan skimtes fem centimeter under overfladen.

Med fingrene skubber jeg den løse jord væk og fjerner en sten, som ligger op ad minen.

Det er en russisk PMN personelmine, kan jeg se. Den er rund, har en diameter på 12 centimeter, et udløsningstryk på 5,8 kilo og indeholder lidt over 200 gram sprængstof.

Nok til at et barn typisk vil dø ved at udløse den. Iført min kevlarvest og mit visir kan jeg være heldig, at jeg kun mister mine hænder eller dele af mine arme, hvis den springer under mig. Vi kan ikke arbejde med handsker, da de umuliggør det delikate arbejde.

Jeg skraber omkringliggende jord og sten væk, så minen ligger blotlagt. Selvom den har ligget der i årevis, skinner den brune bakelit i solen. Minen er helt intakt og klar til at lemlæste og dræbe. Jeg kravler langsomt baglæns ud af min bane for at finde en pløk med rød strimmel på.

I det samme hører jeg et dybt brag efterfulgt af et højt og skingert skrig. Jeg kigger op fra min bane, hen mod lyden, og ser en sky af sand og småsten. For foden af skyen står en minerydder halvt oprejst. Han vakler langsomt baglæns, mens hans skrig sætter over i en jamrende stønnen, og han vælter om på siden.

Jeg kravler ud af min bane, smider min minesøger fra mig, flår visiret af og sætter i løb over mod ham. Flere ryddere fra de nærmeste baner er i gang med at trække ham ud i sikkerhed. Hans venstre hånd er forvandlet til en blodig klump af kød og ben, og han er forbrændt i ansigtet, men ellers ser det ud, som om både visiret og kevlarvesten har tjent deres formål.

Så kommer dr. Koshan prustende med sit fyldige korpus omgivet af sine assistenter.

Han uddeler en masse ordrer på afghansk og ved tilsyneladende, hvad han har med at gøre. Han får hurtigt stabiliseret den sårede minerydder, giver ham et skud morfin og lægger et væskedrop på ham. Fire mineryddere beordres til at lægge ham på den medbragte bære og bærer ham hen til vores ambulance, og i løbet af et par minutter ser jeg ambulancen forsvinde med blå blink og sirene mod et hospital i Kabul, som FN driver.

Langt de fleste dage ligger dr. Koshan bare på båren i ambulancen, men i dag har han gjort sig fortjent til sin løn. Han gør sit arbejde godt, og den uheldige minerydder slipper relativt nådigt. Hans hånd må amputeres, og hans højre lunge er blevet perforeret af et fragment, der røg ind i siden, hvor kevlarvesten ikke beskytter kroppen. Men han kommer sig efterfølgende og får selvfølgelig udbetalt den efter afghanske forhold yderst klækkelige forsikringssum fra den forsikring, alle vores mineryddere er dækket af. I hans tilfælde er det 4.500 dollars.

Det er mange års løn for de fleste afghanere.

Desværre giver vores gode forsikringsordning også lidt bagslag, idet enkelte mineryddere spekulerer i at få tildelt forsikringssummen, hvor absurd det end kan lyde.

Vi har eksempler, hvor det lader til, at ryddere bevidst får en hånd, en arm eller et ben sprængt bort, så han kan forsørge sin familie flere år frem. Jeg hører sågar om tilfælde i branchen, hvor mineryddere med overlæg søger døden i minefeltet for at få den maksimale erstatning udbetalt til de efterladte, 20.000 dollars.

Efterfølgende undersøgelser af dette uheld viser, at minen var en russisk PMN af samme type, som den jeg netop havde afdækket.

Vores undersøgelser viser også, at nedbøren igennem de mange vintre, minen har ligget i jorden, formentlig har bevirket, at minen har drejet sig, og at minerydderen har stukket direkte ned i den trykplade på oversiden af minen, som får den til at udløse.

Efter den barske oplevelse er jeg træt og vil hjem i DDG-huset og nyde en kold øl på terrassen med Fredrik. Jeg pakker mit udstyr sammen og kører ad den lille grusvej fra minefeltet ned mod Talebans checkpoint, der ligger lige efter et lille sving. Før svinget sagtner vi altid farten, så de to ældre talebanere på posten ikke bliver overraskede.

Men det gør de tilsyneladende alligevel denne eftermiddag. Min siderude er rullet ned, og jeg hører tydeligt tre-fire karakteristiske overlydsknald fra et automatvåben.

Jeg hamrer bremsen i og kaster mig ud ad døren og ned i grøften ved siden af bilen.

Her trykker jeg mig et minuts tid og kravler så hen bag en sten, hvor jeg i dækning kan kigge de hundrede meter ned ad vejen mod checkpointet. Her møder mine øjne den ene af de to talebanere bag kæden, som er spændt over vejen. Han står med et fjoget grin og vinker med sin ene hånd og med sin AK-47 i den anden, som om alt er i skønneste orden. Jeg kan kende ham og ved, at han også ved, hvem jeg er, fordi han kender minefeltet, og min Land Cruiser har let genkendelige, lange antenner på køleren. Han syntes åbenbart bare, at der skulle ske noget særligt i dag.

Først komedien i det såkaldte trafikministerium, så udmarvende minerydning i bagende sol og en dramatisk ulykke i minefeltet og sidst beskydning.

Lortedag.

Vi fortsætter ufortrødent vores minerydning hen over sommeren 2001. Ud over minefeltet tager vi os også af al den ueksploderede ammunition, som ligger og flyder mange steder i Kabul og i de omkringliggende provinser. Vi har en såkaldt ammunitionsrydningstjeneste eller EOD, Explosive Ordnance Disposal. Det er små, mobile hold på to-tre køretøjer og 10-12 mand, der kører rundt og bortsprænger den UXO - ueksploderet ammunition - der ofte bare ligger og flyder på jorden, hvor der tidligere var ammunitionsdepoter og forsvarsstillinger.

Områder, som bliver benyttet af kvinder og børn, har vores største fokus. Det er skoler, landsbyer, og hvor landsbyboerne henter vand. Problemet er, at mange af de lokale simpelthen ikke ved, at de efterladte granater og raketter er farlige. Til vores gru ser vi derfor indimellem både børn og voksne, der slæber rundt på dødsensfarlig ammunition, som kan eksplodere, hvornår det skal være.

Til at styre EOD-delen er min svenske kollega Rasmus en meget kompetent herre, godt hjulpet af en legende inden for EODmiljøet, engelske Peter Le Soirre, som vi hyrer som konsulent. Han er på dette tidspunkt midt i halvtredserne og rigeligt millionær i pund, men komplet ligeglad med stort set alt andet end miner og ueksploderet ammunition. Selv

de få ferier, han holder, tilbringer han med at dykke efter ueksploderet søammunition. En dag kommer han også ud for en ulykke på vores kontor.

Han sidder i stolen og er ved at undersøge en kinesisk håndgranat, da den pludselig hvæser og hvisler ad ham. Han når kun at kaste den nogle meter ind i stuen, før den eksploderer. Peter bliver ramt af et stort antal metalfragmenter over hele kroppen og i ansigtet og bliver indlagt på et lokalt hospital.

Her går der koldbrand i næsten hele hans krop, så han overflyttes til et militærhospital i Kabul, der sørger for, at han kommer sig fuldstændig.

En søndag eftermiddag tager jeg med Rasmus, da han af FN bliver bedt om at tjekke en UXO-lignende genstand i udkanten af byen ved kongepaladset. Vi pakker bilen, kører derud og besigtiger området, hvor en genstand, der stikker op af jorden med sin runde udformning, mistænkeligt ligner en ueksploderet pansermine. Hurtigt stimler flere hundrede lokale sammen om os, så det nærmest er umuligt at holde dem i sikkerhedsafstand, men vi får dog forklaret dem, at genstanden kan være meget farlig, så folk holder sig en anelse på afstand.

Iført sikkerhedsudstyr afdækker vi langsomt genstanden og er ekstra opmærksomme på, om en luremine bliver aktiveret, når vi fjerner den store mine. I to timer ligger vi og graver nidkært og nervøst med vores små skovle og får lige så langsomt afdækket mere og mere. Tilfældigvis kigger jeg op og bemærker en lang række lygtepæle, som naturligvis ikke virker. Jeg ser, at der på alle pælene er monteret runde lamper, undtagen lige på den over, hvor vi graver. Det går op for os, at det er en lampe, vi er ved at grave ud. Vi graver den helt fri og viser den frem for de lokale, som virker meget imponerede, selvom vi ikke rigtig føler os som de store befriere denne gang.

Det er vi til gengæld en fredag, den ugentlige fridag, da Rasmus fortæller, at han har hørt fra en kollega i en søsterorganisation, at der løber et kuld hvalpe rundt ved et stort, forladt hus i den nordlige del af byen.

Da han mener, at det kunne være rart med en hund i villaen til at gøre de ofte isolerede og ensomme stunder mere livlige, synes han, at vi skal tage ud og undersøge sagen.

Jeg er lidt skeptisk. Jeg ser et problem, hvis vi eller vores kolleger på et tidspunkt bliver nødt til at evakuere fra Afghanistan i al hast. Hvem vil så tage hunden med? Under ingen omstændigheder skal den lades alene tilbage efter at have vænnet sig til menneskelig omsorg. Taleban vil formentlig ikke tage sig kærligt af den. Få mennesker i den muslimske verden har hund på grund af kærlighed, da hunden i islam anses for at være et beskidt dyr på linje med grise. Således lever de mange gadehunde i Kabul ikke alene et kummerligt liv med sult og sygdom, de bliver også mødt af fjendskab fra mennesker. Til

min store vrede ser jeg ofte børn, som kaster sten efter hundehvalpe og sparker til dem, og jeg har set hunde, der har fået skåret ørerne af eller er blevet lemlæstet på anden vis.

Jeg lader mig dog overtale til at køre ud og lede efter hvalpene. I en times tid går vi forgæves omkring det forladte hus og den overgroede baghave. Først da vi har givet op og er ved at stige ind i Land Cruiser'en, opdager Rasmus et lille stykke sort pels under buskadset i en lille grøft, som vi har parkeret langs med. Der ligger en hvalp og gisper i varmen. Efter størrelsen at dømme er den ikke mere end fem-seks uger gammel. Den drejer hovedet lidt, åbner svagt øjnene og lægger så sit hoved ned i den beskidte grøft igen. Jeg løfter den snavsede pelsklump op i hånden, konstaterer at det er en tæve, og at hun er meget afkræftet og meget varm.

Nænsomt tager jeg hende med hjem til DDG-villaen, lægger hende i skyggen under et frugttræ i haven og serverer en tallerken med kold mælk og en anden med leverpostej.

Hun slubrer lidt mælk i sig og tager en lille bid af leverpostej. Så kigger hun op på mig, lægger sig ned og falder i søvn.

Om aftenen, da Rasmus og jeg sidder i stuen og holder os orienteret om verden uden for det afghanske galehus gennem de daglige nyheder på BBC World, kommer hvalpen løbende ind i stuen. Nu med liv i øjnene.

Og som den største selvfølge hopper hun op i sofaen til mig, lægger sig i mit skød og begynder at tygge og slikke mine fingre.

Lige dér bliver jeg klar over, at hun er min hund. Og jeg lover mig selv, at jeg ikke vil svigte hende, uanset omfanget af praktiske udfordringer det må indebære fremover. I de følgende uger kigger vores ansatte afghanere måbende til, mens jeg hegner haven ind og får tømret et hundehus på terrassen.

Hun skulle selvfølgelig også have et navn, og eftersom det var Rasmus, der så hende først, synes jeg, at hun skal have et svensk islæt og beslutter mig for Selma efter den svenske forfatterinde Selma Lagerlöf.

Ud over vores mobile ammunitionsrydningshold og rydningen af feltet uden for Kabul har vi også minerydningsoperationer i Jalalabad og i Ghazni-provinsen cirka hundrede kilometer sydvest for Kabul. Her er vi netop blevet færdige med at rydde et større minefelt omkring en gammel sovjetisk base, som var massivt omgivet af miner til forsvar mod mujahedinerne. Det siger sig selv, at det er en stor dag, hver gang vi får ryddet et felt fuldstændigt, og det er også vigtigt at markere rydningen på højtidelig og formel vis. Ikke alene kan vi over for lokalbefolkningen vise, at de igen kan være trygge og sikre i deres hverdag. Vores mineryddere er også oprigtigt stolte af deres projekt, og det forstærker deres arbejdsmoral at vise dem anerkendelse i form af en ceremoni.

Helst med en række betydningsfulde gæster. Også selvom de er talebanere, som mange af vores mineryddere absolut ikke har sympati for.

Vores folk i Ghazni har derfor planlagt en større overdragelsesceremoni for den lokale Taleban-guvernør. Guvernøren har i sit storsind accepteret indbydelsen og har meldt, at han vil indfinde sig med sit følge klokken 15. Derfor har vores chauffør Hasheem, vores operationsofficer Hayat og jeg selv taget turen i Land Cruiser'en lidt før middag, så vi er sikre på at være der i god tid.

At komme for sent til ceremonien vil være en katastrofe og kan i værste fald få konsekvenser for samarbejdet mellem DDG og Taleban.

De seneste fem uger har jeg tabt mig 11 kilo som følge af en kraftig vanddiarré, som jeg mistænker vores kok og hans manglende renlighed og ditto køkkenhygiejne for at være skyld i. 20-30 gange om dagen er jeg på tønden, ofte ufrivilligt. Jeg bliver svagere og svagere, og til sidst i Pakistan bliver jeg diagnosticeret med amøbedysenteri, som jeg modtager store mængder penicillin imod, så det næsten forsvinder. Men jeg slipper formentlig aldrig helt, og den dag i dag kan jeg stadig helt umotiveret få anfald relateret til amøberne.

På denne køretur til Ghazni er jeg imidlertid ikke blevet behandlet endnu. Og i løbet af de to timers kørsel på en parodi af en vej er jeg nødt til at holde flere ufrivillige stop, hvor jeg vakler ud af bilen og sætter mit ucharmerende præg på den afghanske muld. Til slet skjult morskab for mit afghanske følgeskab.

Den hullede grusvej er det eneste håndgribelige bevis på menneskelig aktivitet på dette ørkesløse sted på kloden. Ellers er landskabet præget af øde, åbne og flade vidder, kun afbrudt af stejle bjerge. Mine sanser registrerer det storslåede syn, men på grund er diarreen sidder jeg det meste af tiden lettere apatisk på forsædet og har ikke rigtig energi til at absorbere indtrykkene.

Da vi passerer en højderyg og får et enestående udsyn over en enorm slette omringet af bjerge og gennemskåret af den snorlige vej, bemærker jeg dog en lille sort prik i højre side af vejen ude i horisonten nogle kilometer væk. På denne afstand er det umuligt at se, hvad det er, men jeg bliver ved at holde øje med prikken, efterhånden som vi nærmer os. Den er for lille til at være et Taleban-checkpoint, og det ville heller ikke give mening at placere sådan et midt på sletten.

Måske er det et dyr, som er blevet påkørt og efterladt i grøften, men jeg kan ikke få silhuetens form og størrelse til at ligne et dyr.

Uanset hvad virker det slet ikke naturligt med denne genstand eller dette væsen lige dér.

Da vi kommer tilstrækkelig tæt på, går det med ét op for mig, hvad jeg kigger på. Et menneske. Et menneske i en kørestol. Jeg stirrer vantro mod den foroverbøjede skikkelse, som sidder der alene i 50-60 graders varme under den ubarmhjertige sommersonne.

Væsenet - min sygdomsslørede hjerne kan næsten ikke kapere, at dette er et menneske - registrerer åbenbart vores bil nærme sig, for skikkelsen drejer det ene hjul på kørestolen for at vende sig mod os.

Hasheem sænker farten, både af hensyn til personen i kørestolen, og fordi vi alle er målløse over synet. Vi nærmer os langsomt staklen, og jeg ser nu, at det er en gammel mand. Eller snarere en menneskelignende ruin med et forpint og furet ansigt mærket af armod og smerte. Han mangler begge sine ben, og hans sorte pjalter er trukket op under de to stumper, som er tilbage. På hovedet bærer han et støvet sort tørklæde.

Idet vi passerer ham, strækker han som i slowmotion og med besvær sine arme frem mod bilen. Han sidder der simpelthen for at tigge af forbipasserende køretøjer. I sidespejlet ser jeg ham forsvinde i den sky af støv, som bilen efterlader, stadig med armene udstrakt mod os, mens han forsøger at dreje kroppen med rundt i bilens retning.

Jeg glemmer aldrig den spinkle krop, det nærmest kranieagtige ansigt og den svage gnist af liv i de to øjne, som stirrede udtryksløst på mig fra bunden af de sorte øjenhuler.

Hvordan var han kommet derud? Der var mindst 10 kilometer til nærmeste bebyggelse.

Og hvordan klarede han varmen? Ingen kunne overleve her i længere tid.

Den dag i dag undrer det mig, at jeg ikke hjalp ham. Hvorfor jeg ikke beordrede bilen stoppet og gav ham nogle flasker vand eller nogle få dollars. Bare en flig af den uendelige rigdom, jeg havde i forhold til ham. Jeg kunne have gjort en kæmpe forskel for ham.

Måske var jeg handlingslammet for et øjeblik på grund af det surrealistiske ved oplevelsen.

Måske tænkte jeg, at nogen havde placeret ham der for en stund og lige straks ville komme tilbage for at føre ham hjem til hans familie. Jeg kan ikke huske mine tanker i det øjeblik. Men i flere år vendte billedet af den gamle mand i kørestolen på den øde slette tilbage. Lige indtil jeg syv år efter møder en kollega med pakistansk baggrund og stor indsigt i afghanske forhold, som giver mig en forklaring.

Han fortæller mig, at der i Afghanistan findes organiserede, kriminelle bander, som bortfører børn eller ganske unge mænd og med fuldt overlæg invaliderer dem, for eksempel ved at amputere lemmer eller skære deres tunge ud. Derefter har staklerne intet håb om et normalt liv. Ingen familie, ingen venner, ingen omsorg og ingen uddannelse.

De er helt afhængige af disse kyniske og bestialske bagmænd, der anvender dem som tiggere, som en indtægtskilde.

Det er formentlig den skæbne, som er overgået den gamle mand på sletten. Han bliver kørt derud hver morgen for at tigge almisser af de få forbipasserende biler og bliver hentet igen om aftenen. Guderne må vide hvortil og under hvilke kummerlige forhold. Dag efter dag, måned efter måned, år efter år har han formentlig levet i dette mareridt, og det skal han blive ved med, indtil hans krop giver op, eller hans fangevogtere ikke længere anser ham for et aktiv og efterlader ham til den visse død.

Mine tanker kredser stadig om den gamle mand, da vi ankommer til minefeltet og parkerer på en lille plads, hvor alle vores mineryddere venter spændte og stolte over at have gjort et par kvadratkilometer frodig jord sikker for deres landsmænd.

Ghazni-provinsen er efter afghanske forhold frodig, og de fleste bønder dyrker deres afgrøder på markerne omkring de grønne lunde, hvor der løber vand gennem små, sindrigt anlagte kanaler. Disse vandingssystemer har gennem årtusinder været livlinen for den afghanske bonde. Men siden de sovjetiske styrker invaderede landet, har disse kvadratkilometer af deres landbrugsjord været omdannet til minefelt. Bønderne og deres familier færdes i markerne alligevel.

De ved godt, at det kan være farligt, men de er ganske enkelt nødsaget til det, da de uden afgrøder ikke har et eksistensgrundlag.

Desuden skal de gennem minefeltet for at komme ind til Ghazni by, hvor de sælger deres varer på markedet. Derfor er det ikke unormalt at se børn, voksne og dyr i området, som er blevet invalideret og har mistet hænder, arme, ben eller øjne som følge af eksploderende miner.

Men nu skal lokalbefolkningen til at færdes sikkert i området, og ceremonien med overrækkelsen til selveste provinsguvernøren skal finde sted i en skyggefuld og frodig lund i hjertet af det nu ryddede minefelt. På traditionel afghansk vis har vores folk gjort nydeligt rent på pladsen. I skyggen har de stillet et lille lavt bord, som i dagens anledning er udsmykket med en hvid dug, og de har forberedt the og småkager til senere.

Rundt om i lysningen har de opstillet krukker med blomster og planter, og på den ene side af bordet er opstillet en række stole til det prominente selskab med guvernøren i midten, flankeret af hans følge, vores operationsofficer og jeg selv ydmygt på fløjen.

Alt er klar, og alle vores ansatte står parat bag bordet, da guvernøren ankommer overraskende præcist i en sort Toyota-pickup med en flok unge, aggressivt udseende talebanere på ladet. De er alle klædt i lange, sorte, løsthængende kjortler og har de karakteristiske sorte tørklæder viklet om hovedet.

Og de bærer naturligvis den obligatoriske AK-47, som er enhver talebaners standardvåben.

Ud af bilen træder en fedladet og forbavsede ung guvernør klædt i en skinnende hvid kjortel og en lille, hvid hat. En skærende kontrast til den øvrige del af hans følge.

Jeg går hen imod ham, kigger ham i hans små, sorte øjne, som udstråler alt andet end venlighed, og byder velkommen. Han hilser stift, men dog høfligt på denne skægløse vantro vesterlænding.

Jeg er af adskillige talebanere blevet kraftigt opfordret til at anlægge skæg. Men hver gang har jeg på højt og tydeligt engelsk gjort vedkommende klart, at han under ingen omstændigheder skal blande sig i min ansigtsbehåring. Og at han i øvrigt kan rende mig et vist sted. Det plejer at sætte en stopper for yderligere indvendinger. Men på lige netop denne dag og som repræsentant for DDG vil det ikke være fikst at svare Taleban-guvernøren så direkte igen, såfremt mit manglende skæg bliver et samtaleemne.

Mens gæsterne bliver vist på plads, bemærker jeg, at mange af vores mineryddere betragter guvernøren og hans slæng med overordentlig respekt. Enkelte ser decideret frygtsomme ud. Da gæsterne er på plads, er det mig, der via en tolk byder velkommen.

Jeg fortæller kort om DDG's arbejde og mission og udtrykker stolthed og glæde over at kunne overdrage de nyrøddede marker til lokalsamfundet, som nu kan dyrke deres afgrøder uden fare for liv og lemmer. Så afvikler en af vores folk en højtidelig fotoseance, og der bliver skænket the og serveret småkager.

Jeg har ikke den mindste lyst til at involvere mig yderligere med guvernøren og bliver siddende i min stol. Men jeg noterer mig, at vores snog af en operationsofficer, Hayat, straks stryger hen til ham og er mere end villig til at konversere med guvernøren, som nu er løsnat gevaldigt op og nærmest fnisende sidder og kigger nysgerrigt i min retning.

Som den eneste skægløse hvide mand omgivet af talebanere og de øvrige afghanere føler jeg mig temmelig isoleret og alene og funderer over, om repræsentanterne for dette fremmedfjendske, fundamentalistiske regime i virkeligheden er os, de vantro, en anelse taknemmelige. For vores medbragte penge finansierer vi rydningsoperationer i deres land, ofte med livet som indsats, og kan nu præsentere den endelige gevinst: et lokalsamfund, hvor livet bliver sikkert og betydelig nemmere for befolkningen.

Og så blander magthaverne sig i vores skægvækst, påklædning og vores almindelige adfærd.

Som dansker er det komplet uforståeligt, at mennesker kan have sådan et livssyn og støtte et samfund, der undertrykker sin egen befolkning, i særdeleshed kvinderne.

En stor del af talebanerne er meget dårligt uddannede og formentlig dybt indoktrinerede gennem deres opvækst. Men lederne er ikke ignoranter. De er ofte veluddannede og velvidende om vestlige forhold. Deres motivation er et indædt had til Vesten og vores værdier, og en følelse af frustration og mindreværd over ikke at have udviklet sig i noget nær samme grad som Vesten.

Som jeg sidder der i den mineryddede lund, har jeg ingen anelse om, hvad guvernøren tænker om mig. Jeg ved dog, at andre talebanere ser på os fra DDG med formildende blikke, fordi vi er mineryddere. Os anser talebanerne for relativt mandige. Modsat »mel-uddelerne« fra de øvrige hjælpeorganisationer.

Jeg skeler over på det pludrende par og ryster indvendigt på hovedet.

Så rejser jeg mig, hilser høfligt på guvernøren og slentrer ud i den sikrede lund.

Først da jeg er helt alene, bemærker jeg, hvor smukke omgivelserne egentlig er. Men den verden, jeg befinder mig i, er så fremmed, som den næsten kan blive, og til trods for at jeg selv har valgt dette job, står jeg og glæder mig usigeligt til at komme væk.

Jeg kan ikke vide, at jeg skal komme til at tilbringe langt mere tid i Afghanistan, end jeg har planlagt.

8

Ny verdensorden

Dagen skiller sig i forvejen ud.

DDG's chef fra hovedkvarteret i København, Bo Bischoff, har meldt sin ankomst for at hilse på os og for at føre sig ajour med vores forskellige minerydningsoperationer.

Bo har en baggrund som oversergent i hæren, er uddannet økonom og har i en periode arbejdet som en af de dyre drenge i et stort konsulentfirma. Men som visse andre savnede han dog sjæl og nerve i sit liv og fandt spændingen som kolonnefører for humanitære transporter på landevejene på Balkan på det tidspunkt i 1994-1996, da der var allermest uro i regionen.

Han har siden arbejdet med humanitær minerydning i Sydøstasien og Afrika og startede DDG i slutningen af 1990'erne.

Bo er en høj, karismatisk og skarpsindig mand med et usædvanligt gedebukkeskæg, som han nulrer, mens han indgående lytter til, hvad man har at sige. Han har den ret sjældne evne, at han kan lytte. Ikke bare høre, hvad man siger, men rent faktisk lytte.

Jeg kan rigtig gode lide Bo og glæder mig til hans besøg. Om morgenen forbereder jeg vores opdatering. Til middag henter jeg ham i Kabul lufthavn, hvor han ankommer med FN-flyet fra Islamabad. Om eftermiddagen sidder vi på DDG-villaens terrasse og sludrer og nyder en gin tonic. Og om aftenen spiser vi middag og snakker videre på terrassen under fuldmånen. Vi taler flere gange om, at vi ikke har set BBC World hele dagen, fordi vores satellitmodtager ikke virker.

Denne dag - den 11. september 2001 - er den eneste forbindelse ind og ud af huset vores Thrane & Thrane satellittelefon.

Ved 23-tiden ringer den i operationsrummet i kælderen. Jeg går ned og tager den.

Det er vores såkaldte desk officer i København, som lettere nervøs i stemmen spørger, om vi har hørt nyheder. Det har vi som sagt ikke, så han indfører mig hurtigt i hele verdens dagsorden, som vi har været lykkeligt uvidende om. Han fortæller, at et af de stærkeste amerikanske symboler på vestlig frihed, World Trade Center i New York, er ramt af to fly, og at det formentlig er et terrorangreb, men at det endnu ikke er blevet bekræftet.

Jeg er rystet. Dybt rystet. Og bliver det endnu mere, da han ringer tilbage 20 minutter senere og bekræfter, at det er et terrorangreb med i alt tre fly mod tvillingetårnene og forsvarsministeriet Pentagon i Washington.

Straks ringer vi til vores søsterorganisationer og FN-hovedkvarteret og bliver orienteret om, at al-Qaida og dermed Afghanistan sættes i forbindelse med terrorangrebet.

Både hos FN og i NGO-miljøet taler man allerede nu om at evakuere fra byen - det giver ikke mening at blive. Det er i hvert fald sikkert, at al minerydning øjeblikkeligt vil blive indstillet under disse nye omstændigheder.

Bo, Fredrik og jeg diskuterer vores muligheder og beslutter at evakuere til Pakistan.

Vi pakker hurtigt vores operationsrum ned, orienterer vores lokale mand om, at han skal lade en vagt blive ved villaen og propper så de vigtigste sager til turen i Land Cruiser'en: vand, nødrationer og ekstra brændstof.

Inden vi stiller vækkeurene til klokken 04 næste morgen, modtager vi sidste opdatering fra København. Begge tårne i New York er kollapsede og 2.000-3.000 mennesker er døde. Jeg sover ikke meget den nat, inden vi forlader villaen klokken 04.30. Vi kommer gennem Kabul og et par Taleban-checkpoints, og jeg kører så raskt til, som det nu kan lade sig gøre mod Khyberpasset og grænseposten Torkham.

Jeg har insistet på, at Selma kommer med, og det har Bo accepteret. Heldigvis er han hundeglad, for da han sidder med hende på bagsædet, bliver resultatet af hendes køresyge transporteret ned i hans skød. Hele fire gange. Det er så heldigvis også de største uheld, vi har, inden vi ni timer senere ankommer til Islamabad og det komfortable DDG-hus i det grønne, velholdte ambassadekvarter.

Allerede samme aften som flyangrebene på World Trade Center og Pentagon sværger 19 NATO-landes ledere den såkaldte musketéred for første gang i Nordatlantpagtens 52-årige historie. En beslutning om kollektivt selvforsvar, som har hjemmel i pagtens artikel 5, der slår fast, at et væbnet angreb på ét NATO-land er det samme som angreb på alle. Og så skal der slås igen.

Den 21. september sendes første fortrop i »Operation Enduring Freedom« - Operation Varig Frihed - til Afghanistan. Den består af seks F16-fly og 150 mand, deriblandt elitesoldater fra amerikanske Delta Force og britiske SAS, der afsøger det berygtede hulekompleks i Tora Bora-bjergene langs grænsen til Pakistan.

Den 2. oktober fremlægger USA bevis for, at der er direkte forbindelse mellem terrorangrebet 11. september og Osama bin Laden og al-Qaidas baser i Afghanistan og dermed også Taleban, som giver al-Qaida husly og nægter at samarbejde med Vesten om at lukke terrornetværkets træningslejre og udlevere deres ledere med Bin Laden i spidsen.

Den 7. oktober kommer det første angreb fra amerikanske og britiske fly og missiler.

For os i DDG-huset i Islamabad er det uger i limbo. Vi aner ikke, hvad der skal ske og er sådan set bare standby. Dog har jeg den glæde at kunne hjælpe, da vi bliver kontaktet

af det amerikanske militær, der vil høre, om vi ligger inde med nogle for dem brugbare informationer.

På trods af fotoforbuddet under Taleban har jeg nemlig taget en del fotos af blandt andet de militærforlægninger, jeg er kørt forbi i min tid i landet.

Da vi ikke regner med, at vi kommer til at genoptage vores operation i Afghanistan, og da stemningen i Pakistan også efterhånden bliver anspændt, og det virker mere og mere risikabelt at være white face her, begynder vi at lægge nødplaner. Først forbereder vi at evakuere til Indien, og vi skaffer visum og lægger planer for vores flugtrute.

Men så beslutter Bo Bischoff at sende os på et internt kursus i ammunitionsrydning i Eritrea i Østafrika, hvor DDG også har en operation.

Men jeg skal lige hjem og vende i Danmark og have Selma installeret hos min familie.

Så jeg indkøber et bur, udfylder de nødvendige papirer og får hende med på flyet fra det pakistanske flyselskab PIA. Da det ikke ligefrem er verdens mest tillidvækkende flyselskab, specielt ikke når det gælder transport af levende dyr, insisterer jeg på at tale med kaptajnen, da jeg kommer om bord. Først bliver det pure afvist, men da jeg bliver yderst pågående over for en pakistansk steward, får jeg foretræde og sikrer mig, at kaptajnen ved, at der er en hund om bord, og at der er den fornødne ilt i dyrenes kabine i flyets lastrum. Jeg er sikker på, at kaptajnen aldrig nogensinde har oplevet noget lignende, men han bekræfter, og det giver mig en smule ro, som dog først kommer helt til mig, da jeg i København åbner Selmas grønne bur, og hun energisk logrende tager imod mig.

Selma skal vise sig at være en af mit livs bedste beslutninger. Hun har nu været min tro følgesvend i otte år og ligger i skrivende stund på gulvet ved siden af mig.

Indrømmet. Jeg er vild med hunde. Hundes - og andre dyrs - miserable liv har altid gjort stort indtryk på mig og er mit ømme punkt. Jeg har haft stor glæde af at hjælpe usle gadehunde i både Tjetjenien, Eritrea, Afghanistan og Irak, hvor jeg altid har sørget for at have noget mad med til udmagrede hunde, der trissede rundt i trøstesløse scenarier efter føde. Kald mig bare blødsøden og naiv. Helt fint med mig. De lokale syntes i hvert fald tydeligvis, at jeg var bindegal.

Efter et par dage hjemme flyver jeg i oktober til Asmara, hovedstaden i Eritrea. Her har to års krig mellem Etiopien og Eritrea, hvor 70.000 mennesker mistede livet, blandt andet ført til, at frontlinjerne i det sydlige Eritrea er overstrøet med minefelter og UXO, ueksploderet ammunition som flybomber, granater og raketter. Meningen er, at vi skal opnå rutine i bortsprængning af UXO. Efter en kort briefing i DDG-hovedkvarteret i Asmara kører jeg med Danmarks bedste og mest erfarne ammunitionsrydder, Jørgen

Sørensen, og et par andre kolleger de cirka 10 timer gennem det frodige og smukke højland til de åbne vidder sydpå.

DDG's lejr ligger isoleret midt på savannen.

Den nærmeste by er flere timer væk og består af nogle gamle, slidte lerhytter, som de lokalt ansatte mineryddere, kokkene og os udefra bor, spiser og sover i. Jeg har aldrig rigtig været i Afrika før og bliver meget betaget af det vilde dyreliv. På min første løbetur ud og væk fra lejren ad den røde, lerede jordvej ser jeg tre slanger, gazeller og adskillige kæmpefugle. Mindre idyllisk er selve området, vi træner i. Ammunition og dele fra håndvåben ligger spredt overalt i terrænet, og ved forladte kampstillinger ser vi ved flere lejligheder menneskeknogler.

Vores fokus er først og fremmest at uskadeliggøre flybomber på mellem et halvt og et helt ton, som enten er forladt eller som ikke er detoneret, da de ramte jorden, samt at fjerne personel-og panserminer - ligesom i Afghanistan. Terrænet i Eritrea gør dog, at vi inden den manuelle rydning af miner kan begynde med en såkaldt mineplejl, et dansk udviklet køretøj, som ved hjælp af en stor rulle med kraftige lænker påmonteret kværner jorden igennem og detonerer de miner, den støder på. Der er dog ikke garanti for at plejlen finder alle miner, så området skal ryddes manuelt alligevel, men det kan gøres væsentlig hurtigere på grund af plejlen.

Umiddelbart før vores ankomst har en pansermine undgået plejlens kæder og er detoneret, da hjulet på den bagerste aksel rammer den. Netop over denne aksel sidder plejlens fører i et armeret førerhus, men minen har været så kraftig, at han er blevet hvirvlet rundt i førerhuset, som var det en tørretumbler. Det er den dag en dansker ved navn Jens, og han får knust en fod og pådrager sig andre mindre alvorlige skader. Heldigvis sker der ingen ulykker, mens jeg er i lejren, og efter 14 udbytterige rydningsdage vender vi hjem til Asmara.

Derfra går turen kort efter hjem til orlov i Danmark, hvor en borgerlig regering vinder valget den 20. november. Og som en af sine første handlinger rådfører statsminister Anders Fogh Rasmussen sig den 5. december efter amerikansk ønske med Udenrigspolitisk Nævn om, hvorvidt danske elitesoldater skal deltage i den amerikansk ledede indsats i Afghanistan.

Det gibber i mig ved tanken om danske jægere i Afghanistan. Det siger næsten sig selv, at jeg må bidrage med min viden og erfaring, så jeg kontakter Jægerkorpset og fortæller om min interesse. Kort efter bliver jeg sammen med Rasmus sendt til Kabul for at tilse DDG-huset.

I byen er situationen spændt og usikker.

De amerikanske styrker har i samarbejde med Nordalliancen fordrevet Taleban fra byen og mange af de nordlige dele af landet.

Det er befolkningen i Kabul tilsyneladende glade for, men samtidig er de usikre og holder sig inden døre og foretager kun de mest nødvendige gøremål i byen. Gaderne ligger derfor mere eller mindre øde hen i de frostklare dage og nætter. Det er stort set kun herreløse hunde, som pjosker rundt i deres endeløse søgen efter mad og varme.

Vi er bekymrede for, at DDG-huset er blevet plyndret. Vi har kun haft en enkelt vagt - vores 17-årige oppasser - til at bo der, og han har ikke udgjort nogen som helst trussel mod eventuelle talebanere, som har villet stjæle vores køretøjer eller inventar i forbindelse med deres flugt mod de sydlige provinser af landet. Men til vores glæde står alt urørt hen, og vi bruger en uge i huset til at pakke det yderligere sammen. Og træne. Jeg har efterhånden fået samlet et anstændigt træningsrum i huset, men der har aldrig været så meget tid til at bruge det som nu.

Den snoede trappe fra kælderen igennem hallen og videre op på første sal bruger jeg til intervaltræning, og i vores lille træningsrum på afsatsen på 1. sal hiver jeg i vægtudstyret, som med en god portion kreativitet er tilvirket af gamle tandhjul og metalstænger og en lokal smed.

I de dage bemærker jeg de karakteristiske kondensstriber kilometervis over byen fra de enorme amerikanske ottemotorers B52-bombefly. På den dybblå himmel foretager de store, målrettede sving sydover for at slippe deres dødelige last over Tora Bora. Og jeg tænker kun på, at jeg ønsker mig samme vej. Lykkeligvis ligger der en af dagene en kærkommen mail i min indbakke. Den er fra Jægerkorpset, og de vil have mig hjem for at deltage i forberedelsen af den umiddelbart forestående mission i Afghanistan.

Jeg har fået det, som jeg vil have det, opsiges straks min kontrakt med DDG og tager hjem til København og derefter til Aalborg.

Den nye verdensorden revolutionerer Forsvaret.

Danmark har i nyere tid kun deltaget i fredsbevarende indsatser, hvor de stridende parter - for at forhindre, at de igen går i krig mod hinanden - har inviteret de danske soldater til Cypern, Gaza-striben, Kroatien, Makedonien, Kaukasus, Kashmir i Indien, Georgien og Eritrea. Fra 1991 med korvetten Olfert Fischer i Kuwait til Den Første Golfkrig får Danmark dog et nyt militært engagement, og fra Jægerkorpset har små grupper af jægere været udsendt ved to lejligheder til Sarajevo i Bosnien i 1995 og Kosovo i 1999.

Nu skal vi jægere for første gang udsendes og indsættes som samlet styrke i reel krig. Vi skal i forreste linje for at rekognoscere og samle efterretninger for at skabe basis for målet med koalitionen tilstedeværelse: bekæmpelse af Taleban og al-Qaida.

Således er jeg samlet med 101 kampklare kolleger fra Jægerkorpset og Frømandskorpset, da Anders Fogh Rasmussen sender os af sted fra Flyvestation Aalborg den 9. januar 2002.

I krig mod Taleban og al-Qaida

Det er med en god portion fryd, at jeg ankommer til flyvebasen i Kandahar, den ene af de tre sydligste provinser i Afghanistan. Jeg har nærmest et regnskab at gøre op. I knap otte måneder har jeg levet i dette land og er blevet betragtet som et uskægget andenrangsmenneske af de talebanske magthavere. Jeg er blevet hånet, fordi jeg insisterede på ikke at have skæg, jeg er sågar ofte blevet spyttet efter på gaden i Kabul. Nu er jeg tilbage og bærer uniform og våben.

Jeg er en del af Task Force K-Bar. Den første eliteenhed i krigen mod terror. Vi eksisterer fra oktober 2001 til juni 2002 og består af 1.300 elitesoldater fra blandt andet amerikanske US Navy SEALs, Special Air Service fra Australien og New Zealand, Kommando Spezial Kräfte fra Tyskland, den norske Jegerkommando - og så Jægerkorpset og Frømandskorpset fra Danmark, som lyder undernavnet Task Force Ferret.

Vores opgave: at lokalisere og opsøge Taleban og al-Qaida med henblik på tilintetgørelse.

På ni måneder når Task Force K-Bar 42 rekognosceringsopgaver samt et ukendt antal kampmissioner, der fører til 115 døde og 107 tilfangetagne. Herunder fanger danske jægere to gange afghanere, som overdrages til amerikanerne.

Talebanerne har siden 1996 hærget deres land og befolkning med deres middelalderlige livssyn. Nu har en stor del af den vestlige verdens nationer med amerikanerne i spidsen forenet deres militære kræfter i Operation Enduring Freedom. Og det fryder mig, at Taleban og al-Qaida er pressede. De er fordrevet fra alle de store byer og træningslejre i hele landet og har taget flugten til de sydligste provinser i Waziristan i grænseregionen mellem Afghanistan og Pakistan.

Navnlig bjergegnene i den sydøstlige del af landet er et yndet tilflugtssted for både Taleban og al-Qaida. Amerikanske spionfly har observeret hektisk fjendtlig aktivitet i provinserne Paktika, Paktia, Lowgar og Nangahar, sidstnævnte bedre kendt som hulerne i Tora Bora. Der kæmper fjenden mod os, koalitionsenhederne, med base i deres sikre tilflugtssteder kaldet safe houses i Pakistan eller fra små landsbyer på den afghanske side af grænsen.

Da vi ankommer til Kandahar Airfield, KAF, har flyvepladsen friske ar efter Talebans hastige flugt få uger forinden. Næsten ingen af de sandfarvede bygninger på denne støvede og ørkesløse flybase er intakte. Kun ganske få har døre eller vinduer, og

barakkernes indhold er spartansk: madrasser på gulvene, beskidte køkkener, ventesale uden bænke eller stole, overskidne toiletter og kommunikationsudstyr fra før russernes tid. Vejene på basen er dannet af grus eller sand. I bedste fald pletvis asfalt. Og strøet rundt på basen ligger miner og ueksploderet ammunition, som ingeniørenheder har travlt med at bortsprænge.

Basen blev tidligere benyttet til indenrigsflyvning, og de udslidte russiske Antonov Turboprop flyvemaskiner står på cementpladsen foran terminalbygningen og ligner vingeskudte monumenter fra en svunden tid. I skærende kontrast står amerikanernes funklende state of the art militærisenkram.

Pansrede køretøjer med de nyeste våbensystemer, radarsystemer, transporthelikoptere og kæmpemæssige C17 transportfly, som metodisk lander og letter natten igennem med nye forsyninger af materiel, mad og drikke til den hungrende krigsmaskine - al flyvning om dagen er på dette tidspunkt udelukket, idet Taleban formodes at råde over et antal Stinger jord-tilluft missiler. Ironisk nok de samme missiler, som amerikanerne i 1980'erne forærede til mujahedinerne i deres kamp mod russerne.

Få uger før operative teams fra eliteenhederne i Task Force K-Bar er ankommet, har omkring 800 infanterister fra det amerikanske marinekorps, US Marine Corps (USMC), indtaget og sikret basen, indtil de om nogle måneder vil blive afløst af regulære amerikanske hærenheder. Det er yderst betryggende at vide, at det er USMC, der tager sig af sikkerheden. Det er en enhed, jeg har stor respekt for, og bevidstheden om, at 800 marineinfanterister holder vagt, betyder, at kvaliteten af min søvn får et nøk opad.

Imodsætning til mange andre amerikanske enheder er marinekorpset ikke så teknologifikseret og opererer oftest under primitive feltforhold med ældre udrustning. Historisk set er det altid de unge marineinfanterister, som først indsættes i blodige og intense operationer over hele kloden, hvor de altid demonstrerer en høj grad af disciplin og mod. Og når jeg taler med dem, har de samtidig en venlig attitude og udviser en oprigtig interesse for, hvem jeg er, og hvor jeg kommer fra. Selv er de udpræget stolte over at være amerikanske marinesoldater, men samtidig en smule ydmyge, for, som de siger: »USMC er jo kun en lille enhed.« »Kun« er i dette tilfælde 190.000 mand.

Jeg orker ikke at fortælle dem, at den danske hær har en ambition om at have 1.500 soldater udsendt i missioner.

KAF skal fungere som hovedbasen for nogle af de eliteenheder, der har ansvaret for operationer i højrisikozonerne i den sydlige og østlige del af Afghanistan. Igennem det første halvår af 2002 er basen stadig primitiv, uden de normale velfærdsfaciliteter, som vestlige soldater i dag mere eller mindre tager for givet. Men i de følgende år bliver basen forvandlet i et imponerende tempo, som kun amerikanerne har ressourcer til. Fra en primitiv og nedslidt provinslufthavn til et moderne selvstændigt minisamfund med

varme, rindende vand, moderne beboelsescontainere med satellit-tv, internet, direkte telefonlinjer til hele verden, busruter, hospitaler, Burger Kings, Pizza Huts, restauranter, indkøbs-og fitnesscentre.

Idag er KAF Afghanistans største militære base og huser 16.000-18.000 soldater.

I hjertet af KAF er der en særskilt indhegnet afdeling for eliteenheder. Ingen andre end os har adgang. Vi er en lejr i lejren. Og vi danskere fra Task Force Ferret har en gammel, aflang stenbygning bestående af 10-15 mindre rum og et areal på omkring 50 gange 150 meter. En komprimeret lejr med sovetelte, spisetelt, kommunikationscenter, køkkenfaciliteter, toiletfaciliteter og logistikafdeling med reservedele og udstyr.

Vi sover i trange militærtelte uden varme, og da der ofte bliver målt tocifrede frostgrader om natten i januar og februar, skutter vi os i soveposerne på vores feltsenge. Andre sover i små rum på fire gange tre meter.

Hver en kvadratcentimeter i både telt og rum bliver udnyttet. Våben hænger på kroge ned fra loftet. Støvler og sko hænger på knager. Snedige små reolsystemer er skruet sammen over sengene. Personlige sager ligger i kasser under sengene. Og alle vægge er overklistret med kort og skitser - og selvfølgelig også et par »titty posters«. Toiletfaciliteterne er en demonstration udi basale tømrefærdigheder: tre træplader omkring en plasticstol med et hul i midten og et overklippet regnslag som dør.

Brusefaciliteterne er mere avancerede, fordi vores kreative mekanikere ved hjælp af vandslanger fra et køretøjs køler har formået at udvikle et system, som opvarmer en tønde med knap 100 liter vand. Vores lejrs 102 soldater står således tålmodigt i kø i håbet om en ledig blærepose, som vi kan fylde med det lunkne vand og hænge op på en krog i badeteltet for at nyde en søvndyssende stråle fra posens lille hane.

I spiseteltet består den daglige dosis mad udelukkende af hærens standard feltrationer de første par måneder. Gastronomiske sager som kålfrikassé, gartnergryde og andre tvivlsomme lækkerier. Med alt det konserveringsmiddel rationerne indeholder, må den samlede Task Forces levealder være blevet forlænget betragteligt.

Frisk frugt og grøntsager er udelukket.

Faktisk er det et problem for en del operative jægere, når der ikke er ordentlig mad med de rette vitaminer, mineraler og proteiner.

En generel træthed og mangel på energi indfinder sig hos nogle. For eksempel hos mig selv. Det er selvfølgelig helt uacceptabelt i betragtning af de ekstreme fysiske strabadser, som de operative indsættelser kræver. Madstandarden bliver da også bedre sidst på vinteren, da øgede forsyninger gør det muligt.

Som lejrens samlingsstue og bar har vi et rum med lerklinede vægge. Igen bliver vores tømmerrevner testet, og med træ indsamlet forskellige steder på basen får vi efterhånden skabt en fin og brugbar bardisk, små borde, stole, enkelte sofaer og endda en overdækket terrasse foran baren - som vi naturligvis døber »K-Bar«. Problemet er imidlertid, at vi hverken har øl eller nogen form for alkohol i baren de første mange uger.

Dermed er vand det eneste smøremiddel, når der udveksles røver-og soldaterhistorier blandt barens store, skæggede gæster.

Der hersker en dejlig uformel stemning i lejren. Man ser film i sovoteltene på kryds og tværs i organisationen, høj som lav i hierarkiet spiller kort i spiseteltet, og der bliver sludret og brændt tobak af på pladsen foran teltene om natten. Selv cheferne løsner gevaldigt op. Alle i lejren forstår alvoren i vores mission og er dybt seriøse, når det gælder operative forhold. Så det er ganske enkelt ikke nødvendigt at håndhæve den stive militære omgangsform.

En morgen, da jeg netop har været i bruseteltet, passerer jeg iført underbukser en gråsprængt herre i shorts, bar overkrop, solbriller og en urinskvulpende halvanden liters plasticflaske i hver hånd. Det er såmænd chefen for Jægerkorpset, den senere chef for hele den danske bataljon, Frank Lissner, der ligesom os andre ikke ønsker at forlade sin varme sovepose midt om natten og bevæge sig de hundrede meter ned gennem den mørklagte lejr i den frostklare nat til ét af tisehullerne. At møde sin chef i sådan en mundering og situation er naturligvis ikke hverdagskost. Men her udveksler vi venlige godmorgenhilsner, som om omstændighederne er de mest naturlige på denne jord.

I begyndelsen er jeg en del af staben, der udgøres af efterretningsfolk, planlæggere og forbindelsesofficerer til andre nationer og enheder. Det er min opgave at bidrage med al min specialviden fra mine år som privat minerydder. Jeg har skitser og tegninger, som viser russiske minefeller, og jeg har kendskab til, hvilke operationsområder der er inficeret af UXO efter ti års kamphandlinger mellem russerne og mujahedinerne.

Desuden er truslen fra miner og UXO forøget efter de amerikanske bombetogter i slutningen af år 2001. En hovedregel er, at 5-10 procent af alle afskudte granater og bomber af tekniske årsager ikke detonerer, når de slår ned, og det er vi selvfølgelig nødt til at forholde os til, når vi planlægger operationer.

Det er bestemt ikke min drømme-position at sidde bag skrivebordet. Men det må jeg tage til takke med i første omgang. Jeg er bare lykkelig for at være tilbage i Jægerkorpset igen og befinde mig i et af verdens brændpunkter. Men allerede fra første dag undlader jeg dog ikke at gøre kraftigt opmærksom på, at jeg ønsker at gøre operativ tjeneste i en patrulje og ikke som en del af staben.

Militære operationer er kernen i en professionel soldats identitet og berettigelse, og jeg har som jægersoldat altid fundet det mest attraktivt at være operativ i en patrulje.

At gøre tjeneste dér er for mig det største privilegium, man kan opnå som soldat. Det er kun der, man bliver testet ultimativt i det, man har øvet på i årevis. Så mit hjerte ligger hos patruljerne og mine kammerater der.

Ikke ved at gøre tjeneste på et kontor i en stab, hvor jeg skal sidde på min flade, sippe til en kop lunken kaffe, producere papirer og suges ind i systemets mangehovedede bureaukratiske monster. Respekt - og tak - til dem, som ønsker det. Men det er ikke der, jeg hører hjemme. Jeg arbejder da også målrettet på at komme væk fra staben og udnytter til fulde muligheden for at forlade skrivebordet og komme ud på opgaver i felten, hvor jeg kan bruges til at hjælpe med at bortsprænge Talebans ammunitionsdepoter.

Mine otte år væk fra Jægerkorpset betyder, at jeg har meget at indhente. Korpset har op igennem 1990'erne gennemgået en kæmpemæssig udvikling både opgavemæssigt, materielmæssigt og kulturelt. Den enhed, jeg forlod i 1993, havde ikke et operativt mindset. Tankerne bag træning og teori var ikke indstillet på operationer, fordi der fra politisk hold ikke var vilje til at tillade indsættelse i krigszoner i korpsets første tre årtier.

Forsvaret var ikke i kamp under Den Kolde Krig, udover blødere FN-missioner som eksempelvis på Cypern, og man anså det helt frem til 1992 for usandsynligt, at man ville komme til at deltage i internationale missioner.

Den enhed, jeg oplever nu, består af unge, skarpe typer, som slynger om sig med termer, operationstyper og procedurer, som jeg ikke har hørt om før. Så jeg opdager hurtigt, at en række kloge hoveder heldigvis har forvandlet korpset fra at være en fjernopklaringsenhed til at være en førsteklasses operationsklar eliteenhed. På samme måde som hæren i forbindelse med sine missioner i 1990'erne på Balkan gennemgik en kæmpemæssig forandring.

Her i de første år af det 21. århundrede bliver korpset trænet og udrustet til på en yderst udfordrende og uhåndgribelig slagmark at imødegå en fjende, som ikke handler ud fra et fast og forudsigeligt mønster. En fjende, som giver fanden i alle tidligere anerkendte og respekterede konventioner for krigsførelse. Som benytter metoder som terrorisme, sabotage og guerillakamp, og som ofte er svær at skelne fra den civile befolkning.

Ikke at korpset i dag ikke løser opgaver som informationsindhentning. Det gør vi bestemt, og vi er i al beskedenhed nogle af de bedste i verden til det. Men i dag skal korpset også befri gidsler, evakuere nedskudte flybesætninger, beskytte VIP'er, eliminere nøglepersoner og løse lokalisering og tilintetgørelsesoperationer med specialkøretøjer.

Dertil kommer alle de klimatyper, vi skal kunne operere i: ørken, jungle, arktisk kulde og naturligvis det klamme og vindblæste danske vintervejr, som faktisk er noget af det

hårdeste klima, man kan operere i som soldat. Ørkenen er varm og sej, men det er okay, hvis man har vand. Arktisk kulde er slem, men tør. Men kulde, blæst og fugtigt vejr, som vi har i Danmark, er de tre værste forhold. Desuden er det mørkt store dele af året, hvilket godt nok er optimalt under operationerne, fordi vi jægere stort set altid opererer i mørke, men til gengæld er det hårdt psykisk ikke at få så meget dagslys.

Med mine mange år uden for korpset er jeg nødt til at kridte mine ørkenstøvler gevaldigt op og bruge en masse energi og tid på at komme på højde med mine kolleger og opdatere mig i nye procedurer, kommunikations-og våbensystemer.

Som ramme omkring den praktiske træning har vi Tarnak Farms. En tidligere russisk militærbase, der udgøres af 10-15 sønderrevne betonbarakker omgivet af en høj stenmur, og som har rester af en forhindringsbane med camouflagefarvede betonvægge.

Ud af cirka 30 al-Qaida-træningslejre i Afghanistan regnes den for at have været den tredjestørste, kun overgået af lejrene ved Tora Bora i Nangarharprovinsen og Zaewara i Paktia-provinsen.

Det var her midt i ørkenen, kun cirka 20 minutters kørsel ad en støvet og hullet grusvej sydvest fra Kandahar Airfield, at Osama bin Laden og al-Qaida udtænkte og planlagde at kapre fire passagerfly og flyve dem ind i World Trade Center og Pentagon. Nogle år før havde al-Qaida udsendt en video optaget på Tarnak Farms med en talende og smilende mand i selskab med sine terroristvenner.

Hans navn var Mohammed Atta, og han befandt sig den 11. september 2001 bag roret i det fly, som forvandlede det ene tårn i World Trade Center til de billeder, vi alle kender.

I november 2001 sønderbomber amerikanske bombefly terroristlejren. Desværre efter at den er forladt af beboerne. Efter at have finkæmmet komplekset i 2002 finder amerikanske og canadiske enheder ud af, at Tarnak Farms ikke kun har været træningslejr for al-Qaida-terrorister, men også havde huset et laboratorium, hvor der er blevet udført tests af biologiske våben og gjort forsøg på udvikling af dødelig miltbrand.

Nu bruger koalitionen styrker Tarnak Farms til skydetræning med hele vores arsenal af våben. At færdes inde på selve komplekset er dumt og risikofyldt. Ueksploderede granater, morterer, personelminer og lureminer udgør en skjult, dødelig fjende, som der ikke er nogen grund til at udfordre. Desværre tager et hold fra amerikanske Navy SEALs ikke denne trussel alvorligt, da de en tidlig morgen i slutningen af marts beslutter at øve en simuleret gidselbefrielsesaktion på Tarnak Farms. For inden al-Qaida-folkene har forladt lejren, har de forberedt en Daisy Chain ved en af bygningerne.

En Daisy Chain er flere sprængladninger forbundet med hinanden, og resultatet her er en katastrofe: én død Navy SEAL og flere hårdt sårede.

Når vi træner og tester våben ved Tarnak Farms, holder vi os derfor på den udvendige side af muren til lejren, placerer et par spejdere i fjendens retning og bruger den omkringliggende ørken som en gigantisk skydebane.

Ikke noget med udregning af skudvinkler eller stive regler om skydetider og miljøhensyn hér. Vi høvler simpelthen bly i alle kalibre ind mod murene på den tidligere terroristlejr: dysekanoner, panserværnsvåben, granatkastere, finskyttevåben, røggranater og håndgranater. Alt hvad vi har medbragt. Vi øver sprængninger på selve muren for at teste, hvor store ladningerne skal være for at lave huller i den type mure, så jægerne kan passere igennem på kommende opgaver. Vi træner patruljens formationer under kamp og laver skydekonkurrencer.

Og jeg er meget med, fordi jeg har meget at indhente. I løbet af de første tre-fi-re uger i Afghanistan får jeg således næsten skudt lige så meget, indøvet lige så mange procedurer og bliver uddannet i lige så meget nyt materiel som i løbet af mine første tre år i korpset. Jeg er som et lille barn, der vælter rundt i sin enorme sandkasse med alt sit nye og spændende legetøj. Og det er sådan, jeg vil have det.

Det lykkes mig på den måde at nedbringe min tid på stabskontoret til en tredjedel. Og efter to en halv måned på den måde er min begejstring svær at skjule, da en stor munter kleppert af en jæger kaldet »Mulen« brækker sin hånd i forbindelse med en operation, og jeg får tjansen som sprængningsmand i hans patrulje. Efter at jeg i en årrække har manglet rigtig nerve og sjæl i mit liv, er jeg nu præcis, hvad jeg vil være: Operativ jagersoldat.

Som 34-årig er jeg ikke den yngste blandt de operative. Heller ikke den ældste. Men efter at amøberne, som jeg har raget til mig i Afghanistan, for en stund har givet min krop ro og mulighed for igen at træne målrettet, er jeg i topform. Min fysiske form eliminerer hurtigt enhver form for tvivl om, at min alder er en hindring for at gøre tjeneste i en patrulje.

Jeg er back in business. Jæger anno 2002.

10

Operativ

Ikke alene kan jeg endelig kalde mig rigtig jægersoldat igen. Jeg føler mig også fra første dag yderst tilpas i min nye patrulje, der tæller fem mand.

René, den mest erfarne, der har otte års operativ tjeneste i bagagen, er vores patruljefører.

Med sit udadvendte og sociale væsen er han også et naturligt omdrejningspunkt i patruljen. Ligeegyldigt hvor træt og presset han er, smitter han altid med en positiv attitude.

Vores sanitetsmand, en slags avanceret sygehjælper, er Peter, som er en yderst kompetent og skarp herre, der ofte byder ind med intelligente, analytiske betragtninger.

Og han er også rigelig råstærk, men interesserer sig ikke synderlig meget for at træne.

Efter en dag at have løbet nogle hundrede meter ud af vores lejr passerer han et skilt, hvorpå der står »Slow Down«. Det tager han meget bogstaveligt og returnerer fluks til det kølige patruljerum.

Vores spejder, Mikkell, gør ikke meget væsen af sig med sit rolige og afdæmpede gemyt.

Han er en lille, kompakt fyr, stærk som en bjørn og meget respekteret i hele korpset for sin faglige kunnen.

Min sidste makker er Henrik, der har ansvaret for patruljens kommunikation. Han er en høj, atletisk og sympatisk fyr med en udpræget stædig natur, der gør, at han altid arbejder indædt for den optimale løsning.

Han er den yngste i patruljen og bliver senere en af de kolleger i korpset, som jeg værdsætter mest, både som soldat og menneske.

Jeg selv har fået den ledige plads som sprængningsmand. The man with the key, kalder amerikanerne min funktion: at bortsprænge eventuelle hindringer, døre, mure og vægge i og omkring de bygninger, hvor vores patrulje skal løse opgaver. Desuden har jeg ansvaret for placering af granater og alarmanordninger omkring vores patrulje, når vi ligger i en observationsbase.

Efter et par uger i patruljen sker det, jeg virkelig har ventet på. Vi skal på operation.

René er blevet informeret om opgaven og har kaldt til samling i vores patruljerum.

René og jeg har netop løbet de daglige ti kilometer rundt på basen i den støvede eftermiddagsvarme, da vi træder vi ind ad døren til vores lille, skyggefulde sove-og opholdsrum.

Jeg er spændt og kan næsten ikke vente på Renés informationer, men hos de andre hersker der en yderst afslappet stemning.

Peter, sanitetsmanden, ligger på feltsengen med korslagte arme over maven og klukker til et afsnit af tv-serien »Friends«. Mikkell, spejderen, ligger på maven og lytter til sin elskede amerikanske westcoast rockmusik.

Og kommunikationsmanden Henrik sidder ved det lille bord og spiser og studerer indgående en amerikansk feltration, som vi er så privilegerede at have fået til operativt brug.

Efter at have drukket en masse vand kalder René til samling og begynder at indvie os i detaljerne. Ubemandede amerikanske spionfly, MQ-1 Predators, har i den forløbne uge overfløjet grænseområderne i de bjergrige provinser cirka 400 kilometer nordøst fra Kandahar Air Field, KAF. Specielt enkelte lokaliteter omkring landsbyer beliggende på selve grænsen har amerikanernes bevågenhed.

Spionflyene har sendt billeder af medlemmer fra Taleban og al-Qaida, som ad små stier og veje har krydset grænsen til Pakistan for derefter at vende tilbage til Afghanistan og genoptage kampen mod de amerikanske styrker. Desuden formoder man, at landsbyerne bliver anvendt som tilflugtssteder for terrorister og deres forsyninger.

Et Predator-spionfly kan med sit infrarøde, digitale zoomkamera identificere varmesignaturen fra et menneskes krop fra tre kilometers højde under gunstige vejrforhold.

Men dårligt og ustabil vejr i områderne her i den sene vinter gør det sværere at anvende Predators, og Task Force K-Bar har derfor fået til opgave at observere aktiviteterne i netop det område. For os betyder det glædeligvis boots on the ground.

Vi lytter intenst til René og hans indgående kendskab til operationen - kaldet QA05.

Kun han har tidligere været indsat operativt, om end i en blødere operation på Balkan i 1990'erne. Vores koncentrerede blikke vidner om alvoren af opgaven, som er særdeles risikofyldt og farlig. Alene måden vi skal indsættes på, vores insertion, er en taktisk helikopterflyvning om natten lavt over bakker, bjerge og kløfter og igennem områder, hvor vi ved, at en tungt bevæbnet fjende venter.

Terrænet er også en udfordring. De bjerge, hvorfra vi skal observere mod vores mål, ligger i tre-fire kilometers højde. Stejle klippeformationer, dybe kløfter og den tynde luft vil presse vores fysiske formåen til det yderste.

Operationen er berammet til ti døgn, og det skærper kravene til mængden af udrustning, mad og vand. I det bjergrige terræn, vi skal ud i, er der ikke vand til rådighed, så alt skal medbringes på vores skuldre.

Al-Qaida og Taleban er på hjemmebane og særdeles opsatte på at fange soldater - trofæer - fra koalitionen. Især elitesoldater.

At fange, mishandle, torturere og dræbe en af os på den mest bestialske og groteske måde vil føre til stor anerkendelse og respekt fra baglandet.

En stakkel fra US Navy SEAL oplevede denne grusomme skæbne. Han blev såret, da han under en operation faldt ud af en helikopter, mens den lettede. Han blev senere fundet af al-Qaida, skudt i knæene og skridtet, fik skåret halsen over og blev efterladt med sin penis i munden.

Derfor frygter vi selvfølgelig tilfangetagelse.

Så hellere dø i kamp.

På trods af sit positive sind fremstår selv René en anelse dystert, da han slutter sin briefing med at understrege, at den største fare ved opgaven er at blive opdaget. Kontakt med fjenden, eller blot civile, vil føre til, at vi i bedste fald skal trækkes ud, i værste fald kæmpe på liv og død.

Om tre døgn skal vi være klar. Da er lyset fra månen på et minimum og skabe de bedste betingelser for indsættelsen.

I forberedelsesfasen samler vi tilgængelig viden til brug for operationen. Troværdige og detaljerede efterretninger om fjenden er et afgørende kriterium for succes under militære operationer. Ikke mindst for isolerede operationer som denne. Vi har brug for oplysninger om vind, lys, nedbør og temperatur.

Om hvor fjenden formodes at befinde sig, hvordan han er bevæbnet og organiseret, hans moral og hans evne til at kæmpe.

Desuden information om, hvorvidt den lokale befolkning er venligsindet eller fjendtlig, og hvor den nærmeste by eller bebyggelse ligger. Alt dette har stor betydning for de beslutninger, vi træffer i forberedelsesfasen.

Bliver vi opdaget, er det ikke kun et spørgsmål om blot at flytte til et nyt område efter eventuel kamp mod fjenden. Alle i området - Taleban, al-Qaida og civilbefolkningen - vil hurtigt vide, at der er fremmede soldater i området, og det vil kun være et spørgsmål om alt for kort tid, før en nådesløs jagt på os vil blive sat ind.

Avancerede computerprogrammer giver os information om bjergenes højde og hældning, og om hvor de bedste observationspunkter mod landsbyerne og stierne, der er

vores mål, findes. De høje bjerge flader en anelse ud mod nord, hvilket betyder bedre muligheder for at bevæge sig der. Det gælder desværre også for fjenden.

Ganske få punkter ser ud til at være velegnede som observationssteder, og de ligger på yderligtliggende klippeafsatser og er svære at nå. Det er et helt uhørt bjergterræn, og vi har endda tidligere trænet i bjergene i for eksempel Schweiz. Her skal alt til en operativ indsættelse på ti dage medbringes. Det betyder, at vi ikke har plads til klatreudstyr som reb og klatreseler. Vi må planlægge sådan, at bjergsiderne kan forceres uden brug af klatreudstyr.

Ud fra studier af kort og computer bestemmer Mikkel helikopterens landezone, LZ. Det er en kæmpe udfordring, terrænet taget i betragtning. Landezonen må ikke ligge for tæt på vores destination, observationsbasen, da den kæmpemæssige CH47 helikopter, som vi skal indsættes med larmer helt afsindigt. Samtidig må landezonen heller ikke ligge for langt væk fra observationsbasen, for det må ikke tage mere end én nat at nå fra LZ til destinationen. Mikkel bestemmer også samlepunkter, hvis patruljen bliver splittet på grund af kamp. Desuden skal der forberedes planer, hvis alt går galt. Nødruter hele vejen hjem til KAF skal planlægges. Og vi skal have indøvet procedurer for kontakt til egne enheder.

Henrik har travlt med at forberede alt omkring kommunikation. Frekvenser internt i patruljen skal fastsættes og kodes. Peter kontrollerer og pakker alt sanitetsmateriel og giver os hver især en lille nødpakke med blandt andet udstyr til at stoppe blødninger, smertestillende medicin og medicin for akutte maveproblemer. Jeg selv tester og forbereder sprængstoffer - jeg maler for eksempel alle nærsikringsgranater og ledninger sandfarvede for camouflagen, og da jeg er klar over, at vores rygsække, kaldet »tæger«, vil blive foruroligende tunge, får jeg for en sikkerheds skyld syet forstærkninger ved de kritiske bærepunkter.

Vi skal medbringe materiel som sprængstoffer, nærsikringsgranater, ekstra ammunition, radio, GPS, kikkerter til brug om dagen, natkikkerter, termisk observationsudstyr, stativer, kameraer, batterier til ti dage, sovepose, skideposer og frysetørrede feltrationer.

Da jeg er færdig med at pakke min »tæge« slæber jeg den ud på gangen for at veje min samlede udrustning; rygsæk, udrustningsvest og våben. Jeg kigger målløs på skalaen: 82 kilo.

Desuden skal vi have vand med. Hver jæger skal indtage mindst fem liter vand om dagen under disse forhold. Så alene i vand skal hver mand medbringe 50 liter og hele patruljen 250 liter. Det har vi selvfølgelig ikke mulighed for at have i rygsækken, så vi pakker to ekstra rygsække kun med vand, som skal transporteres særskilt ud over vores egne rygsække.

Om kun otte timer skal vi stå klar ved helikopteren.

Det er en vindstille og solrig eftermiddag, og vi træner formationer og helikopterprocedurer i udkanten af lejren. En sandstorm overrasker os pludselig og smelter horisont og himmel sammen til en gigantisk sky af støv og sand. Med ét omhylles vi af en brunlig tåge, som får os til at ligne udtryksløse voksdukker med ansigterne dækket af støv.

Men vi er fokuserede og ænser det dårligt.

Vi er så privilegerede, at vi skal indsættes med det amerikanske 160th Operations Aviation Regiment, der er sat i verden udelukkende for at løse opgaver med eliteenheder.

Bedre helikopterstøtte fås ganske enkelt ikke på kloden. De har de bedste piloter, det bedste udstyr og de bedste helikoptere: de kæmpestore MH-47D Chinook med tandemrotor, som er specielt udviklet til eliteenheder.

Den har tre 7.62 Gatling Miniguns som bevæbning, lufttankningskapacitet, et system til fastroping og rapelling og andre opgraderinger, som adskiller den fra standardudgaven.

Og 160th flyver under forhold, hvor andre helikopterbesætninger ikke vil eller kan. De lander på de sværeste og mest utilgængelige landezoner og som regel altid i mørke uden et eneste lys på helikopteren til hjælp.

Under koordineringen med helikopterbesætningen lader skipperen på vores flyvning - en snakkesalig fyr i starten af trediverne med et markeret stenansigt - os forstå, at de cirka halvanden times flyvning vil blive vanskelig og farlig. I den næsten kulsorte nat og i et terræn, hvor bjergskråninger rejser sig uden varsel, er det planen at flyve med lysforstærkende natbriller, Night Vision Goggles eller NVG, så tæt på jorden som muligt.

Bare 10-20 meter oppe. Desuden er der stor risiko for fjendtlig beskydning med raketter, maskingeværer og håndvåben. Og landezonerne er særdeles svære på grund af de stejle klippesider.

Vi bliver dog beroliget af besætningens imponerende ro og professionalisme. De er servicemindede og lader tydeligt forstå, at de vil gøre alt, hvad de kan, for at levere den bedst mulige vare. Vi er deres kunder. De er til for os.

To timer før take-off samles vi i vores lille patruljerum og drikker en masse vand og får et sidste solidt måltid. Spaghetti med kødsovs.

Vores fødder er næsten lige så vigtige som vores maver. Vi skal have hård hud filet af og have dem tapet ind, inden vi omhyggeligt snører vores støvler, som vi ikke vil komme til at tage af de næste mange døgn.

Imens udveksler vi lidt dagligdag om familier, kærester og hunde. Alle ved, at det er ligegyldigt pludder og pingpong. Men der er ingen grund til at dvæle ved, at vi snart vil stå i fjendeland ansigt til ansigt med folk, som ikke har noget at tabe og vil gøre alt for at slå os ihjel. Og der er mange åbne spørgsmål: Vil vores procedurer virke under operationen? Kan vi kommunikere med hinanden og basen under de ekstreme omstændigheder i bjerge og ørken? Og kan vi klare os - bare os fem? Ihæren bevæger man sig som regel aldrig ud fra sin base i enheder under 30 soldater.

Man er bakket op af ildkraft fra lette og tunge maskingeværer, morterer og panserværnsvåben, og man har ofte mulighed for hurtig støtte fra fly eller artilleri. Og yderligere forstærkning fra egne enheder står klar.

Her skal vi være fem mand helt alene på en bjergside 400 kilometer fra vores base på KAF. Når helikopteren forlader landezonen, har vi kun os selv og det til rådighed, vi slæber på ryggen og har i hænderne. Dog med mulighed for at trække på forskellig støtte fra jagerfly og amerikanernes imponerende flyvende fort: AC130 Gunship, som råder over et helt arsenal af våbensystemer. Men AC130 flyver kun om natten. Og sølle fem mand på jorden kan heller ikke regne med, at der er ledige jagerfly i dagtimerne, når behovet er der.

Vi sidder på den store, mørklagte cementplads nogle meter fra lasterampen på den store Chinook-helikopter. Den fremstår som en stor dyster klump metal mod den stjerneklare himmel. Kun små grønne prikker fra de kemiske lysstænger inde i kabinen giver indtrykket af størrelsen på kæmpen, som kan fragte indtil flere køretøjer.

Jeg er klar, men vi skal vente på, at vores feltpræst kommer og udtrykker nogle salvelsesfulde betragtninger. Som ateist irriterer det mig. Jeg tror på mine evner som soldat og menneske. Tilfældigheder og held. På dette tidspunkt, i minutterne lige op til min første operative indsættelse, har jeg mest lyst til at være lidt privat. Ikke at blive påduttet ritualer, som jeg grundlæggende ikke tror på. Heller ikke selvom det er nok så velment.

Vi boarder. Og med en metallisk hylen sætter turbinerne langsomt i gang. Chinook'en sætter sig i bevægelse og ruller mod take-off-punktet, hvor de resterende tjek foretages.

Rotorernes omdrejninger øges, mens de fire hjulsæt langsomt slipper asfalten, og vi kan ud af bagenden se konturerne af de mange mørklagte telte og bygninger på KAF. Kursen sættes mod øst og konturerne fra basen forsvinder.

Hurtigt viser det sig, at det absolut ikke var nogen overdrivelse, da den firskårne helikopterskipper tidligere på dagen sagde, at flyvningen ville blive hård. Jeg har før fløjet low level, hvor helikopteren flyver lavt og tilpasser sig efter terrænet, så den ikke er synlig i luften så længe. Men intet som dette. Kabinen gynger og danser, som var der en

flok fulde sømænd bag roret. Bratte nedadgående og opadgående drej får mig til at stemme imod gulvet med støvlerne og finde nogle holdepunkter til hænderne.

Jeg klikker mine natbriller på hjelmen ned og kigger mod den store, åbne bagende i kabinen. I det grønne lys sidder loadmasteren vagtsomt på knæ helt ude på kanten bag sin hurtigskydende Gatling Minigun.

Pludselig farer jeg sammen, da en høj, dyb brummen lige bag mig overdøver larmen fra motorerne. Hele kabinen sejler, og jeg kæmper for at holde fast i netmaskerne på sædet. Hvad i helvede sker der? Jeg vender mig mod lyden og ser den anden loadmaster stå ved sin Minigun, som er placeret i sidedøren, og det går op for mig, at det er ham, der har afgivet en skudsalve mod noget på jorden. Piloten fortsætter de kringledede, undvigende drej væk fra truslen.

Væk fra fjenden. Det her er alvor. Jeg kigger over mod Mikkel. Hans slørede, skæggede fjæs vender sig om i et grin. Jeg gengælder grinet, om end lidt mere anstrengt.

Jeg har drukket en masse vand de sidste par timer. Det skal som bekendt ud igen, og da vi kun har fløjet i lidt over en halv time og har mindst tre kvarter igen, indser jeg, at jeg ikke kan holde mig. Vi har medbragt dobbelte plasticposer til formålet, men jeg havde håbet, at det ikke blev nødvendigt. Nu må jeg til det. Jeg holder fast i sæderækken med den ene hånd og kommer usikkert på benene på det gyngende kabinegulv, som for at gøre manøvren endnu sværere er smurt ind i hydraulikolie, hvilket ofte forekommer i militærhelikoptere af denne type.

Med den anden hånd fatter jeg rundt om min »ven« nede i bukserne, og får dobbeltposen ud over som et kæmpekondom.

Dér, 5.000 kilometer hjemmefra, over bjergene i Afghanistan, står jeg halvt oprejst og dingler som en rodeoridende cowboy i maven på denne store, uregerlige metaltyr og forretter min nødtørft. Havde det ikke været for situationens alvor, havde jeg grinet ad den bizarre situation. Men jeg får i stedet afsluttet mit forehavende i en fart og finder den sorte affaldspose på væggen til mine efterladenskaber.

En halv times tid senere giver loadmasteren det første signal til drop-off. 10 minutter.

Jeg tænder min GPS og memorerer infiltrationsruten en sidste gang. Jeg tjekker også, om alt stadig er i lommerne på min udrustningsvest.

Selvom alt vitalt udstyr er sikret med faldskærmssnor, har jeg løsdele i vesten.

Blandt andet mit kort.

Der er ikke skrevet noget på kortet. Det gør vi aldrig, for det vil kunne afsløre for meget, hvis det kommer i de forkerte hænder.

Men det vil stadig være katastrofalt at miste kortet. Ikke kun fordi vi skal bruge det for at holde os på rette vej, men i højere grad fordi et tabt kort afslører vores tilstedeværelse.

Jeg tjekker også mit våben, inklusive det infrarøde og aktive lys og styrken på den lille røde prik i det specielle Aimpoint-sigte, som gør, at man kan skyde med begge øjne åbne og dermed orientere sig rundt, samtidig med at man skyder. Så sutter jeg lidt vand fra slangen på min camelbag-rygsæk, der kan rumme fire-fem liter vand. Jeg klikker mine natbriller ned for at vænne mine øjne til det grønne lys og bedre kunne se mine kammerater i kabinen.

Selvom det er første operation for fire af os fornemmer jeg i larmen og mørket en stemning, som jeg har oplevet tidligere i situationer under øvelser. Den ro, der sænker sig, når man er på det rette sted, på det rette tidspunkt, i sit rette element. Den følelse har jeg i hvert fald selv, og jeg er i det bedst tænkelige selskab - med nogle af verdens bedste soldater. De skiderikker kan bare komme an.

Samtidig med at loadmasteren giver signalet til ét minut, sænker piloterne farten.

Jeg finder de to bærestropper på rygsækkene, så jeg er klar til at slæbe dem efter mig ned ad gulvet og ud over rampen. Ud fra kortstudierne bør både vores primære og alternative landezone være små plateauer på højderygge. I mine natbriller kan jeg skimte en sort klippeside i baggrunden, og jeg ser loadmasteren ligge på maven halvt ude over rampen for at dirigere piloten. Indsættelsens mest følsomme fase er nu, hvor de 15 tons metal hænger larmende og sårbare. En enkelt granat fra et mandbåret raketstyr, og det hele vil være slut.

Vi hænger her for længe. Alt for længe.

Hvorfor ikke bare lande? Med ét brøler motorerne for fulde omdrejninger, og piloterne foretager et skarpt drej til højre. Jeg kæmper for ikke at vælte.

Er vi erkendt? Har fjenden opdaget os allerede? Amerikanere plejer ikke at holde sig tilbage med at bruge våben, hvis der er en grund til det, og der bliver ikke skudt fra helikopterens miniguns, så opdaget kan vi ikke være. Den primære landezone er åbenbart ikke brugbar.

Vi flyver i yderligere fem minutter, modtager igen »1 minut« -signalet, og denne gang er der ingen tøven. Helikopteren manøvreres langsomt og blødt nedad, til vi hænger roligt. Loadmasteren sætter sig op på knæ, vender sig om og peger med begge arme i hurtige bevægelser ud over rampen.

»Go-go-go« ! Jeg slæber begge mine rygsække han ad gulvet, ud over rampen og ned på jorden.

Rygsækken med vand slipper jeg, da det simpelthen er for tungt at slæbe begge på én gang. Jeg lægger alle kræfter i min egen og krabber mig væk fra den store metalkrop i et inferno af støv og småsten, som hvirvles op af de enorme rotorblade.

Jeg kaster mig ned på jorden, og i samme øjeblik løfter Chinook'en sig allerede, drejer væk som en stor majestætisk fugl og bliver opslugt af mørket. Det er den sidste kontakt med egne enheder, der nu forsvinder. Hurtigt får vi vores våben i klarstilling og sikrer 360 grader rundt. En larmende stilhed sætter ind. Ikke en lyd i natten.

Jeg har været i Afghanistan i lang tid, men det er første gang, jeg oplever denne stilhed.

Ingen gøende hunde. Ingen brise. Ingenting.

Som om vi befinder os i et vakuum.

Langsomt begynder det ophvirvlede støv at falde mod jorden, så vi bedre kan orientere os, og jeg kigger rundt og måber. Den helikopterbesætning er for sej.

Vi er blevet sat af på en lille flad klippetop, som ikke er meget større end fem gange fem meter. De har simpelthen bakket ind mod en lodret bjergside, indtil de kun lige har rørt kanten af klippen, og på intet tidspunkt har helikopteren haft hjulene på jorden.

Alt sammen dirigeret ud fra loadmasterens kirurgisk præcise instruktioner.

Made in America. Respekt.

Terrænet er stenet og goldt, og vi er omgivet af stejle klippeformationer, der som en teaterkulisser danner en tydelig silhuet mod nattehimmelen. Kun sporadisk vegetation kan anes på de omkringliggende plateauer.

På trods af de 3.000 meters højde er her forbavsende varmt, og jeg tager en tår af det lunkne vand.

»Vi er på alternativ LZ,« meddeler Mikkellavt.

Alle nikker bekræftende, og der er ingen grund til at forklare, hvorfor vi måtte vælge den alternative landezone. Vi kan regne ud, at der må have været et problem på den primære.

Vi kan også regne ud, at det betyder, at vores infiltrationsrute frem mod vores observationspost nu er længere.

»Alle okay?« supplerer René og modtager bekræftende nik uden tale. »Fint, lad os komme væk herfra,« fortsætter han hviskende.

Det gælder om at komme væk fra landezonen hurtigst muligt. Chinook'en er ganske givet blevet hørt i landsbyerne, selvom de ligger nogle kilometer væk. Det betyder også,

at al-Qaida og Taleban sandsynligvis ved, at der er eliteenheder i området. De ved nemlig godt, at infanterienheder ikke indsættes i sådan et terræn.

»Thomas, vi slører vandsækkene,« hvisker Mikkell vendt mod mig, og jeg kravler stille hen til den vandrygsæk, som jeg har ansvaret for. Jeg får fat i skulderremmene, og det virker som en øredøvende larm, da jeg trækker den hen over klippen til en lille fordybning, som vi placerer sækkene i og camou-flerer med et sandfarvet sløringsnet. Vi skal have fat i vores personlige »tæger«. Men en rygsæk, der vejer omkring 65 kilo, slynger man ikke lige op på skulderen. Vi må hjælpe hinanden to og to, mens de andre tre sikrer 360 grader. Da vi alle nikker mod René, giver han med hånden tegn til fremmarch.

Jeg går bag Mikkell, der som spejder er forreste mand. Vi bevæger os selvstændigt 10-15 meter foran resten af patruljen, afhængig af terrænet. Mikkell skal som forreste mand primært fokusere på at finde vej, mens min opgave er at være øjne og ører mod alt, som skiller sig ud fra normalbilledet. Bevægelser i terrænet, lys og lyd. Så jeg skærper mine sanser til det maksimale og afsikrer mit våben.

Fra den lille klippetop går det svagt nedad mod et større plateau. Den tunge udrustning får mig allerede nu til at læne kroppen fremover for at kompensere den ekstreme vægt.

Efter nogle hundrede meter når vi foden af hældningen og standser for at lytte og observere bag en lille klynge buske. De andre slutter op bag os, og vi nikker til René. Han forstår straks, at det betyder, at det er her, Mikkell og jeg lægger vores »tæger« for at vende tilbage efter vandsækkene. Vi går stille tilbage mod LZ, finder sækkene, får bakset dem på skuldrene og så retur til patruljen.

Og så samme procedure igen. Sløring af vandsækkene og så fremad.

Jeg er allerede gennemblødt af sved. Det bliver en hård nat.

Hård som ind i helvede, for nu går det opad.

Voldsomt opad. Så meget at det er helt umuligt at klare opturen med benene alene.

Jeg sikrer mit våben og slipper det, så det hænger frit på brystet i skulderremmen, og jeg kan bruge mine arme og hænder til at hive og presse mine og rygsækkens i alt 165 kilo opad. Jeg finder fodfæste med én støvle ad gangen og mobiliserer al kraft i hver eneste fiber i mit ben. Mine tynde pilothandsker er allerede nu flossede af de skarpe klippekanter.

Jeg kigger ned ad klippesiden. At miste balancen her betyder den sikre død. Det her overgår min vildeste fantasi. Sansindtryk fra min tid som aspirant farer igennem mit hoved. Smerte, frygt, uvished og blodsmag i munden af overanstrengelse. Den tynde luft mærker jeg også for alvor nu. Vi er lige begyndt, og jeg er allerede på grænsen af min fysiske formåen. Pludselig giver helvedet som aspirant mening. At blive ved, selvom

kroppen siger nej. Da jeg stopper et øjeblik for at drikke vand, drysler nogle småsten ned ad klippen forbi mig. Jeg står helt stille og holder vejret. Stenene har passeret Mikkell, så det er ikke ham, der har udløst dem.

Jeg læner mig mod siden af klippen, får mit våben i klarstilling og forsøger at kigge opad.

Er det fjenden? Et dyr? Naturens luner? Ryger vi i et baghold her, er vores muligheder meget begrænsede. Vi er komplet fastlåst på klippesiden. En fjende vil suverænt have overtaget. Jeg vender hovedet og ser resten af patruljen cirka ti meter under mig. De har våbnene rettet opad og forholder sig helt statiske. Jeg lytter, men hører kun min puls banke hult og hurtigt. Så fortsætter Mikkell, og jeg sætter også i gang igen.

Et skridt ad gangen. Kom så, få så din fede røv op ad de klipper.

Nogle meter senere rammer vi en lille afsats, som vi kravler ind på.

»Det er fucking sindssygt det her,« gisper Mikkell sagte.

»Ja, og vi kan trøste os med, at vi har et par vandsække, vi lige skal ned og have hentet op,« mumler jeg.

Natten skrider bekymrende hurtigt frem.

Vi skal for alt i verden nå vores base, inden det begynder at lysne. At bevæge sig i dagslys er fuldstændig udelukket. Når vi ikke frem, inden solen begynder at stå op, er vores eneste mulighed at finde det mest ydmyge og mørke sted, et hul eller hule, og trykke os der, til det bliver mørkt igen.

Vi når toppen af endnu en knold og er godt halvvejs nu. Mikkell vinker mig frem, og bag en klippe kigger vi direkte mod det, vi ikke vil se. Et halvt hundrede meter foran os toner konturerne af en lille hytte frem.

Vores kort og efterretninger viser ellers ingen tegn på bebyggelse i umiddelbar nærhed af vores rute. Det er rigtig dårligt nyt.

For bebyggelse betyder mennesker.

Jeg sender den dårlige nyhed til René, som grynter arrigt.

»Vi skal have afsøgt den hytte. Vi er tæt på vores observationsbase, og vi bliver nødt til at vide, om den er beboet. Mikkell og Thomas, frem og afsøg. Vi sikrer jer herfra. Go.« Mikkell og jeg lægger med befrielse vores »tæger« og bevæger os i en bue rundt mod huset, så vi ikke er i resten af vores patruljes skudfelt. Den lille lerhytte er seks-otte meter bred med fladt tag. Vores våben er afsikrede og rettet direkte mod den lukkede trædør.

Jeg bevæger mig langsomt fremad på den venstre side bag Mikkell - jeg er venstrehåndet og fører mit våben i venstre skulder.

Vi når døren, ser ikke noget håndtag, men finder hurtigt hængslerne, og stiller os på den modsatte side, så Mikkel enten kan skubbe eller trække døren op. Uden en lyd placerer han sin ene hånd på døren, og vi udveksler et bekræftende nik. Han skubber kontant døren op, og vi hurtigt trænger ind i hytten, samtidig med at vi aktiverer vores infrarøde lys på våbnet.

Ingen mennesker, og rummet med et lille vindue uden glas på den modsatte væg er næsten tomt. Kun en madras på gulvet med et krøllet tæppe ovenpå og en lille skål og et glas ved siden af. Det er formentlig en hytte, som de lokale hyrder bruger til at sove og spise i. Sådan noget lort. Vi vader rundt i et område med hyrder, får og geder. Vi lukker forsigtigt døren bag os og vender tilbage til de andre.

Der er lidt under en time, til det første dagslys sætter ind, og vi er under 100 meter fra vores planlagte observationsbase. Vi ligger alle fem prustende i en lille cirkel mellem nogle klippestykker og forsøger at genvinde lidt energi efter vores livs infiltration.

»Okay, hør efter,« hvisker René. »Mikkel og jeg går frem og kigger på forholdene. Vi er tilbage inden for en time. Hvis ikke kender I planen.« Da de går, vender René sig mod mig med et kæmpe smil på ansigtet. »Er du cool, morfar?« Selvom vi næsten er lige gamle, morer han sig med at kalde mig morfar.

»Pis nu bare af med dig,« hvisler jeg grinende.

De forsvinder ud mellem klipperne, og vi andre ligger lydløst og nyder pausen. Luften står helt stille. Ikke en lyd. Og jeg bemærker, at himmelen mod øst har antaget en svag lys farve. Henrik prikker mig på skulderen, og jeg vender mig om. Han tilbyder mig den ene halvdel af sin Raider-chokolade.

»Du klarer det godt. Det er vist et stykke tid siden,« siger han afdæmpet.

»Otte år. Min krop aner ikke, hvad fanden der sker,« svarer jeg og gumler tilfreds chokoladen i mig.

Det ene knæ i min ørkenuniform er revet op, og jeg masserer mine ømme og blodige knæ, som natten igennem er stødt mod de skarpe klipper.

Efter en time ser vi silhuetterne af René og Mikkel på vej op mod os. De knæler ned som to sække kartofler og ser forpinte og udmattede ud.

»Det er noget forbandet pis det her,« hvisker René prustende. »Vi har kun fundet ét sted, hvor vi kan se målene uhindret. Men dér har vi svært ved at se bagud af basen. Det er dog den eneste mulighed, vi har. Så det gør vi. Det er en lille klippeafsats, akkurat stor nok til observationsstade og sovepladser.

Spørgsmål?« Vi ved, at Mikkel og René har gjort deres yderste og valgt den løsning, som under omstændighederne er den bedste. Ingen spørgsmål.

Pausen har gjort vores muskler og led stive og kolde, og jeg bemærker, at Peter kæmper sig brummende op i siddestilling. Hans fuldskæg drypper af vand, og han sidder krumrygget med hænderne i skødet og ligner en gammel knotten bjørn. Vidste jeg ikke bedre, ville jeg lige der skyde ham til at være et sted mellem 70 og 80 år gammel.

Men jeg er for træt til at grine, og jeg har travlt. Det første lys og det første spæde pip fra en fugl har sat ind. Vi skal have sikret vores base i en fart, og det er mit job.

Jeg skal have anbragt de sandfarvede nærsikringsgranater omkring åbningen til vores base. Jeg bruger granater af typen Claymore med 800 små stålkugler i. Jeg placerer et par granater og trykker forsigtigt detonatorerne på plads på oversiden. Til at sløre dem har jeg fundet et par tætte kviste, som jeg sætter foran granaterne og graver et godt stykke ned. Hvis kvisten flyver væk i vinden, er granaten synlig og vores liv i fare.

Den sandfarvede ledning lægger jeg omhyggeligt et par centimeter ned i en rille, jeg ridser i den hårde og stenede overflade, hvorefter jeg skubber jorden tilbage og trykker den tæt. Nu skal udløsermekanismen bare tilsluttes.

Den lille åbning i klipperne, hvor granaterne er sat op, er den eneste vej ind til basen.

På grund af klippens udformning kan den forreste granat først ramme en ubuden gæst, når han har bevæget sig et par meter igennem åbningen. Det er ikke optimalt, for vi vil gerne have en indtrængende trussel elimineret før.

Et andet problem er, at vi ikke kan se om på den anden side af åbningen. Her går det næsten lodret ned et par hundrede meter, hvorefter det flader ud i en dal med klumper af bebyggelse mod nord og vest. For at have et fuldt overblik i den retning, skal vi have en mand helt ud på kanten, men han vil kunne ses. Det er en svaghed ved basen, som gør os sårbare.

Vores mål ligger mod syd. I den retning går det lodret ned fra de klipper, vi ligger på.

Den eneste undtagelse er en lille sprække, som følger klippen nedad. Det er vores eneste alternative vej væk.

Selve observationsstedet, hvorfra vi skal skiftes til at holde udkig mod målene, er farligt i sig selv. Jeg har observeret fra mange steder - huller i jorden, buske, lofter og i mørke granskove - men aldrig fra et observationsstade som det, Mikkell har gjort klart.

Fra vores base bevæger jeg mig med babyskridt de godt fem meter ud på den lille observationskant, der er mindre end 30 centimeter bred og kun lige akkurat stor nok til, at man kan sidde lænet op ad klippesiden. Ét fejltrin, og jeg vil høvle ned i dybet.

Observationsstedet har Mikkell camoufleret med et stykke fintmasket, sløret stof, kaldet Bow Flash, som falder perfekt ind med farverne fra klippen, og han har lagt de obligatoriske værktøjer klar: den kraftige Swarovski-kikkert, kameraer, stativer, logbog

og en skitse over området med navneangivelse over alle væsentlige fokuspunkter og terrængenstande.

Mikkel sætter mig grundigt ind i sagerne og udpeger landsbyen stik syd lidt over en kilometer borte samt alle de små veje og stier, som al-Qaida og Taleban benytter.

Mikkel tager selv den første observationsvagt, så jeg vender tilbage til de tre andre i basen. Der er en time og ti minutter, til jeg skal overtage vagten, og jeg burde spise, men er for træt. Jeg nøjes med at drikke en halv liter vand og vælter i min svedgennemblødte uniform og med mit våben i hånden om på siden på mit liggeunderlag og glider ind i en dyb søvn.

Normalt sover jeg meget let og reagerer prompte på den mindste lyd. Men min fysiske udmattelse sender mig ned i et underligt, dybt søvnstadie, hvor fragmenter af farver, lyde, lugte, ansigter og øjeblikke graves frem fra de yderste afkroge af underbevidstheden og nærmest eksploderer i glimt for mit indre øje. Så jeg er meget langt væk og temmelig forvirret, da Mikkel griber mig i skulderen.

»Thomas, du har vagten. Er du vågen?« Jeg ryger op med et sæt og glori fraværende på ham.

»Ja, jeg er vågen. Giv mig et minut, så er jeg derude«. Min stemme er hæs og snøvlende, og jeg er ikke sikker på, at han forstår mig, men han vender om og kravler ud på stedet, så det må han have gjort. Jeg tager min udrustningsvest på, pakker mit underlag sammen, kontrollerer at min rygsæk ligger klar og tjekker mit våben. Så har jeg rystet den dybe søvn af mig og er klar igen. En times søvn har gjort en forskel.

Jeg vinker Mikkel ind fra stedet. Han meddeler, at der ikke har været aktivitet i landsbyen eller på stierne. Så sætter jeg mig til rette på det lille stykke liggeunderlag i stedet og observerer længe igennem Swarovskikikkerten.

Landsbyen under mig består af 14-15 mindre huse i ét plan, alle bygget i ler og omgivet af de sædvanlige mure, som næsten alle afghanske hjem har. Afghanske mænd og fædre værner om deres koner og børn og ønsker ikke, at de skal ses af mennesker uden for familien. En grusvej fører igennem byen, og en cirka fem meter bred flod bugter sig igennem markerne vest for byen. På denne årstid løber masser af smeltevand fra bjergene og ned igennem floden, og små vandingskanaler sørger for liv til de grønne, opdyrkede arealer omkring byen.

Klokken er 08.30, og der er mærkeligt nok endnu ingen arbejdere i markerne. Det eneste tegn på liv er en flok geder, som står bundet op ad et træ i den vestlige ende af landsbyen. Mod syd rejser bjergene sig på den pakistanske side af grænsen. Dale kiler sig ind mellem dem, og i bunden af dalene længst mod øst, parallelt med små vandløb, går de små grusveje, som al-Qaida og Taleban benytter i ly af natten.

Jeg leder i kikkerten efter alt, som skiller sig ud fra, hvad man kan forvente at se i en primitiv afghansk landsby. Jeg har set og været i mange af dem og har en god fornemmelse for, hvad de ikke bør indeholde. For eksempel antenner eller parabler, mænd med satellittelefoner, Toyota pickups med metalstativer beregnet til våben på ladet, æsler med påfaldende meget last på ryggen og grupper af yngre bevæbnede mænd, som bevæger sig ind og ud af bygningerne.

Klokken lidt over 09 træder to mænd ud af døren fra et af de større huse i landsbyen.

De er klædt i løse, brune kjortler og går langsomt mod den lille samling af træer, hvor gederne står bundet. Her sætter de sig i skyggen op ad et træ og begynder at snakke.

Jeg noterer det i logbogen. Det er den eneste aktivitet på denne vagt.

Tilbage i basen bliver jeg endnu en gang imponeret over gutterne i min patrulje. De har formået at få basen til nærmest at smelte ind i omgivelserne. Sandfarvede sløringsnet er spændt i en blød bue hen over hele basen og foret med grene. Desuden har de lagt sten i kanten af nettet, så skygger mellem net og jord undgås.

Nu er det tid til at genopbygge min kampkraft - et militært udtryk, der betyder, at man tænker på sig selv. Spise, sove og soignere sig. Jeg tager tørre og friske sokker på og placerer de våde og svedige til tørring på mine skuldre under T-shirten. Det er et gammelt jægertrick, og selvom følelsen ikke er rar, er det der, sokkerne tørrer bedst. Når vi skifter sokker er det også det eneste tidspunkt, vi må tage vores støvler af - én ad gangen.

Der er mange sikkerhedsregler i basen. På intet tidspunkt står man op, og al unødigt aktivitet skal undgås. Ligesom al overflødig kommunikation. Der tales kun om operative forhold. Ingen udrustning må ligge og flyde, så når man er færdig med at bruge en genstand fra sin udrustning, pakker man den ned igen. Alt affald, om det så blot er det mindste stykke papir eller en madrest, skal ned i en affaldspose, som hver enkelt bærer i sin rygsæk. Der tisses altid i én bestemt sprække i klippen, og når man til stor morskab for resten af selskabet skal »på tønd« , foregår det ned i en pose, som lægges i en anden pose i rygsækken.

Jeg varmer vand og tilbereder og spiser min ration frysetørret amerikansk kylling med ris. Så børster jeg mine tænder, sluger al tandpastaen og tørrer mig til sidst i skridtet og »møntindkastet« i rumpen med en spritserviet. Alt affald lægger jeg ned i posen i rygsækken og lukker den grundigt. Jeg er mæt og soigneret, og der er ingen grund til at sløre ansigtet igen, da det er dagslys. Vores lyse ansigter skal kun camoufleres i mørke.

Jeg lægger mig til rette på mit liggeunderlag med hovedet på udrustningsvesten og tager det vandtætte kort frem fra min lårlemme.

Endnu en gang kigger jeg på vores placering og det omkringliggende terræn.

De fire-fem huse et par kilometer mod nord bekymrer mig. Mest af alt fordi de ikke er på kortet. Hvad mere er ikke på kortet? Jeg repeterer endnu en gang vores samlepunkter, lægger kortet tilbage i lommen og lukker øjnene i formiddagssolen.

Det er mørkt, og jeg er halvvejs igennem min vagt på femte eller sjette nat. Tiden er begyndt at flyde ud. Rutinerne er for længst indarbejdet, og tiden forekommer uendelig lang. Kroppen er gået i dvale efter døgnets mangel på fysisk aktivitet, så den føles tung, og hver eneste bevægelse forekommer alt for hård. Jeg lugter ubeskriveligt, og min hud er dækket af et tyndt lag fedtet støv.

Temperaturen er over 30 grader i skyggen, og den daglige vandration på fem liter er ikke nok. Min urin har den mørkegule farve, som er et typisk tegn på dehydrering, og jeg har konstant hovedpine. Samtidig fortryder jeg bitterligt, at jeg tog mine varme Goretextstøvler på. Da jeg skiftede sokker i dag, var begge mine fødder stærkt medtagne af svamp, fordi de ikke har fået luft i mange dage.

Men i det mindste smerter fødderne ikke.

Det kunne være meget værre.

Hvad der til gengæld er meget værre, er den farlige tilstand af tryghed, som lige så stille har indsneget sig. En fornemmelse af, at der ikke sker noget. Af sikkerhed. Det er en følelse, som skal bekæmpes med al magt.

Slækkes der på disciplinen og rutinerne udgør man en fare for sig selv og patruljen.

Uanset hvor tilforladelige forholdene forekommer, uanset hvor godt man mener at kende området, skal den rette koncentration bevares. Al-Qaida og Taleban er lige rundt om hjørnet, lige for foden af klipperne i den lille landsby kun lidt over en kilometer borte.

Jeg observerer gennem min termiske kikkert, og den lille, tikkende lyd fra dens køler irriterer mig. Jeg synes, den larmer og er nervøs for, at den kan høres på lang afstand, selvom jeg godt ved, at det ikke er muligt.

Jeg indstiller zoomfunktionen på kikkerten og afsøger byen og stierne for aktivitet i det samme horisontale mønster som hundredvis af gange før. Regndråber rammer mig. Så har jeg også prøvet regn i Afghanistan. Men jeg når ikke at dvæle mere ved det, for i det samme stivner jeg ved det, jeg observerer i kikkerten.

Ad stien fra en af dalene syd for landsbyen kommer en gruppe mænd gående mod byen.

Jeg tæller 12 mand. Alle bevæbnede med Kalashnikovs. De bruger intet lys, bevæger sig langsomt og stopper indimellem. De fører deres våben på en afslappet måde, som kendetegner soldater med erfaring. En enkelt, en af de bagerste, er meget højere end de andre og har sit våben over skulderen.

Han virker ikke så agtpågivende som de andre.

Jeg gætter på, at han er gruppens leder.

Jeg tager billeder med kameraet og kigger på uret. 02.43. De er tydeligvis på vej over grænsen fra Pakistan og ligner ikke tilfældige hyrder på vej hjem for at holde fyraften.

De fortsætter ind mod landsbyen og drejer af bag nogle af de bagerste bygninger, hvor jeg ikke kan følge dem længere.

Regnen er taget til, og min uniform er gennemblødt, men jeg er ligeglad, for jeg er henrykt for mine observationer. Flere dages venten giver endelig resultat. Der er bevæbnede Taleban og/eller al-Qaida folk i området.

Det lader til, at vi er på vej mod en løsning af vores opgave.

Jeg bakser med kameraudstyret, klargør billeder og tekst til Henrik, som han kan sende hjem.

Der sker ikke mere den nat. Bortset fra at der falder en skorpion ud af min sovepose, da jeg senere skal til at lægge mig i den. Siden da har jeg altid rystet min sovepose, mit tøj og mine støvler, inden jeg skal bruge det.

I dagene efter min første kikkertkontakt med de bevæbnede mænd i natten er der mere aktivitet i landsbyen. Vi sender alle detaljer til KAF over radioen. Om grupper af bevæbnede mænd i terrænet om natten, om trafik ind og ud af husene, om arbejdsrutiner i markerne, antallet af kvinder, mænd og børn, formodede tykkelser på husenes mure, hvilke døre husene har og skitser over landsbyen.

Så venter vi ellers bare på besked om, hvilken skæbne denne landsby skal gå i møde.

Det letteste i verden vil være at kalde et par F-16 ind og droppe fire 1-tons bomber over den. Men den løsning er naturligvis ikke acceptabel.

Måske er der kvinder, børn og uskyldige mænd, som ikke har noget med Taleban eller al-Qaida at gøre. En bedre løsning vil være et direkte angreb med flere eliteenheder fra vores Task Force. Men det kræver en omfattende forberedelse og mange ressourcer, og der er ikke indikationer på, at det er en løsning, man vil vælge.

Det er morgen, og jeg har netop spist min yndlingsmorgenmad - havregryn med jordbærsmag.

Jeg er ved at kravle ud på vagt, da det er, som om mit hjerte stopper. Ikke engang ti meter fra mig lister to mænd med Kalashnikovs langsomt frem mod os igennem klippeåbningen.

Det er tydeligt, at de ikke rigtig fatter, hvad de ser. De kniber deres øjne sammen i morgensolen. Dette er deres territorium, deres baghave, og det her ser ikke rigtigt ud.

Den ene knuger sit våben hårdt ind til kroppen, som om det insisterer på at blive brugt.

Jeg har mit våben klar i skulderen. Fører i slowmotion piben op i retning mod dem, mens min tommelfinger finder sikringen og stille afsikrer. Klar til at kæmpe.

Ud af øjenkrogen ser jeg, at René og Henrik også ligger klar med deres våben. Havde det ikke været for sløringsnettet, var vi for længst blevet opdaget af de to mænd. De har sorte fuldskæg, er klædt i mørkt, pjaltet tøj og slidte læderstøvler, og den ene bærer et sort klæde om hovedet. Typisk Taleban. Mikkell rækker langsomt hånden ud efter udløsermekanismen til nærsikringsgranaterne.

En meter mere og den første granat vil kunne ramme den forreste af mændene. De tager begge forsigtigt endnu et skridt fremad.

Det får Henrik til også at afsikre sit våben, og ved det lille metalliske klik stivner mændene, og i samme sekund drejer de i en bevægelse rundt om sig selv og vælter tilbage mod klippens åbning.

»Fuck,« råber René. »Efter dem.« Mikkell og Henrik springer frem under sløringsnettet, og med våbnene rettet mod klippeåbningen sætter de efter mændene.

»Peter og Thomas, nedbryd. Nu!« fortsætter René.

Stadet og basen skal pakkes ned, og det kan kun gå for langsomt. Jeg kaster alt vitalt udstyr fra statet ned i en taske, kæmper mig tilbage ind i basen, hvor jeg sikrer mig, at min rygsæk er klar. Sløringsnettet er ligegyldigt, vi er alligevel opdaget, og desuden vejer det for meget. Vægt er altafgørende på flugt.

Mit hjerte hamrer. Jeg smider Mikkells og Henriks morgenmad, som de netop var i gang med, ned i deres rygsække og lukker dem.

På et minut er vi klar til flugt.

René løber ud gennem klippeåbningen, og jeg sætter efter, idet jeg kan se, at Peter har øjne mod landsbyen. Den må under ingen omstændigheder lades ude af syne, selvom det er i den anden retning, vi har problemer. Mikkell og Henrik ligger på maven ude på klippekanten, og René smider sig ned ved siden af dem.

»Hvor er de røvhuller?« hvæser han.

»Vi har ikke visuel på dem. De må have taget den på røv og albuer ned ad skrænten.

Det er den eneste vej. Tror I, det var hyrder?« spørger Henrik med en hæs stemme.

»Hyrder! Hvad helvede skulle man med sine får og geder heroppe? Hvis de var hyrder, så er min røv en vandflyver,« snapper René, og jeg kan ane et smil på hans ansigt.

»Der er de,« udbryder Mikkell. »De pisker mod byen.« Hvordan de er kommet så hurtigt ned, overgår min forstand. Men der er de, i fuldt løb halvvejs på vej mod en lille klump af huse, som ligger på det højeste punkt i dalen.

Jeg tager min lille Zeiss-kikkert frem.

Det midterste hus er udstyret med et mindre tårn med tre-fire master med farverige flag. Jeg følger dalen i kikkerten nogle kilometer mod vest og rammer yderligere en klynge huse på toppen af et bakkeparti. I et tårn vajer nogle flag af samme type.

»René, jeg kontakter KAF,« siger Henrik og glider baglæns ud af sin stilling og kravler hen mod klippeåbningen.

»Ja, kald KAF og meld, at vi er kompromitteret.

Sig, at de skal være klar til at iværksætte en QRF.« En Quick Reaction Force er en styrke, der står klar til at hjælpe i en nødsituation som denne, og nu vil René have dem aktiveret. At blive hentet af Chinook'en, før det bliver mørkt, er ikke nogen mulighed. Det er simpelthen for farligt at flyve i dagslys. Vi kan kalde jagerfly ind og via radio dirigere dem ind og bombe fjenden. Vi kan også flygte over hals og hoved. Men i fuldt dagslys dybt inde i fjendeland er det næsten en sikker vej til tilfangetagelse og makaber død. Bliver vi presset for hårdt under ildkamp, kan vi dog blive nødt til det.

Jeg kigger på mit ur. 9.54. Det er skidt.

Over otte timer, til det bliver aften. I dagslyset er vores eneste fordel, at basen ligger så højt, og at det er vanskeligt at komme herop. Men så er det også slut med for-dele.

Vi er fem mand 400 kilometer hjemmefra med en bekymrende ringe ildkraft. Vi har alle vores 5.56 mm C8 karabiner og nogle håndgranater, og vi har Peters 40 mm granatkaster.

Ikke engang et maskingevær har vi. Og vi er oppe mod en fjende, som i løbet af få timer formentlig kan mobilisere flere hundrede frådende krigere med maskingeværer og mortéer.

På trods af, at en QRF kan være mange timer om at nå herud, og det hele allerede kan være for sent da, beslutter vi at se tiden an ved basen og vente med at tilkalde QRF.

Mikkell og jeg observerer gruppen af mænd foran huset med flagtårnet. Alle er bevæbnede med Kalashnikovs. De to mænd, som flygtede fra basen, står i midten af gruppen.

De er tydeligvis i gang med at beskrive, hvad de oplevede oppe på klippen. Med ivrige fagter peger de i retning mod os. Én af mændene løber ind i huset. En anden løber ind i huset ved siden af og kommer nogle sekunder senere ud med en lille genstand, som han giver til ham, der må være lederen.

Han fører genstanden op foran munden, og jeg bander for mig selv. Det er en radio.

Klokken 11.48 får Henrik signal over radioen fra KAF. Vores QRF med 30 bevæbnede soldater fra den amerikanske 10th Mountain Division er standby på Bagram-flybasen nord for Kabul. Men fra det øjeblik vi rekvirerer dem, tager det minimum to timer i helikopter at flyve til vores område.

René grynter og mumler noget, som sikkert ikke er særlig fornøjet.

Henrik har allerede indstillet frekvensen på radioen til koalitionen flyvende kommandocentral, AWACS, som er et stort fly, der leder og fordeler al flystøtte til enheder på jorden. Nu vil René have, at Henrik gør frekvensen til jagerfly klar. René er den eneste i patruljen, som er uddannet til at indkalde lavtgående jagerfly og dirigere deres bomber mod mål på jorden.

Klokken 12.32 kommer Peter med en foruroligende melding. Der bliver hejst nye flag i andre farver og størrelser fra masterne på flaghuset. Kort efter sker det samme i huset længere mod vest. Sådan kommunikerer de tilsyneladende mellem dalene på denne måde, da deres håndholdte radioer ikke kan række over bjergene.

Der er stadig hektisk aktivitet dernede.

Jeg tæller nu 10-12 skæggede mænd, som ligner soldater, der forbereder sig. Det her er ved at spidse til, og René beslutter, at det er tid til en hilsen fra luften. Men først en styrkedemonstration, en show of force, hvor jagerflyene passerer lavt hen over dalen, så talebanerne ved, at vi med endnu en instruktion til piloten kan sende dem og deres venner til drømmeland med en præcisionsstyret tusindpunds bombe. René fatter knoglen og kalder op.

Klokken 12.48 rækker René rasende radioen tilbage til Henrik. Skiderikkerne i AWACS-flyet meddeler, at de ikke har nogen ledige fly. Vi kan prøve igen senere. Egne enheder alene i bjergene, som be-der om hjælp, og så er ressourcerne der ikke. Ingen siger noget.

Stemningen er trykket, og alvoren er malet i de slidte ansigter og de trætte, blodskudte øjne.

Klokken 14.10 har vi endnu ikke bedt om vores QRF. René vurderer, at vi ikke er nået til det punkt, hvor det er nødvendigt. Men hvorfor har talebanerne dernede ikke for længst indledt en offensiv mod os? Måske tror de, at vi er mange heroppe? Måske har de ikke mandskab nok og venter på forstærkninger? Klokken 14.41 får vi en melding fra KAF, som får os til at udspy alskens eder og forbandelser.

Vores egne folk på KAF har fået den vanvittige idé, at vi skal pakke sammen og efter mørkefald infiltrere seks kilometer til en ny base for at fortsætte observationen mod

landsbyen. Har de intet forstået af situationens alvor? Én eller anden snedig stabsøgle, som med garanti aldrig nogensinde har været uden for sit kontor, har udtænkt dette monster af en plan, mens han på sin alt for store røv sipper til sin kølige flaske vand.

Trods vores meldinger om, at al-Qaida og Taleban med al sandsynlighed er ved at mobilisere alle ressourcer i jagten på os, skal vi infiltrere i dette terræn spækket med fjendtlig aktivitet. De seks kilometer er endda i fugleflugtslinje, så det bliver formentlig ti kilometer. Og at skulle finde en ny base uden forudgående kortstudier eller forberedelsesfase er galimatias. Jeg ved snart ikke, hvem jeg frygter mest - al-Qaida eller denne galning fra min egen enhed? René afviser blankt instruktionen og lader på lidet diplomatisk vis vide, hvem der har de bedste forudsætninger for at træffe de rigtige beslutninger.

Klokken 15.53 får vi melding om, at der fortsat ikke er mulighed for jagerstøtte, men at Chinook'en vil komme og hente os klokken 19.00. Med held og dygtighed sidder vi i helikopteren om tre timer.

»Giv mig Swarovskien,« beordrer Peter og vender sig mod mig med et anspændt blik.

»Jeg kan ikke se det ordentligt i min Zeiss, men jeg tror sgu, at deres forstærkninger er på vej.« Mit hjerte springer et par slag over, og jeg finder hurtigt den store kikkert frem i rygsækken.

Peter retter den mod nordøst.

»Pis,« mumler han.

Lyset er begyndt at blive svagere nu, og det er svært at se klart på denne afstand, men det er tydeligt, at 20-25 mænd bevæger sig mod huset med flagene. Det vil sige i vores retning. Det løber koldt ned ad ryggen på mig. Det er derfor, de har ventet. De har været for få. Og de ved også, at de har travlt.

At vi ikke bliver liggende heroppe. At vi snart vil blive hentet eller modtage forstærkninger.

Den næste time bliver afgørende.

René træffer en beslutning.

»Vi skrider. Det ser ud til, at de mener alvor dernede nu. Der er lidt over en time til, at vi bliver samlet op. Vi har en halv time ned til LZ og en halv time til at holde LZ under observation. Spørgsmål?« Ingen spørgsmål.

»Så lad os komme hjem og æde bøffer,« udbryder han grinende.

Vi slører ansigterne, tjekker våben og udrustning og sikrer os, at vi har alt vitalt med fra basen. Henrik opsnapper en sidste melding på radioen og meddeler triumferende, at vi

har fået tildelt et Gunship. Fem vandle tandsæt glimter i vores sorte ansigter. Omsider får vi, hvad vi har bedt om. Et AC-130 Gunship i mere end en time. Den specialbyggede C-130 Hercules er klar til at støtte med sin enorme ildkraft. Sine 25 mm Gatling maskinkanoner og sine 40 mm og 105 mm kanon. Alt hvad vi skal gøre, er bare at pege vores laserpointere i retning af fjenden, og så bliver alt sort for dem.

På turen ned ad klippen føles min rygsæk tungere end nogensinde. Jeg drypper af sved og er afkræftet, fordi jeg har mistet flere kilo muskelmasse efter alle disse dages inaktivitet. Men jeg genvinder pludselig styrke, da den dejligste lyd rammer mine ører: den dybe brummen fra de fire motorer på AC-130, som roligt kredser tre kilometer over os. Pludselig føles vores situation mere tryk. Henriks sagte, men begejstrede stemme bekræfter vores position, og han meddeler besætningen på flyet, at vi påskønner deres hjælp.

»Our pleasure, gentlemen.« Et par hundrede meter før landezonen gør vi holdt, for hvis vi bliver opdaget på landezonen, lander Chinook'en ikke, og så har vi et gevaldigt problem. Men mørket har lagt sig nu, og med lidt held klarer vi den.

Landezonen ser sikker ud, så vi fortsætter op til midten af bakken, og lægger os i nogle buske godt og vel 20 meter fra toppen, hvor Chinook'en vil lande. Jeg kigger utålmodigt på mit ur. 18.56.

»Yes, så har jeg ham på radioen. Ét minut.« Henrik hvisker så højt, at vi farer sammen.

Så er det nu. Jeg sætter mig op i knælende stilling og klikker mine natbriller ned. En kraftig lyskegle lyser pludselig hele landezonen op. Jeg er målløs. Det er AC130, som hjælper med sin kraftige infrarøde projektør, så helikopterpiloterne kan se landezonens nøjagtige position.

Jeg hører nu den svage og befriende lyd fra Chinook'ens dobbelte sæt rotorblade. Vi aktiverer vores små infrarøde blitzlys på hjelmen og kravler op mod toppen af bakken.

Min mave trækker sig sammen. Jeg er mere nervøs, end jeg har været på noget andet tidspunkt under operationen. Går noget galt nu, går det grueligt galt.

Som ud af ingenting dukker Chinook'en brøllende og larmende op. Den kommer ind med høj fart, og ved nærmest at stejle bremses den og forvandler bakketoppen til en vældig sky af støv og sand. Piloten svinger siden af skroget mod bakketoppen og bakker ind, så lasterampen næsten rører jorden.

Jeg bemærker hundredvis af små lysglimt fra de småsten, der suges op og rammer rotorbladene.

Så blinker loadmasterens infrarøde lys som klartegn.

Jeg kan kun skimte lasterampen. Små sten flyver op og stikker som nåle i mit ansigt, og jeg kan næsten ikke holde balancen i den kraftige turbulens fra rotorbladene. Jeg skvatter over en sten og lander på mit ene knæ. Det sortner for mine øjne, men det er fuldstændig ligegyldigt. Intet kan stoppe mig nu. Jeg kaster mig ind på sæderækken med et hjerte, der aldrig har hamret hurtigere.

En svag fornemmelse af at være befriet, men jeg føler mig først helt sikker, da vi efter nogen tid i luften får fyldt brændstof i Chinook'ens næsten tomme tanke fra en flyvende KC-130R lufttanker. Da lufttankeren drejer af, og jeg ved, at vi har nok brændstof til at komme hjem, fyldes jeg af en lettelse uden lige. Jeg har lyst til at lukke øjnene og falde hen. Men jeg må ikke sove nu. Vi er ikke hjemme endnu.

Som jægersoldat sover man ikke, før man er hjemme.

The mullah has left the building

De sidste par dage efter vores operation har vi brugt på at pleje kroppen og genvinde styrke. Sove, spise, rense og vaske al vores udrustning. Lidt træning bliver det også til, men jeg har smidt fem kilo under operationen og er ret sølle under vægttræningen. Og mine fødder er stadig medtagne af de mange dage i støvlerne uden luft. De har svamp i store puder overalt, men jeg ved af erfaring, at de med masser af luft og salve kommer sig i løbet af nogle dage.

Foråret er også sat ind på Kandahar Air Field.

Solen skinner fra en dybblå himmel, varmen er på vej mod de 40 grader, og vi bliver bedre til at få det bedst mulige ud af vores afgrænsede liv på basen. I pusterummene mellem opgaverne kan lejrlivet hurtigt blive monotont med de konstante daglige ingredienser: fysisk træning, skydning og vedligeholdende uddannelse på materiellet.

Men efterhånden som tiden skrider frem, socialiserer vi mere og mere med de andre enheder i lejren. Næsten dagligt inviterer vi gæster over til aftensmad i vores køkken og spisetelt, hvor kvaliteten af maden er blevet betydelig bedre siden begyndelsen, hvor vi mest levede af feltrationer.

Nu og da køber vores kok endda bøffer, kartofler og salat hos amerikanerne, så hele lejren griller omkring de overskårne olietønder på pladsen mellem teltene og hovedbygningen.

En ladning øl bliver også fløjet ind fra Danmark og bringer humøret i særklasse.

Så vores spisetelt summer ofte af aktivitet fra australske, amerikanske og tyske elitesoldater, der finder det hyggeligt at komme i vores lille, velorganiserede og udadvendte danske lejr. Under samværet deler vi oplevelser fra vores indsættelser. De ekstreme betingelser i Afghanistan med det hårde klima og terræn og et totalt uforudsigeligt fjendebillede er en enorm fysisk og mental udfordring for alle.

Den tynde luft i tre-fire kilometers højde stiller ekstra krav til de hårdtrøvede luftveje, og man bevæger sig konstant på grænsen af, hvad der er fysisk muligt. En dansk jæger taber sig 10 kilo på en operation. Adskillige andre har efter deres infiltrationer været så udmattede, at de kollapser og må have tilført væske via drop i armen, og der har efterfølgende været lange faser med kropslig passivitet i basen, hvilket har ført til svind i muskelmassen og generel udmattelse.

Desuden har den konstante dehydrering skabt endnu sværere betingelser.

At leve i patruljer på fem mand på ganske få kvadratmeter på en klippeafsats i 3.000-4.000 meters højde, nogle gange i helt op til to uger, er ikke for sarte sjæle. Enkelte patruljer har i februar løst opgaver i nogle af de sydøstlige provinser, hvor de har klatret på snedækkede bjergsider og -toppe iklædt vintersløringsuniformer med hvid tape på våbnene og hvide stofposer om rygsækkene.

De overvejede endda at medbringe ski og stave, men undlod det grundet pladsmangel.

Mentalt er operationerne ekstreme, fordi det vitterlig er fatalt at lave fejltrin på klipperne.

Man falder ikke bare og brækker et ben. Man vil falde i afgrunden mod den sikre død. Det tærer på psyken. En jæger ved navn Hans, som jeg nogle år senere kommer i patrulje med, siger til mig ligeud, at han aldrig har været så bange for at dø, som da han balancerede med sin 60 kilo tunge rygsæk på klippesiderne højt oppe i de afghanske bjerge.

Folk oplever også det intense stress ved at operere dybt inde i fjendtligt territorium hundredvis af kilometer fra egne enheder.

En jæger fra den danske patrulje, som bor ved siden af os, fortæller om en natlig operation med sin makker, hvor det var rigtig tæt på at gå galt. I flere døgn havde de observeret mod nogle huse i en lille landsby og vidste, at al-Qaida brugte bygningerne. Så en nat beslutter de sig for at kigge nærmere på dem. De er kun få meter fra bygningerne, da de pludselig hører skridt bag sig og hurtigt søger skjul i en lille klat bevoksning i kanten af stien, og dér, i en afstand på tre meter, passerer bevæbnede mænd fra al-Qaida forbi og fortsætter ind i et af husene.

En aften kommer vores danske task force helt uventet på hastemission midt under aftensmaden.

Operatørerne af det ubemandede, amerikanske spionfly Predator har sendt en hastebesked til hovedkvarteret på KAF: »The mullah has left the building. He is on the move.« Spionflyet har observeret, at en eftersøgt, højtstående, islamisk lærd Taleban-mullah har forladt sit safe house i en af de sydøstlige provinser i Afghanistan. Mullahen er en tidligere guvernør og minister under Talebanregeringen, som har været på flugt siden november 2001. Det er første gang, han er blevet observeret efter Talebans fald.

Straks indkalder vores øverstkommanderende for eliteenhederne på KAF, U. S. Navy SEAL-kaptajn Robert Harward, nøglepersonerne i sin stab. I løbet af en halv time planlægger de en operation for tilfangetagelse af mullahen og skal bruge fire danske jægerpatruljer.

Desværre involverer det ikke min patrulje, men inden for en halv time skal 20 af mine nærmeste kolleger klare opgaven.

Inden for en halv time skal de stille på helikopterpladsen, så der bliver hektisk aktivitet i teltene. Skudsikre veste skal klargøres.

Ammunition, lysgranater, røggranater og sprængladninger skal pakkes. Radioer skal kodes, og data indtastes på de håndholdte GPS'er.

Planen er, at spionflyet følger mullahens bil fra luften og over radio dirigerer vej for operationens to MH-53M Pave Low transportheleikoptere og den ene AH-64A Apache kamphelikopter, som med sin maskinkanon og sine raketter er en betryggende og værdifuld støtte.

Allerede efter 25 minutter står de fire patruljer klar ved de opstartede, mørklagte helikoptere, og kun 20 minutter efter lander de på den ydmyge grusvej, hvor Predator har udpeget mullahens lastbil. Apache-helikopteren har med sin kraftige projektør bragt lastbilen til standsning og hænger truende umiddelbart foran den skrækslagne mullah og de tre andre afghanere i lastbilens førerhus. 20 jægere vælter ud, omringer dem, pågriber dem og afsøger deres lastbil for vitale genstande.

De fire afghanere er heldigvis alene og gør ingen modstand, så to minutter efter at mine kolleger er landet, letter de igen med mullahen og hans følge i bunden af den ene MH-53'er.

Desværre viser det sig, at manden ikke er den mullah, man antog.

Predator blev under skygningen af hans lastbil kortvarigt omdirigeret til en anden opgave, som åbenbart var vigtigere, og da det genoptog forfølgelsen, var det af en forkert lastbil.

De fire tilbageholdte forsynes med vand og madrationer og flyves retur til deres lastbil.

Det er selvfølgelig forbandet med sådan en fejl, men det er, hvad der sker i en overophedet krigszone, og nogle uger efter bliver den rigtige mullah taget til fange af amerikanerne under heftig ildkamp.

Predators forveksling rokker heller ikke ved det gode arbejde, jægerne udførte med at få den forkerte mullah hjem til KAF. Fra de fik ordren, til de var tilbage med ham, gik der mindre end halvanden time. Det kan de være stolte af.

Jeg er da heller ikke bange for at sige, at vi danske elitesoldater er nogle af verdens bedste. I internationale elitesoldat-konkurrencer og -øvelser klarer vi os altid fremragende og nyder stor anseelse i Special Forces-verdenen.

Vi bruger også en del af tiden på KAF på at stimulere vores konkurrencegen. Mange jægere og frømand er konkurrencemennesker, så vi udfordrer konstant de andre eliteenheder.

Blandt andet i løb, hvor danske jægere eller frøer ofte distancerer de andre nationer og besætter både 1.-, 2.-og 3.-pladsen.

Ligesom vores skydefærdigheder er i top, så vi som regel også vinder de konkurrencer.

Jeg har samarbejdet med dygtige elitesoldater fra mange lande. Men mine danske kolleger imponerer mig altid. De er intelligente, afbalancerede og kreative.

Lidt ironisk er en af Jægerkorpsets styrker netop, at vi er en lille enhed, som er ressourcsvg sammenlignet med vores amerikanske, britiske, skandinaviske og tyske søsterenheder.

Det tvinger organisationen til at tænke og handle kreativt, samtidig med at beslutningskraften og dermed handlekraften øges betydeligt i forhold til større eliteenheder.

Naturligvis er der også en intern rivalisering mellem Jægerkorpset og Frømandskorpset.

Der er folk på begge sider, der notorisk foragter de andre. Vores uddannelsesforløb er ellers lige hårde, og i bund og grund minder vi meget om hinanden, hvad angår grundlæggende menneskelige egenskaber og værdier. Jeg har det rigtig fint med frømandene som individer. Men den maritime kultur er nu engang anderledes, end den man oplever i hærenheder.

Frømandskorpset rekrutterer cirka halvdelen af deres folk direkte fra gaden, hvilket betyder, at en betydelig del af de operative som udgangspunkt er helt uden militær og operativ erfaring.

Fremfor at drive to mindre eliteenheder i et så lille militært system som det danske, burde man i stedet oprette et fælles korps og skabe synergi. I dag træner vi ikke sammen og kan derfor heller ikke rigtig bruge hinanden til noget.

I perioder uden interne konkurrencer, træning, uddannelse, øvelser og operationer på KAF søger jeg lidt nyttig adspredelse ved at tilbyde min hjælp til de amerikanske ingeniørenheder, som bortsprænger ammunition i ørkenen omkring basen. Da de har mere end rigeligt at se til, tager de glade imod mit tilbud, som jeg udformer som kurser i håndtering af miner og ueksploderet ammunition for vores patruljer. Til formålet allierer jeg mig med min ven og kollega, landets førende ekspert i minerydning, Jørgen Sørensen, som jeg kender fra mit kursus i Eritrea, og som jeg får fløjet ind fra Kabul.

Adskillige soldater fra vores task force er blevet lemlæstet eller dræbt af miner, lureminer og ueksploderet ammunition.

En Navy Seal blev dræbt på Tarnak Farms i april 2002, og fra det australske SAS har én mistet livet og en anden en del af sin fod, da han trådte på en personelmine under en operation ved nogle bygninger, som de anså for sikre. Min patrulje skulle egentlig have været på den operation, men australierne overtog, da de alligevel var i området.

De mange ulykker gør, at det er nogle meget motiverede jægere og frøer, der melder sig til vores kursus. De første lange og varme dage bruger vi på at tage rundt og tømme store Taleban-ammunitionslagre skjult i kældre, tunneler og brønde, som vores task force har fundet. Tonsvis af kampvognsgranater, mortérgranater og patroner til maskingeværer og maskinkanoner fragter vi til en lavning nogle kilometer syd for KAF. Her stabler vi det omhyggeligt og placerer plasticsprængstof på siderne og toppen. Et par kilometer derfra udløser vi så med nogle små radiosendere, og med tilfredshed betragter vi fjendens ammunition blive forvandlet til mægtige paddehatteskyer over ørkenen.

Tiden i lejren byder også på mørke stunder.

En tidlig morgen i april måned vågner jeg ved en række dunkle, dybe brag fra et sted uden for lejren. Det er ikke usædvanligt at høre brag, for næsten dagligt udfører ingeniørenheder kontrollerede sprængninger af ueksploderet ammunition, men de foregår normalt ret præcist omkring klokken 12 middag og klokken 17.

Det her er klokken 06.30, konstaterer jeg halvt i søvne, men jeg tænker ikke videre over det, indtil hele lejren et par timer senere bliver kaldt sammen og får overbragt en overordentlig trist nyhed. To amerikanske F-16 jagerfly har ved en fejl smidt laserguidede bomber over et canadisk infanterikompani, som denne morgen var ude og skyde træne ved Tarnak Farms. Fire er døde og otte hårdt sårede.

Det er den slags fejl, der kaldes friendly fi-re eller blue on blue. Det er én af de mange ufattelige tragedier, som krige medfører. At dø som følge af beskydning fra egne enheder bør være en umulighed, men desværre forekommer det alligevel. Mange vil nok huske, at også to danske soldater blev dræbt i Afghanistan, da britiske styrker ved en fejl bombede dem i september 2007.

Den slags får flagene på halv og humøret i bund på Kandahar Air Field. Det er sådanne dage, man er træt af sit job. Det varer da heller ikke længe, før mit halve år med Jægerkorpset i krig er slut. For denne gang.

Standby for Europa

Når man er fyldt med minder om Afghanistans sortklædte krigere, brune sandstorme og hvide bjergtinder, forekommer København mildt sagt mindre eksotisk og kaotisk. Og meget tryk.

Lidt over et halvt år efter min hjemkomst fra Kandahar er jeg med min patrulje i gang med de sidste forberedelser til det stort anlagte EU-topmøde i København i dagene 12.-13. december 2002. Omkring 4.000 politibetjente, Politiets Aktionsstyrke, enheder fra Forsvaret, Frømandskorpset og Jægerkorpset - vi har ansvaret for den massive sikkerhedsopgave, der skal sikre, at topmødet afvikles i ro og orden.

Betjente fra hele landet har i de forløbne måneder trænet i at håndtere voldsomme demonstrationer, og politiet har fået en blankocheck til dækning af ekstraudgifter i forbindelse med formandskabet. Sporene skræmmer fra de sidste par EU-topmøder.

De er blevet skæmmet af voldelige sammenstød mellem politi og demonstranter. I Göteborg året før forsøgte politiet sig først med en fremstrakt hånd og et ønske om dialog.

På G8-topmødet i Genova lagde politiet en jernring om byen og raslede kraftigt med sablerne. I begge tilfælde gik det galt.

I København ønsker politiet at skabe en balance mellem dialog og en »fast hånd« over for demonstranterne. Men opstår der alligevel ballade, skal ordensmagten kunne håndtere store mængder af anholdte, og der er til formålet indrettet bure af trådnit under flere politistationer for at have plads nok.

Mængden af topmødedeltagere er så massiv, at størstedelen af Københavns hoteller skal bruges til at huse dem, og samtlige hoteller skal bevogtes i varierende grad. Til det er alle operative jægere indkaldt. Vores opgave er blandt andet at lave evakueringsruter fra statsoverhoveders, ministres og embedsmænds værelser til hotellernes tage i tilfælde af terror, brand eller andre hændelser, der nødvendiggør evakuering.

I ugerne op til mødet bruger vi rigtig mange timer på tagene over hovedstaden.

Vi træner også alle sammen røgdykning, og vi har røgdykkerapparater liggende klar, som vi på kort tid kan iføre os, så vi ved brand stadig kan navigere rundt i de røgfylde gange og evakuere vores betydningsfulde gæster.

På tagene forbereder vi nedfiringbaner med tov, som gæsterne kan evakueres ned på gaden med. Og vi klargør seletøj, som vi på få sekunder kan spænde på gæsterne og derefter hejse dem op i helikoptere. På andre hoteltage sætter vi sprængladninger på alle antennerne, så vi i tilfælde af evakuering hurtigt kan bortsprænge dem. Herved rammer helikopternes rotorblade ikke antennerne, og de kan komme så langt ned, at vi reelt kun behøver at løfte folk om bord. På de fleste af hoteltagene kan helikopterne nemlig ikke lande, fordi de er for tunge.

Vi tænker også på vores egen sikkerhed på tagene. Hvis vi kommer i en situation, hvor det gælder vores liv, og alle andre muligheder er udtømte, har vi en joker i ærmet.

Vi har pakket vores faldskærme på en særlig måde, så de udløser væsentlig hurtigere end nor-malt. Så kan vi springe ud fra hoteltagene.

Det kaldes »basejump«, noget enkelte jægere - frivilligt - praktiserer i deres fritid.

Basejump er utrolig risikabelt, dels på grund af hotellernes beskedne højde, dels på grund af de uforudsigelige og ofte turbulente vindforhold mellem høje bygninger i en by.

Under topmødet er alle tilgængelige helikoptere fra Forsvaret i beredskab. De gamle og trofaste S-61 redningshelikoptere, Søværnets Lynx-helikoptere og Hærens noget mindre Fennecs står klar på militære områder og kaserner i og omkring København.

Og klar ved dem står jægerpatruljer, der både som røgdykkere og antiterrorssoldater kan fastrope ned på hotellerne og indsættes sammen med Politiets Aktionsstyrke. I havnebassiner og kanaler patruljerer Frømandskorpset med dykkere og hurtiggående RIB-både.

Topmødet følges af omkring 15.000 »antiglobaliseringsaktivister« fra det meste af verden, men trods enkelte demonstrationer og mindre optøjer udvikler det sig ikke dramatisk. Der bliver heller ikke brug for at indsætte Jægerkorpset eller andre af de involverede enheder, så vi nøjes med at tilbringe tre døgn på standby på hotelværelser og københavnske, militære installationer.

Politisk afføder topmødet beslutningen om optagelse af ti nye medlemslande i EU, og det påstås af folk med forstand på den slags, at det både politisk og organisatorisk har været en succes. Jeg ved bare, at det har været en sikkerhedsmæssig succes.

Livvagt i verdens hotspot

Ambassaden ligner nu mere en fæstning end et hus. Vi har de sidste seks uger knoklet for at forberede det 700 kvadratmeter store hus til et nyt liv. Indtil for et års tid siden var det et ganske almindeligt hus for en velhavende irakisk familie i et af de velbeslåede kvarterer i byen. Nu er det blevet genfødt som den danske ambassade i centrum af en regulær krigszone i verdens farligste by, Bagdad.

Vi har fået bygget en tre meter høj mur, som omkranser hele grunden, og som kan modstå kraftig maskingeværild og nedslag fra mortérer og raketter. Vi kan ikke gardere os helt mod en selvmordsbombe fra vejen, men muren vil i hvert fald dæmpe effekten betydeligt. Det eneste, der bryder det massive murværk, er to kraftige metalporte og en enkelt metaldør, som er de eneste adgange til ambassaden. Fra metaldøren er der bygget en sluse, nærmest som et aflangt bur, ind mod husets kontorafdeling, der benyttes af gæster med officielle ærinder, visumansøgninger og lignende.

En tekniker er i gang med at installere kameraer på alle ambassadens hjørner, så der ikke er en eneste krog af haven og grunden, som vi ikke kan overvåge inde fra bygningen på alle tidspunkter af døgnet. På muren og taget er der monteret kraftige projektører, som oplyser haven, indkørslen og vejen, når mørket sætter ind. En kæmpemæssig generator er blevet sat op i garagen, så de daglige strømsvigt fra Bagdads meget usikre elforsyning ikke gør livet surt for os. Desuden har samtlige vinduer fået klæbet et lag blastfilm på, så de ikke splintrer ved trykpåvirkninger fra en eventuel bombesprængning.

Og under den bagende sol har vi fyldt sække med sand og slæbt dem og diverse cementblokke op på terrassen og det flade tag, hvor vi har indrettet mindre kampstillinger med maskingeværer og mandbårne raketter.

Vi er en patrulje på otte jægersoldater, der er pionerer i tjeneste som livvagter. Det er første gang, danske soldater løser denne type opgave under så vanskelige vilkår i en krigszone. Forud for missionen har vi over to måneder gennemført et omfattende og intensivt uddannelsesprogram i korpset med skydetræning, kørekurser, nærkamp og proceduretræning. Ikke mindst har vi trænet det tankesæt, som livvagter bør besidde.

Vi er som jægersoldater uddannet til at opsøge fjenden, identificere ham og eventuelt nedkæmpe ham. Men som livvagter skal vi undgå at komme i kontakt med fjenden, og befinder vi os i en situation, hvor vi bliver konfronteret med ham, skal vi gøre alt, hvad vi kan, for hurtigst muligt at komme væk fra ham. At nedkæmpe fjenden er ikke en prioritet,

og hvor mange fjender vi slår ihjel, er fuldstændig ligegyldigt. Hvis vi bliver angrebet, er det ikke et spørgsmål om at besejre angriberne. Det gælder ene og alene om at redde vores Very Important Person, VIP, og hurtigst muligt evakuere ham til et sikkert sted.

Vores VIP er den danske ambassadør Torben Gettermann. Ham skal vi beskytte, mens han arbejder for at genopbygge Irak.

Han etablerer såvel diplomatiske som kommercielle forbindelser mellem Irak og Danmark og rådgiver irakerne om opbygning af et demokrati.

Torben er vores topprioritet. Ja, sådan set vores eneste prioritet. Bliver vi angrebet, vil hans nærmeste livvagt agere levende skjold, mens alle andre slutter tæt omkring ham.

Han vil så blive bragt i dækning, og vi vil om nødvendigt skyde os fri af området ud til vores køretøjer, som kan bringe os helt væk fra området.

Vores eneste succeskriterium er, at Torben lever. Uanset eventuelle angreb, attentater eller overfald skal han overleve, og gør han ikke det, har vi svigtet og ikke løst vores opgave.

Torben Gettermann er i starten af halvtredserne, gift, har tre børn og har tidligere været udstationeret i Saudi Arabien, Mexico, Ungarn og Grækenland. Han er en umådelig sympatisk og omgængelig herre, som alle vi livvagter respekterer og sætter stor pris på. Både som menneske, men også i hans egenskab som vores VIP. Sådan en kan være en besværlig og egocentrisk primadonna, der koster rundt med sine livvagter, og som enten ikke lytter til eller direkte modsætter sig sikkerhedsmæssige anbefalinger.

Men Torben er det modsatte. Han er intelligent og noget af det mindst primadonnaagtige, jeg har mødt. Han anerkender fuldt ud, at vi ved mere om hans sikkerhed, end han selv gør. Derfor lytter han altid til os og respekterer vores anbefalinger og beslutninger omkring hans færden rundt mellem Bagdads ministerier, officielle institutioner og ambassader.

Det team af jægere, jeg er sammen med på denne tur, er også energiske, dygtige, omgængelige og en fornøjelse at være sammen med. Vi løbe-og styrketræner hver dag sammen, er alle i meget god form og går godt i spand. Friaftener tilbringer vi med at læse, se film, sludre og drikke cola på ambassadens store tag med udsigt over den 1.900 kilometer lange flod Tigris, der løber gennem byen. Taget er om aftenen et dejligt svalt sted i en af verdens hedeste storbyer, midt på den irakiske busksteppe med 50 graders varme om dagen det meste af sommeren.

Til at overvåge og visitere ambassadens gæster har vi ansat et større antal lokale vagter, som også bevogter ambassadens grund.

Mange af dem kender ikke for og bag på et våben, så vi skal uddanne dem helt fra bunden i at håndtere og skyde med en Kalashnikov.

I det hele taget bruger vi uforholdsmæssig meget tid på vagterne. Vi ved næsten intet om dem og deres baggrund, og vi kan derfor ikke stole helt på dem og må næsten konstant kontrollere, om de udfører deres arbejde ordentligt. Også om natten er der altid en af os på vagt for at overvåge dem.

Overblik over situationen i Bagdad er dog det, vi bruger mest tid på. Vi har i vores operationsrum computere, printere og et utal af kort over byen og Irak, og det er også her, vi har alt vores hemmelige og krypterede kommunikations-og radiomateriel låst ned i store kasser. Det er herfra, vi strukturerer de informationer, som har betydning for vores færden som livvagter. Informationer om hvor og hvilke blodige slag der udkæmpes mellem soldater fra koalitionen og de fjendtlige militser, om det store antal vejsidebomber og om baghold, mortér-og raketangreb, som dagligt resulterer i et forstemmende antal døde og sårede soldater - det er alt sammen faktorer, der påvirker vores beslutninger, når vi planlægger ruter og destinationer på vores daglige ture i de dødsensfarlige gader og stræder i Bagdads Red Zone, Den Røde Zone, som næsten er hele Bagdad.

Det eneste såkaldt sikre område er Green Zone, Den Grønne Zone. Den er cirka ti kvadratkilometer stort, bombesikkert indhegnet og tungt bevogtet område, som er hjemsted for koalitionsstyrkernes styre af landet og de fleste udlændinge og journalister i byen.

Også vores biler har gennemgået en forvandlingsproces.

De sorttonede og tungt pansrede Toyota Land Cruisere og vores Mercedes 600 med 500 hestekræfter - kaldet The Beast - er udstyret med såkaldte run-flat-tires, som gør bilen i stand til at fortsætte et betydeligt antal kilometer på flade dæk. De er desuden proppet med elektronisk udstyr som GPS, satellitkommunikation, langtrækkende radioer og elektroniske jammere til forsvar mod vejsidebomber.

Vi har også koblet alle airbags fra, hvis vi skal bruge bilen som rambuk. Mange livvagter er i forbindelse med baghold blevet stoppet af fjendens biler, der kører ud fra sideveje og blokerer dem. Vi vil kunne trænge igennem disse hindringer på vejen, uden at bilens airbags aktiveres og dermed risikere at blokere udsynet og brække hænder eller arme på bilens fører og passager.

Vi har selvfølgelig også helt klare regler for færdsel i byen, og for alle tilfældes skyld har vi også forberedt nød-og evakueringsplaner, både ud af Bagdad og helt ud af landet.

Ligesom vi har indrettet et særligt sikret rum i ambassaden med forsyninger af mad og drikke, så vi kan klare os i ugevis uden at skulle ud. Igen og igen indøver vi procedurer

ned til mindste detalje. På en af de nærliggende store pladser træner vi simulerede angreb fra vejsidebomber, hvor vi skal skifte bil under fjendtlig beskydning. Vi træner dækskifte på de pansrede køretøjer på tid.

Og midt om natten afholder vi alarmeringsøvelser, så hver eneste af os stadig halvsovende præcist kender sin opgave og sit ansvar.

Når ambassadøren er med, og vi kører i Den Røde Zone, har jeg fornøjelsen af at være The gimp, en rolle som er opkaldt efter den amerikanske film »Pulp Fiction« fra 1994, hvor en læderklædt galning, The Gimp, hives op af en kiste til »særlige« lejligheder.

Ikke at jeg er gal eller optræder i læder, men forholdene bagerst i en Land Cruiser er lige så trange og ukomfortable som i en kiste.

Som gimp er det mit ansvar at sikre os bagud under kørsel og nedkæmpe trusler, som måtte nærme sig bagfra, og trods den trange plads har jeg med omhu fået indrettet en mindre kampstilling med et maskingevær, røggranater, håndgranater, mandbårne raketter og et arsenal af ammunition.

Det er mindre end et år siden, at diktatoren Saddam Hussein styrede landet med en blodig jernnæve. I 24 år torturerede og myrdede han sine undersåtter alene på vage mistanker eller blot af hævngrerrighed.

Saddam Hussein var søn af en enke, og han blev opfostret af en brutal onkel, hvis politiske forbillede var Adolf Hitler. Det var en opvækst præget af daglige tæsk, og det gjorde Saddam til nabolagets mest brutale bølge. Det siges, at han med stolthed begik sit første mord som 14-årig.

Tidligt i sin ungdom meldte han sig ind i Baath-partiet, en organisation som indledningsvis arbejdede for panarabisme, socialisme og økonomisk modernisering, og den unge og ambitiøse mand gjorde sig nyttig som partiets samvittighedsløse lejemorder.

I 1959 forsøgte han som 22-årig at myrde landets leder, Abdul Karim Qassim. Attentatet var amatøragtigt planlagt og udført, Qassim blev kun såret i arm og skulder, og Saddam måtte flygte ud af landet med et projektil i låret.

Efter fire år i eksil i Beirut i Libanon og Cairo i Egypten vendte han tilbage, da det i 1963 lykkedes Baath-partiet, vistnok med amerikansk støtte, at dræbe Qassim og for første gang indgå i en regering. Året efter satte Iraks nye leder, Abdul Salam Arif, flere Baath-folk i fængsel, herunder også Saddam, som dog flygtede i 1967 og var på rette tid og sted, da Baath året efter kuppede sig ublodigt til magten. Saddam blev vicepræsident under sin fætter Ahmed Hassan Al-Bakr.

I 1979 blev han så præsident og gjorde sig til enevældig hersker og undertrykker af et på mange områder velfungerende og rigt Irak. Året efter sendte han hundredtusindvis af

unge irakiske mænd ind over grænsen til Iran. Det var begyndelsen på en krig, der ved sin slutning otte år senere havde kostet en million mennesker livet. Saddam slap dog ud af blodbadet med magten i behold og uden at tabe ansigt. Ikke mindst takket være store lån fra den olierige miniputstat mod syd, Kuwait, samt amerikansk støtte, fordi amerikanerne anså Saddam som et mindre onde end præstestyret i Iran. Saddam var nødvendig for at opretholde en magtbalance i Mellemøsten.

Efter krigen mod Iran var Iraks økonomi på afgrundens rand, og Saddam mente, at han kunne løse problemet ved den 2. august 1990 at invadere Kuwait. Han antog, at USA ville støtte hans invasion og truede med terror mod de lande, der gik mod ham.

Men Saddam havde forregnet sig. I stedet for støtte fra USA gik amerikanerne og det meste af både den vestlige og arabiske verden imod ham. I januar 1991 blev Operation Desert Storm sat i værk, og Den første Golfkrig var en realitet. Her blev Saddams hær klart besejret og i løbet af seks uger slået helt tilbage til Bagdad.

Amerikanerne afsatte ham dog ikke, hvilket mange i dag anser for en strategisk brøler, for trods et årti med internationale sanktioner, der til dels tvang Irak i knæ, lykkedes det Saddam at bibeholde sin magtposition som landets absolutte førstemand. Sammen med sine sønner Udai og Qusai førte han en bizar tilværelse omgivet af luksus, voldtægt, tortur og pludselig død, samtidig med at han op igennem 1990'erne tirrede omverdenen ved at lege kat og mus med de FNinspektører, der skulle kontrollere og sikre, at hans masseødelæggelsesvåben blev destrueret som lovet.

Efter alt at dømmen blev de destrueret, men Saddam efterlod det indtryk, at han var i besiddelse af masseødelæggelsesvåben, og i et anfald af storhedsvanvid ville han demonstrere, at han turde udfordre verdens eneste supermagt, USA.

Den 20. marts 2003 er det slut. I Operation Iraqi Freedom invaderes Irak uden FNmandat af 248.000 amerikanske, 45.000 britiske, 2.000 australske og 194 polske soldater, såmænd med støtte fra den danske ubåd Sælen. Jeg træner selv i månedvis sammen med mine jægerkammerater i patruljerne i vores nyanskaffede Humvee'er med henblik på at deltage i operationen, men i sidste øjeblik ryster regeringen på hånden, og vores task force bliver desværre annulleret.

Formålet med invasionen er at fjerne Iraks masseødelæggelsesvåben, at stoppe Saddams støtte til terrororganisationer samt at befri landets befolkning fra en diktator, som begår masse mord mod sit eget folk. Det er for eksempel bevist, at han i 1988 sammen med sin fætter, »Kemiske Ali«, planlagde og gennemførte den såkaldte al-Anfalkampagne mod kurderne i den nordlige del af landet. Anfalk betyder udbytte: Ved hjælp af kemiske våben blev mindst 80.000 kurdere i mere end 200 landsbyer dræbt.

Denne Den anden Golfkrig er overstået endnu hurtigere end den første. Over for amerikanernes og briternes talmæssigt underlegne, men teknologisk og moralsk overlegne styrker går Saddams mange hærdivisioner totalt i opløsning. Ikke engang den højt profilerede Republikanske Garde viser sig noget værd. Sidst Saddam ses offentligt er på vej ud af Bagdad i en taxa, alt imens hans informations-minister, »Komiske Ali«, på diverse globale tv-stationer i en rus af euforiserende stoffer erklærer, at sejren er umiddelbart forestående for de heroiske irakiske styrker.

Koalitionen mod Saddam får soldaterstøtte fra yderligere 36 lande, og Danmark sender senere på året en bataljon på omkring 500 soldater til Basra i den sydlige del af landet, hvor de bliver underlagt de britiske styrker. Ni måneder efter invasionen ydmyges Saddam totalt, da han langskægget og pjaltet bliver hevet op af et hul i jorden af amerikanske soldater og sættes i fængsel.

En irakisk særdomstol anklager og dømmer ham siden for masse mord på sit eget folk og forbrydelser mod menneskeheden. Den 30.

december 2006 bliver han henrettet ved hængning, og verden er befriet for en af nyere tids værste tyranner.

Desværre er rusen over koalitionen overbevisende sejr i 2003 kortvarig. Et år efter invasionen og afsættelsen af Saddam er Bagdad et særdeles farligt sted med næsten uoverskuelige sikkerhedsproblemer.

Under invasionen var Irak en slagmark mellem to parter, som hver havde en synlig fjende. Nu befinder vi os på en helt anden type slagmark med en fjende, som oftest er usynlig, uforudsigelig og skruppelløs. En fjende, der vil bruge alle midler for at forpurre koalitionen bestræbelser på at genopbygge det kollapsede irakiske statsapparat.

Og en fjende på flere fronter. Overordnet er det tilhængere af Saddams Baath-parti og islamistiske og shiamuslimske fraktioner, som har organiseret sig i en modstandsbevægelse, men der er også et antal grupper af foreign fighters, typisk fra al-Qaida, som er her for at udkæmpe militant Jihad, hellig krig.

På den konto bliver over 900 amerikanske soldater dræbt i løbet af et år efter invasionen.

Hertil skal lægges tusindvis af lemlæstede og sårede. Alene inden for de første otte uger, efter at vi er ankommet, er knap 200 amerikanske soldater blevet dræbt i et blodigt forår, heraf over halvdelen alene i Bagdad. Tilmed er cirka 14.000 civile irakere, igen over halvdelen af dem i Bagdad, blevet dræbt som følge af invasionen, de efterfølgende kamphandlinger mellem koalitionen og de fjendtlige fraktioner, samt af kriminelle bander, som ser deres snit til at udnytte det vakuum af lovløshed, der hersker umiddelbart efter invasionen.

De sidste dage har været ekstremt travle, idet Torben Gettermann har haft en masse møder i Den Røde Zone. Til gengæld har natten været forholdsvis rolig med kun et enkelt mortérnedslag nogle hundrede meter fra ambassaden. Det var dog nok til, at vi alle væltede ud af sengene og fik Torben i sikkerhed i stueetagen i det sikrede rum.

I dag skal vi mest træne og slappe af i skyggen i haven. Vi har dog først en enkelt køretur til et checkpoint kun tre kilometer væk, hvor vi skal hente nogle irakiske håndværkere, som arbejder på ambassaden. De har ikke adgang til Den Grønne Zone, medmindre en af os får dem sluset ind igennem den stramme sikkerhed ved det amerikanske checkpoint.

Klokken er 09.55, og vi skal være der klokken 10.00, men min forbandede radio vil ikke modtage min kode. Hver livvagt bærer en radio med en tophemmelig kode, som gør det umuligt at aflytte og forstå vores radiokorrespondance, og vi kan under ingen omstændigheder forlade ambassaden, medmindre vores radioer har kryptoen indkodet.

Endelig accepterer radioen koden, og jeg laver et radiotjek med mine jægerkammerater Kenneth og Christian, to rutinerede herrer, som jeg også skal få meget glæde af siden. Et par minutter forsinket kører vi i Land Cruiser'en ud gennem ambassadens tunge metalporte. Vores lokale vagter sikrer som altid vores udkørsel ved at gå ud på vejen og stoppe al trafik et godt stykke fra porten, så ingen kan tvinge sig adgang til ambassaden.

Da vi kun skal køre en lille tur inden for Den Grønne Zone, er vi kun os tre og ét køretøj, mens vi i Den Røde Zone altid er minimum to køretøjer med to mand i hver. På vejen passerer vi paradepladsen med de to gigantiske krydsede sværd, hvor Saddam cigarrygende sad og betragtede sine mange tusinde marcherende soldater og militærkøretøjer til de årlige parader. Videre forbi de store prætentløse huse og palæer med mægtige haver, som tilhørte den irakiske elite, men nu er forladte eller taget i brug af koalitionen mange administrative enheder.

Ved checkpointet er der som altid hektisk aktivitet. Mange irakere er ansat i forskellige jobs i koalitionsstyrets administration og skal derfor hver dag ind og ud af checkpointet, som består af en adgangssluse for gæster samt en zigzag-formet sluse til køretøjer omgivet af høje betonklodser, kaldet Tbones.

Sikkerheden er omfattende. Alle gående visiteres med metaldetektorer og kontrolleres for gyldige identitetspapirer. Årvågne og tungt udrustede amerikanske soldater åbner alle køretøjer, gennem søger dem for våben og bomber, tjekker med spejle underne og kontrollerer motorrummet for mistænkelige genstande. Samtidig holder en 63 tons tung, amerikansk M1-A2 Abrams kampvogn et halvt hundrede meter nede ad gaden et særdeles vågent øje med checkpointet.

Med sin 120 mm kanon rettet direkte mod køretøjsslusen kan den på under ét sekund pulverisere selvmordsbombere, som forsøger at køre igennem. Derudover stikker et utal af maskingeværer ud i alle retninger bag en massiv betonmur omkring checkpointet.

Kenneth kører, og jeg sidder foran på passagersædet og er den, der skal tage kontakt til amerikanerne og få vores tre håndværkere ind. Kenneth parkerer i vejsiden 20-30 meter fra checkpointet, idet det er for risikabelt at parkere lige ved siden af. Iført min skudsikre vest og bevæbnet med min 9 mm USP pistol, åbner jeg døren, træder ud i den bagende varme og går frem mod checkpointet.

Jeg har knap passeret fronten af Land Cruiser'en, da et kraftigt lysglimt og et øredøvende brag flænses luften, og en trykbølge presser mig tilbage mod bilen, mens en orange paddehattesky skyder op mod himlen og indhyller checkpointet i ild og røg.

Ud fra kraften at dømme må det være en bilbombe, og i et kort øjeblik er det, som om alt foregår i slowmotion. Først er der surrealistisk stille. Og så bryder helvede løs. Skrig, råb og hvinende kvinder og mænd flygter i alle retninger. Jeg bemærker, at en ældre kvinde falder, og at indholdet i hendes taske spredes ud, mens folk springer over hende i frygt for at blive endnu et offer. Et maskingevær tygger løs i lange byger, og de amerikanske soldater forsøger at danne sig et overblik over døde og sårede.

Vi befinder os på et livsfarligt sted. Vi ved, at fjenden ofte følger op med massive angreb med automatvåben og raketter og benytter sig af det kaos, som hersker lige nu. Vi holder i en regulær kill-zone. Jeg kaster mig ind i bilen og smækker døren efter mig. Kenneth hamrer gearet i bak, foretager en skarp lynhurtig 180 graders vending og fortsætter væk fra checkpointet.

Mine hænder ryster svagt, og jeg drypper af sved. Det går op for mig, hvor heldig jeg har været. Jeg kigger ned på min radio og priser mig lykkelig for, at den ikke ville modtage sin krypto. Havde den modtaget koden problemfrit, var vi ankommet to minutter tidligere, og jeg ville have været midt i checkpointet, da bilbomben eksploderede.

Senere erfarer vi, at femten personer døde den morgen, deriblandt tre amerikanske soldater. Mere end 50 blev såret. Vi erfarer også, at vores tre håndværkere ikke engang ventede på os på den anden side.

At være livvagt kan være et kedeligt og monotont arbejde. Jeg ved det fra kolleger, som lever af det på fuldtid. Nogle siger endda, at det kan være verdens kedeligste job, fordi man sandsynligvis aldrig vil blive testet i det, man kan. År efter år træner du til den dag, det minut, det sekund, hvor terrorister, en galning eller bare en drukkenbolt bringer din VIP's liv i fare, og du som lyn fra en klar himmel skal mobilisere alle dine færdigheder og kanalisere det ud i den rigtige refleks. Den handling, som betyder liv fremfor død.

Næsten ingen livvagter kommer nogensinde i den situation, og de ved det. Det kræver derfor ekstrem disciplin aldrig at slippe fokus.

Her i Bagdad har mine kammerater fra patruljen og jeg det privilegium aldrig at kede os i jobbet som livvagt. Simpelthen fordi vi er, hvor vi er, med et trusselsniveau, der gør, at vi aldrig kan slippe af. Truslerne er reelle, uanset hvor vi befinder os, og hvad vi beskæftiger os med. Om det er hjemme bag ambassadens mure, i Den Grønne Zone eller Den Røde Zone. Vi skal konstant tage højde for mortér-og raketnedslag og for den høje risiko for baghold, vejside-og selvmordsbomber.

Ting, som forekommer hver eneste dag, eller omtrent hver eneste time i Bagdad.

Imorgen har vi en højrisikotur, hvor Torben Gettermann skal til det irakiske udenrigsministerium for at mødes med udenrigsministeren.

Det er ekstra anspændt, fordi udenrigsministeren er kurder, og der i Irak traditionelt har været et anstrengt forhold til den kurdiske minoritet i nord, som ønsker selvstændighed. Tilmed har omtrent hele den tusind mand store stab i ministeriet tidligere arbejdet for den særligt kurderhadende Saddam Hussein, og langt de fleste er tidligere medlemmer af Baathpartiet.

Der har for et år siden været et attentat mod ministeren. En bombe var placeret på hans kontor og sat til at eksplodere, da han skulle holde et møde, men han var forsinket andetsteds i Bagdad. Bomben eksploderede på hans tomme kontor, og irakiske og amerikanske undersøgelser konkluderede, at attentatet var udført af en ansat fra ministeriet, en vagt eller en embedsmand. Så selv inden for ministeriets vægge er Torben langt fra i sikkerhed.

Vi kører dog aldrig ud til nogen som helst destination med ham, uden at vi har foretaget en grundig rekognoscering forinden.

Fra det øjeblik vi forlader ambassaden, til vi er hjemme igen, er der farer overalt. I dag skal jeg med rekognosceringsholdet til udenrigsministeriet. Dels skal vi finde den mest hensigtsmæssige rute derhen, dels skal vi ind i selve ministeriet og se på forholdene.

Ruten fastlægger vi, ud fra hvor der er mindst sandsynlighed for et baghold, hvor der ikke er overhængende fare for vejside eller selvmordsbomber, og hvor der er færrest checkpoints, så vi ikke skal stoppe køretøjerne.

Jo mere vi stopper, desto mere sårbare er vi.

Det er svært at vurdere truslerne i Bagdad, som med 6,5 millioner indbyggere er den arabiske verdens næststørste by efter Cairo.

Op gennem 1970'erne oplevede byen en periode med velstand og vækst grundet de høje priser på olie, som er Iraks vigtigste eksportkilde.

Der blev investeret i ny infrastruktur, blandt andet kloaksystemer, vandforsyning og motorveje. Men krigen i 1980'erne mod Iran gjorde betingelserne hårde for byen, da Saddam valgte at bruge de fleste penge på sin hær. Desuden blev tusinder af byens indbyggere dræbt som følge af iranske missilangreb. Den første Golfkrig gik også hårdt ud over byen, og de internationale sanktioner op igennem 1990'erne medførte, at der stort set ikke blev genopbygget, inden bombningerne i forbindelse med invasionen i marts 2003 førte til yderligere ødelæggelser i byen. Desuden fulgte omfattende plyndringer af offentlige bygninger, kontorer, museer og præsidentpaladser, samt ødelæggelse af symboler på Saddams regime.

Bybilledet anno 2004 domineres derfor af et nedslidt og overbelastet vejnet, et forældet industriapparat, misligholdte bygninger, beskidte og overfyldte gader og pladser samt store slumkvarterer. I det mest berygtede af dem, Sadr City, utkæmper amerikanerne konstant blodige kampe mod irakiske militser.

Udover at vejene er nedslidte, bliver de tilmed ofte spærret af, og trafikken ensrettes efter politiets forgodtbefindende. Det gør brug af både GPS og kort usikkert. Desuden bliver der dagligt slået mennesker ihjel på gader, boulevarder, pladser og motorveje. Så det er næsten umuligt at forudsige noget. Vi har dog en fast regel om, at ruten til og fra vores destination aldrig må være den samme, og derudover rekognoscerer vi altid for en alternativ ud-og hjemrute, såfremt vi løber ind i problemer på den primære. Det kan være baghold, ildkampe mellem amerikanere og fjendtlige grupper eller bare trafikpropper. Desuden holder vi aldrig stille, og vi ved altid, hvor de nærmeste amerikanske baser ligger, så vi hurtigt kan komme i sikkerhed dér og få tilset eventuelle sårede på de lægefaciliteter, som amerikanernes baser har.

Da vi ankommer til udenrigsministeriet, præsenterer vi os som livvagter for den danske ambassadør og beder om lov til at besigtige bygningen. Vi forklarer, at vores VIP vil aflægge besøg hos udenrigsministeren inden for den nærmeste fremtid. Af sikkerhedshensyn oplyser vi ikke den eksakte dato eller tid for vores ankomst med Torben.

Vi fastlægger ruten fra det punkt foran ministeriet, hvor Torben bliver sat af og hele vejen igennem de lange, snørklede og befolkede gange til udenrigsministerens kontor, hvor mødet skal finde sted. Vi leder efter de rum eller steder, hvor Torben vil være i størst sikkerhed i tilfælde af raketangreb eller mortérnedslag. Og i tilfælde af brand, selvmordsbomber, ildkamp eller andre forhold, der kræver evakuering, fastlægger vi en rute, hvor Torben hurtigt og sikkert kan bringes ud af bygningen.

Radioforbindelsen mellem livvagter og køreere skal også kontrolleres, da radioerne ikke altid kan række igennem bygningernes tykke mure. Det nytter ikke, at vi pludselig skal evakuere og ikke kan kommunikere med køreerne. De skal på få sekunder kunne køre

Land Cruiser'ne frem, så det passer præcist med det tidspunkt, hvor Torben føres igennem udgangen. Han må aldrig stå og vente foran en bygning eller andre steder på at blive samlet op. De sekunder, hvor han er mellem bygningen og opsamlingspunktet, er de mest kritiske på grund af risikoen fra snigskytter, selvmordsbombere og drive by shootings.

Næste morgen klokken 09.30 forlader vi ambassaden i de to Land Cruiser'e på vej til mødet i udenrigsministeriet. Der er fuld koncentration i bilen. Small talk er bandlyst.

Det ved Torben, og han siger derfor heller ikke noget.

De sidste dage i Bagdad har været meget voldsomme og blodige. Mere end 200 civile irakere og 25 amerikanske soldater er blevet dræbt af selvmordsbombere og vejsidebomber.

Ruten til udenrigsministeriet fører os gennem nogle af disse urolige gader og kvarterer, og selvom ingen siger noget, hersker der en anspændt stemning i bilen.

Jeg skal som gimp melde om de trusler, der måtte nærme sig bagfra. Men vurderer jeg truslen som reel, tager jeg selv initiativet med mit maskingevær eller min granatkaster.

Ikke noget med først at bede om tilladelse fra vores livvagtsleder, Michael.

Den mest overhængende og sandsynlige trussel er selvmordsbombere i biler, som bagfra i høj fart kører op på siden af vores bil og la-der sig sprænge i luften. Disse biler er ofte kørende dommedagsmaskiner propfulde af sprængstof, som slår alt ihjel inden for en radius på 50-100 meter. Både bagagerum, sæder og gulve er sædvanligvis fyldt med sprængstof, og detonerer sådan et uhyre op ad vores Land Cruiser, vil vi alle blive slået ihjel, selvom den er pansret. Selvmordsbilerne genkender man på, at de ofte kører hasarderet og typisk skiller sig ud fra den øvrige trafik, ved at støddæmperne er presset helt i bund på grund af den store vægt fra sprængstofferne. Desuden er der normalt kun én kører i bilen. Ingen grund til at spille to liv.

Det er en travl morgen i byen. Vi kører med den højeste hastighed, trafikken tillader, og de to kørere zigzag'er mellem de mange andre biler. De fleste forstår, at letgenkendelige livvagtskøretøjer ikke vil have andre bilister for tæt på. Der er dog stadig nogle, som ikke forstår det, og nogle livvagter benytter enhver lejlighed til at åbne ild.

Jeg sidder også konstant med den ene hånd klar på bagsmækkens håndtag, så jeg hurtigt kan åbne den, og jeg har den anden hånd klar på maskingeværet, men vores lunte er dog længere. Ofte er det at åbne bagsmækken og flashe et maskingevær nok til at få de fleste biler til at klodse bremsene.

Forstår de ikke det, affyrer jeg en salve eller to ned i asfalten foran bilen, og virker det stadig ikke, skyder jeg i motorblokken.

Er kørereren så tungt opfattende, at han stadig ikke forstår budskabet og fortsætter mod os, får han ikke flere advarsler, og der er frit skud mod ham.

Længere fremme tårner en sort røgsky sig pludselig op, og vi vil gerne væk fra den her gade. Der er bare ingen sidegader, så vi bliver nødt til at fortsætte og passerer et par Humvee'er og en deling amerikanske soldater med M16-rifler, som råbende står og dirigerer trafikken uden om en brændende firhjulstrækker.

Det ligner et livvagtskøretøj, som er kørt på en vejsidebombe.

Vi fortsætter i højest mulig fart væk fra stedet og fortsætter ad den tosporede gade mod Al Sinak-Broen, som fører os over Tigris.

Efter 15 minutters hektisk kørsel ankommer vi til udenrigsministeriet et par minutter i 10.

Som point man er jeg altid den første ude af bilen, den som går direkte til modtagelsespersonen ved indgangen og sikrer, at alt er i orden. En ældre herre i mørkt jakkesæt, som jeg formoder er ministerens sekretær eller en anden højtstående embedsmand, byder mig velkommen og lader mig vide, at ministeren er klar. Jeg melder over radioen til Michael, som åbner døren for Torben, der netop har taget sin skudsikre vest af og kommer hurtigt imod mig.

Som en bister bølgebryder går jeg forrest gennem ministeriets lange korridorer og lader folk foran os forstå, at der nu kommer en VIP, og at vi ikke har til hensigt at vige.

Torben går altid meget hurtigt, og jeg skal hele tiden sikre mig, at der er en passende afstand mellem mig og de fire andre livvagter, som går tæt omkring ham. Samtidig skal jeg have mine øjne på alt, hvad der kan ligne potentielle trusler, først og fremmest våben, som der er i rå mængder i alle irakiske ministerier og officielle bygninger.

Selvordsbombere optræder ofte nervøst, går unormalt hurtigt og i øvrigt på en akavet måde på grund af den selvordsvest, de bærer under deres yderste lag tøj.

Men det sker også, at retarderede kvinder, mænd og børn bliver brugt som selvordsbombere og sendt mod mål for at blive sprængt i luften med en fjernudløser af de egentlige bagmænd. Så der er aldrig sikre og entydige indikatorer.

15 meter foran mig »klokken 1« fanger to bevæbnede vagter min interesse. Ved nærmere eftersyn ser de dog sløve og apatiske ud. Ingen trussel dér. Jeg øger tempoet mod den lukkede dør ti meter fremme, som fører ind til en stor sal med balkoner hele vejen rundt på førstesalen. Jeg skal bruge nogle ekstra sekunder på at screene salen, før Torben kommer igennem døren. Balkonerne ser okay ud, ligesom der heller ikke ser ud til være våben eller suspekter personer i salen.

Så kommer Torben ind tæt omgivet af de andre, og vi fortsætter fremad i højt tempo.

Sollyset gennem vinduet blænder mig, og omgivelserne fremad bliver utydelige. Jeg skubber hurtigt mine solbriller ned fra panden.

En ung mand i løsthængende, hvidt tøj kommer direkte mod mig i høj fart med hænderne i lommen. Han går mærkeligt.

Når jeg er point man, er mit våben altid afsikret, og jeg placerer min finger på aftrækkeren.

Han er nu så tæt på, at jeg kan se, at han går mærkeligt, fordi han halter, og han springer til side og hilser høfligt og nervøst, da han ser, at vi er livvagter.

Vi når ministerens kontor, og kun én livvagt følger Torben ind til mødet med sin pistol skjult i bæltet. Radioforbindelsen til de to Land Cruiser'e er fin. Vi melder, at alt er okay, og at mødet er i gang.

Mødekulturen i Irak er ganske anderledes, end hvad vi i Danmark er vant til. Det er meget normalt, at embedsmænd, sekretærer og assistenter med alle mulige ærinder ønsker adgang til kontoret midt under et møde.

Selvom vi har en bevæbnet livvagt derinde, insisterer vi alligevel på, at de personer, der vil ind på kontoret, bliver visiteret. Det giver anledning til højlydte protester, som vi venligt, men bestemt afviser. Oftest bliver det accepteret, men i dag nægter en ældre, kraftig herre med en sort attachémappe og et angiveligt vigtigt ærinde hos ministeren at lade sig visitere. Så kan vi ikke lade ham få adgang, og han forlader os i en sky af sikkert meget lidt smigrende arabiske eder og forbandelser.

»Mødet er slut. Vi kommer ud,« melder jeg lidt senere i radioen til de to kørere, da vi er på vej tilbage igennem de tætpakkede korridorer. Ude af ministeriets hovedindgang bruger jeg fem-ti sekunder på at observere, om der er mistænkelige personer eller køretøjer, før jeg lader Torben træde ud og står klar ved den forreste bil til at åbne bagdøren for ham. Få sekunder senere er vi på hjul igen og sætter kursen med den danske ambassade med vores dyrebare last.

Vi har kørt et kvarters tid, da et såkaldt cowboy team nærmer sig med høj hast bagfra.

Udover fjendtlige militser, terrorister og vejsidebomber er cowboy teams noget af det, vi frygter mest. Det er hold af livvagter, ofte amerikanske, der består af glade amatører, som er her for at tjene hurtige penge.

Det er i bedste fald tidligere soldater, ofte uden nogen form for livvagtuddannelse.

Pumpede machotyper, som hellere end gerne skyder på alt, hvad der rører sig. Om det er andre livvagter, den lokale trafik eller militærkøretøjer, det er de fuldstændig ligeglade med. De mangler enhver form for overblik og har typisk et skilt bag på deres biler med påskriften Deadly force authorized, hvilket de hellere end gerne praktiserer.

Mange uskyldige irakere er blevet ofre for disse dødbringende amatører, som dog heldigvis er blevet sjældnere i gadebilledet, fordi sikkerhedsfirmaerne har erkendt, at deres klienter ikke ønsker at have dem som livvagter.

Men der er altså stadig nogle tilbage. Og på ladet af den enorme amerikanske firhjulstrækker, som nærmer sig, står der et kæmpe kødbjerg bag maskingeværet. Iført en stramtsiddende T-shirt og pandebånd i stedet for hjelm fægter han med armene mod den forankørende trafik, som han tydeligvis ønsker væk fra vejen. Vi kunne vælge at fortsætte i vores tempo og vejbane, men det er simpelthen ikke risikoen værd med sådan en triggerhappy hillbilly bag os.

Jeg føler mig ikke tryk og anbefaler Michael, at vi hurtigt skifter til den alternative rute.

Den fører os over 14. Juli-broen, hvor vi stopper ved det amerikanske checkpoint og lader de altid årvågne og professionelle amerikanske infanterister kontrollere os grundigt, før vi kører over broen og Tigris og direkte ind i Den Grønne Zone med ambassaden et stenkast derfra.

»Stop bilen,« råber Torben pludselig.

Køreren klodser bremserne, og vi farer sammen, da vi tror, at der er noget galt. Det er der ikke. Torben vil bare ud og se nærmere på noget, han har bemærket i vejkanten. I Den Røde Zone havde vi under ingen omstændigheder accepteret det, men eftersom vi nu er i Den Grønne Zone, er det okay.

Vi stiger alle sammen ud og følger ham hen til grøften, hvor der viser sig en hundehvalp bundet til et træ med en stram metaltråd om halsen. Der er ingen mennesker i nærheden, og hvalpen er tilsyneladende efterladt, dehydreret, sulten og afkræftet.

Torben betragter hvalpen et stykke tid og tager så en rask beslutning om, at den skal med hjem til ambassaden. Vi skærer den fri, og ambassadøren eskorterer den beskidte pelsklump, som er en hun, ind i bilen. Hjemme på ambassaden vasker han hende, forer en papkasse til hende og giver hende navnet Maggie.

Senere på dagen har vi en tur til det irakiske integrationsministerium i Den Røde Zone, hvor alt igen klapper, og vi når endda at tilbringe et par timer i det store, kølige træningscenter på den amerikanske ambassade.

En god dag slutter i den tålelige aftenstemperatur på ambassadens tag med kolde sodavand, og et par jægere ryger på deres piber.

Over himlen ligner lyssporprojektiler fra maskingeværer små missiler. Enten er de fra de operationer, som amerikanerne gennemfører hver nat overalt i Bagdad. Eller det er celebration fire fra irakiske familier, som til bryllupper eller andre festlige lejligheder skyder op i luften med deres Kalashnikovs og ikke så sjældent slår mennesker ihjel.

En formiddag nogen tid efter ligger Michael og jeg på taget og slikker sol, inden vi skal en tur i Den Røde Zone. De andre renser våben efter morgenens skydetræning, og Torben arbejder på sit kontor. Jeg ligger på ryggen og kigger op i den altid blå himmel, da jeg pludselig registrerer to sorte prikker, som parallelt flyver ind over os 40-50 meter over jorden. Michael må også have set dem, for vi springer begge op og er klar over, at det er et mortérangreb mod Den Grønne Zone.

Få sekunder senere rammer de to granater jorden højst 50 meter væk i to øredøvende, hule brag, som får vinduerne til at dirre i ambassaden.

Michael og jeg springer ned ad trappen for at få Torben ud af sit kontor og ud på det mest sikre punkt i ambassadens stueetage, men han er allerede ved at blive ført ud af Lars og Christian, som befandt sig i køkkenet.

Torben er oftest fattet, når der er angreb med raketter eller morterer, men de her er tæt på, og han virker tydeligt nervøs. I minutterne efter hører vi flere detonationer i retning af den amerikanske ambassade, som ligger kun en kilometer fra den danske, og de næste par timer er ét langt angreb med raketter og mortérer.

Vi er bare sitting ducks, som intet kan gøre udover at holde hovederne nede. Hver gang vi forsøger at arbejde videre med vores gøremål, vælter der blot en ny bølge af mortérer og raketter ind over os. Så længe de rammer uden for ambassadens mure, er vi nogenlunde sikre, men træffer en mortér eller raket inden for murene, kan det være fatalt.

Som timerne går, vænner vi os på en besynderlig måde til nedslagene. Vi sidder og spiller kort på gulvet med Torben, mens endnu en mortér detonerer tæt på ambassaden.

Jeg bemærker, at vi dårligt ænser det, men småpludrende virker mere optagede af kortspillet end den livsfare, vi befinder os i.

Angrebet ligner en koordineret indsats, hvor alle ressourcer sættes ind på at ramme det enorme amerikanske ambassadekompleks, som med sine adskillige tusinde ansatte i et af Saddams tidligere paladser selvsagt er et eftertragtet mål. Oprørmilitserne affyrer som regel deres raketter og mortérer fra gader i Den Røde Zone, hvor afstanden til Den Grønne Zone passer med våbnenes rækkevidde. I lastbiler eller pickups har de affyringsramper på ladet, som er tildækket med presenninger, og i løbet af et minut eller to har de affyret deres last og forsvinder lige så hurtigt, som de kom.

Amerikanerne har selv med deres sofistikerede teknologi ingen chance for at nå at lokalisere oprørerne, og de slipper heller ikke for tab i dagens angreb. En nepalesisk gurkhavagt på ambassaden bliver dræbt, da et fragment fra en mortérgranat gennemborer hans hjelm. Og en amerikaner dræbes ved et svineuheld, da en 122 mm BM21 raket af uforklarlige årsager ikke detonerer, da den rammer jorden, men slår smut og rammer manden, som dør på stedet.

Hver mission som livvagt i Bagdad varer to-tre måneder, og efter nogle måneder hjemme i den klamme og grå danske vinter ser jeg nu frem til min tredje mission. Jeg glæder mig faktisk til at vende tilbage til et af verdens blodigste hotspots, og som sædvanlig er det spændingen og sammenholdet med mine jægerkammerater i patruljen, som trækker.

Jeg er netop ankommet til ambassaden, og alt ligner stort set sig selv. Havens blomsterbede og hække fremstår dog endnu mere velfriserede end tidligere. Der er et par nye vagter, som jeg hilser høfligt på. Og vi har fået to spritnye Land Cruiser'e til at afløse The Beast, som vi stort set ikke benytter længere, da den viser sig uegnet til gaderne i Bagdad - den kan ikke komme op over de høje fortove og midterrabatter i tilfælde af evakuering.

Og Maggie er blevet større. Af nærliggende grunde ved vi ikke, hvor gammel hun er, men det må være tæt på et år nu, og hun er blevet en livlig og særdeles bestemt dame, som er henrykt ved gensynet med mig. Under mine tidligere missioner har jeg taget mig meget af hende, og her i den sene vinter med kølige nætter ned til 5-10 grader og behagelige 30 grader om dagen tilbringer vi mange timer i haven, hvor vi leger og indøver basal hundeadfærd.

Torben er i København for at deltage i en række møder i Udenrigsministeriet, og vi skal hente ham i morgen i Bagdad International Airport, kaldet BIAP.

Jeg har ansvaret for at indhente informationer om fjendebilledet i Bagdad inden turen.

Dem får jeg primært fra efterretningsafdelingen på den amerikanske ambassade, og på vores daglige møder på vores egen ambassade videregiver jeg oplysningerne til resten af holdet. Jeg er desuden kører og bruger en del af dagen på at forberede den Land Cruiser, som jeg har ansvaret for på den kommende tids ture i Den Røde Zone.

Alle større forsyningsveje i Bagdad er blevet navngivet af amerikanerne. Nogle af de største har navne som Brewers, Tampa og Pluto og benyttes dagligt af de endeløse kolonner med forsyninger til deres 100.000 mand store krigsmaskine.

Den stribe motorvej, som løber fra Den Grønne Zone til BIAP, hedder Irish. Den har sit navn fra det amerikanske fodboldhold på University of Notre Dame - Fighting Irish - og følger dermed en tradition i det amerikanske militær for at opkalde hovedforsyningsveje efter sportshold.

Irish er ikke lang, faktisk ikke engang syv kilometer, men i årene 2003-2006 betegnes den uden sidestykke som den farligste vejstrækning på kloden. Intet mindre.

De få kilometer motorvej er militsernes og terrorgruppernes foretrukne område for angreb med vejsidebomber, kørende selvmordsbombere og baghold, som de sidste par år har krævet hundredvis af militære og civile ofre og tusindvis af sårede. Irish er samtidig

en lukrativ forretning. Det er ikke usædvanligt at betale 20.000 dollars for at hyre et hold livvagter, som på en halv snes minutter leverer deres VIP i enten Den Grønne Zone eller BIAP.

Der er ingen vej uden om Irish for de mange diplomater, embedsmænd, journalister og andre personer med tilknytning til Den Grønne Zone, når de skal fra og til BIAP.

Amerikanske Black Hawk helikoptere flyver godt nok på strækningen, men de er forbeholdt højtstående VIP's som amerikanske generaler, politikere og topdiplomater. Og det lader alle os andre tilbage, nødsaget til at køre strækningen i bil. Nogle af os mange gange om ugen og ofte flere gange om dagen.

Da jeg i går blev hentet i BIAP af det hold, jeg skulle være med til at afløse, måtte vi vente tre timer. Amerikanerne havde lukket Irish, da der inden for to timer var sprunget tre vejsidebomber og to kørende selvmordsbombere ved amerikanske militærkolonner med adskillige dræbte amerikanske soldater, entreprenører og civile irakere til følge.

Militserne og terrorgrupperne er begyndt at blive endnu mere skrappelløse, når de udfører deres angreb. Efter at vejsidebomberne er detoneret, skal de døde og sårede evakueres, og de amerikanske soldater tilkalder som altid en medic-helikopter, der er tydeligt markeret med røde kors. Ifølge alle anerkendte krigskonventioner må der aldrig åbnes ild mod fly eller køretøjer med de røde kors. Men ingen konventioner gælder for oprørerne i denne krig. Når medichelikopteren lander, ligger militserne ofte klar med maskingeværer og raketstyr og laver bagholdsangreb mod soldater, som forsøger at evakuere deres døde og sårede.

Oprørerne slår også hunde og æsler ihjel for derefter at sprætte dem op, fylde dem med improviserede sprængladninger, lægge dem i vejkanterne og sprænge dem i luften, når militær eller livvagter passerer dem.

Mange af vejsidebomberne detonerer ved hjælp af trådløse sendere som for eksempel mobiltelefoner eller små radioer. Dem kan vi i en vis udstrækning imødegå ved hjælp af Land Cruiser'nes jammere, som forstyrrer disse signaler. Problemet er bare, at militserne hurtigt finder andre frekvensområder, som vores jammere ikke er i stand til at fange.

Og desværre anvender militserne oftest bare vejsidebomber med ledninger, og så er alle sofistikerede modforanstaltninger ligegyldige.

Vores indikatorer på kørende selvmordsbombere er heller ikke så sikre længere. Der er flere eksempler på, at selvmordsbombere medbringer kvinder og børn, så de ikke vækker mistanke, når de kører mod deres mål og sprænger sig selv og alle andre i bilen i luften.

Nu holder vi ved sidste checkpoint i Den Grønne Zone, før Irish, klar til at køre til BIAP og hente Torben, som ankommer med et militærfly fra Kuwait. Land Cruiser'ens

jammere er tændt, radioerne er kontrolleret, og begge biler er spækket med våben og ammunition.

Jeg tager en tår vand og en dyb indånding og gør mig mentalt klar til de intense minutters kørsel på Irish. Det er som at spille russisk roulette, da vi begiver os ud på strækningen, som lige er blevet genåbnet, efter at der igen i morges døde to amerikanske soldater, da deres Humvee blev ramt af en vejsidebombe.

Vi forlader checkpointet, og jeg accelerer til 120 km i timen. Ikke for hurtigt, ikke for langsomt. Michael, som sidder i passagersiden, og jeg selv skal have tid til at observere.

Men samtidig skal vi skyde en tilstrækkelig høj fart, så vi ikke er for nemt et mål. Den tunge pansring gør tyngdepunktet i bilen højt, så den reagerer meget kraftigere end en standard Land Cruiser, og jeg forsøger derfor hele tiden at forudse kørslen og undgå bratte drej og sving. Den anden Land Cruiser ligger med nøjagtig samme hastighed kun få meter bag mig. Ingen biler må komme imellem os.

De første 500 meter kører vi på en motorvejsbro, som i en sammenfletning svinger ind på den mere trafikerede del af Irish, hvor vejen er tresporet. Jeg holder mig så vidt muligt i det midterste spor. Det reducerer effekten af vejsidebomber.

200 meter foran os kører en firedørs personbil langsomt i det midterste spor. Om få sekunder vil jeg være nødt til at overhale den, men jeg vil have den ud i sporet til højre og blinker med det lange lys. Ingen reaktion.

Jeg holder farten, og da vi er kun 50 meter fra ham, bruger jeg både hornet og det lange lys. Det virker, og han reagerer prompte ved at flå i rattet og svinge bilen ind i det højre spor. Han ved tydeligvis, at et livvagtskøretøj på Irish ikke er til at spøge med.

Den første bro over vejen dukker op 500 meter fremme. Broer er altid et kritisk punkt. Vejsidebomberne placeres der i ly af mørket, og fra broer bliver der ofte kastet drop-down bomber ned.

Da jeg ser to mænd bevæge sig mod midten af broen, melder jeg det over radioen, så hele teamet ved, at der er en potentiel trussel.

Umiddelbart er der intet at se inde under broen. Ingen personer, ingen døde dyr, ingen mistænkelige genstande. Men lige inden vi kører under broen, stopper de to mænd op. Jeg fortsætter ind under broen, men skifter hurtigt til den venstre bane, så vi ikke kommer ud i den samme bane, som vi kom ind i. Vi kommer igen ud på den anden side, uden at der sker noget.

Jeg når dog ikke at skænke mændene på broen flere tanker, for 500-600 meter længere fremme rejser en røgsøjle sig over vejen.

Tættere på kan vi se en Land Cruiser omspændt af flammer og sort røg. Et engelsk livvagtsteam ramt af en vejsidebombe. Det er tydeligvis lige sket, for der er ingen livstegn omkring bilen. 50 meter længere fremme holder den anden bil fra det uheldige team.

Iført hjelme, skudsikre veste og maskingeværer springer to livvagter ud af bilen og ned i grøften, mens to andre begiver sig med brandslukkere i løb mod den brændende bil.

Da vi kører forbi bilen, slipper jeg øjnene fra vejbanen et øjeblik. Kabinen er kulsort af røg, og flammerne står mange meter op over bilen. Døde personerne i bilen ikke af vejsidebomben, er de i hvert fald døde nu.

Intet væsen overlever derinde. Jeg tænker på de mænd hvis liv er endt brat og voldsomt på en motorvej i et fremmed land langt hjemmefra. På trods af kabinens aircondition mærker jeg, at jeg sveder.

2.000 meter til det checkpoint, som fører ind til BIAP. Bro nummer to skal passeres, og jeg husker de to store huller fra mortérnedslag i vejens midterste spor og skifter igen til venstre bane. 1.500 meter, og jeg hører Magnus' stemme skratte »jeg åbner« i radioen fra den anden Land Cruiser. Han er gimp, og det betyder, at han åbner bagsmækken. En bil, som laver hasarderede overhalinger inden om den forankørende trafik, virker mistænkelig.

Magnus har før skudt advarselssalver og ved præcis, hvornår det er nødvendigt.

Men her er det nok at flashe maskingeværet. Bilen holder sig på afstand.

Som altid er det en lettelse at nå frem til det massivt bevogtede, amerikanske checkpoint, hvor en stor, sort infanterist tager imod os. Han kan se på bilen, at vi ikke ligner en trussel og stikker sit hoved ind med et forløsende, bredt smil: »Hey guys - what's up?« I den kommende tid kører vi Torben til og fra møder i Den Røde Zone næsten dagligt.

Jeg er også hver morgen på den amerikanske ambassade, hvor jeg modtager efterretninger og prognoser for det kommende døgn.

Jeg har nu gennem de sidste tre-fire år arbejdet tæt sammen med amerikanere, og de imponerer mig. Både som mennesker og sol-dater. De er de venligste, mest omgængelige, hjælpsomme og servicemindedede. Den europæiske rynken på næsen ad amerikanske soldater har jeg aldrig forstået. Det amerikanske militær uddanner verdens bedste soldater. Længere er den såmænd ikke. Europæerne er derimod ofte træge og halvsure.

Selv de engang så ukuelige briter forekommer efterhånden noget tvære, endda til tider blødsødne.

For tiden er et af de hotte emner i den amerikanske efterretningsafdeling trusselsbilledet i Den Grønne Zone. Den »sikre« zone er ikke så sikker som tidligere. Man har inden for den sidste uge fundet adskillige improviserede sprængladninger under parkerede biler og i en skraldespand inde i zonen.

Amerikanerne mener, at det er irakere, som er i stand til at smugle sprængladningerne ind, og det giver naturligvis anledning til bekymring. Alle, som færdes i zonen, henstilles at skærpe sikkerheden. Det betyder, at vi kontrollerer vores biler, specielt underenden, hver eneste gang vi parkerer.

Selv i Den Grønne Zone og uden for vores egen og amerikanernes ambassade.

Udover vores officielle ærinder besøger vi også hyppigt den amerikanske ambassade for at forsyne os ved deres overdådige buffet, som morgen, middag og aften er til fri disposition for amerikanerne og deres koalitions partnere i en af de enorme sale i det gamle palads. Veloplagte tjenere klædt i hvidt tilbyder alle former for kød, salater, kartofler, hummerhaler, sandwiches, frugt, kager, is og sodavand. Et sandt slaraffenland, som vi boltrer os i efter en lang, varm og intens dag. At der tilmed er masser af kvinder på ambassaden, øger kun vores appetit.

En aften, da vi alle otte fra teamet spiser der sammen med Torben, sætter vi os ved et bord med en gruppe unge amerikanske marineinfanterister.

Torben sidder lige ved siden af dem og overhører på et tidspunkt deres samtale om operationer i Afghanistans bjerge i 2002 udført af »the Danish jaegers«. De unge infanterister er fulde af beundring over for disse enorme, fremmede, frådende vikinger, som med 150 kilo tunge rygsække havde spurtet op og ned ad bjergsiderne som rene bjerggeder og spist al-Qaida-terrorister til morgenmad. Og så kan Torben ikke dy sig. Han slår ud med den ene arm imod os, og henvendt til infanteristerne siger han højt: »Gentlemen, may I present to you - The Danish Jaegercorps.« Måbende glør de unge ansigter på os, men efter deres skuffede ansigtsudtryk at dømmes forekommer vi åbenbart knap så heroiske her live med vores solkogte fjæs propfulde af mad.

På denne min tredje mission som livvagt i Bagdad i sommeren 2004 er forholdene i byen stort set uændrede. Den Grønne Zone er stadig næsten dagligt udsat for angreb med mortéer og raketter, og Bag-dads gader er stadig præget af ildkampe og selvmordsbombere.

Sikkerheden er elendig, volden er grusom, hele den irakiske samfundsstruktur er ved at gå i opløsning, og den amerikanske regering er presset af store tab og en smuldrende støtte til krigen på hjemmefronten.

Torben har snart udstået sin tid som ambassadør og skal videre i udenrigstjenesten.

Efter et intenst år på den her atypiske ambassadørpost virker han faktisk ganske upåvirket.

Men vi ved, at han glæder sig til et mindre dramatisk job og ikke mindst til mere tid med sin familie.

Jeg vil altid huske Torben som en fremragende chef og et sympatisk, roligt og afbalanceret menneske. Og jeg vil helt sikkert aldrig glemme hans mani med at fatte en kost og feje i og uden for ambassaden, når der var noget, der gik ham på. Særlig udtalt var det engang, hvor Ole Sippel fra Danmarks Radio ikke overholdt en aftale om ikke at nævne noget fortroligt i sin reportage. Da Torben så ham bræge løs om det live i TV-Avisen, gik han stiktosset ud og fejede, til han blev helt rød i hovedet.

Med Torbens afsked er vores patruljes opgave som livvagter på den danske ambassade løst, og vi har opnået stor anerkendelse og erfaring. Derfor beslutter Forsvarets ledelse, at disciplinen fremover skal varetages af Jægerkorpset, og i dag uddanner korpset alle livvagter, som udsendes af Forsvaret.

Inden jeg skal hjem, har jeg dog et udestå ende. Maggie ser frem til et liv på ambassaden med et utal af forskellige livvagter, lokale vagter og ambassadører, og jeg kan mærke på hende, at hun ikke kan finde ro. Selvfølgelig er livet på ambassaden langt bedre end et liv på gaden i Bagdad. Men et hundeliv i Danmark er optimalt. Så jeg finder et hjem til hende hos en kollega fra Forsvaret og udarbejder en plan for hendes hjemrejse.

En superjæger kaldet Ork tager hende med hjem, et par uger efter at jeg selv er kommet hjem. Efter 24 timers ophold i en transportkasse via Kuwait og Cypern, hvor hun nær bliver aflivet af kaptajnen på Hercules-maskinen, som ikke er klar over, at hun er med, lander hun en sommerdag i 2004 på Flyvestation Aalborg. Jeg tager imod hende, og efter en hurtig slåskamp med min Selma begiver hun sig med sin nye familie til Skive, hvor hun i dag er en glad og rund dame.

Efter et halvt år hjemme i Aalborg pakker jeg med kort varsel igen. Turen går såmænd til Bagdad endnu en gang.

Efter tre missioner som livvagt mener jeg godt nok, at jeg har tilbragt rigelig tid i den by og det land. Men hellere eventyr i den store verden, uanset hvor, end at løbe rundt hjemme i et eller andet øvelsesterræn og fryse en vis legemsdel ud af bukserne.

De kommende to måneder skal min patrulje være livvagter for den danske generalmajor Agnar Rokos. Han er chef for NATO's Trænings Mission, som skal uddanne irakiske officerer og befalingsmænd. Generalen vinder hurtigt vores respekt. Han er en mand af få ord og gider ikke overfladisk pladder. Han har et markeret ansigt, er atletisk bygget og træner hver aften halvanden time i fitnesscentret.

NATO's Trænings Mission har sit hovedkvarter i et lille område i Den Grønne Zone, som kaldes Little Venice. Med sin sædvanlige fornemmelse for stil fik Saddam bygget dette boligkvarter med inspiration fra Venedig.

Hovedkvarteret beskæftiger 40-50 offi-cerer og befalingsmænd fra forskellige NATO-lande, blandt andre en håndfuld danskere, der skal gøre tjeneste i samme periode som Rokos.

Vi livvagter bliver indkvarteret på den amerikanske ambassade i nogle glimrende topersoners beboelsescontainere med kabel-tv og brusebad. Helt andre forhold end karlekammeret på den danske ambassade, hvor vi boede fem jægere på 25 kvadratmeter og havde ét brusebad til deling. Vi nyder også godt af de øvrige fine forhold på ambassaden såsom maden, fitnesscenteret og swimmingpoolen.

Og for mig er der endnu en attraktiv grund til, at det er godt at bo her. Et par usædvanlig smukke og smilende øjne rammer mine, hver gang jeg går forbi en forstue ved en af indgangene. Jeg bliver af samme grund mere ihærdig med at bruge netop denne indgang og kommer til at veksle længere og længere blikke med den kønne pige i den amerikanske uniform. Efter en uges tid tager jeg mig sammen og går over til hende og spørger, om hun har lyst til en kop kaffe. Det har hun ikke. Hun kan ikke lide kaffe. Men vil gerne drikke en kop the med mig.

Jessica er en køn, udadvendt og intelligent pige. I en alder af kun 26 år er hun både kaptajn i det amerikanske marinekorps og har en universitetsuddannelse i økonomi bag sig. Hendes forældre er fra Puerto Rico, men hun er opvokset i USA. Om natten udarbejder hun efterretningsbriefinger, som hun hver morgen indvier de amerikanske generaler på ambassaden i.

Vi bliver glade for hinanden, og i de kommende uger ses vi, så meget arbejdet tillader det. Hun deler en beboelsescontainer med en kvindelig oberst, som arbejder om dagen, hvor Jessica har fri. Så der mødes vi og sludrer. Og lidt til.

General Rokos' nærmeste overordnede er den berømte, nu fire-stjernede amerikanske general David Petraeus. Under invasionen af Irak i 2003 var han øverstbefalende for den lige så berømte 101st Airborne Division, og året efter blev han chef for Multi-National Security Transition Command Iraq, den afdeling, som har til formål at genopbygge Iraks hær, politi og andre sikkerhedsstyrker, herunder infrastruktur som militærbaser, politistationer og grænsebevogtning.

Mindst én gang om ugen deltager Rokos i et møde med de andre amerikanske generaler, som er involveret i dette kæmpe projekt.

Det foregår i Petraeus' relativt ydmyge hovedkvarter i Den Grønne Zone knap en kilometer fra den amerikanske ambassade.

Her venter vi en aften i kontoret lige uden for mødelokalet sammen med Petraeus' britiske livvagtsteam, som vi snakker fint med.

Vi undrer os godt nok over, hvorfor en højtstående amerikansk general har et britisk hold livvagter. Men da vi spørger dem, svarer de bramfrit, at det er, fordi de er de bedste.

Ikke så mange dikkedarer dér.

Mødet den her aften tager en times tid, og bagefter sætter Rokos sig med vanlig fåmælted ind i Land Cruiser'en, og vi begiver os hjem mod ambassaden, hvor han skal have sin daglige dosis træning. Vores ophold på ambassaden bliver dog kort. En dansk stabsofficer fra NATO's Trænings Mission skal hurtigst muligt hjem, da der er opstået akut og alvorlig sygdom i hans familie. Han skal til BIAP nu, og vi skal eskortere ham.

Det er under normale omstændigheder totalt udelukket at køre i Bagdads gader i de sene aftentimer. Og slet ikke på Irish. Men hjem skal officeren, så vi henter den tunge udrustning frem og sætter os i bilerne.

Vi lægger Green Zone bag os i den sædvanlige formation, og som kører sætter jeg farten omkring 100 km i timen ud ad den helt mørke og øde motorvej. I mørket holder den anden Land Cruiser længere afstand til mig, for jeg kan få brug for at bremse mere pludseligt end i dagslys.

Med i bilen er Henrik og Lars, to erfarne rotter, som også har været på adskillige missioner i både Afghanistan og Irak. I den bagerste bil sidder den danske officer tavst.

Han er udmærket klar over, hvilken risiko han udsætter sig selv og hele teamet for, og han er lige så lidt begejstret for situationen, som vi er.

Det viser sig hurtigt, at det er et rigtig skidt tidspunkt at køre. Pludselig hamrer en serie lyssporprojektiler hen over bilen fra broen nogle hundrede meter længere fremme.

Med hjertet oppe i halsen klodser jeg bremserne, men forsøger ikke at undvige lyssporene, da der er dybe grøfter på hver side af vejen.

Så bliver skudsalven fulgt op af et kraftigt projektørlys, som fuldstændig blænder os.

Det kan heldigvis kun være en amerikansk patrulje, som først skyder varselsskud og dernæst bruger lys. Var det et baghold, havde fjenden brugt raketstyr og maskingeværer direkte mod bilen uden varsel, og vi havde formentlig været døde nu. Henrik griber hurtigt et orange stykke stof i forruden, som er et fælles kendetegn for alle køretøjer, der tilhører koalitionen. Han springer ud af bilen og holder stoffet op mellem hænderne og råber af sine lungers fulde kraft: »Coalition force!« Derpå lyder en metallisk stemme i en megafon: »Move forward and show your hands.« Henrik bevæger sig med hænderne over hovedet langsomt frem mod den amerikanske patrulje. Den kraftige projektør er nu

slukket, og jeg har slukket lyset på bilen og kan ikke se ham længere. Et par minutter efter kommer han småløbende tilbage og sætter sig ind i bilen.

»De var sgu ikke imponerede over os. At vi bare kom høvlende på denne måde. Jeg fortalte dem, at det er en nødsituation, og det formildede dem. Vi har lov til at køre igennem nu.« Jeg ruller forsigtigt bilen fremad mod en M113 pansret mandskabsvogn, som holder på tværs af vejbanen. Da vi langsomt passerer, hilser gruppen af amerikanske soldater.

Det var det tunge 12.7 mm maskingevær i mandskabsvognens tårn, som åbnede ild mod os, og vi er lettede over, at de skød varselsskud.

Havde de skudt direkte mod bilen, havde dens pansring ikke været til nogen nytte overhovedet. Og det er betryggende, at Henrik også fik dem til at advisere de andre amerikanske patruljer på Irish, så de ved, at vi kører hjem igen inden for den næste times tid.

De følgende uger byder på en del flyvning i Black Hawk-helikoptere med general Rokos, som skal til møder og besøgte irakiske militærfaciliteter. Desuden går tiden med træning og stunder med Jessica.

I det tidlige forår 2005 forlader jeg Bagdad - nye opgaver med korpset venter forude.

Bagdad savner jeg på ingen måde. Men jeg savner Jessica og får heldigvis nogle ferier sammen med hende i både Berlin og København.

Vores forhold fortsætter i cirka et år, men vores arbejde betyder, at vi kun alt for sjældent kan ses, og i al fordragelighed beslutter vi at stoppe.

I næsten 20 år har mit arbejde været mit liv, og jeg har ikke haft en fast base. Det er meget rodløst og svært at finde en kæreste på de præmisser. Jeg har flere gange mødt en pige, som jeg var glad for og omvendt.

Men det har enten ikke nået at kunne udvikle sig, inden jeg er blevet sendt på en mission.

Eller også er det gået i stykker, mens jeg har været af sted. På den front har jeg savnet lidt harmoni i mit liv.

Da jeg rejser fra Irak, er der overhovedet ikke tegn på forbedringer i landets sikkerhed.

Bagdad er stadig på kogepunktet og på randen af borgerkrig. Selvmordsbombere slår dagligt til i alle større byer, og hver uge udfører militante grupper op mod 1.500 angreb mod koalitionen og samarbejdende irakere. Siden invasionen over to år tidligere har amerikanerne alene mistet mere end 1.500 soldater, og 13.000 er sårede. Det estimeres, at

de irakiske sikkerhedsstyrker har mistet knap 2.500 soldater og politifolk, og at 55.000 civile irakere har mistet livet.

I februar 2007 sker der dog noget, der giver håb. Rokos' tidligere chef, general Petraeus, overtager kommandoen over alle koalitionen styrker i Irak.

»Man kan ikke sikre folk, hvis man ikke bor sammen med dem,« udtaler Petraeus og flytter 30.000 amerikanske soldater fra pansersikrede baser og helt ind i hjertet af de irakiske byer.

Han er selv hovedarkitekten bag denne strategi, som med tiden bliver en stor succes.

I begyndelsen koster hans plan dog mange liv. Alene fra april til juni i 2007 bliver flere end 330 amerikanske soldater dræbt. Det gør kvartalet til amerikanernes mest drabelige i Irakkrigen. I juli 2008 er tallet dog faldet til 13, færre end i nogen anden måned siden invasionen i 2003. Med udgangen af 2008 er antallet af selvmordsbombeangreb og vejsidebomber også faldet dramatisk.

I marts 2007 var der 130 selvmordsbombeangreb, i juli 2008 »kun« 40. Volden falder tilmed med 80 procent, og gader som før lå øde hen, summer nu af liv og pulserende markedspladser og butikker. Irakiske ledere og sikkerhedsstyrker genvinder også troen på fremtiden, da amerikanerne i løbet af året overdrager 11 ud af 18 irakiske provinser til lokale militærenheder.

Og da Barack Obama som noget af det første efter sin indsættelse som USA's præsident i januar 2009 proklamerer, at de amerikanske styrker begynder tilbagetrækning fra Irak den 31. august 2010 og vil være helt ude i år 2011, ser det ud til, at endnu et blodigt kapitel i Iraks historie bliver skrevet færdigt.

Under cover

Jeg ligner ikke en afghaner og kommer aldrig til det. Min kraftige bygning, mit brede kæbeparti og skandinaviske ansigtstræk synes langt fra det typiske smalle afghanske ansigt med den lange buede næse. Men mit nu kraftige fuldskæg og mine øjenbryn er farvet næsten sorte, og mit ansigt og mine hænder er smurt ind i brun hudcreme. På hovedet bærer jeg den traditionelle afghanske turban, en lungee, og på kroppen et sæt af det lige så traditionelle salwar kameez bestående af en kakifarvet, løsthængende kjortel med tilhørende posede bukser.

Under kjortelen bærer jeg en skudsikker vest, et bælte med en 9 mm USP pistol, to ekstra magasiner, en Gerber stikkniv, en radio, der er forbundet til min diskrete, hudfarvede og formstøbte øresnegl. Det eneste umiddelbart synlige, der afslører at jeg er soldat, er mine Lowa ørkenstøvler. Men går noget galt, skal jeg kunne stå fast.

Efter nogle år væk er jeg tilbage i Afghanistan, som ikke vil slippe taget i mig. Jeg finder mig sammen med fem andre jægersoldater fra min patrulje i en af de større byer i den centrale del af landet i en mere anonym og ydmyg rolle end nogensinde.

Vores operation er tophemmelig. Vi skal operere under cover blandt lokalbefolkningen.

Ingen uniform. Ingen synlige våben. Ingen militærkøretøjer.

Med i bilen på denne tur er min gamle jægermakker fra de afghanske bjerge, Mikkell, der naturligvis er forklædt ligesom jeg.

Trods vores forklædning vil vi i dagslys straks blive afsløret. Men vi arbejder kun om natten, når byen sover. Allieret med den svage gadebelysning og snavsede bilruder satser vi på at forblive uopdagede i den gamle, udslidte Toyota. Rundt om i bilens kabine har vi hængt farverige lokale gadgets, og flere måneders mangel på vask får den til at falde perfekt ind i gadebilledet.

Bilens faldefærdige ydre dækker dog over en mekanisk tiptop stand. Motor, gearkasse, støddæmpere, bremses og dæk er mere eller mindre nyt, og vi har pumpet væske i dækkene, så bilen kan fortsætte i op til 20 kilometer, hvis vi kører over glas, partisansøm eller bare punkterer ved et uheld.

Vores under cover-status gør, at vi kun i ekstremt pressede situationer vil anvende våben og kæmpe. Men skulle det værst tænkelige ske, kan vi på trods af vores spinkle setup godt slå fra os.

Vores C8 karabiner - i CQB-versioner (Close Quarter Battle) med kort pibe - ligger klar mellem forsæderne skjult af et mørkt tørklæde.

Mellem sæderne har jeg en ekstra pistol, en såkaldt third gun, klar i et hylster. I siden af døren, diskret bag et stofklæde, sidder seks magasiner klar med hver 28 patroner.

Og under sædet ligger et antal håndgranater og røggranater. Desuden har Mikkel og jeg hver sin snatchpack under sædet, hvori vi har ekstra ammunition, natbriller, en satellittelefon, batterier, 500 dollars, vand og en nødration. Skulle vi være nødsaget til at forlade bilen i al hast, er det livsvigtigt, at vi får den med.

Vi udfører vores operation med en informationsindhenter fra vores samarbejdspartner.

En hemmelig agent, der i dette tilfælde er en fyr i midten af trediverne, med dæknævnet Eric. Det er hans opgave at indhente informationer, som beslutningstagere på regeringsniveau i den vestlige militærkoalition skal bruge. Informationer af denne karakter er yderst følsomme, og det er oftest betydningsfulde personer, som ligger inde med dem. Eller personer, som færdes tæt på de betydningsfulde personer. Det er de kilder, Eric skal opsøge og etablere et tillidsforhold til, og det opbygges ikke sådan lige over en kop the på en eftermiddag. Infiltrationen er en langsommelig og risikabel proces, før han har den nødvendige tillid og valide informationer.

Jobbet er ofte ensomt og kræver kulturel, politisk, sproglig og ikke mindst menneskelig indsigt. Æn ting er at kunne sit kram rent teknisk, men besidder agenten ikke de sociale kompetencer, når kilden skal bearbejdes, lykkes opgaven ikke. Visse kilder lader sig dog betale klækkeligt for at sælge viden og giver fanden i principperne. Men de vigtigste kilder er ofte dem, som handler ideologisk, og de kræver en raffineret tilgang.

Naturligvis står og falder Erics succes med, at hans sande identitet ikke afsløres.

Han rejser derfor altid inkognito med sit arbejde.

Såvel professionelt som privat optræder han og hans kolleger afdæmpede. Kun meget få mennesker i deres omgangskreds ved, hvad de beskæftiger sig med. I tilfældet Eric ved ikke engang hans familie, hvad han laver.

Egentlig foretrækker han at operere alene, uden os som en beskyttende skal. Jo flere personer og jo større setup, desto større signatur.

Og jo større risiko er der for at blive afsløret.

Og så er både hans og vores sikkerhed og hele hans organisations troværdighed truet. På trods af det vurderer han og hans organisation, at Afghanistan nu og her er så usikkert, at Jægerkorpset er en nødvendig partner.

Vores opgave er at beskytte Eric og bringe ham uset til de møder, han skal holde med sine kilder. Egentlig ret simpelt. Men denne for os uvante måde at operere på stiller krav til vores kreativitet.

Vi plejer at have et antal ressourcer, vi kan trække på, hvis tingene brænder på. Her er vi helt på egen hånd. Går noget galt, er der ingen Quick Reaction Force, intet Gunship eller et jagerfly, vi kan kalde ind over radioen.

Vi har kun radioer med for at holde forbindelsen mellem vores to biler. Der er ikke nogen andre at kalde. Ingen andre end vores mest betroede arbejdsgivere ved, at vi er i området. Og det er naturligvis fuldstændig afgørende, at vores identitet ikke afsløres.

Erkendes vi som vestlige soldater, bringer det ikke alene vores liv i fare. Det vil også være umuligt at genoptage opgaven i samme område.

Hjemme i Jægerkorpset har vi i månedsvis trænet til den her mission. At operere i og fra en bil har været fokus. Den er vores operationsplatform, og vi forlader den kun i nødstilfælde. Derfor har vi trænet køreteknik i gamle skrotbiler. Og drengerøvene kom op i os, når vi med høj fart lavede hurtige, baglæns 180-graders vendinger og bremse-, undvige- og flugtmanøvrer.

På landeveje og i større jyske byer har vi trænet skygning. Når en bil skal skygges, er der mindre chance for at blive opdaget, hvis vi benytter flere biler og overlapper hinanden.

Samtidig tager vi forholdsregler for ikke selv at blive skygget. Og bliver vi det, flygter vi i hæsblæsende fart. Det har efterladt vores agent-dummies jamrende med hvide ansigter, mens vi har kastet bilerne rundt på små mørke landeveje og haft det herligt.

Vi har også igen og igen trænet procedurer for, når en kilde skal opsamles på en bestemt lokalitet på et præcist klokkeslæt.

Man skal planlægge alternativt opsamlingspunkt og lægge nødplaner. Og vi har trænet nærkampsteknikker i bilerne, hvis vores modstander viser sig at være genstridig og fjendtligt indstillet.

Endelig har vi lært basale gloser på pashtu, det mest udbredte sprog i Afghanistan.

Og som de første danske soldater gennemfører vi et kursus i, hvordan man sminker sig, farver sine øjenbryn, smører sin hud i en gylden brun creme og påsætter store sorte fuldskæg med lim.

Ét er træning, noget andet er alvor. Jeg sidder bag rattet i den gamle Toyota, og vi tøffer ud af vores hangar og ad en smal grusvej, som fører ud til en lille undselig port i den fjerneste ende af basen. Når vi ikke bruger bilerne, er de parkeret i den gamle, forladte

hangar, som ingen har adgang til. Det er også dér, vi klæder om og sminker os til de natlige ture.

På passagersædet sidder Mikkell og betjener diskret sin GPS og sit kort over byen i sit skød. Jeg er i gode hænder hos Mikkell og helt tryk ved, at han som altid løser sin opgave perfekt. For nogle år siden var han også min makker under de ekstremt udmarvende operationer i bjergene i den sydøstlige del af landet. Dengang vandt han min største respekt. Han er en unik makker.

Efter porten svinger vi til venstre mod centrum. Nogle hundrede meter bag os, uden for synsvidde, kører de resterende fire mand fra patruljen i den anden bil, en gammel Toyota Hiace minibus, der er i samme fi-ne mekaniske stand som vores bil. Den har gardiner for bagruderne, hvilket er helt normalt på disse kanter. Det giver os mulighed for at afholde møder med nogle af kilderne i bilen, mens vi kører.

Eric er til møde i byen og skal hentes på en ydmyg lille sidevej i centrum. Ad små, mørke og hullede veje, ofte uden asfalt, kører vi ind til byen. Den er fredelig og rolig, og der er næsten ingen trafik. Faktisk ville det være en fordel, at der var flere biler at skjule sig blandt. Der er heller ingen messende mullaher fra moskeerne. Intet lys i husene. Og vi ser kun få mænd til fods og enkelte trætte skikkelser, der træder i pedalerne på gamle, klassiske herrecykler. Ingen kvinder eller børn. Derimod er det hundetid, og masser af gadehunde slentrer rundt i evig søgen efter kloakvand at drikke og madrester i affaldet.

Mikkell har rigeligt at se til med at holde os på den planlagte rute, og jeg holder farten så tilpas lav, at han kan nå at kontrollere kort og GPS med sin lille lommelygte. Vi ved nogenlunde, hvor de afghanske regeringsstyrkers checkpoints ligger, men de rykker indimellem rundt på dem, så vores kort er ikke altid i overensstemmelse med de faktiske forhold. Det er skidt, for vi vil gerne undgå checkpoints. En lommelygte i mit fjæs, og jeg vil næsten helt sikkert være afsløret.

Og er soldaten samtidig emsig og insisterer på at få at vide, hvem vi er, og hvad vi laver, kan det eskalere til en konfrontation, selvom vi reelt er soldater mod den samme fjende: Taleban og al-Qaida.

Den anden bil, minibussen, følger en rute parallelt med vores. Vi har indlagt forskellige kodepunkter på kortet, som vi refererer til over radioen. På den måde ved begge biler, hvor den anden befinder sig. Vi kører dog sammen på enkelte strækninger, og på begge biler har vi skruet pæren i den venstre baglygte og højre forlygte ud, så vi på den måde nogenlunde sikkert kan identificere hinanden i mørket. Og der er vist ingen risiko for at få en bøde for at køre uden korrekt lys.

På Mikkells anvisning svinger jeg til venstre ned ad en gade mod et større vejkrøds.

Knap hundrede meter nede ad gaden ser vi konturerne af militære køretøjer og chikaner på vejen, som tvinger trafikken til at sænke farten og køre zigzag. Et checkpoint, som ikke er på kortet, og Mikkell bander svagt. Der er ikke mulighed for at dreje fra.

Og bakker eller vender jeg, vil det virke mistænkeligt og for alvor indikere, at vi har noget at skjule. Vi har ingen anden mulighed end at fortsætte.

Mikkell skjuler hurtigt sit kort og sin GPS under sædet, og jeg tjekker med min højre hånd, at min third gun er på sin plads. Klokkeren er lidt over 01, og jeg håber, at de afghanske soldater er sløve og trætte og bare vinker os igennem. Men da vi nærmer os, træder en soldat bevæbnet med en AK-47 ud på midten af vejen og holder en hånd op. Både Mikkell og jeg bander. Jeg ruller vinduet ned og kører langsomt frem mod ham.

»Salaam Alaykum,« hilser han.

Han er en ung fyr med en lys, klar stemme.

Og han har endnu ikke set mit ansigt.

»Wa Alaykum as-Salaam,« gengælder jeg sagte i håb om ikke at afsløre min accent.

Men han finder en lygte frem. Jeg indstiller mig på, at det her kan blive noget skidt.

Han tænder lygten og lyser ind i kabinen.

Lyskeglen finder Mikkell, men han er åbenbart ikke interesseret i ham og bevæger keglen tilbage mod mig og lyser mig direkte i ansigtet. Det hviler på mig i mange lange sekunder, og jeg føler mig som en lille dreng, der er blevet taget på fersk gerning i at stjæle.

Afsløret, sårbar og bekendt med straffen, som falder prompte.

Så siger vagten noget, jeg ikke forstår. Tonefaldet er dog venligt, og jeg fornemmer ikke, at han er aggressiv. Han læner sig nu direkte ind mod mit ansigt og må kunne se, at jeg ikke er lokal.

»Tha tsanga ye?« spørger jeg med en venlig stemme. »Hvordan går det?« Han nikker, men siger intet. Der er ingen tvivl om, at han nu har gennemskuet mig, og jeg vil kun fremstå endnu mere suspekt, hvis jeg fortsætter med mit sparsomme forråd af pashtugloser.

Jeg rækker med højre hånd ud efter det lille bundt af sammenfoldede 50 dollar sedler, som jeg har i en sprække på instrumentbrættet.

Mine trouble money.

Jeg satser, langer langsomt en seddel ud mod ham og slår over i engelsk: »Thank you.« Han er stadig tavs, men lyser på 50 dollar sedlen og kigger interesseret på den. Den svarer sikkert til adskillige månedslønninger for ham. Lommelygten bliver slukket.

Han vender sig diskret mod de tre andre soldater, som intetanende står og småsludrer op ad en militærjeep. Så putter han sedlen i lommen.

»Okay,« siger han stille på et gebrokkent engelsk.

Han ser heldigvis ingen grund til at skabe problemer, når han kan sikre sig en rigtig god personlig bonus.

»Tashakkur,« takker jeg og sætter bilen i gear og fortsætter langsomt frem ad vejen.

Mikkel og jeg puster højlydt ud. Længe leve mine trouble money.

Kollegerne i minibussen, som tog en anden rute, er nået at blive urolige for os. Men vi kan nu melde alt godt over radioen og fortsætte mod vores referencepunkt, en lille gade, hvor Eric skal samles op. Da vi ankommer, er der en lille halv time, til han skal stå klar.

Minibussen kører ned ad gaden. Det er dens opgave at sikre, at der ikke er nogen potentielle trusler i gaden eller på den rute, vi skal følge væk fra området. Det kan være parkerede biler med personer eller personer, som bevæger sig frem og tilbage i gaden.

I det hele taget vil al aktivitet på dette tidspunkt virke suspekt, og mistænker vi opsamlingspunktet for at være kompromitteret eller bare usikkert, sender vi et signal til Eric om at iværksætte vores alternative plan.

Mikkel og jeg parkerer i en mørk krog på en lille åben plads. Vi kan ikke se opsamlingsstedet herfra, men vi er mindre end 15 sekunder fra det. Hvert femte minut modtager vi en »alt okay« melding fra minibussen, og da tiden nærmer sig opsamlingsstidspunktet, melder den over radioen: »Minus to minutter til opsamling. Alt okay. Vi fortsætter,« hvorefter den forlader området og kører frem og venter på os på den rute, der fører os tilbage til basen.

Præcis 30 sekunder før det aftalte tidspunkt starter jeg bilen, og 15 sekunder senere sætter jeg den i gear og kører langsomt frem mod opsamlingsstedet. På sekundet dukker Eric ud af mørket. Havde det ikke været for hans måde at gå på, havde jeg aldrig kunnet genkende ham bag det lokale tøj og det store, kraftige skæg. Jeg standser foran ham, han sætter sig ind på bagsædet, siger »thank you« og meddeler, at nattens møde har været særdeles udbytterigt.

Eric er en skarpsindig type med en knastør humor, som jeg finder underholdende.

Han deltager ikke så meget i vores »røvballesnak«, og han er ikke vant til at være omgivet af en flok energiske, rastløse jægere. Jeg tror, det forekommer ham lidt

anstrengende indimellem. Vi kommer alligevel rigtigt godt ud af det med hinanden og snakker, spiser og ser ofte film sammen.

Jeg er også en del på tomandshånd med Eric, som fortæller mig om sit fascinerende og usædvanlige liv. Han er rigtig godt tilfreds for tiden, for en af hans kilder viser sig at være noget af en guldgrube. Faktisk mener han, at kilden er i besiddelse af så mange værdifulde informationer, at han er ved at skrive historie inden for sin branche. Flere af hans internationale konkurrenter har udtrykt stor beundring og anerkendelse for hans arbejde.

Vores arbejdsintensitet med Eric er meget skiftende. I perioder har vi travlt med ture hver eneste aften og nat, i andre perioder er der knap så meget at lave. Det afhænger helt og holdent af Erics kilder. De kan oftest kun mødes på bestemte tidspunkter, som vi bliver nødt til at indrette os efter.

Vi har dog ingen problemer med at holde fokus. Vi ved, at Afghanistan er et farligt sted at opholde sig, og at al disciplin skal mobiliseres, når vi løser opgaverne ude i byen i ly af natten. Vi må under ingen omstændigheder slække på koncentrationen eller undervurdere Talebans eller al-Qaidas evner. For nylig blev fire canadiske sol-dater, der var ude for at forberede et genopbygningsarbejde, dræbt ikke så langt herfra, mens de snakkede med lokale børn. Selvmordsbombere kom på cykel, og adskillige børn blev også dræbt.

Selvom vi opererer under cover, er det ingen garanti for, at fjenden ikke kan ramme os. Han er derude, om end han ikke altid er synlig med det blotte øje. Rolige omstændigheder kan med ét forvandles til en blodig slagmark. Blot en enkelt »rådden« kilde kan lede os i et baghold, og i vores »bløde« biler og med vores begrænsede ildkraft har vi ringe muligheder for at overleve.

Sidste år kørte et tilsvarende britisk hold fra Special Boat Service, SBS, i et baghold i en by ikke langt fra, hvor vi er. Ud af fem mand døde to, og én blev hårdt såret. Og på et af de større hoteller i byen, hvor Eric afholder en del af sine møder, og sikkerheden virker god, lykkes det nogle måneder efter vores hjemrejse et antal talebanere forklædt som afghanske regeringssoldater at trænge ind på hotellet med Kalashnikovs og håndgranater.

Én af dem er iført en selvmordsvest fyldt med sprængstoffer, som han bringer til sprængning, efter at han har kæmpet sig adgang til hotellets vestibule. Seks-otte personer bliver dræbt og et større antal såret.

Udover at forberede turene med Eric tilbringer vi dagene på vores base med at sove, spise, løbetræne, vægttræne, spille volleyball og holde os skarpe med vores våben. Vi kører ud i bjergene og stiller dåser og andre improviserede mål op, og som en flok rednecks med bare overkroppe brager vi løs med vores pistoler og karabiner. Vi nyder fraværet af restriktioner og regelrytteri.

Indimellem har vi også mulighed for at køre ud i byen i dagslys i vores pansrede Land Cruiser'e. Det gør vi i normalt civilt tøj, men selvfølgelig med våben og iført skudsikre veste. De mange vestlige NGO'er i deres firehjulstrækkere udgør en stor del af gadebilledet, og vi vækker derfor ikke særlig opsigt.

Sidst jeg oplevede bylivet i Afghanistan, var i Kabul under Talebanregimet med alt dets rædsel og undertrykkelse. Nu ser jeg ingen lig ophængt i lygtepæle, ingen patruljerende sortklædte talebanere, og ingen mennesker, som får prygl med stokke. Jeg glæder mig derimod over at se dansende drager over byens tage. Jeg glæder mig over legende børn, der spiser is, og smilende skægløse mænd, som køber grillet kød på spyd fra de mange små gadeboder. Jeg glæder mig over at høre musik fra butikker og biler og over at se kvinder med børn handle ved farverige markeder, der bugner af varer.

I det hele taget fornemmer jeg en stemning af forsoning og håb for fremtiden, som jeg under disse mennesker.

Min foreløbig sidste mission i Afghanistan bliver endnu en hundevagt.

For et stykke tid siden fandt en kvindelig amerikansk officer en cirka otte uger gammel hundehvalp i den fjerneste ende af basen, hvor den lå i kanten af landingsbanen smurt ind i tjære. Hun fik den på fode, og da hun skulle hjem kort efter, tilbød jeg at overtage Kaja, som vi døber hende.

Det besværliggør en masse praktiske forhold for mig. Især da jeg beslutter mig for, at hun død og pine skal til Danmark, hvor jeg har fundet et hjem til hende. Først må jeg bestikke en græsk dyrlæge med dollars, gin og vodka til at vaccinere og udfærdige papirer på hende. Jeg skal selv med et specialfly, hvor det er udelukket at have hende med, så seks flasker god rødvin doneres til en meget tjenstvillig dansk soldat, som påtager sig at fragte hende hjem i en hjemmebygget transportkasse med et tyrkisk rutefly. Endelig bestikkes en storsmilende tyrkisk flykaptajn med en fin flaske skotsk whisky og lader hende stik mod alle regulativer komme om bord.

Kaja er dog svær at skjule. Trods to kraftige dyssepiller gør og huler hun i sin kasse i skødet på den danske soldat. Ikke en sjæl om bord er i tvivl om, at der foregår noget uautoriseret. Men Kaja klarer den til Kastrup, hvor hun i bunden af en taske sluses gennem tolden og hurtigt fragtes bort af sine nye ejere mod sit nye liv i Vejle.

Selv bliver jeg afløst efter endnu en succesfuld mission.

Eric bliver ikke afløst foreløbig, men fortsætter sin ensomme færd under cover i den anonyme agentverden.

Better safe than sorry

Basra, Iraks næststørste by, den 23. september 2006. Et hold danske livvagter kører på en vejsidebombe i udkanten af byen. Den 36årige flyverspecialist Kim Wadim bliver dræbt på stedet, én hårdt såret og syv andre lettere såret i de to pansrede Toyota Land Cruiser'e. Teamet er ikke i stand til at fortsætte, og dagen efter overtager min patrulje.

Nogle dage efter organiserer vi os i et par telte og opstiller vores operationsrum i Camp Dannevang, hvor 500 danske soldater er udstationeret og underlagt en britisk brigade på 4.000-5.000 mand på Shaiba Log Base 15 kilometer nord for Basra. Her bliver vi straks indsat i livvagtstjeneste for to danske embedsmænd fra Udenrigsministeriet, som står for en række civile genopbygningsprojekter.

De har indtil den dræbende vejsidebombe boet i Basra, men er nu flyttet til militærlejren for at være bedre beskyttet.

Krigen i Irak har nu raset i tre et halvt år.

Den sydlige Basra-region var de første tre år roligere end blodige hotspots som Bagdad og Fallujah. Men danskernes og briternes kampe mod de lokale militser i og omkring Basra er blevet mere intense gennem 2006. I alt fem danske soldater har mistet livet.

Udover kampe mod de lokale militser, hovedsagelig JAM, er vejsidebomber den største trussel. Ikke alene er antallet stærkt stigende, de udvikles også mere og mere sofi-stikeret. Det giver anledning til bekymring i den danske bataljon.

Især vejsidebomber af typen EFP, Explosive Formed Projectile, er udbredte. De er meget præcise og kraftige, udviklet af militserne, formentlig med støtte fra Iran. Som navnet antyder, former eksplosionen en metalkappe til et halvt kilo tungt projektil, der med en fart på to kilometer per sekund let trænger igennem selv et pansret køretøj.

EFP-bomberne udløses ofte via mobiltelefoner eller ved små bevægelsessensorer, såkaldte PIR, som kan være støbt ind i papmaché, der ligner en sten. Når et køretøj passerer sensoren, udløser den EFP'ens dødelige ladning. Det var netop sådan, Kim Wadim blev dræbt.

Ingen af os jægere har været på livvagtsmission i Basra-regionen før, og det er et ganske anderledes miljø at operere i, end det vi er vant til fra Bagdad.

Selve Basra by har cirka 2,1 million indbyggere og ligger ud til floden Shatt al-Arab, som forgrener sig i et kæmpenetværk af kanaler i hele regionen og har givet byen øgenavnet »Mellemøstens Venedig«. Ikke at her er antydningen af gondoloromantik.

Omkring floderne og kanalerne ligger store marskområder og frodige, opdyrkede landbrugsarealer, hvor bønder holder kvæg og dyrker korn, ris, majs og dadler. Og mellem byen og Camp Dannevang er der et goldt og øde ørkenlandskab, hvorfra utallige olieraffinaderier producerer en stor del af Iraks daglige 2,4 millioner tønder.

Vores problem ved det åbne landskab er, at to Land Cruiser'e på de lange, øde ørkenveje ligefrem reklamerer med, at et hold livvagter nærmer sig. Militserne har så på forhånd placeret deres vejsidebomber og holder vejstrækningen under observation med kikkerter, så de kan armere sprængladningerne, før vi passerer dem. Af den grund undgår vi så vidt muligt at færdes på de åbne vidder i dagslys.

I aften tager vi en af ugens mange mørketure til Basra for at indsamle informationer om militser og vejsidebomber fra vores kolleger i efterretningssektionen på det britiske hovedkvarter i et af Saddams tidligere paladser, »Basra Palace«. Vi tager særlige forholdsregler på turen.

Det er for risikabelt, ja ligefrem dumt, at køre på de mørke ørkenveje med lys på. Så vi kører med helt mørklagte biler og natbriller.

Selv instrumentbrættet er tildækket med et stofklæde, for at lyset ikke skal genere mit syn i natbrillerne. Og pærerne til bremselyset har vi pillet ud, så den bagerste kører ikke blændes i sine natbriller.

Det eneste problem er, at briterne omkring Camp Dannevang og Basra opstiller en masse checkpoints på vejene, som de også holder helt mørklagte. Hvis vi ikke opdager dem i god tid og markerer, at vi kommer, vil de højst sandsynligt åbne ild mod os i den tro, at vi er kørende selvmordsbombere.

Derfor tænder den forreste bil lyset på de strækninger, hvor vi ved, at briterne typisk opstiller checkpoints.

Den her aften har vi valgt den mest ydmyge rute langs nogle kilometerlange grøfter.

Den fører os ind til byens sydlige udkant, hvor vi skal igennem en række beboelseskvarterer for at komme til paladset. Jeg er kører i den forreste bil og må gentagne gange klikke mine natbriller op i panden for ikke at blive blændet af de mange orange forbrændingsflammer fra olieraffinaderierne.

Samtidig kæmper jeg for at undgå de største kratere i den hullede vej, der presser den tungt pansrede bils støddæmpere til det yderste.

»Irakisk checkpoint, 500 meter,« melder Claus, en af de to andre jægere i bilen, over radioen fra passagersædet.

Vi kender vejen her og ved, at der kommer et lille checkpoint bemandet af en håndfuld søvnige politibetjente, som oftest ikke gider stoppe nogen, men bare sidder og hænger i stole langs den lille lerhytte i siden af vejen.

Da jeg et par hundrede meter fra dem ganske rigtigt kan se, at de bare sidder i vejkanten ved hytten med deres vandpiber, ser jeg ingen grund til at sætte lys på for at advisere dem om vores ankomst. Vi kommer derfor bragende ud af mørket som to sorte meteorer i en sky af sand og støv, og vagterne bliver så befippede, at den ene vælter ned fra stolen, mens de to andre løber ind i huset.

Vores biler fyldes af latterbrøl.

Nogle kilometer senere når vi den sydlige udkant af Basra, og selvom klokken er næsten 22, er der livlig aktivitet i de små smalle gader med et virvar af butikker, som sælger fødevarer, elektronik, tæpper og andre dagligdagsprodukter.

Vi føler os på ingen måde mere sikre her, men vi bliver nødt til at køre med lys på nu. Ingen irakere er i tvivl om, at vi er fremmede soldater. Nogle børn og unge smiler og vinker til os, mens andre kaster sten mod bilen.

Tavse og koncentrerede holder vi konstant øje med faresignaler, såkaldte combat indicators, for eksempel bevæbnede mænd, mænd der taler i håndholdte radioer eller mobiltelefoner, mens de iagttager os, eller motorcykler og biler, der følger efter os.

Vi har kun nogle få kilometer til målet, da jeg drejer til venstre ind på endnu en forretningsgade ved den lille bydel Abdaliyah.

»Hvad sker der hér?« udbryder Claus og jeg simultant.

Som en slående kontrast til alle de livlige gader, vi lige er kørt igennem, ligger denne fuldstændig øde hen. Ingen åbne butikker, ingen trafik, ingen mennesker. Jeg kører ind til siden og slukker lyset, og den anden bil slutter op lige bag os.

»Det virker ikke godt dét her,« indvender Claus, og jeg giver ham ret.

Hvorfor vælger folk at blive væk fra gaden? Vi har en rigtig dårlig mavefornemmelse, og Claus melder over radioen til den anden bil, at vi »omruter« til den alternative rute. Stille bakker jeg ud af gaden og fortsætter ad en parallelgade i retning mod paladset.

Her dukker en dreng pludselig op i vejkanten i bilens lysfelt og laver fagter mod os og peger fremad, hvor gaden svinger efter et par hundrede meter. Endnu en combat indicator, som, om end noget diffust, tvinger os til at vælge endnu en gang at omlægge ruten.

På samme vis kører vi helt uden om den sydlige del af byen, da vi en times tid senere returnerer efter at have modtaget vores efterretninger på paladset.

Vi har ikke travlt. Og better safe than sorry.

Næste morgen stikker jeg på min morgenløbetur forbi den danske bataljons efterretningssektion for at få den daglige oversigt over nattens hændelser i hele Basra-regionen.

Min mave trækker sig sammen. Jeg læser, at en deling britiske soldater i nat i præcis det kvarter, vi valgte at undgå, kørte på en vejsidebombe. I det efterfølgende bagholdsangreb blev ti hårdt såret.

De følgende uger gør et stigende antal raket-og mortérangreb på Camp Dannevang nætterne kortere. Næsten hver nat tilbringer vi adskillige timer i lejrens sikkerhedsbunkere, indtil angrebene holder op.

Og desværre bliver endnu en dansk soldat dræbt af fjendtlig beskydning, og vi deltager i den triste ramp ceremony, hvor alle lejrens britiske og danske soldater tager afsked med den kun 20-årige konstabels kiste, da den bæres om bord på en Hercules og flyves til Danmark.

Ved årsskiftet nedlægges Camp Dannevang.

Basen overdrages til det irakiske militær, og bataljonen genopstår som Camp Einherjer på Basra Air Station. Dermed slutter vores mission, og efter tre måneder i den varme og støvede ørken glæder jeg mig ligefrem til en råkold uge på øvelse i Nordjylland.

Probably the best exercise in the world

En dansk ambassadør er blevet kidnappet under et besøg i en krigszone.

Han holdes fanget i et øde ørkenområde af et antal terrorister, som forlanger, at den danske regering straks bringer den danske krigsindsats i området til ophør. Terrorgruppen har ry for ikke at skåne gidsler, og de meddeler, at såfremt regeringen ikke imødekommer deres krav, vil ambassadøren blive henrettet. Amerikanske Predator spionfly har imidlertid været i stand til at spore terroristernes tilholdssted. Efter 24 timer beslutter man at indsætte Jægerkorpset for at befri gidslet og eliminere terroristerne.

Det er en mørk og våd efterårsaften på Flyvestation Aalborg, og Jægerkorpset afholder øvelsen Night Hawk, som blandt eliteenheder i hele NATO har ry for at indeholde det ypperste og mest realistiske øvelses set-up.

US Navy SEALs, tyske Kommando Spezial Kräfte, hollandske Korps Commando Troepen og svenske Särskilda Skydds Gruppen deltager i øvelsen, som løber over fem dage med alle de opgavetyper, som Jægerkorpset og andre elitesoldater skal kunne løse.

Blandt andet specialrekonstrering og gidselbefrielsesaktioner, såkaldt direct action.

Opgaver som indebærer, at vi skal lande på eller i nærheden af de lokaliteter, hvor vores mål befinder sig. Derfor er både F-16, Hercules, AC-130 Gunship, samt britiske, tyske og danske helikoptere nogle af de ressourcer, som vi skal boltre os med for at befri den danske ambassadør inden i morgen tidlig.

Min patrulje på otte mand er ved at lægge sidste hånd på forberedelserne til nattens strabadser. Jeg er sprængningsmand og forbereder sprængladninger, så vi kan sprænge dørene op i det hus, hvor gidslet holdes fanget. Jeg kontrollerer desuden min C8 karabin, min shotgun, min pistol, mine natbriller og særlig omhyggeligt min faldskærm.

Vi skal gennemføre et natspring fra fem kilometers højde. Et faldskærmsspring om natten komplicerer altid tingene, og hver en detalje på skærmen og den øvrige udrustning skal være klargjort ned til mindste detalje.

Min patrulje skal springe ud over Vestkysten, lande et par kilometer fra stranden og etablere en taktisk landezone, en TLZ, på selve stranden, hvor en britisk Hercules skal lande og sætte vores to Humvee'er af. De skal dels bruges til at transportere os til det hus, hvor ambassadøren holdes som gidsel, dels kan vi benytte de påmonterede tunge

maskingeværer under angrebet. Herefter skal terroristerne elimineres, gidslet befris, og vi returnerer til stranden, hvor vi kalder flyet ind og flyver hjem til flyvestationen.

Night Hawk er altid hæsblæsende træning, som ikke kan komme tættere på reelle operationer. I nat er ingen undtagelse.

Vi flyver taktisk i Hercules'en, så kabinen er mørklagt. Kun fluorescerende grønne og røde knæklys bryder mørket sammen med silhetterne fra jægerne i den anden patrulje, som sidder og venter i to sandfarvede Humvee'er. De store krigskøretøjer fylder det meste af kabinen, og transportflyets lasterampe må ikke åbnes, når de er med. Så hvor vi normalt springer ud fra rampen bagerst i flyet, skal vi nu springe ud ad sidedøren.

Jeg som anden mand, lige i hælene på patruljens spejder, Claus.

Døren åbnes, og larmen er øredøvende fra de to enorme motorer, som brøler på vingen få meter fremme.

Jeg kigger ud i et stort, sort hul. Ingenting.

Intet lys fra jorden, ingen måne. Kulsort.

Men jeg ved, at den vestlige del af Nordjylland ligger fem kilometer under mig. Og jeg ved, at jeg inden for to minutter skal springe ud i det sorte hul.

Adrenalin pumper, og jeg mærker mit hjerte sende tunge slag ud i min krop. At springe ud af et fly i fem kilometers højde en mørk oktobernat strider imod al logik. Alligevel glæder jeg mig. For alt andet er lukket ude. Ingen hverdagsdikkedarer og irriterende småting at forholde sig til. Kun det. Det får hver eneste fiber i min krop til at leve.

Jeg falder mod jorden med knap 200 km i timen. Det er en kold nat, men jeg ænser det ikke. En sky rammer mig. Jeg falder igennem den på få sekunder og kan nu skimte små prikker af lys på jorden. Jeg kigger efter de andre jægere, der ligesom jeg har spændt grønne knæklys på underbenene. Men jeg kan ikke se dem. Jeg er også mest optaget af min højdemåler. Den er mit vigtigste instrument og viser 9.000 fod, og der er cirka endnu to kilometers frit fald, før jeg skal trække min skærm.

Da jeg trækker mit håndtag, giver det et voldsomt ryk, og natbrillerne, der sidder på min hjelm, hamrer ned på min næseryg.

Varmt blod løber ned over min mund og kæbe. Om næsen er brækket eller flækket, ved jeg ikke, men jeg er også ligeglad. Nu gælder det om at orientere sig, da jeg ikke ønsker at drive ud over havet.

Jeg fokuserer på jorden under mine fødder, tjekker mit kompas og holder samtidig øje med de andre jægere i luften.

Der har været grumme eksempler på, at jægere har været ved at flyve frontalt ind i hinanden. Urutinerede springere, der kun havde øjnene fast rettet mod jorden. Flyver jeg ind i en anden jæger, udløses et mareridtsscenario, hvor skærme og springere i én stor filtret klump vil falde mod jorden - adiós amigos! Min kampvest og min karabin med den påmonterede 40 mm granatkaster sidder ad helvede til og er blevet presset helt op omkring min hals og kæbe, da skærmen åbnede sig. Så jeg kan kun se lige ud. Jeg kan ikke vende hovedet for at orientere mig. Hver gang jeg skal se i en anden retning, bliver jeg nødt til at trække i styrehåndtagene for at dreje skærmen.

Det er en helt mørk landezone, jeg skal lande på. Den kan ikke ses med det blotte øje, men skulle være oplyst af nogle få blinkende, infrarøde lys, som jeg her 500 meter over jorden burde kunne se i mine natbriller.

Det kan jeg bare ikke. Der er tusindvis af lys fra Nordjyllands byer, huse og biler. Men ingen lys som står og blinker i en lille klump på en mark. Det er noget skidt, for det er vigtigt, at vi lander samlet, så vi hurtigt kan trække mod stranden og opsætte en TLZ for Hercules'en, som skal lande inden for den næste time.

Et andet problem er vinden. Den er langt kraftigere end antaget. Så kraftig at jeg nu i 200 meters højde ikke flyver fremad i modvind, som man helst skal, men faktisk bakker i stedet.

Jeg har ingen anelse om, hvad jeg styrer mod, og vælger at droppe at finde landezonen.

Nu gælder det bare om at komme sikkert ned.

Stadig bakkende kigger jeg ned og ser marker. Det er fint at lande på en mark, men jeg kan stadig ikke se, hvad der er bag mig.

Det gør mig urolig, og pludselig løber der en polarkulde ned ad ryggen på mig, da jeg hører en lyd, som jeg tror, jeg ved, hvad er.

Lyden af store, dybe og monotone pust. Jeg trækker hårdt i mit ene styrehåndtag og drejer for at få vished. Pis! Ganske rigtigt.

Det er to kæmpe vindmøller, og fortsætter jeg kursen, bakker jeg ind i de enorme vinger og bliver smadret på stedet. Så meget for vedvarende energi.

Jeg flår igen i styrehåndtagene og vender skærmen helt rundt, så jeg i det mindste kan se vindmøllerne. Med det samme mærker jeg, at hastigheden øges voldsomt, da jeg nu flyver med vinden i ryggen. Jeg er nede i knap 100 meters højde, har kurs direkte mod møllevingerne og kan ikke nå at dreje væk. Den eneste mulighed er at prøve at flyve ind mellem vingerne og lande på den anden side. Jeg er nervøs for, om den turbulens som vingerne skaber, vil gøre min skærm ukontrollabel. Men jeg kan alligevel ikke gøre noget som helst ved det nu.

I næste øjeblik blæser jeg ind mellem vingerne, som svinger forbi mig hårrejsende tæt på. Ved et mirakel bliver jeg ikke ramt og forbereder mig på en ublid landing i medvind.

Heldigvis er det ikke frostvejr, så jorden på marken vil være blød. Det når jeg lige at tænke, inden jeg slår ned og helt ukontrollabelt vælter rundt i kolbøtter og lander med ansigtet i jorden, så min forslåede tud får endnu et skrub. Jeg ruller om på ryggen og ligger et øjeblik med hamrende hjerte og kigger bagud mod de to vindmøller. Så sætter jeg mig op, klargør mit våben, tænder for min radio og GPS og pakker skærmen sammen i den medbragte taske. Der er en patrulje at finde og en opgave at løse.

Efter nogle kilometers rask march gennem den jyske muld lokaliserer jeg de andre fra patruljen. Vi mødes i en skovkant og fortsætter sammen mod stranden i højt tempo, da tiden er knap. Vi har kun en halv time til at komme frem til stranden og sætte infrarøde markeringslys, så piloterne ved, hvor de skal lande den specialbyggede Hercules.

At lande et stort fly en mørk nat på en strand med kraftig sidevind stiller store krav til de britiske piloter. De flyver med alt lys slukket både udvendig og indvendig, og al aktivitet i cockpittet foretages med natbriller på. Det er da heller ikke en tilfældig besætning og et tilfældigt fly, men særligt trænede piloter og navigatører, som specialiserer sig i operationer med britiske Special Air Service.

Dem behandler vi rigtig godt, når de er her, og som regel gennemfører vi også nogle meget våde bombetogter sammen i Jomfru Ane Gade.

Vi er nået frem og har placeret lysene på TLZ, da vi ud af mørket ser den sorte, 70 tons tunge metalklump dukke op. Jeg kan ikke høre den på grund af den kraftige brusen fra havet. Men i samme sekund flyets hjul rammer jorden, vender piloterne motorkraften, slår i bak, og med ét brøler de fire motorer som ind i helvede.

Jeg sidder på banen ved et af de infrarøde lys og skal være klar til at hoppe på én af de Humvee'er, der er med flyet. Selvom jeg sidder i siden af landingsbanen, føler jeg mig meget lille og sårbar, da den respektindgydende silhuet brager imod mig og passerer i et støjinferno så tæt på, at jeg kan række armen ud og nå den yderste motor på den ene vinge.

På knap 700 meter bringer piloterne flyet til standsning, og få sekunder efter er de to Humvee'er i høj fart på vej ud over lasterampen mod vores position. Samtidig med at jeg sidder op på den første Humvee, vender Hercules-piloterne maskinen, øger motorenes omdrejninger til det maksimale, og for fuld kraft letter flyet igen fra det tunge og bløde underlag. På mindre end tre minutter er flyet landet, har afsat to Humvee'er, er vendt omkring og lettet igen. Sådan! Fem kilometer mod syd ligger et hus midt på et stort, øde hedeområde. Huset er bygget til gidselbefrielsesaktionen og rummer møbler samt et antal

terrorister og gidslet, ambassadøren, i form af udklædte dukker. Området er et militært skydeterræn, og al skydning denne nat er med skarp ammunition.

Planen er indøvet i detaljer hjemme i korpset. Men én ting er forberedelse og indøvelse i dagslys i et mageligt tempo. Det er noget andet, når en ildkamp raser i et mørkt rum fyldt med røg under råb, skrig og signaler i radioen. Men ingen må være i tvivl om noget som helst. Ingen må »formode« noget eller »regne med«, at noget bliver gjort. Eller som vores amerikanske og britiske kolleger plejer at sige: Assumptions are the mother of all fuck ups! Vi er 500 meter fra huset og gør holdt. I luften over Vesterhavet melder to danske F-16 jagere og det amerikanske AC-130 Gunship, at de er klar. På under et halvt minut kan vi også køre Humvee'erne frem med deres tunge maskingeværer. Men først er det finskytternes tur til at vise, at de er helt klar.

Og det er de. Selv på 500 meters afstand leverer de et lyddæmpet skud i hovedet på hver af de to dukker foran huset, som skal forestille at være vagter. De går i jorden og er nedkæmpet.

Umiddelbart efter hører jeg i min øresnegl signalet til, at vi skal rykke frem mod husets frontdør. Indtil døren er sprængt, skal alt foregå lydløst, og vi bevæger os de sidste 50 meter mod døren på en linje med mig bagerst. Som the man with the key har jeg ansvaret for, at døren sprænges op effektivt og hurtigt, så jeg har min sprængladning klar i den ene hånd og min pistol i den anden, da jeg ikke kan betjene min karabin med én hånd.

Da første mand når døren, er jeg således allerede på vej mod den for at placere min ladning og detonatoren. Det er svært at se ordentligt med natbriller på, så jeg rykker i detonatoren for at sikre mig, at den sidder fast på sprængsnoren. Da jeg ruller ledningen ud, fører en af de andre mig langsomt baglæns med en hånd på min skulder. Hvis jeg snubler her, vil vi blive hørt fra huset, og vores overraskelsesmoment vil være tabt.

»Standby, standby 5, 4, 3, 2, 1.« Jeg udløser ladningen, og stilheden brydes af et hult brag, som forvandler døren til en sky af træstumper og støv.

»Go-go-go.« Man omstiller sig på et sekund fra en lydløs adfærd til at mobilisere al kroppens kraft og aggression. Som vilde dyr brager vi råbende gennem døråbningen med vores hvide lys på våbnene tændt. Ingen grund til diskretion længere. En række hurtige enkeltskud efterfulgt af høje, klare meldinger om »to tango nede« - de to første jægere i rummet har nedkæmpet to terrorister.

Claus brøler »lukket dør«, og jeg er allerede på vej over til ham. Fremdrift og momentum er altafgørende. Ikke noget fedtspilleri nu. Ingen overflødige bemærkninger eller kommandoer. Bare fremad mod vores mål, gidslet, som vi kalder »golf«. Jeg griber min shotgun og høvler tre skud igennem låsen efterfulgt af et kraftfuldt spark fra min størrelse 44. Døren flyver op, og ind kaster vi en flash-bang, som med seks øredøvende

brag fylder rummet akkompagneret af kraftige lysglimt. Derpå vælter jægere ind i rummet, og der lyder en række skud. Yderligere tre terrorister er nedkæmpet.

Samtidig hører jeg et skrig bag mig og vender mig om. Patruljens næstkommanderende, Lars, ligger på gulvet og vrider sig i smerte. Der sprøjter blod ud af hans lår, og det ligner en arterieblødning. Jeg sikrer mod en lukket dør til et rum, vi endnu ikke er klar til gå ind i. Jeg kan ikke hjælpe Lars, da det vil betyde, at jeg skal slippe min sikring.

Opgaven tæller højest. Men jeg råber af mine lungers fulde kraft på vores sanitetsmand, Jan, som kaster et hurtigt blik på Lars' ben.

»Hjælp dig selv - brug din tourniquet.« Jan gør det rigtige. Vi kan ikke bremse vores momentum, fordi vi har en mand nede.

Gør vi det, er vi allerede ved at tabe kampen.

Han lader derfor Lars selv bruge det lille blødningsstoppende instrument, tourniquet'en, som vi alle har siddende på vores udrustning.

Vores fører, Tom, råber »fortsæt«, og vi er klar til det sidste rum. Døren får samme behandling med min shotgun som den forrige, og kort efter har vi også kontrol der. I et hjørne bag nogle møbler sidder vores gidsel, en kraftig og tung dukke med håndjern på og hætte over hovedet.

»Har golf - forlader objekt,« melder Tom over radioen.

Jan knæler ved Lars, som stadig ligger på gulvet og vrider sig. Han har selv stoppet sin blødning med sin tourniquet. Jan stabiliserer ham yderligere og lægger hurtigt et væskedrop på ham.

Lars havde forberedt sit ben med en pumpe med den blodlignende væske og var før øvelsen instrueret i, hvornår han skulle rammes af terroristernes kugler. Vi andre vidste selvfølgelig ingenting.

Fra jeg sprængte døren op, til vi forlader huset igen, er der gået mindre end fem minutter.

Vi har gidslet med os og bevæger os i hast mod de ventende Humvee'er, der holder nogle hundrede meter fra huset bag nogle sandvolde.

Fjendtlige forstærkninger er på vej mod os i stort antal, får vi samtidig at vide over radioen.

Søren, vores Forward Air Controller, som dirigerer fly ind, når vi skal bombe mål på jorden, kontakter et par F-16, som ligger og venter på at kaste deres tusindpunds bomber.

Med infrarøde lys markerer han de fjendtlige køretøjer, det vil sige radiostyrede metalskiver i naturlig størrelse, der popper op i terrænet - og supplerer med korte og

præcise instrukser over sin radio, så jager-flyene kan slippe deres dødelige last. Straks efter får dybe brag jorden til at ryste under os, og nattehimmelen lyser op. Samtidig spyr de to tunge maskingeværer på toppen af de to Humvee'er deres 12.7 mm projektiler ud mod målene, og de lettere maskingeværer gør dem følgeskab fra de omkringliggende klitter. Jeg selv affyrer to mandbårne AT-4 raketter mod nogle pansermål og følger op med min karabin og nedkæmper de fjender, der konstant dukker op i smågrupper 300-400 meter fra mig.

Nogle hundrede meter fremme i det mørke hedeområde dukker flere køretøjsmål nu op, og Søren kalder på sin radio AC-130 Gunship'et, som kredser over os i nogle kilometers højde. Denne udgave af den flyvende fæstning er bevæbnet med en 25 mm Gatling gun, en 40 mm kanon, en 105 mm kanon og desuden har den monteret termisk observationsudstyr, der gør den i stand til at se selv den mindste bevægelse på jorden. Søren markerer målene med sit infrarøde laserlys, mens han kommunikerer med flyet, og sekunder efter forsvinder målene fra jordens overflade i et inferno af ild.

Efter ildkampen har vi travlt. Gidslet skal retur til egne styrker, og vi har under 20 minutter, til at vi i ly af klitterne skal holde klar til at blive samlet op af Hercules'en.

Da den ene Humvee-kører har forstuvet foden, byder jeg ind. Jeg har kørt en Humvee i nogle år og kender dette fremragende køretøj ud og ind. I det bælgravende mørke kører jeg med 80-100 km i timen ned ad en nordjysk skovvej med seks jægere om bord.

Vi kører taktisk, så bilen har ikke lys på. Jeg orienterer mig i mine dual natbriller, mens jægeren på forsædet ved siden af informerer om afstand til næste sving.

»500 meter højre, 100 meter venstre...« Jeg elsker den drengede fornemmelse af at sidde bag rattet i den to et halvt tons tunge, ottecylindrede terrænmaskine og blæse igennem en mørk skov.

Vi når stranden og kører i stilling i ly af klitterne. Fem minutter til landing. Så snart Hercules'en er landet og holder stille, vil der gå 1015 sekunder, før lasterampen er helt nede og har kontakt med stranden. Når rampen er klar, blinker loadmasteren et par gange med sit infrarøde lys, og vores ankomst bag transportmaskinen skal passe med, at vi kan køre op i sekunderne umiddelbart efter. Timingen er essentiel.

Jeg kigger på mit ur. 03.50.

»One minute out,« knitrer det så fra den britiske pilot i min øresnegl.

Jeg hører igen de dybe brøl fra motorer, der slår bak, og ud af ingenting passerer flyet os på vej ned ad stranden. Da jeg kan se, at det er ved at stoppe, sætter jeg efter med fuld gas og presser Humvee'en maksimalt ned ad stranden. 300-400 meter fra flyet holder jeg bilen i en lige linje bag rampen.

Dér kom de to blink med IR-lyset. Nu er rampen helt nede, så jeg fortsætter i høj hast mod den, indtil jeg bremses hårdt 10-15 meter før rampen.

Flyets motorer arbejder i højeste omdrejninger, larmen er ubeskrivelig, og på trods af en delvis lukket kabine pisker sandet mig i ansigtet. Der er kun lidt over en halv meter at give af på hver side på grund af Humvee'ens bredde, så det skal foregå gelinde, men jeg har aldrig ramt siden på en Hercules under opkørsel fra en TLZ og agter heller ikke at gøre det i nat.

Sekunder efter får bilen fat i rampen. Jeg accelererer ind i kabinen og fortsætter helt frem, indtil jeg ser et lille grønt knæklys på min venstre side. Når jeg har kroppen ud for det, holder Humvee'en, hvor den skal. Jeg slukker motoren og springer ud for at hjælpe de to britiske loadmasters, der allerede er i gang med at sætte stabiliserende kæder på bilens front og hæk. Den anden Humvee er netop stoppet bag mig, rampen bliver hævet, og piloterne er allerede ved at vende flyet for at bringe det i startposition. Jeg må gribe fat i et sidespejl for ikke at falde og springer ind på førersædet igen, så vi kan give thumbs up til de britiske loadmasters, som melder klar til cockpittet i deres radio.

Med bremserne i bund opbygger piloterne kraft, og kabinen ryster, som om den er ved at kollapse. Så slipper bremserne, motorerne frigiver al deres kraft, og jeg bliver trykket tilbage i sædet, mens flyet accelerer ned ad stranden. Så snart det slipper jorden, bliver flyet roligt og stiger brat ud over Vesterhavet.

Hele operationen er forløbet efter planen.

Jeg vender mig om og kigger på ambassadøren på bagsædet. Han sidder med et stort, påmalet smil i sit fede dukkehoved. Jeg gengælder med et grin. Det har været en forrygende nat.

Efter nogle få timers søvn kører vi på igen, og resten af ugen fortsætter på samme måde.

Vi forbereder operationerne om dagen, gennemfører dem på mål og objekter om natten og sover kun et par timer. Herligt! I dagtimerne træner vi også en af Jægerkorpsets kompetencer: at blive indsat og afhentet med helikopter. Her er jungle extraction mest populær, fordi det er hylende morsomt. Det er en metode, der, som ordet antyder, ofte benyttes i jungle, hvor tætte trækroner rager 5080 meter op fra jorden og gør det umuligt for helikopteren at lande, når en patrulje skal indsættes eller hentes ud fra et operationsområde. I stedet sænker den lange reb ned til jægerne, som hægter sig i med en karabinhage, hvorefter helikopteren stiger og flyver ud af området.

Vi træner det på flyvestationen og er genstand for megen måben i bilerne på den tæt trafikerede Thisted Landevej, når vi overhaler dem hængende 25 meter under helikopteren i et to centimeter tykt tov.

Vi træner også rappelling, som er velegnet, når helikopteren ikke kan komme tilstrækkelig langt ned over målet, eller hvis vi har tung udrustning på. Så kan vi fire os ned i tynde reb fra op til 50 meters højde.

En tredje form for helikopterteknik bruger vi, da vi en nat indgår i et storstilet angreb på Aalborgs enorme kraftværk, Nordkraft, der ligger ud til Limfjorden. I britiske, tyske og danske helikoptere flyver vi i samlet formation low level over fjorden. Jeg er i den forreste og sidder kampklædt halvt ude af helikopteren med støvlerne på mederne og kan i mine natbriller betragte synet af seks helikoptere bag mig. Uden at helikopterne lander, springer vi synkront ned på taget, mens andre ved hjælp af fastroping fi-rer sig ned på taget i 15 meter lange reb.

På de forskellige etager og i de enorme haller på kraftværket bliver vi angrebet af et stort antal terrorister. Ammunitionen er farveprojektiler, som kan skyde et øje ud fra 25 meters afstand, hvorfor der under hele operationen er meget kontant afregning, hvis man laver den mindste taktiske fejl. Også disse terrorister får vi dog nedkæmpet, og endnu en gang har Night Hawk levet fuldt ud op til vores svenske søsterenheds prædikat: Probably the best exercise in the world.

Jeg er på rigtig mange gode øvelser med Jægerkorpset.

Vi bruger for eksempel en masse tid på rumkamp, Close Quarter Battle. Det træner vi i skydehuse, kill houses, i Sverige, Norge og Tyskland, hvor der anvendes skarp ammunition.

Det er bygget med skudsikre mure og vægge og byder på livagtige effekter for at stresser jægerne. For eksempel tøris, der pumpes ud i rummene, flashlys der blinker, og en øredøvende krigslarm, som gør kommunikation næsten umulig. For at optimere træningen har alle rum små kameraer, som filmer patruljen og prompte afslører fejl.

Sådan byder dagligdagen i jægerpatruljerne ofte på et overfløddighedshorn af udfordrende oplevelser. Vi er så privilegerede at have de fornødne ressourcer til at træne overalt i verden med de bedst tænkelige sparringpartnere, og langt den største del af vores træning finder sted i udlandet, fordi vi simpelthen ikke har de fornødne faciliteter eller klimatiske forudsætninger i Danmark.

De årlige klatreuddannelser udspiller sig således i Schweiz, Østrig og Norge. Udmarvende taktiske klatringer op og ned ad bjergsiderne presser fysikken til det yderste, og mange jægere genoplever de dramatiske begivenheder fra Afghanistans bjerge i glimt for deres indre øje.

Vi modtager også uddannelse i arktisk krigsførelse i det nordligste Sverige med vores svenske søsterenhed, som er nogle af de mest respekterede i verden på dette felt. I 20-30 graders kulde træner vi klatring, indsættelsesmetoder på ski og snescootere og overnatter

i ishuler, som vi selv bygger. Og vi skærer hul i isen og springer ned i det iskolde vand i fuld udrustning for at træne overlevelsesprocedurer.

Jeg er også på kursus i Florida på flybasen Hulbert Field, hvor de frygtindgydende AC-130 Gunships er stationeret. I Floridas sumpede skove dirigerer jeg om natten via min radio disse flyvende fæstninger hen over skovene, hvor de med deres Gatling-kanoner pulveriserer fjendtlige kampvogne på jorden. Jeg er så heldig at få lov til at flyve med en af dem, hvor jeg fra luften får mulighed for at se, hvordan besætningen opererer i en forening af sofistikeret teknologi og hårdt manuelt arbejde.

De såkaldte »gunners« står bagerst i flyet som fyrbødere og nærmest skovler granater og ammunition ind i våbensystemerne. Andre sidder barrikaderet bag computerskærme og opererer flyets mange systemer, blandt andet den ekstremt kraftige infrarøde projektør, som min patrulje og jeg nød godt af i Afghanistans bjerge i 2002.

Korpsets uddannelse byder også på eksotiske miljøer. Vi træner junglekrigsførelse både på den indonesiske ø Borneo og i Belize i Mellemamerika, hvor vi i ugevis opholder os i den klæbrige, varme fugt og om natten sover i hængekøjer blandt det sprudlende dyreliv.

Et par patruljer har været så heldige, at de med amerikanske Delta Force trænede i junglen på Hawaii for nogle år siden. Fra en gigantisk C-5 Galaxy, det største transportfly i det amerikanske flyvevåben, sprang patruljen sammen med de amerikanske elitesoldater i faldskærm ud over jungleområderne på øen.

Med 524 faldskærmspring i min logbog er jeg en erfaren springer. Men på trods af min erfaring må jeg igen og igen konstatere, at frit fald med faldskærm er det farligste, vi træner. Jeg kender stort set ikke en jæger, der ikke har brækket lemmer eller har mén som følge af denne indsættelsesform.

I sensommeren 2006 befinder jeg mig i et tomotorers, civilt Sky Van transportfly fem kilometer over faldskærmstræningslejren La Palisse i Frankrig, hvor korpset træner på grund af de gode vejrbetingelser. Ofte tager vi også til Arizona, hvor vejret er endnu bedre.

Flyet rummer min egen jægerpatrulje samt seks mand fra britiske 22. SAS, som vi træner og udveksler erfaringer med.

Jeg skal springe et særligt spring, hvor jeg har spændt en 50 kilo tung rygsæk på fronten af kroppen - normalt sidder den på bagsiden af benene. Al udrustning på fronten af kroppen gør faldet langt mere ustabil, og derfor monteres på hovedskærmen en såkaldt drogskærm, en lille skærm på en meter i diameter, som stabiliserer faldet. Dog ikke i det her tilfælde, idet jeg for nysgerrighedens skyld gerne vil opleve springet uden drog og videregive mine erfaringer til korpsets faldskærmssektion. Jeg springer derfor med en videofotograf, som optager hele springet.

Straks efter at jeg har forladt flyets rampe har jeg store problemer med at ligge stabilt i luften. Jeg gør mig så stor som overhovedet muligt med mine arme og ben. Men lige meget hjælper det. Den mindste bevægelse gør, at jeg næsten mister kontrollen. Så længe jeg blot ligger stille, klarer jeg den. Men det er umuligt at ligge helt stille, når man falder mod jorden med knap 200 km i timen, og inden for det næste halve minuts tid skal jeg trække min skærm og bliver nødt til at ændre stilling.

Jeg beslutter mig derfor for at foretage et »dummy-træk«, et øvetræk, så jeg kan teste, hvor svært det er. Min højre arm har knap ændret position for at række ud efter udløserhåndtaget, før jeg fuldstændig mister kontrollen over faldet. Jeg accelererer så kraftigt, at videofotografen slet ikke kan følge mig. Jeg tumler rundt, og himlen og jorden snurrer omkring mig, mens jeg krampagtigt forsøger at rette faldet op med arme og ben. Forgæves.

Centrifugalkraften sætter nu ind for alvor og presser blodet op i mit hoved, der føles, som om det skal eksplodere. Jeg har ingen anelse om, hvilken højde jeg befinder mig i.

Alt forekommer uklart, og jeg kæmper med ikke at miste bevidstheden. Min hjerne ræsonnerer dog så meget, at jeg når at tænke, at den automatiske sikkerhedsudløser trækker reserveskærmen meget snart, med den fart jeg falder. Og det må ikke ske. Da det er en reserveskærm, udløses den ekstra hurtigt, og jeg vil sandsynligvis blive viklet ind i linerne. Og så er det game over.

Liggende på ryggen i luften lykkes det mig med al kraft at få begge hænder placeret på udløseren og trække af fuld kraft. Jeg beder til, at den lille pilotskærm, som trækker resten af skærmen ud, ikke vikler sig omkring mig. Og ved et svineheld glider den ind under mig og trækker mig om på siden, samtidig med at faldskærmens celler fyldes med luft og folder sig fint ud over mit omtumlede hoved.

Jeg kommer til hægterne og bander mig selv langt væk. Det spring kunne have haft den højeste pris. Det er fjerde gang, jeg oplever et spring, som meget vel kunne have kostet mig livet. Til helvede med min tåbelige nysgerrighed.

På den hjemlige front er Jægerkorpset en del af det nationale terrorberedskab. Vi samarbejder derfor med politiets eliteenhed, AKS, Politiets Aktionsstyrke. Mindst én gang om året deltager en jægerpatrolje i deres øvelser, som ofte byder på masser af ressourcer og realistiske scenarier. Ét er, at en Stena Line passagerfærge på vej fra Frederikshavn til Göteborg bliver kapret af et stort antal terrorister, som vil have en række krav opfyldt, eller de vil påbegynde en systematisk henrettelse af de mange hundrede gidsler om bord.

Antiterrorenheder fra blandt andet Sverige, Norge, Tyskland, Holland og Belgien deltager i øvelsen, som kulminerer i et storstilet angreb på passagerfærgen en tidlig morgen.

Angrebet inkluderer tyske og danske helikoptere, samt et stort antal hurtigtgående RIBgummibåde, der har motorer med 600-900 hestekræfter. Forud for angrebet har frømand sneget sig om bord og har sendt værdifuld information om terroristerne til de ventende enheder på land.

Med morgensolen i ryggen flyver alle helikoptere low level over havoverfladen fyldt med tungt bevæbnede eliteenheder mod skibet. RIB-bådene sejler samtidig op på siden af det store skib, og soldater og politifolk kravler op ad små metalstiger, som de med kroge sætter fast på rælingen, mens min patrulje og jeg fastroper os ned på det øverste dæk. Vi har ansvaret for at eliminere terroristerne på et af de mange skibsdæk og kæmper os derfra gennem restauranter, cafeer, fællesarealer og fra kahyt til kahyt frem mod fjenden, som trods væbnet modstand sluttelig må kapitulere for den nådesløse og overvældende overmagt.

De mange øvelser har sat deres fysiske spor på min krop. Jeg har brækket min næse, en arm, fingre, håndled og ribben, og jeg har knækket tænder, flækket øjenbryn og har kroniske skader på knæ, ryg og nakke.

I sommeren 2007 går det også galt. På vores Supacat specialkøretøjer har vi monteret KTM crossmotorcykler, som vi alle skal uddannes på. Jeg har fornøjelsen af at få enelektioner på dette monster af en motorcykel af delingens chef, kaptajn »Overarmen«. Han er en usædvanlig officer, der med sin fortid som styrkeløfter er udstyret med et par enorme overarme samt en uhøjtidelig gadedrengepersonlighed, som vi alle holder af. Derudover er han nærmest sygeligt besat af motorcykler.

Med min yderst spinkle erfaring på sådan et kræ slipper »Overarmen« mig en dag løs i en grusgrav og beordrer mig ud på en skrækindjagende bane med hop, skrænter og giftige sving. På det største hop tager fanden ved mig og cyklen, jeg mister kontrollen og fortsætter som et heksehyl mod himlen.

Som en anden kinesisk cirkusartist slår jeg et uhørt antal saltomortaler og ender med at lande oven på bæstet.

Diagnosen på skadestuen er to brækkede og to trykkede ribben, og jeg får udleveret en dåse smertestillende piller, som tager toppen af mine smerter. Det værste er dog, at jeg i den kommende tid ikke kan træne eller deltage i patruljens daglige program.

Humøret stiger dog markant nogle dage efter. På trods af mit handicap giver »Overarmen« mig nemlig et tilbud, jeg ikke kan sige nej til. Vil jeg deltage i en nært forestående mission i Irak? Jeg tøver ikke et sekund med at sige ja.

I lort til halsen

Tusind meter syd-øst mod sumpen.

Følg kanten af sumpen 2.000 meter mod syd og derefter stik øst, indtil du rammer den lille vej lige nord for klumpen af huse. Fortsæt yderligere tusind meter stik øst indtil kanalen. Derfra 2.000 meter i sydøstlig retning gennem palmelunden, til du når JAM-militsens hus med det formodede våbendepot.« Jeg befinder mig over det sydlige Irak sommeren 2007. Der er kun gået et par dage, siden min patruljes »Operation Viking« med sprængningen af JAM's kinesiske raket.

Vi er allerede på vej på en ny operation.

Der er kun fem minutter, til piloterne sætter den mægtige EH 101 transporthelikopter ned på den flade sandslette, og nærmest rituelt gennemgår jeg en sidste gang ruten for vores infiltration i mit hoved.

Området vrimler med fjender, hovedsagelig JAM, men også andre fjendtlige militser og terrorgrupper, som ved, at vi opererer i området. De lokale indbyggere sympatiserer med militserne og er imod vores tilstedeværelse i landet. Derfor er det fuldstændig udelukket at bevæge sig rundt i området om dagen i en patrulje på kun otte mand.

Vi ville ikke have en chance mod en talmæssigt overlegen fjende, hvis vi blev opdaget.

Natten og mørket er vores bedste ven.

Jeg kontrollerer mit våben, tænder min GPS, indstiller fokus på natbrillerne en sidste gang og tjekker, at min lår-lomme med nødkortet er lukket. Jeg er allerede gennemblødt af sved i den 35 grader varme nat. Det drypper fra panden under min hjelm. Lidt varmt vand fra min camelbag læsker mit tørre svælg.

Mine brækkede og trykkede ribben efter motorcykeluheldet hjemme i Danmark for et par uger siden gør ondt ad helvede til, men jeg prøver at ignorere det. Infiltrationsruten ser ikke slem ud på kortet og satellitbillederne, så det skal nok gå. Godt nok er der lige en kanal, vi skal svømme over, og 30-35 grøfter, vi skal krydse, men de ser ikke så brede ud på billederne. Med lidt held og en god portion dygtighed kan vi om fem-seks timer holde vores pickup-aftale med helikopteren.

Objektet vi skal ind til, er et tolænget hus i tre etager, der ligger omgivet af en tæt palmelund i et beboelseskvarter i udkanten af en større by. Området er tæt bebygget med et spindelvæv af små vandløb og kanaler, der gør det særdeles vanskeligt at bevæge sig

uset. Huset er et samlingssted for JAM's topfolk, og samtidig formodes det at fungere som et depot med raketter, granater og anden ammunition.

Men satellitter og ubemandede spionfly har ikke kunnet indsamle tilstrækkelig information om huset, til at cheferne vil iværksætte et regulært angreb. Desuden har spionflyene observeret kvinder og børn bevæge sig ind og ud af huset. Så cheferne vælger en mere forsigtig tilgang til opgaven. De vil have os ind så tæt som muligt på huset og den grund, det ligger på, for at indsamle maksimal information til grundlag for en eventuel senere tilintetgørelsesoperation.

»One minute,« melder den britiske loadmaster, der sidder lige ved siden af mig bag sit 7.62 mm maskingevær midt på lasterampen i enden af helikopteren.

Så kommer hans »go-go-go«, og jeg springer forbi ham ned ad lasterampen, ud i den irakiske nat og væk fra den store sky af sand og småsten. Straks efter forsvinder helikopteren som en sort klump mod den stjerneklare nattehimmel og fortager sig i en svag, fjern brummen. Som altid forekommer stilheden efter landsætning nærmest surrealistisk efter den øredøvende larm fra helikopteren.

Som om jeg befinder mig i et vakuum.

Det er en meget sårbar fase. De nærmeste huse er ikke mere end et par tusind meter væk, og helikopteren er helt sikkert blevet hørt. JAM ved, at de har ubudne gæster.

»Fremad,« siger vores patruljefører Kenneth med lav stemme i min høresnegl.

Jeg afsikrer mit våben og sætter kursen mod syd-øst over den sandede slette med min nærmeste makker Rasmus umiddelbart bag mig og resten af patruljen yderligere 20-30 meter efter.

Jeg sætter min patrulje højt. Ikke kun for deres professionelle evner og erfaring. Mest for deres menneskelige erfaring. De er alle syv rolige, fleksible og bevidste om, hvornår man skal bruge sine ressourcer bedst.

Kenneth er en førsteklases soldat. Han er rødhåret, temperamentsfuld og har været soldat i halvdelen af sit liv, heraf mere end fem år som udsendt på Balkan og i Afghanistan og Irak. Rasmus, der er sprængningsmand, er et fysisk pragteksemplar og altid rolig. Dernæst Søren, der med sine 26 år er patruljens yngste mand. Han er vores Forward Air Controller. Vores sanitetsmand, Frederik, blev sidste år såret i Afghanistan af et fragment fra en mortérgranat. Typisk for Frederik valgte han at bruge de 25.000 kroner, som han fik i erstatning, på en fest for patruljen. Vores anden sanitetsmand, Christian, er endnu en rødhåret, temperamentsfuld fætter, som jeg sætter stor pris på. John, vores radiomand, er en sindig jyde og en meget respekteret jæger. Ligesom vores finskytte, Hans, en evigt glad københavnerdreng.

Vi observerer intenst i vores natbriller.

Umiddelbart er der ikke mange tegn på liv omkring os. Et par gøende hunde og messende højtalere fra moskeerne.

Forbrændingsflammerne fra de utallige olieraffinaderier lyser op som store lyse prikker i mine natbriller, og jeg må vende hovedet væk for ikke at blive blændet. Ikke en vind rører sig.

Jeg har lagt ruten sådan, at vi bevæger os længst muligt fra bebyggelse. Hvor der er huse, er der mennesker, hvor der er mennesker, er der fjender, og hvor der er fjender, er der problemer. Det er derfor, vi bevæger os langs en sumplignende sø. Jeg følger den sydpå i en afstand, hvor jorden ikke er våd, så vi ikke efterlader spor. Indimellem gør Rasmus og jeg holdt og knæler ned for at observere og lytte efter menneskelig aktivitet.

Vi vil for alt i verden undgå at komme for tæt på larm fra køretøjer, stemmer og gløder fra cigaretter, som vi på lang afstand kan se som lysprikker i det grønne synsfelt i vores natbriller.

Efter sumpområdet drejer jeg til stik øst mod vejen og det grønne område, hvor kanalen ligger. Nu er vi ikke mere end nogle hundrede meter fra de nærmeste huse. Det giver et sæt i mig, da jeg opdager en mand på et af hustagene. Jeg knæler langsomt og placerer mit våben solidt i skulderen, klar til at gå op i skydestilling. Jeg klikker to gange på radiotasten, som er signalet til, at det her ikke bare er et almindeligt holdt, men at der er en reel grund til det.

Manden på taget står oprejst og observerer ud i området mod os. Han holder hænderne op foran ansigtet, som om han har en kikkert. Hvis den er med nattesyn, har han sikkert opdaget os. Men det er ikke sandsynligt.

Vi ved, at det kun er få medlemmer af JAM, som har de avancerede kikkerter.

Så begynder et par vilde hunde at gø små hundrede meter fra os. Manden står nu helt stille, som om hundenes gøen har skærpet hans interesse. Han har slet ikke bevæget sig, siden jeg opdagede ham. Det huer mig ikke. Han har helt sikkert hørt helikopteren og ved, at vi er i området. Rasmus og jeg forsøger at fylde så lidt som muligt ved at sidde i en fosterlignende stilling. Og så, endelig, efter hvad der synes som en evighed, tager han armene ned og slentrer stille over på den anden side af taget og begynder at observere mod syd, væk fra os. Jeg rejser mig langsomt og fortsætter i et roligt tempo mod vejen nogle hundrede meter foran os.

Under gensidig sikring krydser vi forsigtigt vejen og rammer nu kanten af det store grønne område, som fører til huset tre kilometer mod øst. Jeg søger stille frem til kanten af kanalen sammen med Rasmus for at observere for fjendtlig aktivitet på den modsatte

bred og samtidig for at vurdere, hvor bred og dyb kanalen er, og hvor kraftig strømmen er.

Vi har helt særlige procedurer for, hvordan en kanal skal passeres. Det er en yderst sårbar fase, hvor vi ved kontakt med fjenden vil stå virkelig dårligt med folk i vandet og en del af vores udrustning pakket i plastic.

Så vi hopper ikke bare i baljen og pjasker over på den modsatte side.

Rasmus og jeg er de første, som skal svømme over. Min udrustningsvest har jeg pakket ind i en sort plasticpose af hensyn til radioen og andet sensitivt materiel. Men det er samtidig en fordel at have den flydende klump af plastic foran mig, så jeg kan støtte mit våben og på den måde være klar til at skyde, selvom jeg er i vandet.

Kanalens brink er en næsten to meter lodret muddervæg, og jeg skal have hjælp af patruljens muskelmand, Søren, der med sine enorme grabber behændigt hjælper mig ned i vandet, som er varmt og stinker af råd.

Jeg grynter af smerte, da mine ribben kurer ned ad muddervæggen.

Da jeg får fodfæste i bunden af kanalen, opdager jeg hurtigt, at jeg skal trække støvlerne til mig. Bunden er sumpet, og det virker nærmest, som om der er en sugekop, der holder fast i dem.

Langsomt svømmer Rasmus og jeg mod den modsatte bred. Selv uden udrustningsvest og skudsikker vest på forekommer uniform og støvler tunge. Men det er meget værre, at strømmen er langt kraftigere end først antaget. Vi kan slet ikke holde kurs mod det punkt, jeg havde bestemt på den modsatte bred. Strømmen fører os længere ned ad kanalen og bekymrende langt væk fra resten af patruljen, som ligger på bredden, hvor vi kravlede i.

Vi forsøger så vidt muligt at svømme op mod strømmen og kæmper med benene af al kraft, mens vi stadig forsøger at holde bredden under observation gennem natbrillerne.

Prustende når vi bredden, og ved at hive os op i rødder og bevoksning på brinken kæmper vi os op i det høje græs og falder stille ned for at observere og lytte. Vi får lydløst al udrustning på igen, og jeg blinker to gange med det infrarøde lys på mit våben over til de andre som tegn til, at de kan sende de to næste over.

Det tager lidt over en halv time at få alle over. Imens melder det ubemandede spion-fly Shadow om masser af aktivitet i og omkring husene i området.

Vi fortsætter fremad gennem den tætte palmelund, og jeg klikker natbrillerne op i panden og ser mig omkring. Palmelunden fremstår som et postkort. Eller som en teaterkulisse med den enorme lavthængende, orange måne, hvis lys lader alle palmerne fremstå i knivskarpe silhuetter. Lydkulissen er utallige moskeers messende aftenbønner og de gøende hunde, som nu lader til at være tættere på os. Efter et par hundrede meter

bliver palmelunden tættere af buskadser og buske, som tvinger os til at sætte tempoet drastisk ned. Og endnu værre: øger vores støjniveau.

Jeg når den første grøft og iagttager den bekymret. På billederne så de ganske tilforladelige ud, men nu står jeg foran en to meter bred grøft med lodrette sider, hvor vandstanden er mellem halvanden og to meter under kanten, vi står ved. Desuden bugter gamle, rustne ruller af pigtråd sig langs hver side af grøften. Det er tilsyneladende private jordlodder, som ejerne ønsker at markere klart.

Da resten af patruljen slutter op til Rasmus og mig, brummer Kenneth arrigt ved synet. Ikke kun besværliggør grøften vores infiltration, den forsinker den også. Tiden begynder at blive en faktor nu. Inden for den næste time skulle vi gerne påbegynde selve opgaven med at observere mod vores mål.

Søren har kontakt til Shadow, som melder om aktivitet foran nogle huse i kanten af palmelunden 100 meter fremme. Vi skærper vores sanser.

»Fremad,« hvisker Kenneth. »Vi har travlt«. Vi er et par kilometer fra vores mål. Jeg søger frem mod pigtråden og forsøger at sætte støvlerne på og presse den ned, så jeg kan skræve ind over, men er lige ved at miste balancen og vælte ned over den. Sammen med Rasmus forsøger jeg i stedet at skille de snoede buer, som pigtråden ligger i. Jeg bander mig selv langt væk for ikke at have taget handsker på. Jeg skærer mig på begge hænder, men kan ikke tage mig af det. Min egen forbandede skyld.

Vi kommer gennem pigtråden og står nu på kanten af grøften. Igen må vi samarbejde for at komme i vandet så stille som muligt.

Hvis jeg bare hopper i, starter jeg en bølge og risikerer at afsløre os. Jeg finder i stedet nogle rødder på siden af brinken, og Rasmus lægger sig ned på maven og hjælper mig ned. Da han ikke kan nå mig længere, sænker han sit våben ned, og jeg kan bruge kolben til at holde fast i og komme yderligere ned. Da jeg når vandkanten og ikke længere har noget at holde fast i, kratter jeg med fingrene i muddervæggen for ikke at falde for hurtigt.

Jeg mærker det varme vand over livet og glider ned til halsen. En ubeskrivelig stank når mine næsebor. En sursød, rådden stank af afføring og urin, der næsten får mig til at kaste op. Det går op for mig, at jeg svømmer i hele lokalsamfundets kloak. Bogstavelig talt i lort til halsen.

Med kloakvand til op over hagen kæmper jeg nu med kraftige opkastfølelser.

Jeg må gøre noget for ikke at synke helt under.

Ikke alene vil det være en ualmindelig modbydelig oplevelse. Mit udstyr er også for tungt til, at jeg kan svømme her. Jeg vælger derfor at sætte af på muddervæggen, så jeg

forhåbentlig kan nå de to meter over på den anden side af grøften. Det lykkes, og jeg får fodfæste på et lille udspring under vandet med min ene støvle. Med den ene hånd finder jeg en rod og er nu stabil. Min anden arm har hele tiden holdt mit våben over vandet. Jeg vender mig om mod den modsatte side og kan se Rasmus og et par af de andre iagttage mig med betænkelige miner.

Jeg kan ikke komme op her uden hjælp, og jeg vinker Rasmus ned til mig.

Et minut senere hænger han ved siden af mig på muddervæggen og bander lige så sagte, men på trods af situationen udveksler vi et par hvide tandsæt i vores slørede og svedige ansigter. Det er grotesk, det her. Men der er ikke andet at gøre end at komme hurtigt videre. Tiden løber.

Rasmus skubber på min bagdel, alt hvad han kan, og jeg forsøger at klatre de to meter op. Jeg finder to rødder i min skulderhøjde og hiver mig op af al kraft. Det sortner for mine øjne af smerte, da mine ribben presses til det yderste i denne bevægelse, og jeg hører mig selv stønne. Jeg klatrer længere op og konstaterer frustreret, at der også her løber pigtråd i det tætte buskads langs kanten.

Det eneste, jeg kan få fat på for at komme helt op, er et stykke af pigtråden, som jeg må hive mig op i med begge hænder. Piggene skærer, og jeg mærker en varm tyk væske mellem fingrene.

Da jeg når op over kanten, skubber jeg pigtrådsrullen fra hinanden og kravler igennem, mens jeg holder hovedet forover og beskytter mit ansigt med min hjelm.

Da jeg kommer ud på den anden side, er mine natbriller duggede, så jeg kun kan ane konturerne af terrænet foran mig. Ikke særlig fikst, da jeg som forreste mand skal vurdere vores videre fremfærd.

Jeg hjælper en småbandende Rasmus igennem pigtråden, og én efter én dukker flere frustrerede fjæs op over kanten. Det er hårdt, det her. Rigtig hårdt. Men jeg har stadig energi til at trække på smilebåndet.

Jeg tjekker kortet. 1.700 meter til vores mål, og ifølge billederne hjemmefra ligger der grøfter på tværs af vores kurs for hver cirka 100 meter. Hvis de alle er som det hul, vi lige er kommet op af, får vi røven noget så gevaldigt på komedie. Men vi må fremad.

Forsigtigt gennem palmelunden. Jeg sætter varsomt støvlerne ude i siden af de små betrådte stier, så vi minimerer vores spor.

Endnu en grøft. Nærmest identisk med den første. Pis! Jeg kigger op langs grøften og pigtråden, men der er ingen alternative ruter. Jeg må igen igennem pigtråden med mine forrevne hænder, ned i kloakgrøften og over på den anden side med Rasmus og patruljen

efter mig. Sådan bliver grøfterne tilsyneladende ved. Infiltrationen er forvandlet til et regulært helvede. Et hækkeløb i slowmotion smurt ind i urin og afføring.

Og presset til grænsen af vores fysiske formåen.

Mine smerter i brystet bliver værre og værre for hver bevægelse. Jeg har den karakteristiske blodsmag i munden, som opstår, når nogle af blodkarrene i lungernes yderste forgreninger under intensiv belastning brister. Mit fokus som spejder og stifinder er faretruende svagt.

Omkring 200 meter fra vores mål står jeg endnu en gang i afføring til hagen, da Rasmus hvisker, at jeg skal være helt stille. Jeg kigger op og ser, at Kenneth og Ole står helt statiske klar med deres våben i skulderen.

Fra de nærmeste huse 30-40 meter væk flimrer et hvidt lys pludselig rundt i palmelunden.

Det her er et rigtigt skidt sted at blive opdaget. Især for mig, der ikke kan komme hurtigt op af grøften i tilfælde af ildkamp.

Jeg hører svage stemmer og kan se, at lyset bliver kraftigere. De nærmer sig.

Kenneth og Ole lægger sig langsomt fladt på maven og trykker sig ind under en lille række af buske langs kanten af grøften. Jeg kan ikke se de andre. Lyskeglen bevæger sig langsomt ned langs pigtråden og følger den busk, hvorunder Kenneth og Ole trykker sig.

Lyskeglen stopper. Jeg kan høre en svag mumlen af mandestemmer 1520 meter væk. Lyskeglen fortsætter ned langs grøften mod kanalen. Fra den vinkel mændene står i nu, kan de ikke lyse på mig. De skal først tættere på grøften.

Så slukker de lyset og taler højere sammen, inden de går væk igen. Lettelsen over ikke at blive opdaget giver mig kræfter igen.

Jeg kommer op af grøften og orienterer mig. Huset bør ligge lige frem »klokken 11«, og kort efter støder jeg på grunden, det ligger på. Der er ingen grøft, der adskiller grunden fra lunden, vi kommer fra. Kun et pigtrådshegn.

Jeg knæler og venter på de andre, mens jeg retter mine natbriller mod konturerne af huset, der ligger knap 40 meter fra mig omgivet af palmer og buske.

Palmelunden er tyndere her, og der løber små stisystemer rundt i haven. Fra billederne ved jeg, at der foran huset er en grusplads på omtrent hundrede kvadratmeter, og på den anden side af den løber en af de større indfaldsveje til byen. Til venstre har vi tæt bebyggelse. Til højre den 15 meter brede kanal. Og bag os et utal af grøfter. Kommer vi i kamp, er vores muligheder for at trække os tilbage yderst ringe. Den eneste flugtrute er bagud, langs kanalen mod en lille træbro, som fører over til en anden del af landsbyen.

Vi har før operationen fået oplyst, at der sandsynligvis er seks mænd og seks kvinder i huset i nat. Søren melder nu med håndsignaler, at Shadow kan se to personer foran huset og muligvis en på taget. Jeg bemærker, at hans ansigt er badet i sved under det varme headset og den tunge radio på ryggen.

Det må have været et mareridt for ham at forcere grøfterne.

Med langsomme, afmålte skridt bevæger jeg mig langsomt ad den lille sti i retning mod huset, mens jeg ser efter vagten foran.

Samtidig retter jeg nu og da blikket mod taget.

Og beder til, at der ikke er en hund i haven.

Mellem huset og mig er der nu kun en lille række træer med buske imellem og en bunke af noget, der ligner haveaffald. Jeg burde finde det hårdeste sted at sætte fødderne, så jeg ikke sætter spor, men her i den stille nat vælger jeg i stedet den bløde jord i kanten af stien, så mine støvler ikke larmer i gruset. Prisen er selvfølgelig, at det bagefter kan ses, at vi har været her, men lige nu er det vigtigst ikke at blive opdaget.

Da jeg er to meter fra træerne, står de der.

Igennem et lille hul mellem træerne ser jeg gløden fra den enes cigaret. Den lille prik lyser op, når han tager et hvæs. Han står op ad husmuren højst 10 meter fra mig. Den anden sidder på hug op ad en metalport, som er den eneste synlige indgang til gårdspladsen.

Jeg bevæger mig lydløst en meter længere frem. En stor del af huset kommer til syne.

Og jeg ser, at begge mænd har en AK-47 hængende på skulderen.

Vagten ved muren kaster cigaretten ned foran sig og skodder den med den ene støvle.

Den anden rejser sig langsomt, mumler et par ord til makkeren og forsvinder ind i huset gennem hoveddøren. Der er stadig ikke tegn på nogen vagt på taget.

Hvis Søren modtager et signal fra Shadow om en pludselig og uventet trussel, flere vagter på taget eller folk på bagsiden af huset, vil han taste gentagne gange på radioen, så vi ved, at der er problemer, og at vi skal være beredt. Jeg er nu næsten helt fremme i et lille hul mellem træerne og kan se, at der på gårdspladsen står et par enkelte gamle biler og ligger nogle bunker gammelt metal.

Der løber en cirka tre meter høj mur rundt om gårdspladsen. Kun den side mod palmelunden - mod mig - er åben.

Jeg flytter den ene fod et halvt skridt fremad og mærker efter, hvor jorden er blød. En lille gren knækker, idet jeg planter støvlen i jorden. Jeg stivner. Den tilbageværende vagts hoved snurrer rundt og vender sig lige mod mig. Det er, som om vi stirrer hinanden lige i

øjnene. Jeg står fuldstændig statisk og håber på, at de andre også har registreret hans reaktion, så de holder sig i ro.

Vagten trækker nu sin AK-47 om foran kroppen og bevæger sig langsomt hen mod den række af træer, jeg står bag. Det er for sent at gøre noget nu. Jeg kan hverken dukke mig eller trække mig bagud, da lyden vil afsløre mig.

Langsomt bevæger vagten sig langs træerne og kigger ind i det for ham mørke buskads. Jeg ved, at det grønne lys fra natbrillerne svagt lyser mine øjenhuler op og håber, at han ikke ser det.

Han standser et par meter foran mig nu.

Vi stirrer reelt hinanden direkte i øjnene.

Mit hjerte banker, så jeg frygter, at han faktisk kan høre det. Øjeblikket føles som en evighed, og det ben, som jeg foroverbøjet hviler på, begynder at ryste under belastningen fra min kropsvægt.

Så drejer han endelig hovedet bort og vender tilbage mod huset, hvor han sætter sig ned på dørtrinnet og trækker en pakke cigaretter op af brystlommen, trækker én ud med tænderne og får ild på den. Min hjertefrekvens falder igen, og jeg knæler langsomt for at få syren ud af benet.

Våbendepotet, som ifølge efterretningerne skal være skjult et eller andet sted på grunden, er urealistisk at finde. Et aktivt forsøg på at lokalisere det vil helt sikkert medføre så meget larm, at vagterne hører os. Så det gælder om at memorisere alle detaljer om huset: døres og vinduers placering, hvilket materiale de er lavet af, om der er glas i vinduerne, murenes tykkelse, hvilket materiale de er lavet af, antal etager, adgangsvejene til huset, om porten til huset er lukket, om taget er fladt, hvor meget ammunition jeg skønner, vagten har på sig. Detaljer som er ekstremt vigtige for et senere angreb på huset.

To klik i min øresnegl afbryder mig. Vi har ikke mere tid og skal samles ved Søren. Det er ikke nu, jeg skal gå baglæns og vælte og sætte det hele over styr. Så jeg vender langsomt, finder mine spor tilbage, og bevæger mig mod patruljens silhuetter, som jeg kan skimte bag nogle buske 20 meter væk. Vi udveksler thumbs up som tegn på, at vi har en masse informationer med hjem.

Ved den første grøft knæler vi omkring Kenneth, som vil orientere os om vores eksfiltration - vejen tilbage til helikopterlandezonen.

Samme vej tilbage gennem grøfterne er udelukket, meddeler han. Vi har simpelthen ikke tid, da der kun er en time til pick up. Vi vælger derfor den alternative plan. At søge langs kanalen ned til den lille træbro. Ulempen er, at den fører direkte ind i tæt bebyggelse i den ydre del af landsbyen.

Men vi har ikke noget valg. En time er i forvejen i underkanten til at nå helikopteren.

Alle nikker, og vi danner formation med mig forrest tæt fulgt af Rasmus. Vi undgår ikke et par grøfter, men det er en opløftende tanke, at vi maksimalt skal forcere tre. Da vi når træbroen, er den reelt kun en bjælke, og jeg bruger et par minutter på at holde den under observation, før jeg søger alene over.

Landsbyen begynder 20 meter oppe ad en lille grussti. Havde vi ikke været under tidspres, ville vi, selv midt om natten, aldrig bevæge os i bebyggelse. Men til vores held har den lille gade mellem husene kun to små gadelys, og der er ingen tegn på aktivitet fra hverken mennesker eller dyr.

Vi fordeler os på hver side af gaden, så vi kan sikre hinanden diagonalt. Vi når 300 meter ned ad gaden uden problemer og fortsætter i vestlig retning mod helikopterens landezone på en stor, flad slette cirka 1.500 meter væk. Nogle få hundrede meter fra landsbyen laver jeg en lille manøvre kaldet en »sløjfe«, som fører patruljen rundt i en bue tilbage mod landsbyen. Her finder jeg et velegnet sted, hvor vi lægger os ned og observerer for at afsløre eventuelle forfølgere.

Der er heldigvis ikke nogen.

20 minutter senere er vi os ved landezonen, og Søren får kontakt med helikopteren.

»Two minutes out.« Jeg søger frem, knæler der, hvor jeg vil have helikopteren ned, og da jeg hører den befriende lyd fra rotorblade, tænder jeg det infrarøde blitzlys på toppen af min hjelm, så piloten kan se min nøjagtige position. Jeg spænder mine mudrede faldskærmsbriller foran øjnene som beskyttelse mod støv, sand og sten, når han lander.

Brølende dukker den store, sorte klump frem af mørket og lægger an til landing med næsehjulet lige foran mig. Jeg har prøvet det utallige gange, og per automatik læner jeg kroppen fremover på mine knæ, da jeg ellers vil blive blæst bagover af den enorme turbulens fra rotorbladene. På trods af den intense larm og infernoet af hvirvlende sand og småsten er denne pick up-fase det bedste, jeg ved. Selvom vi ikke er hjemme endnu, er det den samme fornemmelse som at blive hentet af far fra skole som dreng. Trygt og sikkert. Her er det bare helikopterens loadmaster, der agerer far, når han træder ud på siden af lasterampen og blinker to gange med sit infrarøde lys.

Jeg sætter af med det samme og løber ned langs kroppen af helikopteren, op ad lasterampen og ind på et sæde i bunden af den mørklagte kabine. Lige bag mig kommer resten af patruljen, og et par sekunder efter hviner turbinerne, og helikopteren løfter sig.

Vi er ikke hjemme på basen endnu, og der er ikke noget med at tage udrustning, hjelm og våben af. Men jeg kan slappe af i min ømme krop. Mine ribben smerter, hver gang jeg bevæger mig, og først nu kan jeg skimte, hvor medtagne mine hænder er med dybe og blodige sår.

Jeg kigger op og ser de to britiske loadmastere stå og gestikulere med deres fingre nede i halsen. Vi stinker. Jeg ser, at Ole og Søren griner. Det generer heller ikke mig.

Usynlig i Jam's baghave

Efter et par døgn restitution og pleje af mine flossede hænder og ømme ribben forbereder jeg igen ruten ind i JAM-land og ud igen. Det er tid til endnu en operation.

Massive raketangreb på Basra Air Station, BAS, hen over vinteren og foråret 2007 slider på de danske og britiske soldater. Alene i løbet af de sidste 24 timer har lejren været angrebet 14 gange, mest om aftenen og natten, hvor fjenden uset kan affyre raketterne.

Derfor bevæger ingen sig rundt i lejren uden at have hjelm og skudsikker fragmentationsvest på. Når lejrens radarsystem alarmerer om raketangreb, har vi mellem 15 og 30 sekunder til at finde dækning bag en mur eller i en af sikkerhedsbunkerne. Kører man bil, stopper man og lægger sig ved siden af bilen. Og har man ingen dækning i nærheden, er det bare om at smide sig ned på maven med armene over hjelmen og håbe det bedste.

Hver gang der har været et raketangreb, må folk ikke bevæge sig omkring, før et ammunitionsrydningshold har gennemført området for ueksploderet ammunition.

Truslen og den konstante væren på vagt gør folk stressede, og de sover lettere og dermed dårligere, så de ikke restituerer ordentligt.

Mange sover med støvler og udrustning på for hurtigt at kunne reagere og komme i dækning, og en del er begyndt at sove i sikkerhedsbunkerne.

Men de er glohede, og folk sover ikke ordentligt derinde. Mange af de unge soldater i lejren er derfor begyndt at blive alvorligt påvirket af situationen, og moralen er blevet mærkbart lavere de sidste uger.

Vi er derfor to jægerpatuljer, der er kaldt ind for at rekognoscere i de områder, hvorfra det lader til, at raketterne bliver affyret.

Og om muligt forhindre affyring og nedkæmpe fjenden.

En stor del af fjendens raketter, våben og ammunition, bliver sandsynligvis smuglet ind fra Iran gennem den øde grænseørken og ind i Irak - uden om vores koalitionsstyrker, som siden får dem smidt i hovedet. Vi kender problemet, men må samtidig erkende, at koalitionen ganske enkelt ikke kan bevogte hele den mange hundrede kilometer lange grænse og forhindre den iranske forsyning til JAM og andre irakiske militser.

Vores opgave er vanskelig. Det er ikke bare at finde nålen i høstakken. Alene det at finde høstakken er en udfordring. Området er enormt og strækker sig over ørken, sump, marsk og bebyggelse. Ud fra vores efterretningsinformation ved vi dog nogenlunde, hvilke områder der oftest benyttes til affyring, og hvornår raketterne typisk bliver placeret.

Når de bliver affyret, er fjenden der nemlig sjældent selv. Han bruger for det meste tidsbestemte selvudlødere og sidder hjemme i ro og mag hos familien, mens raketten bliver skudt af.

Det område, vi først vil koncentrere os om, er et marsk-og sumpområde. Det ligger afsides og ydmygt, og militserne bruger det til affyring af raketter, ligesom de nedgraver raketter, granater, våben og ammunition i depoter i området.

Dernæst vil vi bevæge os fire-fem kilometer længere sydpå til et fladt landbrugsareal, der støder direkte op til en enorm ørkenlignende slette. Her er befolkningstætheden en udfordring. Dagligt færdes bønder i området med deres kvæg, som græsser og drikker vand fra labyrinter af små vandingskanaler.

Knap en kilometer mod syd ligger en større by. Området er dér så tæt befolket, at det næsten er umuligt ikke at blive opdaget.

Så vi kan ikke komme helt derned.

Området er i det hele taget stærkt inficeret af JAM-militsen og et kludetæppe af andre militser, rivaliserende shiamuslimske klaner og forbryderbander, der udkæmper blodige og nådesløse indbyrdes magtkampe mod hinanden. Og det sidste, vi ønsker, er at havne på deres slagmark.

Men de ved faktisk, at lige nøjagtig vi fra Jægerkorpset er her. Vi bliver nemlig markedsført på fornemmeste vis i danske medier i ugerne op til vores afrejse. I overskrifter bliver det proklameret, at korpset nu skal indsættes i det sydlige Irak.

Vi er ikke på hjemmebane og vil derfor ikke tage nogen chancer. Vi kan forblive uopdagede i fire-fem døgn. Og for at optimere vores ildkraft slår vi to patruljer sammen.

3.
patrulje og min, begge operativt erfarne patruljer og med en gennemsnitsalder over 30 år. Indledningsvis vil vi løse opgaven sammen for derefter at splitte op og bevæge os til to forskellige områder, hvor vi i fire døgn vil observere mod de steder, hvorfra vi mener, at raketterne bliver affyret.

Vi pakker mad, vand, maskingeværer, ammunition, granater, natbriller, batterier, observationsudstyr, radioer, GPS - kilovis af udstyr, men i modsætning til operationer i

Afghanistan er Irak-operationer kortere, så alt i alt mindre udrustning, i særdeleshed vand, og en langt lettere rygsæk.

Jeg gennemgår og memorerer ruten en sidste gang, tager et bad, smører mig ind i stærk, britisk jungle myggecreme over det meste af kroppen og slører mine arme, hænder og ansigt med sort sløring. Kontrollerer en sidste gang mit våben, sikringen på mine granater, mine natbriller, mine infrarøde sigtemidler og indholdet i min kampvest.

Jeg er klar.

Et par timer efter at vi er blevet landsat med helikopteren ude på den store, åbne sandslette, går vi et stykke bag 3. patrulje og holder kursen mod nord mod det enorme sump-og marskområde, hvor militserne opererer.

Jeg klikker mine natbriller op i panden.

Nætterne i Irak er fascinerende. Et fuldkommen stillestående landskab med den enorme gule måne og tusindvis af stjerner på en himmel, der altid forekommer meget større her.

Idyllen brydes, da jeg må lade mig glide ned i en grøft med stillestående, råddent vand for at undersøge, hvor dybt der er. Som patruljens spejder er det som bekendt mit job at undersøge de forhindringer, vi støder på. Herunder vand.

Det rådne plummer går mig til brystet, og jeg fortsætter langsomt mod den anden bred et par meter væk, hvor jeg får fat i nogle rødder og hiver mig op. De andre følger efter mig, og da hele patruljen er samlet på den anden side af grøften, hører jeg Mortens hviskende stemme i min øresnegl.

Han er 3. patruljes spejder, og cirka 50 meter foran os har han observeret et mindre hus, som ligger hvor en bred grøft krydser en lang lige grusvej. På toppen af taget kan han se et par bevæbnede militfolk ved et tungt maskingevær. Det lader ikke til, at de har natkikkerter. Det gør vores situation mere gunstig. Men vi er 16 mand, og den mindste lyd vil afsløre os.

Lyddisciplin er essentiel på opgaver som den her. Hvert eneste skridt skal tages omhyggeligt, og al udrustning er spændt stramt til på kampvesten, så det ikke rasler.

Metal mod metal, en gren der knækker, et lille plask i vandet, og vi er afsløret. Og på disse kanter skal man ikke forvente anråb eller forsonende henstillinger om at komme frem. Deres våben er til for at blive brugt. De vil ikke tøve med at anvende dem. Rent faktisk vil de hellere end gerne bryde deres kedsommelige vagrutine med en heftig skududveksling.

Men vi er her ikke for at slås med tilfældige militser. Tværtimod er vi her for uset at finde det sted, hvorfra raketterne bliver affyret.

Tillader omstændighederne så, at vi kan gøre det af med et raketaffyringshold eller to, vil det kun være en herlig bonus.

Morten melder, at han sammen med sin makker vil søge frem mod huset og vurdere mulighederne for at passere det og fortsætte ud i den del af området, hvor vi skal rekognoscere.

Vi sender vores to maskingeværsskytter og deres Heckler & Koch maskingeværer længere frem, så de er klar til at åbne ild mod vagterne på hustaget. Vi andre trykker os under den lave bevoksning af buske og siv.

Omkring ti minutter senere melder Morten, at det er udelukket at passere huset uden at blive opdaget fra hustaget. De to vagter virker årvågne, og det vil være en alt for stor risiko at lade 16 mand med udrustning passere dem. Derfor beslutter vi at splitte op. 3. patrulje tager mod den tørre østlige del af området, og min patrulje - naturligvis - mod den våde og sumpede vestlige del.

Som spejder bliver jeg nu nødt til at studere mit kort. Jeg finder det tætteste buskads og maver mig så langt ind under som muligt og finder mit slørede regnslag frem, lægger det over mig og sikrer mig, at intet lys kan slippe ud og tænder mit lille røde lys.

Spejderen i en patrulje er den eneste, der undtagelsesvis må bruge lys, som jeg gør nu. Enhver jæger er opdraget sådan. Som jægeraspirant for mange år siden overværede jeg stakkels medaspiranter, der i ugevis slæbte rundt på store sten og andre tunge genstande som straf for ikke at have overholdt den basale, men vigtige lys-og lyd-disciplin.

På en øvelse i Belgien i starten af 1990'erne var jeg radiomand og baksede med en dårlig forbindelse hjem til basen under mit regnslag for at hindre, at lys slap ud. Jeg havde ikke sovet i flere døgn, og på et tidspunkt skulle jeg tisse så meget, at jeg måtte afbryde mit arbejde og liste ud i nattens mørke til det lille hul, som vi havde gravet til toilet. Da jeg langsomt løftede regnslaget, kunne jeg måbende konstatere, at solen skinnede fra en høj himmel.

Da jeg har studeret kortet, memorerer jeg ruten til det sumpområde, vi skal ud i, og jeg pakker kort og regnslag sammen. Umiddelbart har jeg svært ved at forestille mig raketaffyringsramper i det område.

Men en enkelt lille, lys plet på satellitbillederne afslører, at der er et tørt område med stisystemer, som fører derud. Det ligger så isoleret og afsides, at det godt kunne være affyringssted. Så vi vil undersøge, om der er metalramper, ledninger eller andre efterladenskaber.

Vi lægger alle vores rygsække i et hul, slører dem omhyggeligt med siv og palmeblade og fortsætter fremad. Bag mig går Rasmus, patruljens sprængningsmand, som på sit

våben har monteret en lyddæmper, så han kan skyde gøende hunde, vi måtte støde på. Vi to danner fortrop 30-40 meter foran de andre.

Efter bare 300-400 meter er vi omgivet af flere meter høje sivplanter på begge sider af den lille mudrede sti. Og med ét stopper stien så, og jeg kigger direkte ned i en ti meter bred kanal.

Efter endnu en våd fornøjelse ligger jeg på den anden side og lytter efter alle lyde, som ikke burde være her. Ingenting. Jeg vender mig om og blinker alt okay mod de andre på den anden bred. Jeg kigger på mit håndledskompass, finder nordvest og følger en lille sti, som nærmest bare er et mudderspor.

Mine støvler forsvinder ned til støvlekanten ved hvert skridt. Og sveden driver fra mit ophedede hoved under hjelmen, og jeg kan smage de salte dråber på mine læber.

Så støder vi på endnu en kanal. Og sådan fortsætter det. Knap har vi passeret en kanal, grøft eller en lille sø, før vi møder en ny, som jeg skal ned og kontrollere. Tilsyneladende til morskab for de andre, for hver gang kan jeg se syv hvide tandsæt lyse op i mørket bag mig.

Jeg bander og svovler lavt og kryber ned i endnu et vandhul. Da jeg kommer op på den anden side, er muddersporet blevet en anelse bredere, og i mine natbriller fornemmer jeg mere lys i terrænet foran mig. En lysning åbner sig.

Vi er fremme ved det lille åbne areal, der kunne tænkes anvendt som affyriingssted.

Det er ikke mere end 20 gange 30 meter med et par stier, som fører dertil. Vi finkammer hver en kvadratmeter. Men desværre er der ingen tegn på, at her nogensinde har været en raket. Vi havde selvfølgelig håbet.

Kunne vi bekræfte en raketrampe, ville det ubemandede spionfly Shadow begynde at overvåge pletten her. Og et jagerfly eller et AC-130 Gunship kunne klare resten.

Klokken nærmer sig 02, og tiden er knap.

Vi skal genforenes med 3. patrulje senest klokken 03 for at fortsætte de fire-fem kilometer sydpå og etablere en observationsbase.

Klokken cirka 06 sætter det første lys ind, og der skal vi være på plads.

Da vi mødes med 3. patrulje, udveksler de to patruljeførere hurtigt erfaringer, og de væsentligste informationer sendes hjem til lejren. Samtidig sikrer vi andre området, og jeg drikker vand og spiser en powerbar. Jeg er gennemblødt efter at have været i vand det meste af natten, men ikke det mindste kold. Tværtimod perler jeg af sved. Natten er 35 grader varm.

Fem minutter senere er vi på vej sydover mod vores område uden 3. patrulje. Bevoksningen hører hurtigt op, og en stor ørkenagtig slette udfolder sig foran mig, kun brudt af enkelte jordvolde og no-get, der ligner grøfter uden vand. Jeg ved, at sletten stopper et par kilometer mod højre ved de opdyrkede landbrugsarealer, og cirka fem kilometer foran os begynder byen.

Terrænet stiller andre krav til, hvordan vi bevæger os. Vi kan ikke gå i ly af nogen bevoksning og er helt eksponerede i det åbne landskab. Samtidig lyser månen så kraftigt, at vi sætter skygger. Jeg forsøger at forcere terrænet så taktisk hensigtsmæssigt som muligt og går gennem hver eneste lille lavning og i ly af jordvolde. Men det er en risikabel færd. Er fjenden i besiddelse af en primitiv natkikkert, og befinder han sig på det rigtige sted, kan han uden problemer identificere os. Det er ikke normalt, at JAM og andre militser er i besiddelse af denne type udstyr. Men det har desværre vist sig, at en del af deres enheder har enten fuldt moderne eller ældre russiske natbriller.

Som altid når jeg går patrulje, er mit våben afsikret. Det halve eller hele sekund, det tager at afsikre, hvis vi ryger i et baghold eller på anden vis møder fjenden, kan betyde forskellen mellem liv og død.

Går vi i baghold er det mig som forreste mand, der bestemmer, hvad vi gør. Patruljeføreren bag mig kan ikke vurdere situationen.

Jeg kan vælge, at vi presser os fremad mod fjenden og tager kampen op. Så skal han være os talmæssigt underlegen, og jeg skal virkelig være sikker i min sag, for det er en risikabel beslutning, og hvis fjenden er større end antaget, løber vi døden i møde.

Derfor er det mere sandsynligt, at jeg vælger, at vi trækker os bagud under ild og bevægelse.

At vi »bokser«, som det kaldes. Det betyder, at patruljen splitter op i to, hvor den ene halvdel afgiver ild i vildskab, mens den anden løber 20-30 meter tilbage og finder en ny stilling. På den måde overlapper vi hinanden, mens vi bevæger os bagud under konstant afgivelse af ild.

Vi har trænet det utallige gange med skarp ammunition i et meget realistisk øvelsesscenario, og det er ikke en situation, hvor vi fedtspiller. Aggression er nøgleordet.

Hver mand skal simpelthen bringe den vildeste, mørkeste og mest aggressive side frem i sin personlighed og kun tænke på at afgive mest mulig ild i fjendens retning på kortest mulig tid. De gange, vi øver det i patruljen, er det ikke unormalt, at vi bruger flere tusinde skud, 20-30 håndgranater, røggranater og granatkastere - i løbet af fem-ti minutter. At vi bruger det meste af vores ammunition, er ligegyldigt. Det er en situation, hvor det gælder om at overleve.

Jeg orienterer mig på mit håndledskompass og konstaterer, at retningen er rigtig mod en lille grusvej, der fører op til en lang og bred nord-syd-gående vej, som er det tætteste, man kommer på en hovedfærdselsåre på disse kanter. Vi skal krydse vejen og derefter søge ind i de opdyrkede landbrugsarealer, hvor vi skal oprette vores observationsbase.

Da vi rammer grusvejen, stivner jeg. I mine natbriller ser jeg en bil uden lys på, som stille og roligt lister sig ned ad vejen nordfra mod vores position. Jeg fatter mig, knæler langsomt ned og gør mig så lille som muligt.

Med min højre hånd taster jeg gentagne gange på radioen som signal til, at alle skal stoppe øjeblikkeligt og søge skjul.

Rasmus og jeg er midt ude i det åbne kun cirka 15 meter fra vejen. Og bilen er maksimalt 100 meter fra os. At køre 5-10 kilometer i timen i en bil uden lys er ikke normalt. De er ikke på vej hjem med varm pizza. De er ude for at lede efter os.

Militserne har hørt vores helikopter over området og har aktiveret deres netværk.

Bilen nærmer sig. Rasmus og jeg kan ikke sidde her, så vi lægger os ned på maven, får behændigt rygsækkene af og trækker dem ud i kanten af et grusspor, hvor det hælder lidt. Jeg ligger fuldstændig stille og mærker min halspulsåre dunke mod hjelmens rem.

Bilen stopper 20-25 meter fra os. Hvis de har natbriller på, kan de sagtens se os på den afstand.

Men jeg ved, at det er sin sag at sidde inde i en bil og observere ud i mørket, både med og uden natbriller.

Bilen holder mørk og ubevægelig, og jeg kan høre den svage brummen fra motorens tomgang. Den sætter sig i bevægelse og ruller videre frem, men stopper lige ud for os, ikke mere end 15 meter væk. Jeg undgår enhver bevægelse og drejer ikke engang hovedet for at kunne se bilen bedre, men stirrer ud ad øjenkrogen.

Jeg finder aftrækkeren på mit våben. Hvis døren åbner, er jeg klar til at tømme det første magasin.

Men motorens omdrejninger øges, og bilen sætter i gang igen. Jeg drejer mit hoved og kan se silhuetterne af fire personer i kabinen.

Bilen fortsætter ned ad vejen. Jeg tager nogle dybe indåndinger og får styr på min vejrtrækning. Selvom det ikke endte med en konfrontation, er det ingen garanti for, at de ikke har set os. De kan være usikre på, hvor mange og hvor stærke vi er, og har derfor valgt at vende tilbage mere talstærkt senere eller vente på dagslyset, hvor vi har langt vanskeligere betingelser.

»MC højre,« hvisker Rasmus, netop som jeg skal til at melde »fremad« over radioen.

Jeg drejer hovedet og ser en motorcykel, også uden lys på, tøffe ned ad vejen mod os.

Jeg trykker mig helt ned igen. Han holder far-ten og lader ikke til at stoppe. Da han passerer os, kan jeg se, at han er bevæbnet med en Kalashnikov hængende på ryggen.

Det her er et rigtigt skodsted, og vi skal væk herfra hurtigst muligt. Jeg venter yderligere et minut og melder så stille »fremad« over radioen.

Rasmus og jeg får rygsækkene på igen og fortsætter over vejen og ind i det opdyrkede område, der er plastret til med hundredvis af små meterbrede kanaler og grøfter. 500 meter fremme finder vi en lille plet i bevoksningen, som er egnet til observationsbase.

Der kan vi i dagslys trykke os og være ydmyge, mens vi observerer mod vejen.

Men det er i mørket, vi har vores berettigelse.

Der har vi kontakt til Shadow, som overvåger området og vejen. Derfor beslutter vi, at vi om aftenen vil forlade basen og rykke ud i nærheden af vejen, hvor vi kan stoppe mistænkelige køretøjer eller lave et baghold. Desuden er vi tæt på andre steder, der måske anvendes som affyringssteder, og får vi melding fra Shadow om aktivitet, kan vi nå dem inden for 15-25 minutter.

Om en time sætter det første lys ind. Får vi ikke sløret os ordentligt inden da, bliver vi opdaget af bønderne med det samme. Vi sætter to mand på vagt, mens vi andre påbegynder en heftig høst af palmeblade fra de omkringliggende små lunde. Vi konstruerer et tæt hegn af palmeblade hele vejen rundt om vores lille base, som med sine tre gange tre meter lige akkurat er stor nok til otte mand med rygsække.

Rundt om os løber en bred vandingskanal, og man kan ikke komme ind til os uden at skulle krydse den. Det betyder forhåbentlig, at hverken mennesker eller kvæg kommer for tæt på. For en sikkerheds skyld opsætter Rasmus i de farligste retninger nærforsvarsgranater, som kan udløses inde fra basen.

Det er nu bare at vente og håbe på, at vi ligger på det rigtige sted på det rigtige tidspunkt og får mulighed for at tage et raketud. Jeg er ikke på første vagt og lægger mig på mit liggeunderlag op ad min rygsæk, spiser et par kiks med et tykt lag jordnøddesmør og lukker øjnene.

Det næste, jeg sanser, er, at der bliver rusket i min arm. Hans ligger på maven, kigger mig stift i øjnene og holder en finger foran sin mund. Jeg kigger rundt. Alle ligger på maven med deres våben klar. John peger ud i området, viser to fingre op og bevæger dem som tegn på, at to mænd kommer gående.

Da de nærmer sig, ser vi, at de er ubevæbnede.

Højest sandsynligt bønder, som er ude og tilse deres kvæg. De udgør ingen direkte trussel, men det vil alligevel være yderst kritisk, hvis de opdager os. Slipper de væk, fortæller de om os, når de kommer hjem. Og uanset om de er venner eller fjender, vil kendskabet til os brede sig som ringe i vandet.

Og er vi uheldige, kan der i løbet af en time være en talstærk militsstyrke på vej. Men tager vi dem til fange, vil deres familier lede efter dem, og så har vi også et problem.

Vi bliver nok nødt til at trække os ud, hvis de opdager os. Så vores lille, slørede observationsbase skal nu stå sin prøve.

Kun 10-15 meter fra os stopper mændene, og jeg kan høre dem snakke. Jeg tænker straks på vores spor, efter at vi samlede palmebladene.

Ser de monsteraftrykket fra en størrelse 47 jægerstøvle, går det op for dem, at der er eller har været koalitionsoldater i området.

Alle ligger fuldstændig stille og trykker sig. Jeg kan se ud gennem et hul i palmebladene og kan tydeligt se dem. De kigger direkte ind mod os. Men bemærker tilsyneladende intet, og småsludrende fortsætter de mod et par køer et stykke fra dem. Alle drager et lettelsens suk, og vi kan konstatere, at vi har gjort et rigtig godt job med sløringen.

Tiden i basen er dræbende lang. Mest på grund af varmen. Jeg har ligget i varme observationsbaser mange gange før. Men det er første gang, at jeg mærker en så ubarmhjertig sol. Den brænder på det meste af min krop, kun lidt af mine støvler er i skygge, og min mund er tør som en grankogle. Vi har syv liter vand med til hvert døgn. Det er ikke nok. Hans, vores finskytte, har netop målt temperaturen med sit Suunto-ur. 49,5 grader i skyggen. Alt for varmt til at sove. Jeg finder en lille gren med blade på og vifter den foran ansigtet, ligesom den fede dame under en varm operaforestilling.

Vores rødhårede patruljefører, Kenneth, er ekstra medtaget. Jeg betragter ham og må trække på smilebåndet. Som en udtørret rosin ligger han og kigger åndsfraværende ud i luften. Men Kenneth er en professionel jæger og går ikke på kompromis med vores procedurer. Ikke noget med at smide støvlerne eller jakken. Bliver vi overrasket, skal vi kunne forlade basen inden for ganske få sekunder og kan ikke bruge dyrebar tid på at fedte med snørebånd og jakke.

Efter en modbydelig og udmarvende varm dag venter vi med længsel på, at aftenen sætter ind, og temperaturen falder til et tåleligt niveau. Vi ved, at det er om aftenen og natten, vi kan komme i aktion. Det løfter moralen.

Vi har i løbet af dagen bemærket en pickup truck, som er kørt frem og tilbage på vejen otte gange med flere personer i. Og en presenning over ladet har skærpet vores opmærksomhed.

Vi finder den så mistænkelig, at vi beslutter os for at lægge os ud ved vejen og stoppe den, hvis den igen kommer forbi. Det er et sats at stoppe den, hvis den intet har at skjule, men vi vurderer, at det er risikoen værd.

Omsider sætter mørket ind. Jeg monterer mine natbriller på min hjelm, slører mit ansigt, smører hænder, hals og ansigt ind i myggecreme og gør mit våben klar til kamp i mørke. Det er akkurat blevet mørkt, da vi alle sammen sniger os ud fra basen og ud mod vejen. Vi finder et passende sted i kanten af et krat 20-25 meter fra vejen og går i stilling på en linje. Herfra kan vi hurtigt bevæge os ud på vejen og stoppe den mistænkelige pickup.

Natten skrider frem, og der dukker intet op af mørket, ingen pickup truck, ingen andre biler, ingen mennesker. Frustrerede vender vi tilbage til basen igen, da himlen mod øst bliver lysere, og vi ser aldrig den forjættede pickup igen.

Observation mod vejen, som JAM-militsen benytter til transport af ammunition og raketter. Lokale irakere passerer helt ned til fem meter forbi vores observationsstade, men koen Nora på billedet er den eneste, der opdager os.

Den følgende nat ligger jeg på ryggen på mit liggeunderlag og venter på, at jeg skal på vagt om en times tid. Jeg kigger op mod de tusindvis af stjerner på den enorme himmel og lytter til den svage lyd af gøende hunde og moskeer. Selvom vi endnu ikke har fået ram på nogen, har jeg det rigtig godt. Det hele er så nemt her. Så dejligt sorthvidt.

De bedst tænkelige kolleger og kammerater, et fælles mål og ingen træg dagligdagsfnidder.

Bare opgaven.

Jeg lukker øjnene og døser hen. Men et dybt, hult drøn vækker mig kort efter, og jeg springer op. Himlen mod syd er svagt lyst op af en raket. Igen et brag af samme styrke og samme lys på himlen. Det kan ikke være mere end en kilometer væk. Jeg kigger rundt. Alle sidder halvt oprejste, lysvågne og spændte på, om det her kan udvikle sig til en spændende nat.

Raketterne er typisk 30-40 sekunder om at nå lejren. Og ganske rigtigt. Først buldrer én detonation i det fjerne og lidt efter den an-den. Det er helt sikkert lejren, som er blevet ramt.

JAM eller en anden milits affyrer åbenbart ikke raketterne dér, hvor Shadow har observeret.

Vi får kontakt med lejren over radioen, og ganske rigtigt har der været to nedslag i den britiske del af lejren. Heldigvis er der ingen melding om døde eller sårede.

Vi hænger med mulerne. Vi vil så forbandet gerne hjælpe soldaterne i lejren med at få ram på nogle af de skiderikker. Men vi må erkende, at det er en særdeles vanskelig opgave.

Området er for stort, og vi er for få. Desuden har vi en stærk formodning om, at fjenden udmærket ved, at vi ligger her. Og fremfor at konfrontere os, vælger de bare at blive væk fra vores område og affyre raketterne et andet sted.

Den fjerde dag får vi endnu en gang ubudne gæster. Ikke færre end seks gange har vi haft bønder gående rundt ved vores base.

Den ene gang var bonden ikke mere end fem-seks meter fra os, hvor han stod og gloede fjernt ud i luften, mens han kløede sig i skridtet.

Nu er det en bonde med køer, der kommer slentrende forbi os. Vi er stadig oppe på mærkerne, når bønderne nærmer sig, men vi har efterhånden tiltro til, at vores sløring virkelig er effektiv. Ellers er bønderne bare usædvanligt sløve. Rent faktisk forekommer køerne mere opvakte end deres oppassere.

En mager ko, som vi hurtigt døber Nora, kommer helt hen til hegnet af palmeblade og står og glor ind til os med sine enorme brune øjne, mens hun møjsommeligt tygger drøv. Da hun går videre, tager hun sin bonde med, og vi kan slappe lidt af igen.

Eftermiddagssolen steger. Mine fødder føles, som om de er ved at gå i opløsning i støvlerne, og endnu et måltid kold ravioli i tomatsovej med en kiks til bliver tvunget ned. Klokkerne er knap 17, og der er kun lidt over 10 timer til pickup med helikopteren.

Klokken 23 bryder vi op. Omhyggeligt samler vi alle palmebladene og lægger dem ind under nogle buske, hvor de ikke opdages så let.

Vi skal være sikre på, at alle spor slettes. Vi kontrollerer basen for affald og tjekker, at vi har gravet vores skideposer ordentligt ned.

Det mindste stykke papir eller plastic vil afsløre, at vi har været her og gøre det langt mere risikabelt at vende tilbage. Og det kan absolut ikke udelukkes, at cheferne vil have os herud igen.

Da vi bevæger os mod helikopterens landezone, flænses stilheden af knitrende automatvåben, og lyssporsprojektiler springer over himlen som røde pletter. Så bjæffer maskingeværer og Kalashnikovs løs i nogle minutter.

Det er ikke mere end et par kilometer mod syd, der er ballade. Men vi tager det ganske roligt. Det er temmelig sikkert, at det ikke har med danske eller britiske styrker at gøre. Vi ved, at de ikke opererer i det område i aften.

Stille forlader vi det opdyrkede område og krydser vejen over på den store åbne slette.

Landezonen ligger knap tre kilometer mod nordøst. Jeg bevarer mit fokus. Men kan ikke undgå at være frustreret over de forløbne fire døgn. Det er fandens, at vi hverken har fået ram på raketter eller militser.

På hælene

For et par timer siden eksploderede to raketter i et øredøvende brag mindre end 100 meter fra vores telt. Den tykke teltdug blafrede voldsomt af trykket, men vi slap med forskrækkelsen, fordi teltet hele vejen rundt er beskyttet af et to meter højt metalnet fuld af jord og sand.

Vi er nødt til at gøre noget ved de forbandede militser og sidder derfor på feltsengene i vores trange ottemandstelt med skabe, våbenkasser, rygsække og alskens militære isenkram omkring os og hører om den operation, som vores patruljefører Kenneth har planlagt. Denne gang mod en teglfabrik i grænseområdet til Iran, som man mistænker for at være våbendepot for JAM. De afhenter raketter dér og distribuerer dem videre ud i mindre depoter omkring Basra for endeligt at affyre dem mod vores base på Basra Air Station.

En af de andre jægerpatruljer har ligget i området ved teglværket og observeret, inden min patrulje sammen med to andre skal flyve derud i ly af natten og destruere depotet. Samtidig er min patrulje Quick Reaction Force, QRF, for den patrulje, der observerer teglværket. Hvis de får akut brug for hjælp, kan vi inden for en time være hos dem i helikopter.

Men i stedet får vi en ny opgave, da »Overarmen« træder ind ad døren. Ikke med sit sædvanlige smil i sit i forvejen muntre ansigt, men med en påfaldende alvorlig mine.

»Glem alt om teglværket. MECINF er i problemer, og vi skal indgå som QRF for bataljonen.

Beredskab 15 minutter. Klargør jeres grej. Jeg vender tilbage med mere info om lidt.« MECINF er den engelske forkortelse for det motoriserede infanterikompani fra den danske bataljon, og de er åbenbart kommet i kamp mod JAM og er pressede. Vores grej står klar, men til denne ekstraordinære nødsituation pakker vi ekstra ammunition, nogle flere offensive granater, noget mere førstehjælpsmateriel og et par rygsække med vand, som kan udskyde kroppens dehydrering nogle timer i den ulidelig ørkenhede.

Normalt vil vi aldrig operere i dagslys. Det er en opgave for infanterister. Vi fra Jægerkorpset er mænd af mørket og opererer altid i langt mindre enheder end infanterister.

På den anden side ved vi også, at situationen er særlig uheldig netop nu, fordi bataljonen er ved at afvikle en af de obligatoriske orlovsperioder på to uger, som alle soldater har krav på i løbet af et halvt års udsendelse, og der er ikke sol-dater nok til at afløse alle. Således er det på grund af mandskabsmangel kun det ene af den danske bataljons to kompagnier, det motoriserede infanterikompani, som kan udføre egentlige operationer.

»Så er det nu! Grejet på. Klar ved bilerne om fem. En dansk soldat er skudt i brystet, formentlig af en snigskytte, og kompagniet er alvorligt presset af JAM. Jeg briefer jer op nede ved helikopteren,« pruster »Overarmen« ind ad døren.

Vi løber ud til bilerne og kører de fem minutter fra den danske lejr i den ene ende af BAS til helikopterlandepladsen. Mit ansigt er allerede badet i sved under den intense formiddagssol, da vi ankommer til stor forvirring på pladsen. Vi erfarer, at situationen er yderst alvorlig, da også 30-40 britiske soldater er indkaldt som forstærkning. Dette er ikke blot en normal QRF. Det er alt disponibelt mandskab - til en enhed, som må være i virkelig svære problemer.

»Samling her,« råber »Overarmen« gennem larmen fra den britiske S-61 helikopter, der står klar med snurrende rotorblade.

»Okay, her er, hvad jeg ved: Gruppen af danske soldater, hvoraf en er såret af en snigskytte, har trukket sig ind i et hus. De er under kraftig beskydning fra JAM. Man har forsøgt at undsætte dem i en pans-ret mandskabsvogn, men den kørte på en IED, hvad der resulterede i seks-syv sårede, heraf mindst en hårdt såret. Man forsøger nu igen at evakuere alle de sårede til en landezone tæt derpå. Vi skal ud og sikre denne landezone, så de kan komme ind til behandling på BAS. Spørgsmål?« Ingen spørgsmål.

»Vi har prioritet på helikopteren. Go!« Jeg løber bagerst mod den ventende helikopter og er sidst inde, da jeg som spejder skal først af. At flyve i helikopter i fuldt dagslys over fjendtligt terræn sker kun i absolutte nødsituationer. Helikopteren er meget sårbar over for beskydning med maskingeværer og håndvåben fra jorden, og jeg bemærker tilmed, at denne gamle S-61 ikke har nogen bevæbning. Ikke ligefrem betryggende.

Slet ikke når vi kun har en overordnet idé om, hvor vi skal lande og ingen anelse om, hvordan situationen er dernede.

Så det er en helikopter ladet med uvished, der hæver sig over asfalten på pladsen, vender rundt mod nordøst og øger farten lavt hen over den irakiske ørken mod det nordlige Basra. Flyvetiden er 10 minutter, og samtidig med at den britiske loadmaster giver tegnet til ét minut, foretager helikopterpiloterne et par skarpe, taktiske drej for at undgå beskydning fra jorden.

Det er ekstra varmt dernede i dag.

I næste nu bremses helikopteren kraftigt op, og jeg kan se vores landezone, som er en åben plads på nogle hundrede meter på hver led, omgivet af grønne områder med spredt bebyggelse.

Helikopterens hjul får kontakt, loadmasteren giver signal, råber »go-go-go«, og jeg springer ud i rotorbladernes turbulens af støv og sand. Efterfulgt af resten af patruljen løber jeg mod en jordvold, som er den nærmeste dækning, jeg kan se, og helikopteren returnerer straks til BAS for at hente de britiske soldater.

Forvirringen er total i området. MECINFkompagniets pansrede mandskabsvogne og andre lettere køretøjer holder rundt på pladsen med deres våben strittende i alle retninger. Nogle hundrede meter mod øst buldrer kompagniets tunge maskingeværer løs. Det er dér, infanterigruppen er afskåret.

Der bliver råbt og skreget blandt soldaterne i og omkring køretøjerne, og jeg kan høre, at radiohøjtalerne i køretøjerne er fyldt med meldinger om fjenden.

Kenneth kommunikerer med den af de danske officerer, som tilsyneladende er bedst opdateret. Vi skal sikre landezonen mod nord og placerer os straks i en halvbue bag nogle små knolde på jorden, som er den bedste dækning.

Den første granat lander 50 meter fra os.

Det hule brag får jorden til at ryste under os, og vi trykker os så flade som muligt. Umiddelbart efter detonerer to granater lidt tættere på, og fragmenterne hvisler hen over os. Der er ingen dækning i retning mod nedslagene.

Så vi må væk herfra.

Hans, vores finskytte, råber, at vi kan søge dækning bag en af de pansrede mandskabsvogne.

Vi ruller rundt, ud af vores stilling, kommer på benene og smider os hen bag mandskabsvognen. Yderligere to granater detonerer, denne gang endnu tættere på.

Det er mortérgranater, efter kraften at dømme middeltunge, og det er tydeligt, at JAM har en observatør et sted, hvor han kan se mortérene lande. Og han er nu i gang med at korrigere nedslagene. Det er et spørgsmål om kort tid, før det begynder at regne med mortérer over hele landezonen.

Det er MECINF-kompagniet også klar over, for førerne råber af deres lungers fulde kraft, at alle skal ud af området med det samme. Alle løber mod nærmeste køretøj og hopper op, og førerne råber efter deres folk for at sikre sig, at alle kommer med. Jeg selv kaster mig ind på ladet af en Mercedes Geländewagen firehjulstrækker, en såkaldt GD'er, som straks sætter i fart med et lad fyldt med infanterister.

Jeg sidder ved siden af en ung sergent, som råber fakta om situationen ind i øret på mig. MECINF har tidligere på formiddagen været ude for at yde beskyttelse for en af de civile, danske genopbygningsenheder, der ville tilse et igangværende projekt på en skole.

Mens de bevægede sig igennem landsbyen til fods, blev den danske soldat ramt i brystet af snigskytten, og hans gruppe trak ham ind i huset, hvor de blev afskåret fra resten af kompagniet. Under forsøget på at komme dem til undsætning i den pansrede mandskabsvogn blev syv soldater såret af vejsidebomben.

De syv er det lykkedes at evakuere. Nu gælder det så for alt i verden om at få den sårede og hans gruppe i huset i sikkerhed.

Men desværre lader det ikke til, at det danske kompagni skaber det momentum, der skal til for at presse JAM og kunne hente dem hjem.

Vi kører i en lang slange af 10-12 køretøjer ad vejen mod nord og ud på en ørkenslette.

Vi blæser en sky af sand og støv op og viser lige så tydeligt JAM, hvor vi er på vej hen. Efter lidt over en kilometer svinger vi ind til højre mod nogle sandvolde, der formentlig har været anvendt som kampstillinger af den irakiske hær. Vores køretøjer parkerer vi i kanten af voldene med alle tilgængelige våben pegende 360 grader ud i det åbne terræn.

Jeg løber hen til en sydvendt vold, efterfulgt af Søren med et 5.56 Heckler & Koch maskingevær, og de andre finder tilsvarende dækning. Så er vi klar til at nedkæmpe alle fjender, som måtte nærme sig.

Samtidig hjælper Frederik og Christian med at stabilisere to af de sårede soldater fra vejsidebomben, føreren og maskingeværskytten.

Den ene er gået i chok, og den anden har fået brandskader. Frederik og Christian er begge erfarne og kompetente sanitetsfolk med masser af operativ erfaring, og de lægger hurtigt et væskedrop på den ene og yder psykisk førstehjælp til den anden.

Jeg bemærker, at »Overarmen« spankulerer over pladsen som en anden alfahan. På trods af situationens alvor virker det, som om han er i sit es. Han har retning mod den pansrede mandskabsvogn, hvor nogle officerer fra MECINF-kompagniet befinder sig, og et par minutter senere lyder hans stemme i min øresnegl. Med hjælp fra briterne er det lykkedes at evakuere den danske gruppe fra huset hjem til BAS. Men desværre for sent. Soldaten, der blev ramt af snigskytten, er død. Han døde i det hus, hvor han og hans gruppe blev afskåret.

Det lader til, at situationen er ude af kontrol.

Det overtag, som kompagniet gerne skulle have, er der desværre ikke tegn på.

Tværtimod bliver de presset mere og mere i defensiven. Så da efterretninger fortæller, at JAM er ved at mobilisere en styrke på 400-500 mand nogle få kilometer sydpå, beslutter man at forlade området og evakuere til BAS hurtigst muligt.

Et lille rekognosceringshold i en GD bliver sendt ud fra kampstillingen for at finde den bedste flugtrute, men de er kun lige kørt ud på den anden side af voldene, da en stribe maskingeværskud pisker jorden foran dem. Kørerer må resolut vende om og give fuld gas tilbage.

Ud fra vinklen at dømme kommer skuddene fra bebyggelsen et par hundrede meter syd for os. Jeg tager min lille Zeiss-kikkert frem og afsøger hver kvadratmeter af murene, vinduerne, dørene og tagene. Intet.

Hvor frustrerende kan det blive? Jeg ligger her som en anden infanterist mod en fjende som styrer slagets gang. Vi har ingen mulighed for at slå igen. Jeg har mest af alt lyst til at give husene en ordentlig byge bly sammen med Søren og hans maskingevær.

Om ikke andet for at holde hovederne nede på fjenden. Men det er selvfølgelig ikke holdbart. Jeg kan ikke identificere nogen fjende, og det er uacceptabelt i ren vrede at åbne ild mod en bebyggelse, som sikkert huser kvinder, børn og andre uskyldige.

En af kompagniets officerer råber, at alle skal holde sig klar til at forlade området.

JAM menes at være på vej i vores retning.

Med yderligere 400-500 stridslystne fjender oven i det nuværende fjendebillede vil kompagniet gå en dyster nat i møde her. Så nu er det bare om at komme af sted. Få minutter efter er vi på vej ud over den golde slette i en svag bue mod nord. Vi rammer en bred grusvej, og kompagniet stopper for at observere mod syd og for at se, om JAM er på vej. Ingenting.

Over radioen knurrer »Overarmen«, at vi ikke skal evakuere nogen steder med kompagniet.

Vi har stadig en opgave som QRF for vores patrulje ved teglværket, som ikke har haft nogen backup siden i formiddags, hvor vi blev indsat for kompagniet. Vi har gjort, hvad vi kan her, meddeler »Overarmen« og beordrer os af køretøjerne.

En flok måbende infanterister ser os stå af og samles i en lille klump, mens de selv forsvinder ud ad grusvejen. »Overarmen« har rekvireret en helikopter, som vil være her straks. Det er et af privilegierne ved at være jægersoldat. Skal vi bruge en helikopter, ringer vi blot efter en.

Kort efter har vi kontakt til piloten på helikopteren, som meddeler, at han er »two minutes out«. Per automatik løber jeg ud i det åbne og knæler, hvor jeg mener, at han bedst kan sætte helikopteren ned, og jeg klargør min røggranat. I en klar silhuet mod den

orange eftermiddagssol dukker den store britiske EH-101 transporthelikopter nu op i horisonten, og jeg trækker splitten på granaten, så den intense røg afslører vores position.

Da vi kommer hjem til BAS, begynder vi at rengøre og klargøre vores våben og udrustning igen, så vi er klar, hvis vi også skal i aktion som QRF for vores jægerpatrulje.

Det har været en drøj dag. Dels fordi vi jægersoldater ikke er vant til at føle os hjælpeløse og være passive. Vi er opdraget til aggression, når vi er trængt, og det har vi bestemt ikke levet op til i dag. Vi har været på hælene over for en fjende, som styrede kampen på slagmarken. Og det har med al tydelighed vist os, at vi kun bør løse opgaver, vi er uddannet og trænet til, lige meget hvor sympatisk grunden måtte være til at anvende os alternativt.

Mest af alt har dagen dog været drøj, fordi den 20-årige konstabel Henrik Nøbbe døde, og en anden soldat mistede sit ene ben.

Et par dage forinden havde jeg sludret foran vores telt med en ung konstabel, Jesper Hansen, som jeg havde bemærket løbetræne flittigt hver dag trods den smeltende hede. En glad og venlig fyr, som fortalte, at han gerne ville være jægersoldat. Og det ville han stadig, havde han sagt i en morfintåge, da Claus fra patruljen besøgte ham på det britiske felthospital på basen. Han havde endnu ikke helt forstået, at han havde mistet sit ene ben over knæet. Lidt efter blev han dog mere klar, og situationen gik langsomt op for ham. Hvorefter han med et fast blik havde betroet Claus, at han nu ville træne frem mod at deltage i handicap-OL.

Den højeste udmærkelse

Task Force K-Bar - hvor vores danske Task Force Ferret sorterer under - høster stor anerkendelse som jægersoldater i Afghani-stan. At have soldater på jorden, som over en længere periode konstant kan overvåge fjendens bevægelser, er virkelig noget, vores amerikanske ledelse får øjnene op for. Specielt vores operationer i bjergene - i noget af det hårdeste terræn på kloden - imponerer amerikanerne.

I årene før Afghanistan lagde verdens eneste supermagt ellers mere og mere vægt på en teknologibaseret krigsmaskine. Men uanset hvor mange teknologiske vidundere det militære system har til sin rådighed, vil det stadig være soldaten på jorden, elitesoldaten såvel som infanteristen, der kan skaffe bedst information om fjenden. Præcis og valid information er nødvendig for at identificere og ram-me de rigtige mål. Det ved amerikanerne om nogen, og derfor sætter de stor pris på vores indsats.

Jeg bliver alligevel noget overrasket, da jeg en dag tre år efter min hjemkomst fra Afghanistan i sommeren 2005 står i et mødelokale på Jægerkorpsets stabsgang på Flyvestation Aalborg, og mit blik fanger et billede af vores daværende chef, oberstløjtnant Frank Lissner. På billedet trykker han hånd med USA's præsident, George W. Bush.

Billedet er dateret den 7. december 2004 og bærer en inskription, der tilsyneladende har noget at gøre med en udmærkelse til Task Force K-Bar, The Presidential Unit Citation Award.

Det undrer mig. Og på nettet finder jeg ud af, hvad udmærkelsen gives for: »The Presidential Unit Citation is awarded to units of the Armed Forces of the United States and co-belligerent nations for extraordinary heroism in action against an armed enemy occurring on or after 7 December 1941. The unit must display such gallantry, determination, and esprit de corps in accomplishing its mission under extremely difficult and hazardous conditions as to set it apart and above other units participating in the same campaign.« Altså en udmærkelse til »enheder fra De Forenede Stater og med-krigsførende nationer for ekstraordinært heltemod i aktion mod en bevæbnet fjende på eller efter den 7. december 1941. Enheden må udvise en sådan tapperhed, målbevidsthed og korpsånd i udførelsen af sin mission under ekstremt svære og risikable forhold, at den adskiller sig fra og overgår andre enheder, der deltager i samme felttog.« Jeg er målløs, da det går op for mig, hvad vi er blevet hædret med. I fuldkommen ubemærket.

Det er den højeste amerikanske militære enhedsudmærkelse, man kan få. Vi er i prominent selskab med blandt andre enheder fra D-dag, Koreakrigen og Vietnamkrigen, og ingen enheder har fået udmærkelsen, siden krigen i Vietnam sluttede i 1975.

Jeg er aldrig gået op i medaljer, udmærkelser og fine uniformer. Men den her gør mig stolt, fordi jeg som elitesoldat fra en militær lilleputnation har været en del af en enhed, som har bidraget i ekstraordinær grad. Men at det er forbigået med typisk dansk duknakkethed, gør mig samtidig rasende.

Her har vi knoklet med livet som indsats tusindvis af kilometer hjemmefra, dybt inde i fjendeland, omringet af Taleban og al-Qaida. Og så har vores militære ledelse udvist den arrogance ikke engang at bringe denne anerkendelse videre til os, som har fortjent den. End ikke en notits i korpsets interne blad, Jægernyt, har de tænkt på.

Jeg bliver skuffet og vred og retter henvendelse til vores nye chef, oberstløjtnant Henrik Friis, som viser sig at være enig i mine betragtninger. Så endelig - et år senere - står vi til parade i korpsets gård og modtager et ordensbånd og bliver skamrost af den amerikanske ambassades militærattaché, oberstløjtnant Mike Schleicher, som understreger sjældenheden i udmærkelsen. Og selv han giver udtryk for undren over ikke at være blevet inviteret tidligere til at overrække os den fornemme hæder.

Jeg føler da også, at vi har fortjent hæderen.

Vores indsats er historisk, for det er første og eneste gang, Jægerkorpset har været indsat med alle operative jægere samlet. Og det har nyttet noget. Vi har samlet informationer om fjenden, der senere er blevet brugt til operationer mod al-Qaida og Taleban.

Og vi har sprængt fjendens ammunition i luften, så det ikke havnede i hovedet på venner og allierede.

Min harme over for korpsets ledelsens mangel på handlekraft, når det gælder udmærkelser for unikke præstationer, bliver endnu større, da jeg senere finder ud af, at amerikanerne - igen uden nogen officiel anerkendelse - har givet The Army Commendation Medal til en jægerpatruljefører, JT, for »usædvanligt lederskab under ekstremt vanskelige forhold.« I 14 døgn har JT og hans patrulje observeret fra en klippeafsats så smal, at kun enkelte i patruljen kunne ligge ned. I ly af mørket er de klatret ned fra klippen og har sneget sig ind i en nærliggende lands-by, hvor de var så tæt som en armslængde fra bevæbnede al-Qaidaterrorister og indhentede informationer om fjenden.

Medaljen er så usædvanlig, at den daværende amerikanske forsvarsminister, Donald Rumsfeld, ville overrække medaljen personligt. Men da hans fly ikke kunne lande i Kabul på grund af dårligt vejr, modtog JT den i stedet fra chefen for elitestyrkerne i Afghanistan, den amerikanske oberst Mark V. Phelan.

I august 2008 er det tid til min aftrædelse.

Som 41-årig er jeg i mit operative efterår. Fysisk kunne jeg sagtens være med mange år end-nu, men jeg nærmer mig en fremtidig seniorkarriere i Jægerkorpsets stab bag skrivebordet med sagsbehandling, træge bureaukratiske arbejdsgange, kopimaskiner og endeløse ture til kaffemaskinen.

Det er en fremtid, som jeg er alt for rastløs til, og da jeg også gerne vil nå en karriere i en anden boldgade, vælger jeg at stoppe.

På en solrig og for Flyvestation Aalborg sjældent vindstille sensommerdag rydder jeg mine skabe for alt mit grej, afleverer mine våben, sætter et par kasser øl og nogle poser chips i patruljernes briefing-rum, stikker på næven til dem, der er hjemme fra patruljerne, og kører sammen med Selma ud ad hovedvagten mod København.

Ingen taler, ingen paletter, ingen kommentarer eller spørgsmål, ingen klap på skulderen efter syv års operativ tjeneste i verdens brændpunkter. Og det passer mig fint. Jeg bryder mig ikke om at være i centrum.

Min storhedstid vil altid være i patruljerne i korpset. Uanset hvad jeg har beskæftiget mig med, og hvad jeg kommer til at beskæftige mig med, vil den tid, da jeg var en del af en lille eksklusiv skare, altid være det største for mig. Intet kan måle sig med uforudsigeligheden, intensiteten, nerven og fællesskabet om de samme værdier og mål sammen med en flok førsteklasses soldater.

At have kæmpet sig gennem de samme smertelige strabadser under optagelsesforløbet.

At falde gennem himmelrummet en mørk og kold nat sammen med min patrulje.

At være isoleret med dem i dagevis på en klippeafsats i Afghanistan, hvor man både sover og besørger klos op ad hinanden. At kæmpe sig gennem kloakfløb i Irak sammen.

Det skaber menneskelige bånd og en samhørighedsfølelse af sjælden karakter. I en verden, hvor en masse mennesker render alene og ensomme gennem livet, er det et dyrebart privilegium.

Og på det personlige plan kan intet måle sig med at bevæge sig ud i ukendte grænsezoner, hvor man ultimativt kunne dø. Det er nok en besynderlig form for mild masochisme.

Men at komme helt derud, hvor jeg virkelig mærker, at jeg lever, er unikt. Det handler om et svært forklarligt - og sikkert svært forståeligt - behov for konstant at flytte grænser. Det behov har jeg til fulde fået opfyldt i Jægerkorpset.

Nu skal jeg til at se fremad og finde nogle nye drømme at forfølge, for jeg er langt fra færdig med spænding og eventyr. Jeg vil smage meget mere på livets muligheder, blot

har jeg endnu ikke et klart mål med resten af mit liv. Jeg kan videreudanne mig i det militære system.

Eller i det civile. Jeg vil også gerne rejse.

Måske igen som fotograf. Tage kameraet under armen og lave en fotobog fra verdens brændpunkter.

Min jægertid har givet mig et fysisk og mentalt overskud, som forhåbentlig giver mig en lettere gang på jorden. Jeg kan selvfølgelig ikke gå på vandet, sådan som jeg troede, jeg ville komme til, inden jeg gik i gang med jægeruddannelsen. Men jeg har fundet ud af, at når jeg har en drøm med substans og forsøger at leve den ud, er illusionen og forventningens glæde nok til at få mig til at føle, at jeg kan gå på vandet.

Og hvis jeg ikke var en rastløs sjæl i forvejen, er jeg i hvert fald blevet det i Jægerkorpset.

Jeg er altid på jagt. Så det river i mig, da jeg i maj 2009 erfarer, at Jægerkorpset sender 65 jægere til Afghanistan. Jeg ringer straks og melder mig til tjeneste endnu en gang. Det er måske min sidste chance. Men patruljerne er desværre fyldt op, og Hercules-flyet letter nogle dage efter.

Uden mig.

PIRATUDGAVE

- Damaskus Tryk 2009 -